

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Відокремлений структурний підрозділ
«Технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»**

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

**з предмета «Українська мова»
для підготовки здобувачів освіти до
НАЦІОНАЛЬНОГО МУЛЬТИПРЕДМЕТНОГО
ТЕСТУ**

(50 варіантів по 30 завдань)

**Укладач: Селедець С.В.,
викладач української мови**

Луцьк, 2024

Матеріали збірника укладено згідно з вимогами чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови (затверджена наказом Міністерства освіти та науки № 696 від 26. 06. 2018 р.)

Збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання/
національного мультипредметного тесту – 2024 з української мови.

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії викладачів словесних та суспільних дисциплін.

Протокол № 7 від 20.02.2024 р.

Голова циклової комісії: Найдюк Т.П.

Рецензент: Карпевич-Ящук М.М., методист НМЦ ПТО у Волинській області

РЕЦЕНЗІЯ
на збірник «Тестові завдання з предмета «Українська мова»
для підготовки здобувачів освіти до національного
мультипредметного тесту»

Збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) / національного мультипредметного тесту з української мови є незамінним ресурсом для здобувачів освіти, які готуються до вступу у вищі навчальні заклади. Також цей збірник викладач може використовувати для перевірки знань учнів з конкретних тем.

Збірник містить широкий спектр варіантів та завдань, що повністю відповідають актуальній програмі ЗНО/ національного мультипредметного тесту. Він охоплює всі ключові теми: від орфографії та пунктуації до складних аспектів синтаксису і стилістики.

Завдання в збірнику представлені в різних форматах, від простих виборів правильного варіанта до завдань на встановлення відповідності. Це робить підготовку комплексною та дозволяє розвинути різні навички, необхідні для успішного проходження тесту.

Система тестів дає можливість перевірити й оцінити рівень засвоєння здобувачами освіти теоретичного матеріалу та може використовуватись на уроках української мови.

Методист НМЦ ПТО

Карпевич-Ящук М.М.

ВАРІАНТ 1

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Основою мовленнєвої культури, безумовно, є грамотність, тобто дотримання загальноприйнятих норм у користуванні лексичними, фонетичними, морфологічними, синтаксичними, і стилістичними засобами **мови**. (2) Але цим поняття мовленнєвої **культури** не вичерпується. (3) **Мовлення** має бути не тільки правильним, а й лексично-багатим, синтаксично різноманітним. (4) Для того, щоб цього досягти, вслухайтеся в живе мовлення, вдумливо читайте політичну, художню, наукову літературу, звертаючи при цьому увагу на вживання окремих слів, на особливо вдалі **висловлювання**, на побудову речень, користуйтеся словниками.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В третього Г четвертого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А мови Б культури В мовлення Г висловлювання

4. Дієприслівниковий зворот є у реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

5. Вставне слово в першому реченні можна замінити синонімічним

А без сумніву Б уявіть собі В мабуть Г чого доброго

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у слові

А нести
Б живопис
В ненависть
Г запонка

7. Допущено орфографічну помилку в рядку

А стежечка, багаття, селище
Б березняк, пелена, гриміти
В тривога, череда, левада
Г шептати, мислитель, брихливий

8. М'який знак на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка

А л.он, мен..ший, кобзарс..кий, стіл..ці
Б стан..те, син..ці, мад..яр, ковал..с..кий
В посол..ство, вітал..ня, т..охкати, воротар..
Г винос..ся, поділ..с..кий, пот..мянілий, різ..бяр

9. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

А міжгір...я, кур...йоз, к...ювет
Б ад...ютант, Дем...ян, риб...ячий
В п...єдестал, Х...юстон, жул...єн
Г розп...яття, миш...як, духм...яний

10. Частку **не** пишемо разом у варіанті

А не/спростований ніким факт
Б проблеми не/розв'язані

- В не/виконавши завдання
- Г не/загартований організм

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Літеру у слід писати на місці всіх пропусків у рядку

- А пішов .. кіно, поїхати .. Вінницю, .. зв'язку з
- Б .. окремих випадках, уклали ..году, острів .. морі
- В ..ступ до ..ніверситету, вірять .. справедливість
- Г рік .. школі, ліки .. аптеці, долоні .. хвилях
- Д точки .. сфері, вона .. Львові, написати ..праву

12. Не змінюються за відмінками обидва слова рядка

- А мадам, ситро
- Б кольрабі, меблі
- В пальто, поні
- Г таксі, метро
- Д радіо, яблуна

13. Помилку у відмінюванні іменника допущено в словосполученні

- А запитайте в Івана Онищука
- Б підійдіть до Вікторії Назаренко
- В розкажіть Петрові Іваненку
- Г товаришую з Сергієм Сидоренко
- Д дочекайтеся Антона Гаврилюка

14. Граматичну помилку допущено в рядку

- А балакуче какаду
- Б смачне капучино
- В красивий поні
- Г багатолюдне Токіо
- Д нова СТО

15. Правильно узгоджено числівник з іменником у рядку

- А три стола
- Б два телевізори
- В п'ятеро жінок
- Г чотири місяця
- Д п'ять з половиною кілометра

16. Редагування НЕ потребує сполука в рядку

- А давайте усмінемося
- Б сходовий майданчик
- В майстерний віртуоз
- Г кілька днів тому назад
- Д багатолюдне міроприємство

17. Правильно утворено форми ступенів порівняння всіх прикметників у рядку

- А найщасливі, менш гарний, самий милий
- Б якнайгарніший, вищий за всіх, більш синіший
- В більш говіркий, найміцніший, найглибокіший
- Г найкумедніший, більш лимонний, старший мене
- Д щонайсмачніший, більш сильний, гірший

18. Прочитайте речення.

... до останніх днів свого існування, тобто до.... , залишалась островом волі українців, а пам'ять про ці славетні сторінки історії не раз живила дух нових героїв – не ...

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Запорізька Січ, тисяча сімсот сімдесят п'ятого року, менш сміливих і мужніх

Б Запорізька січ, тисяча сімсот сімдесят п'ятого року, менш сміливих і мужніх

В Запорізька Січ, тисячу сімсот сімдесят п'ятого року, менш сміливих і мужніх

Г Запорізька Січ, тисяча сімсот семидесят п'ятого року, менш сміливих і мужніх

Д Запорізька Січ, тисяча сімсот сімдесят п'ятого року, менш сміливіших і мужніших

19. Прочитайте речення.

Уперше (1)за останні місяці подумала,(2)що (3)не здамся, що відбудую замок, що зроблю його міцним (4)і довговічним не тільки (5)для себе, а й для тих, хто житиме потім і потім.

Часткою є слово, позначене цифрою

А1 **Б2** **В3** **Г4** **Д5**

20. Прочитайте речення.

Так було тепло (1)самотньо і лячно у віковичній тиші (2) яку беріг ліс (3) що діти чули власне дихання (4) але вухо вперто ловило (5) і побільшувало до найбільших розмірів всякий звук.

Кому потрібно ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

А1 **Б2** **В3** **Г4** **Д5**

21. Пунктуаційну помилку в оформленні цитати допущено в рядку

А Гюго казав: «Дух людський відкривається трьома ключами. Це число, літера, нота».

Б «Вона піснями виспівала душу, вона пісні ці залишає нам», – так говорить про піснетворку сімнадцятого століття Марусю Чурай сучасна письменниця Ліна Костенко.

В «А я і не проти, щоб мати отаку хату й садибу, – озивається друга, – куди краще, ніж теперішня квартира».

Г Жага до життя, сильна воля давали Лесі Українці сили:

«Так! Я буду крізь сльози сміятись,

Серед лиха співати пісні,

Без надії таки сподіватись,

Буду жити! Геть, думи сумні!»

Д «Пізно, Володько, — і додала тим самим легким смішком: — Ех ти, сторож!»

22. Тире **ОБОВ'ЯЗКОВО** потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ

А Двічі по п'ять десять.

Б Зимове сонце як вдовине серце.

В Душа кожної дитини це неповторний світ думок, почуттів, переживань!

Г Писати просто це найбільша майстерність і якість справжнього таланту.

Д Без діла жити тільки небо коптити.

23. Спрощення відбувається в усіх словах рядка

А проїз..ний, пристрас..ний, контраст..ний

Б чес..ний, мес..ник, студен..ський

В облас..ний, фігурис..ці, доблес..ний

Г ровес..ник, перехрес..ний, гіган..ський

Д плюс..нути, щас..ливий, капос..ний

24. Укажіть речення, ускладнене відокремленим означенням (розділові знаки пропущено)

А Я був понижений і вбитий.

Б Військо баранів очолюване левом завжди отримає перемогу над військом левів очолюваних бараном.

В А сторопілим після сну гусарам лишив болото з греблею взаміс!

Г Куліш завжди мучився шукаючи слово.

Д Зелений кінь з полив'яної кахлі копитом б'є у скроню самоти.

25. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Старожили,(1) які проживають біля замка Любарта,(2) видатної пам'ятки архітектури, стверджують,(3) що чують дивні голоси та навіть бачать жінку,(4) одягнену в літню сороку,(5) яку місцевий комендант убив.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

А кома 1 – перед складнопідрядним реченням

Б кома 2 - між однорідними членами речення

В кома 3 - перед підрядною частиною складного речення

Г кома 4 – перед відокремленим означенням

Д кома 5– перед підрядною частиною складного речення

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Доберіть синонімічні фразеологізми

1 як бджіл у вулику	А котові на сльози нема
2 не падати духом	Б хоч греблю гати
3 собаку з'їсти	В хвіст бубликом
4 мозолити свій язик	Г пройти сито й решето
	Д боби розводити

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Як (1)не (2)дивно (3)для (4)нашого часу, але в 1982 році людиною року, за версією журналу «Time», була визнана не людина, а «комп'ютер».

А прийменник

Б сполучник

В частка

Г прислівник

Д займенник

28. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання розділового знака (розділові знаки пропущено).

Умова вживання розділового знака	Приклад речення
1 кома при відокремленому додатку	А Чоловік став на порожньому місці коло вогню і поклав торбину коло мене.
2 кома при відокремленій обставині	Б Спливає час і восени вона одягає на себе золотисті шати.
3 коми між частинами складносурядного речення	В Скрізь червоно на небі і на узгір'ях і на горі.
4 двокрапка після узагальнювального слова перед однорідними членами	Г Дикі качки крім базару водяться на лугових озерах та по очеретах.
	Д Обличчя натхненно розшарілося і освітившись якимись новими думками стало мовби тоншим.

29. Доберіть приклад до кожного виду підрядної частини складнопідрядного речення.

Вид підрядної частини	Приклад речення
1 означальне	А І важко було зрозуміти, чи жартує вона.
2 з'ясувальне	Б Була така хвилина, коли небо тривожно світилося червоною загравою доменних плавок.
3 обставинне міри й ступеня	В Допомога прийшла звідти, звідки її ніхто не
4 обставинне причини	

	<p>чекав. Г У хаті зовсім стало темно, що хоч очі виколи. Д Не грій гадюки за пазухою, бо вкусить.</p>
--	--

30. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<p><i>Тип складного речення</i></p> <p>1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку</p>	<p>Приклад речення</p> <p>А Не забувай добре ім'я краще за будь-яке багатство. Б Незабаром женитимемо а вони й досі розуму не дійшли. В Ішли вони асфальтом потім бруківкою потім якоюсь стежкою попід лісом. Г Він грав комічні ролі в аматорських виставах і казали що в нього непогано виходило. Д У задніх рядах де стояли парубки пробіг легенький смішок.</p>
---	--

ВАРІАНТ 2

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) На території Волинської **області** біля старовинного Оконська, розташоване ще одне дуже цікаве озеро з надзвичайною водою. (2) У самому центрі **озера** б'є вода з двох ... джерел. (3) Кожне з них утворює на його дзеркальній **поверхні** чашоподібні заглиблення, із яких постійно вилітають грудочки крейди. (4) **Температура** води в озері не змінюється протягом усього року. (5) Про це диво природи серед місцевого населення ходить багато легенд.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В третього Г четвертого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А області Б озера В поверхні Г температура

4. Складнопідрядним реченням є

А перше Б третє В четверте Г п'яте

5. На місці крапок у другому реченні має бути слово

А дужих Б могутніх В потужних Г відчутних

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос

А застопорити
Б заставка
В кропива
Г здалека

7. Допущено орфографічну помилку в рядку

А покликання, безсмертя, повноліття
Б повністю, весілля, навмання
В узбережжя, вічність, роздоріжжя
Г безлісся, молодю, молодістю

8. Апостроф на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка

А диз..юнкція, ал..янс, об..єкт
Б транс..європейський, бар..єр, грав..юра
В комп..ютер, бур..ян, кур..йоз
Г суб..єктивний, зм..якшити, В..чеслав

9. Літеру с треба писати на місці крапок у всіх словах рядка

А ...коротити, ро...кинутися, ...худнути
Б бе...карний, ...цілити, ...характеризований
В ...ясувати, ро...бити, ...коротити
Г ...палахнути, ...тягти, ...фотографувати

10. Помилку при відмінюванні числівників допущено в рядку

А від чотирьохсот п'ятдесяти відняти дев'яносто шість
Б до трьохсот тридцяти трьох додати шістдесят дев'ять
В до п'ятисот шістдесяти додати триста сорок п'ять
Г від дев'ятисот восьмидесяти відняти сімдесят три

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Частку не пишемо разом у варіанті*

- А ще не/розв'язані проблеми
- Б не/спростовані ніким факти
- В ніким не/співані пісні
- Г не/прочитані мамою казки
- Д не/задоволений зовсім

12. *Не змінюються за відмінками обидва слова рядка*

- А лото, ескімо
- Б турне, Руслан
- В НЛО, вересень
- Г рагу, пальто
- Д какао, траса

13. *Помилку у відмінюванні іменника допущено в словосполученні*

- А подарунок для Світлани Олійник
- Б лист від Катерини Коваленко
- В розмова з Андрієм Наконечним
- Г обіймаю Василя Олексієнко
- Д дочекайтеся Петра Шевчука

14. *Редагування НЕ потребує сполука в рядку*

- А розпочати сезон
- Б бажаючи вступити
- В багаточисельні відвідувачі
- Г виключення із правила
- Д відноситися по-дружньому

15. *Допущено помилку на позначення часу в рядку*

- А пів на десяту
- Б дев'ята сорок п'ять
- В за чверть десята
- Г чверть по дев'ятій
- Д п'ятнадцять хвилин десятої

16. *Помилку в написанні імені по батькові допущено в рядку*

- А Миколович, Миколівна
- Б Григорійович, Григорівна
- В Олегович, Олегівна
- Г Віталійович, Віталіївна
- Д Кузьмич, Кузьмівна

17. *На запитання «Котра година» правильно є відповідь*

- А п'ять годин десять хвилин
- Б за п'ятнадцять хвилин шість
- В без п'ятнадцяти хвилин п'ята
- Г чотири години
- Д за двадцять шоста

18. *Безособовими є всі речення, ОКРІМ*

- А У провітреній кімнаті дітям добре спиться.
- Б З моря повіяло легким вітерцем.
- В Вчись не до старості, а до смерті.
- Г Петрові хотілося якнайшвидше приїхати до місця роботи.
- Д Нема рятунку ворогам.

19. *Поширеним є речення*

- А Пахне м'ятою.
- Б Друг стає братом.

- В Серце наче віск
- Г Дозріли яблука, сливи, груші.
- Д Жита ніби дрімали.

20. Граматичну помилку допущено в рядку

- А Наштовхнувшись на незнайому людину, хлопці трохи зніяковіли.
- Б Увійшовши у воду, хлопці почали бризкати один на одного.
- В Сонце, прокинувшись пізніше, повисло над лісом.

Г Хлоп'ята насторожено вслухалися в тишу, намагаючись щось почути в повітій туманом долині.

- Д Спускаючись з гори, у нього зламалася лижа.

21 . Прочитайте речення.

Про Атлантиду(1) таємничий материк (2) похований десь на дні океану (3) написано чимало наукових праць (4) і пригодницьких творів (5) висунуто понад 1700 теорій про її місцезнаходження й причини безслідного зникнення в царстві Нептуна.

Кому потрібно ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

- А1 Б2 В3 Г4 Д5

22.Пунктуаційну помилку допущено в реченні.

А Тільки під'їжджаючи до рідного міста, хлопець зрозумів, наскільки він сумував за домом.

Б Луги, струшуючи срібну росу, розляглися співами своїх соловейків, голосним кукуванням сивих зозуль.

- В Підеш собі, зажурившись, гаєм по долині.

Г Вітер лютий налетів з розгону і, втомившись, під дверима ліг.

- Д По вулиці ідуть, співаючи, дівчата.

23. Складений підмет є в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок.

Б Батько з сином усміхнулися.

В Розмовляти з вами – велика приємність.

Г Великий Віз – сузір'я північної небесної півкулі.

- Д Ніхто з нас не вірив, що розпочнеться війна.

24.Лише дзвінки приголосні в усіх словах рядка

- А війна, вітальня, барліг

Б візок, більмо, бриль

В водій, ділянка, алея

Г ділення, доміно, йод

- Д дозвілля, жолудь, камінь

25. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Отже,(1) коли ординці напали на Закарпаття та взяли приступом Хотинський замок,(2) середньовічну укріплену фортифікаційну споруду, місцеві жителі,(3) припинивши опір,(4) піднесли переможцям у дарунок подушки,(5)набиті нарцисовими квітами,(6) які були отруйними.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

- А кома 1 – після вставного слова

Б кома 2 - між однорідними членами речення

В коми 3,4- коми при відокремленій обставині

Г кома 5 – перед відокремленим означенням

- Д кома 6– перед складнопідрядним реченням

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Доберіть синонімічні фразеологізми

1 верства келебердянська	А на всіх парах
2 як у Бога за пазухою	Б давати прочухана
3 аж у вухах свистить	В як виросте гарбуз на вербі
4 милити шию	Г пташиного молока не вистачає
	Д через хату перехилиться

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Слова, (1)давно (2)забуті,(3)хотів я в кожному серці (4)пробудити.

А прислівник

Б дієприслівник

В дієприкметник

Г особове дієслово

Д неозначена форма дієслова

28. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання розділового знака (розділові знаки пропущено).

Умова вживання розділового знака	Приклад речення
1 коми при однорідних обставинах	А Усі учні за винятком кількох виконали домашнє завдання.
2 кома при відокремленому додатку	Б Місто освітлене вогнями лежало в долині.
3 тире в неповному реченні	В Зоре моя вечірняя зійди над горою.
4 кома при звертанні	Г Ранні пташки п'ють росу а пізні слізки.
	Д Фіалки пахнуть ніжно радісно хвилююче.

29. Доберіть приклад до кожного виду підрядної частини складнопідрядного речення.

Вид підрядної частини	Приклад речення
1 означальне	А Я люблю їздити на поле тоді, як ниви зеленіють.
2 з'ясувальне	Б Щасливий той, хто сні має милі.
3 допустове	В Зацвіла в долині червона калина, ніби засміялась дівчина -дитина.
4 обставинне часу	Г Дарма що стояло тихе сонячне безвітря, листя тріпотіло уздовж дороги.
	Д Яка молодість, така й старість.

30. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Коли ідеш уранці полем грають бризки від роси.
2 складнопідрядне	Б Зимою сонце світить та не гріє.
3 безсполучникове	В Було колись в одній країні сумний поет в сумній хатині рядами думи шиковав.
4 з різними видами зв'язку	Г Повітря тремтить від спеки і в срібнім мареві танцюють далекі тополі.
	Д Спустився вечір і одразу похолоднішало хоч удень була нестерпна спека.

ВАРІАНТ 3

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Безперечно, особливою стравою українського народу були пиріжки.(2) Готували їх з різноманітною **начинкою**: м'ясом, рибою, грибами, сиром, горохом, капустою, яблуками. (3) Особливо популярними були пиріжки з **калиною**. (4) Ця символічна страва, що пов'язана з культом місяця формою нагадує **півмісяць**. (5)Свою символіку мали й **пирогои** з маком.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першого Б другого В третього Г четвертого
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б другому В третьому Г четвертому
3. У називному відмінку в тексті вжито слово
А начинкою Б калиною В півмісяць Г пирогои
4. Складнопідрядним реченням є
А перше Б третє В четверте Г п'яте
5. Вставне слово в першому реченні можна замінити синонімічним
А без сумніву Б уявіть собі В мабуть Г чого доброго

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ
А граблі
Б гуртожиток
В добуток
Г загадка
7. Слово **громадянський** поєднується з усіма словами, ОКРІМ
А стан
Б транспорт
В відділ запису актів
Г війна
8. Однакова кількість букв і звуків у кожному слові рядка
А здається, терпляче, більярд
Б фляга, чекання, кузня
В почекає, єдність, перевіряють
Г жайворонок, пенюк, доля
9. Редагування НЕ потребує сполука в рядку
А завітна мрія
Б згідно закону
В діючі особи
Г довести теорему
10. Апостроф на місці пропуску пишеться в усіх словах рядка
А р..ясно, підгір..я,зм..якшити
Б підрум..янений, Св..ятослав, обов..язок
В запам..ятати, моркв..яний, з..єднати
Г торф..яний, подвір..я, двох..ярусний

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Не змінюються за відмінками обидва слова рядка*

- А шасі, ситро
- Б бюро, пальто
- В кашне, авокадо
- Г парі, село
- Д кенгуру, пшоно

12. *Редагування потребує словосполучення*

- А далекий Сибір
- Б нове таксі
- В глибоке Онтаріо
- Г сильний нежить
- Д кумедне поні

13. *Помилку допущено в написанні числівника*

- А шістдесяти восьми
- Б сімомастами двома
- В шестидесяти двох
- Г дев'яноста сьома
- Д тридцятьох чотирьох

14. *Помилку допущено в утворенні форми наказового способу дієслова*

- А питайте
- Б розуміти
- В подай
- Г хай працює
- Д повірте

15. *Літеру **о** треба писати на місці пропуску в слові*

- А щипц...вий
- Б алич...вий
- В палац...вий
- Г глянц...вий
- Д корен...вий

16. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Розпечене сонце на заході вже шубовснуло в Дніпро.
- Б Повітря, густо нагріте пекучим сонцем, ворухиться.
- В Одягнена у хвою шумить дрімуча тайга.
- Г Хлопці бігли не озираючись.
- Д Що ж їм сидіти згорнувши руки й чекати, щоб за них хтось подбав?

17. *Безособовим є речення*

- А Люблю пісні мого краю.
- Б Вийду в садочок та погуляю, при місяченьку та й заспіваю.
- В Вчись не до старости, а до смерті.
- Г Пахне терпкою ожиною в лісі.
- Д Віялом туману не розженеш.

18. *Складений іменний присудок є в реченні*

- А Передвечірні сутінки спадають у долину.
- Б Я не люблю нещасних.
- В Буду я навчатися мови золотої.
- Г Дарина спекла рака й знітилася.
- Д У селі було пусто й тихо.

19. *Прочитайте речення.*

У народі здавна поширена легенда (1)що озеро Синевир(2) пильно стежить за спокоєм у давніх Карпатах(3) і той (4) хто наважився порушити його (5)буде покараний.

Кому потрібно ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

20. *Тире між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

- А Могутність мови могутність народу.
- Б Кров людська не водиця.
- В Уміти жить оце велике діло найбільша загадка грядущих днів.
- Г Працювати насолода для душі.
- Д Нічим не турбуватися значить не жити.

21. *Усі сполучення слів є словосполученнями*

- А працювати наполегливо; зайти до бібліотеки; буду працювати
- Б підібрати літературу; місячне сяйво; бити байдики
- В багряна височінь; займатися спортом; ні те ні се
- Г йти швидко; науковий ступінь; волошкові очі
- Д учнівський зошит; закипає місто; найбільш потрібний

22. *Поширеним є речення*

- А Спочинь, бабусенько!
- Б Мрія здійснена.
- В Рахуй і міряй, міряй та терпи!
- Г Книгу прочитано.
- Д Небо тихе і спокійне.

23. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Світязь –(1) центральна водойма системи Шацьких озер,(2) що живиться підземними водами, (3)артезіанськими джерелами та нагадує море не лише розмірами,(4) але й півметровими хвилями,(5) які з'являються на водній поверхні у вітряну погоду.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

- А тире 1 – між підметом і присудком
- Б кома 2 - перед складнопідрядним реченням
- В кома 3 - між однорідними членами реченнями
- Г кома 4 – перед складносурядним реченням
- Д кома 5– перед складнопідрядним реченням

24. *М'який знак пишеться в усіх словах рядка*

- А промін..чик, т..мянний, ковал..ський
- Б кин..мо, зат..марити, ковз..кий
- В стіл..чик, Натал..ці, їдал..ня
- Г винос..те, перелаз..мо, конс..єржка
- Д н..юанс, ал..труїзм, біл..ярд

25. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А Існує п'ять частин ключа до успіху: щирість, скромність, увічливість, мудрість, милосердя.

- Б Були і в кози роги та стерлися.
- В Ішла до шлюбу земля і вінчалася з сивим морозом.
- Г Лине думка моя до села, ллється стрічкою, обіймає пороги.
- Д Невагомо, уперто, лунко накрапають у серце вірші.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. *Доберіть антонімічні фразеологізми*

- 1 кури не клюють
- 2 хоч око виколи
- 3 бити лихом об землю

- А хоч голки збирай
- Б занепасти духом
- В хвіст бубликом

4 аж за кольки братися	Г сміятися на кутні Д із заячий хвіст
------------------------	--

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1)Посеред цього болота(2)є плесо, ніби (3)настояне на (4)чорному камені.

- А прислівник
- Б дієслово
- В дієприкметник
- Г прикметник
- Д прийменник

28. Установіть відповідність між відокремленим членом речення та його прикладом (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 додаток	А Соснові шишки великі й порожні котилися під ноги.
2 обставина	Б Увесь липень за винятком кількох ясних і сонячних днів ішли безперервні дощі.
3 означення	В Опам'ятавшись після дощу й грому загомніло птаство.
4 прикладка (різновид означення)	Г Вийся жайворонку вийся над полями.
	Д Навкруги чорне страшне море безодня води і гніву.

29. Доберіть приклад до кожного виду підрядної частини складнопідрядного речення.

Вид підрядної частини	Приклад речення
1 обставинне часу	А На небі збиралися великі хмари, так що можна було сподіватися дощу.
2 обставинне причини	Б Де колись стояла повітка, там тепер давні вербові кілки стали товстими та здоровими вербами.
3 обставинне місця	В Після дощу вода в бухті скаламутніла, бо в неї з острова нанесло намулу.
4 обставинне наслідку	Г Коли сонце золотим червінцем викотилося на блакитний поділ, чари ночі разом розтанули.
	Д Вони сміялися й перегукувалися так, як щебечуть дзвінки й радісні птиці.

30. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Нас дуже часто вабить туди де небезпечно.
2 складнопідрядне	Б Вода хлюпотіла розливалася через верх кількома живими цівками.
3 безсполучникове	В Сонце зайшло і надворі почало вже темніти.
4 з різними видами зв'язку	Г Не вчи плавати шуку шука знає всю науку.
	Д Таке моє давнє правило ніколи не шкодувати за тим чого не можна повернути.

ВАРІАНТ 4

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Коли в 1753 році Сковорода в Переяславському колегіумі почав викладати теорію поезії, єпископ зажадав письмового пояснення, чому він поновому викладає поетику. (2) Філософ відповів, що про це можуть судити лише спеціалісти, тонко натякнувши, що неукам у такі справи свій ніс сунути не має чого. (3) За переказами сучасників Сковороди мислитель заповів поховати себе не на кладовищі, а серед вільної природи. (4) Він викопав могилу в саду, одягнув чисту сорочку, підклав під голову чернетки своїх творів, накrywся старою селянською свитою і спочив навіки. (5) На могилі було зроблено напис: «Світ ловив мене, але не спіймав».

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

- А першого Б другого В третього Г четвертого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

- А пояснення Б справи В чернетки Г світ

4. Дієприслівниковий зворот є в реченні

- А першому Б другому В третьому Г п'ятому

5. Підрядне часу є в складі речення

- А першого Б другого В третього Г четвертого

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

- А котрий
Б кропива
В курятина
Г лате

7. Редагування НЕ потребує сполука в рядку

- А зробити прививку
Б музикальна школа
В листати сторінки
Г порушити питання

8. Однакова кількість букв і звуків у кожному слові рядка

- А ґрунт, павільйон, едність
Б їхньої, дебют, підзолистий
В морквяний, трьох'ярусний, посвята
Г Святослав, саджу, порт'єра

9. Орфографічну помилку допущено в слові, розміщеному в рядку

- А ганьба, близько, Харків, будьте
Б волосся, батенько, восьмий, бренькіт
В тонюсінький, ллеться, ковальський, бульйон
Г ірпінський, плоский, альбатрос, людськість

10. Синонімічними до фразеологізму продавати зуби є всі, ОКРІМ

- А хихоньки та хахоньки
Б сміятися на кутні
В заводити смішки

Г скалити зуби

Завдання 11–25 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Частку не пишемо разом у варіанті*

- А проблеми не/вирішені
- Б не/виконане мною завдання
- В не/має сил
- Г не/страшні, а смішні
- Д контрольна не/написана

12. *Літеру **о** треба писати на місці пропуску в слові*

- А груш...вий
- Б овоч...вий
- В вітр...вий
- Г яблун...вий
- Д березн...вий

13. *Помилку в звертанні допущено в рядку*

- А заспівай, соловейко
- Б Миколо, розкажи
- В дорога Насте, приїдь
- Г вибачте, Ларисо Віталіївно
- Д привіт тобі, кобзарю

14. *Помилку в написанні імені по батькові допущено в рядку*

- А Гордійович, Гордіївна
- Б Ілліч, Іллівна
- В Савич, Савівна
- Г Андрійович, Андрієвна
- Д Тимофійович, Тимофіївна

15. *Правильно утворено форми ступенів порівняння всіх прикметників у рядку*

- А вороніший, найкращий, міцніший за всіх
- Б якнайприємніший, зеленуватіший, більш веселий
- В світліший, темніший, більш смачний
- Г пренизенький, нижчий, якнаймиліший
- Д самий вредний, найбільш вразливий, легший

16. *Середній рід мають обидва іменники рядка*

- А бароко, хобі
- Б резюме, боржомі
- В салямі, кашне
- Г броколі, бра
- Д бюро, гінді

17. *Поширеним є речення*

- А Хто оратиме?
- Б Не спиться мені.
- В Усе заворушилося, зашелестіло, загомоніло, загуркотіло.
- Г Прокинулися ліс, поле й дорога.
- Д Привіт, ріко моєї долі!

18. *Складений іменний присудок є в реченні*

- А Орел літатиме не може в зграї.
- Б Життя може триматися на надії.
- В Горобцеві з соколом не змагатися.
- Г Увечері люди почали сходитися.
- Д Він наш.

19. *Грамматичну помилку допущено в рядку*

- А Відпочивши біля багаття, хлопці рушили далі.

Б Сергійко, незважаючи на свою веселу вдачу, полюбляв читати історичні книги.

В Не вагаючись ні хвилини, Дмитро погодився поїхати з нами.

Г Їдучи на возі, ми довго вдивлялися в зоряне небо.

Д Протягнувши руку по ягоду, з куца почулося шипіння.

20. *Тире обов'язково ставиться в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Книги морська глибина.

Б Життя без книг це хата без вікна.

В Сміле слово то наші гармати.

Г Літак не птах.

Д Подорожувати наповнювати час чимось корисним.

21. *Прочитайте речення.*

Сон не приходиться(1) а довкруг так темно (2) що не можна (3)навіть(4) побачити своїх пальців (5) піднесених до очей .

Кому НЕ потрібно ставити на місці обох цифр

А 1, 5

Б 1, 2

В 3, 4

Г 3, 5

Д 4,5

22. *Пунктуаційну помилку допущено в складносурядному реченні*

А Дороги розмиті, і чується крик журавлиний.

Б За селом знов шелестіли хліба, і пахло терпким полином.

В Прийде весна, і крига всюди скресне.

Г Я людина, і ніщо людське мені не чуже.

Д Так довго іще сад сміявся цвітом, і сміхом тим займалася земля.

23. *Двоскладними є всі речення, ОКРІМ*

А А відьма все ворожить.

Б Уздовж бульвару – липи.

В А в нас нема життя без цих слів.

Г І ти не маєш зійти з тієї путі.

Д На луках барвистих тумани.

24. *Двокрапку й тире потрібно ставити в реченні (розділові знаки пропущено)*

А Майбутня дебютантка боїться всього вимогливості режисера фантастичних конструкцій.

Б Тоді він затуляв долонями обличчя й уже не бачив нічого ані свого саду ані самого себе ані неба.

В Тепер усе бадилина пташка кущик звикає до життя в сутінках.

Г Він набагато виразніше бачив перед собою усе берези крапчасте сонечко стеблинку кульбаби й крихітні парашутики.

Д Я пережив усе полон поразку відчай.

25. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Узимку,(1) коли втоптувалася дорога, батьки їздили санчатами заготовляти для розпалу сосновий сухостій,(2) а влітку та восени в сосновому бору дорослі вишукували масляки,(3) притрушені торішньою глицею, червоно-голубі сиріожки,(4)що крадькуватно визирали з-під хвойної ковдри, тонконогі мухомори, які цебеніли,(5) пов'язавши голівки рябими в горошок хустинками.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

А кома 1 – перед складнопідрядним реченням

Б кома 2 - перед сурядною частиною складного речення

В кома 3 - перед відокремленим означенням

Г кома 4 – перед складносурядним реченням

Д кома 5 – перед відокремленою обставиною

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення.

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 означено-особове	А Хай подумають і вирішать.
2 неозначено-особове	Б Люблю це.
3 узагальнено-особове	В Нова книга, придбана сьогодні.
4 називне	Г Шануй батька й матір свою.
	Д Квіти у вазі.

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1)Вона дивилась (2)на Юру так, (3)наче він (4)і справді міг стримати грозу.

А прислівник

Б займенник

В частка

Г сполучник

Д прийменник

28. Установіть відповідність між відокремленим членом речення та його прикладом (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 додаток	А Морозний сніг блискучий та легкий здається падає на серце прямо.
2 обставина	Б Фольклор тобто усна народна творчість вивчається на уроках літератури.
3 означення	В Не треба дотримуватися багатьох інших настанов крім зазначених мною.
4 прикладка (різновид означення)	Г Наш сусід (видно, що людина інтелегентна) часто не бував удома.
	Д Розпочинаючи урок ми привітаємо переможців конкурсів.

29. Доберіть приклад до кожного виду підрядної частини складнопідрядного речення.

<i>Вид підрядної частини</i>	<i>Приклад речення</i>
1 обставинне умови	А Як підрубаєш душу, то зрубаєш усе.
2 обставинне допустове	Б Коли заходить ніч, тоді дивоцвітом цвіте степ.
3 обставинне місця	В Де обрії гойдалися вітрами, осінній ранок барви розривав.
4 обставинне часу	Г Сад тихо шелестів листям, наче шепотів щось успішне.
	Д Життя і мрія в згоді не бувають, хоч миру прагнуть.

30. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 складносурядне	А З поля дув холодний вітер і зривав червоне та жовте листя з дерев.
2 складнопідрядне	Б Сонце зайшло і надворі почало темніти.
3 безсполучникове	В Мудрість іде без блиску бездумність у позолоті.
4 з різними видами зв'язку	Г Я так люблю зимові вечори в людському домі де зростають діти.
	Д Ми змалку знали тільки той прожив немарно хто злу ішов наперекір.

ВАРІАНТ 5

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Максим Рильський мав неперевершений хист імпровізатора й чудово грав на роялі, адже навчався у великого українського композитора Миколи Лисенка. (2) Напевно саме цим пояснюється особлива ніжність, чистота, мелодійність лірики поета. (3) Вражає у його віршах багатство мотивів. (4) Особливою майстерністю відрізняються сонети Рильського, у яких він немов вигострював свою поетичну майстерність. (5) Прагненням до краси слова, до мудрості народу позначене все творче життя видатного поета.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В третього Г четвертого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. Стиль тексту

А художній Б розмовний В публіцистичний Г науковий

4. Складнопідрядним реченням причини є речення

А перше Б друге В третє Г п'яте

5. У називному відмінку вжито слово

А хист Б сонети В майстерність Г слова

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А маркетинг
Б міліметр
В ніздря
Г новий

7. Незмінними є всі слова рядка

А авто, швидко, депо, ситро
Б шасі, Черкаси, опівдні, обміркувати
В по-перше, боа, кредо, радіо
Г вино, відео, Осло, пальто

8. Чергування приголосних можливе в усіх словах рядка

А перука, Кременчук, мостити, лепеха
Б вухо, плескати, борщ, морока
В Волноваха, черга, нога, душ
Г рука, віз, фейсбук, сіль

9. Редагування НЕ потребує сполука в рядку

А на протязі дня
Б два роки тому назад
В найбільш гарніший вигляд
Г приватна справа

10. Орфографічну помилку допущено в рядку

А стежинці, долоньці, волинський
Б хворостняк, проїзний, компостний
В тонна, бароко, брутто
Г кар'єр, буряний, мадьяр

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Окремо треба писати всі прислівники в рядку*
- А до/побачення, на/жаль, казна/як
 - Б до/вподоби, сама/самотою, по/вовчи
 - В до/речі, по/батькові, без/відома
 - Г аби/де, уві/сні, кінець/кінцем
 - Д на/пам'ять, рік/у/рік, по/четверо
12. *НЕ з наступним словом пишеться разом у рядку*
- А Аж ніяк не/потрібні слова.
 - Б У нього не/має вибору.
 - В Червоніли не/зірвані ще яблука.
 - Г Не/спитавши броду, не/лізь у воду.
 - Д Не/спростовані наукою факти.
13. *Літеру о на місці пропуску треба написати в слові*
- А травн...вий
 - Б алюміні...вий
 - В марш...вий
 - Г спориш...вий
 - Д кефал...вий
14. *Тільки в множині вживаються обидва слова рядка*
- А ворота, моделі
 - Б дріжджі, штани
 - В Ківерці, кеглі
 - Г Суми, листя
 - Д ворота, молодь
15. *Не можна утворити ступені порівняння від усіх прикметників у рядку*
- А білявий, босий, жовтогарячий
 - Б русий, готовий, ясний
 - В босий, премудрий, низький
 - Г сліпий, хворий, охайний
 - Д вороний, тонесенький, рідний
16. *Відокремлений додаток є в реченні*
- А Щодо моєї роботи, то краще не питай.
 - Б Настала осінь з вітрами холодними, з дощами дрібними.
 - В Десь далеко, за темною смугою лісу, обізвався грім.
 - Г Боровсь Еней з своїм, сердега, горем, слізьми, бідняжка, обливався.
 - Д Жінка йде поволі і трохи зігнувшись.
17. *Порушено граматичну норму на позначення часу*
- А восьма година п'ятдесят хвилин
 - Б десять хвилин на шосту
 - В за двадцять хвилин п'ята
 - Г близько одинадцятої години
 - Д без семи хвилин одинадцята
18. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*
- А Хай наше слово не вмирає, і наша правда хай живе.
 - Б Душа душу чує, а серце серцю вість подає.
 - В Настала весна — і сад розцвів.
 - Г Ми винуваті, що міліють ріки і лисинами світять береги.
 - Д Котра зараз година і коли вже прибуде потяг?
19. *Тире обов'язково ставиться в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*
- А Подорожувати Україною це завжди пізнавальна пригода.

Б Стояти над своїм життя це велика честь.

В Два на п'ять десять.

Г Враження як веселка.

Д Поезія це завжди неповторність.

20. *Поширеним є речення*

А Осінь золотиста, жовтокоса, багряна.

Б Стережися, хитрий лисе!

В Людина, без сумніву, безмежна.

Г Зачинені вікна.

Д Я був неправий.

21. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А Є лише три багатства в тебе: здоров'я, знання і душа.

Б Скрізь: і на подвір'ї, і в саду, і біля школи - усе тяглося до сонця.

В Мое щастя, і ніжність, і гнів я б у пісні хотів зберегти.

Г Усім: і екскурсантам, і простим людям – рекомендується гав не ловити.

Д Тугі м'ячі ударів або злітали вгору й падали на плоскі покрівлі будинків, або скочувались униз.

22. *Слово **може** вставне в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Може сонце ще вигляне із-за хмар.

Б Може зламатися тіло але ніколи дух.

В Ви може відпочинете з дороги?

Г Чи справді так було чи може хто збрехав (хто ворогів не мав) а все-таки катюзі як кажуть буде по заслугі.

Д Чи може щастя хочеш ти?

23. *Тире потрібно ставити в реченні (розділові знаки пропущено)*

А Зарум'янився день біг на кожен поріг ясні зорі на небі згорали.

Б Народивсь новий день прокидалось село сни химерні зникали.

В Дихає прозора прохолода верболіз закутався в туман.

Г На ромашках відцвіли росини відсюрчали коні-стрибунці.

Д Ти смієшся я плачу великий мій друже.

24. *Укажіть речення, ускладнене відокремленим додатком.*

А А душа між люди виходила забинтована білим сміхом.

Б Якийсь отаман Лисенко вовгура безвинний люд мордує душогуб.

В І замість всіх придворних таємниць була мрія про свободу.

Г А дощ зачарований майстер пронизує звуками ніч.

Д І виє вовк ночей моїх соліст.

25. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

У книзі необмежена кількість сторінок,(1) їх треба гортати й гортати,(2) дошукуючись первісного змісту,(3) який,(4) либонь,(5) полягає в благодатній родючості,(6) в одвічній плодотворній сназі.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – перед складносурядним реченням

Б кома 2 - перед відокремленою обставиною

В кома 3 - перед складнопідрядним реченням

Г коми 4,5 – на межі вставного слова

Д кома 6– між однорідними членами речення

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. *З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?*

(1)Тільки (2)де-не-де сновигали (3)втомлені діти, (4)збираючи гіркі й дрібні черешні.

- А прислівник
- Б дієприкметник
- В дієприслівник
- Г прикметник
- Д частка

27. Установіть відповідність між фразеологізмом та його значенням.

Фразеологізм	Значення
1 ахіллесова п'ята	А надзвичайні зусилля, спрямовані на досягнення чогось
2 дамоклів меч	Б мірило, під яке штучно щось підганяють
3 гордіїв вузол	В складна заплутана справа
4 сізіфова праця	Г небезпека, яка постійно загрожує
	Д слабе вразливе місце

28. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення.

Вид односкладного речення	Приклад речення
1 означено-особове	А Дітям дозволили купатися в басейні.
2 неозначено-особове	Б Від корявого дерева тепла не чекай.
3 узагальнено-особове	В Заряджено на позитив.
4 називне	Г Зроблю собі човна із мрій і весла із пісень.
	Д Темна ніч.

29. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Хто куди а я до школи.
2 складнопірядне	Б Не скрізь вода де хилиться верба.
3 безсполучникове	В Недарма говорять не було б щастя коли б не нещастя.
4 з різними видами зв'язку	Г Місячна доріжка простелившись у далечінь тихо трепеще.
	Д Прислухайся у небі сходить пісня.

30. Доберіть приклад до кожного виду підрядної частини складнопірядного речення.

Вид підрядної частини	Приклад речення
1 обставинне умови	А Люблю, коли море штормить.
2 обставинне причини	Б Якби чоловік свою біду знав, то її б здалека оминав.
3 обставинне місця	В Застиг метелик над кущем, що шелестить під вітерцем.
4 з'ясувальне	Г Де грім гуде, там мокне хтось.
	Д Не плюй у криницю, бо з неї ще будеш пити водицю.

ВАРІАНТ 6

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Розкажи мені про свій дім. (2) Той, що пам'ятає твої перші хиткі кроки й береже щорічні зарубки часу залишені рукою матері на одвірку. (3) Розкажи про його скрипи і шерехи, тіні й залиті світлом кімнати, безтурботний сміх або надтріснуті голоси, які зненацька напівголосно заговорили про те, що, ймовірно, більше не буде. (4) Насуплений, пошрамований, із заклеєними навхрест шибками, він щосили намагаєця бути фортецею. (5) А деколи дім здатен уміститися до розмірів валізи....(За І.Цілик)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В третього Г четвертого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А дім Б кроки В зарубки Г він

4. Вставне слово є в реченні

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

5. Однорідні присудки є в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

Завдання 6 –10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у слові

А обруч
Б обрання
В оптовий
Г підлітковий

7. Спільнокореневими є всі слова, ОКРІМ

А око
Б околиця
В заочний
Г окуліст

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А кар'єр, між'ярусний, духмяний, Мін'юст
Б нетто, алло, хоббі, вілла
В херсонці, промінчик, доньчин, стежинці
Г чеський, волноваський, тюркський

9. Правильно утворено ступені порівняння в рядку

А чорніший, найчорніший, більш чорніший, якнайчорніший
Б спокійніший, самий спокійний, спокійніший від усіх, більш спокійний
В розумніший, більш розумний, якнайрозумніший, занадто розумний
Г щонайсильніший, найбільш сильний, сильніший, сильніший за всіх

10. Тільки в множині вживаються всі іменники в рядку, ОКРІМ

А штани, двері, заручини
Б іменини, оглядини, граблі
В Черкаси, плавки, ноги
Г окуляри, джинси, ножиці

Завдання 11 –25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Реданування НЕ потребує сполука в рядку*

- А купити на виплату
- Б вільна вакансія
- В молодий юнак
- Г два роки тому назад
- Д у травні місяці

12. *Допущено помилку при творенні наказового способу*

- А повір, повірмо, повірте
- Б пиши, пишимо, пишійть
- В підкресли, підкреслимо, підкреслить
- Г перевір, перевіримо, перевірте
- Д сядь, сядьмо, сядьте

13. *Літеру о на місці пропуску треба написати в слові*

- А груш...вий
- Б яблун...вий
- В дощ...вий
- Г замш...вий
- Д магнолі...вий

14. *Закінчення -а(-я) в родовому відмінку мають усі іменники в рядку*

- А конверт, бокс
- Б підручник, вітер
- В автомобіль, пісок
- Г мотор, долар
- Д тюльпан, Крим

15. *Усі іменники в кличному відмінку мають закінчення -е(-є)*

- А голуб, воєвода
- Б вовк, Галя
- В Дніпро, швець
- Г доня, Микита
- Д радість, доброволець

16. *До одного роду належать обидва іменники рядка*

- А аерозоль, антресоль
- Б біль, бандероль
- В торнадо, перекис
- Г ваніль, кір
- Д літопис, путь

17. *Правильно написано числівник*

- А двохста сорока
- Б шістдесяти дев'яти
- В дев'яносто чотирьма
- Г двадцятьма сіма
- Д трисот семи

18. *Помилку в написанні імені по батькові допущено в рядку*

- А Кузьмич, Кузьмівна
- Б Євгенійович, Євгеніївна
- В Яковович, Яківна
- Г Віталійович, Віталіївна
- Д Олегович, Олегівна

19. *Виділене слово є сполучником, і його потрібно писати разом у реченні*

- А Як/би роботу почати раніше?
- Б Як/би там не було, а література — моя професія.

В Я мусив заховатися від вас, що/б ви не бачили мого ридання.

Г За /те оповідання його похвалили.

Д В криницю старості не заглядай, про/те, яким ти будеш, не гадай.

20. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Одного осіннього ранку, напередодні свята Покрови, з хутора чумака Кирика

Кречета вилетіла бричка, запряжена баскими вороними білокопитими огирами.

Б Мати сотника, Горпина, була чуйна й уважна.

В І молоді хлопці, і дорослі чоловіки оглядалися услід, дивуючись її вроді.

Г Над лісом нависли хмари, і шурхаючи крилами об них, летять чайки.

Д Совість людська, до речі, схожа на вулик, її теж можна потривожити.

21. *Тире обов'язково ставиться в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Львів культурна столиця України.

Б Мандрувати наповнювати час приємним і корисним.

В Золото без розуму болото.

Г Тиша ніби скло.

Д Жити це лицедіяти: кожен з нас грає якусь роль.

22. *Правильно оформлено цитату в кожному рядку, ОКРІМ*

А Відомий філософ вважав, що «любов виникає з любові».

Б «Ні про що не турбуватись, ні за чим не турбуватись — значить, не жити, а бути мертвим, - попереджав Григорій Сковорода, - Адже турбота — рух душі, а життя — се рух».

В «Подяка блаженній натурі за те, що потрібне зробила неважким, а важке непотрібним», - стверджував древній Епікур.

Г — Ти поважний дурень, пане раднику, — відповіла Бджола, — мед любить їсти й ведмідь, а Шершень теж не проти того.

Д Михайло Ковалинський, близький друг Григорія Сковороди, починає свій начерк про філософа так: «Родителі його були з простолюду: батько – козак, мати – такого самого роду».

23. *Вставне слово є в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А У них одвіку сяє над чолом якась напевно нетутешня зірка.

Б Зневіра один із хворобливих проявів життя і до речі один із великих гріхів.

В Мужність як правило скромна.

Г Ми ніби одрікаємося від можливості пройти в думці по колу звичайного людського буття.

Д Вона без сумніву чужа в цьому домі.

24. *Порівняльний зворот виділяється в кожному реченні, ОКРІМ*

А Світ повен сподівань мов став що не схлюпнеться.

Б Ходжу на лижах майже як пінгвін.

В І тихий дощ як сльози поволі падає на жовтий лист.

Г Всі наші пригоди й учинки течуть як вода між берегами часу.

Д Запізнілий туман мов отара овець суне попаски вбрід понад лугом.

25. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

І вже тоді, (1) коли зовсім облетить листя, (2) омите дощами, (3) коли відсріблиться ніжний ранковий іній на землі, (4) схопленій морозцем, (5) коли все відчутніше дихатиме в обличчя зима, на гіллі деяких рідкісних яблунь і далі висітимуть яблука, (6) світитимуться, (7) мерехтячи восковою стиглістю, (8) чистими рум'янцями...

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А коми 1,3,5– для виділення підрядних частин складного речення

Б кома 2 - перед відокремленим означенням

В кома 4 - перед відокремленим означенням

Г кома 6 - між однорідними членами речення

Д коми 7,8 – для виділення однорідних членів речення

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини.

Приклад речення	Вид підрядної частини
1 ...усміхнулася, хоч..	А обставинна допустова
2 ...зустрілися, щоб..	Б обставинна причини
3 ...не прийшов, тому що...	В обставинна часу
4 ...повернуся, коли...	Г обставинна наслідку
	Д обставинна мети

27. З'ясуйте значення кожного фразеологізму.

Фразеологізм	Значення
1 баглаї бити	А перестаратися
2 зійти на пси	Б втратити силу, значення
3 тримати хвіст трубою	В нічого не робити
4 розсипати кислиці	Г плакати
	Д не втрачати надії

28. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання тире.

Умова вживання тире	Приклад речення
1 тире в безсполучниковому реченні	А Пташка красива своїм пір'ям, а людина — своїм знанням.
2 тире між підметом і присудком	Б Вдихати вітер України - найвище щастя на землі.
3 тире при відокремленій прикладці	В Часом над горами встає веселка — різнобарвний стовп світла.
4 тире на місці пропущеного члена речення	Г Соловей співає — серце завмирає. Д З туману винирнули дві плями фар - і за мить машина була біля мене.

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Багато хто входячи у вельможі виходять із людей.
2 додаток	Б Збентежений з такої зустрічі хлопець ледве не випустив хлібини.
3 обставина	В Хлопець досить успішно написав НМТ у тому числі з української мови
4 прикладка (різновид означення)	Г В кутку стояло декілька горшків мішок борошна та кілька колод дерева Д Досвідчений учитель він завжди ретельно готувався до проведення уроків.

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Спинившись (2) край поглибленого мороком рівчака, вони дивились на (3) той бік його, де темними велетнями височились купи дерев, (4) завмерлих у лячному безгомінні.

А прийменник
Б дієприкметник
В дієприслівник
Г займенник
Д іменник

ВАРІАНТ 7

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Буква за буквою біжить на аркуші паперу. (2) Автор, їхній вірний слуга, збирає слово до слова, і творить чарівну мову. (3) Мова пахне першими зеленими пагінцями й стиглими червоними яблуками. (4) Освітченість людини, її обізнаність у певній галузі виявляється не тільки в доборі лексики, а й у поєднанні слів за відповідними мовними законами, які й відзначають мовну культуру.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В третього Г четвертого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А слово Б мова В галузі Г культуру

4. Прикладка є в реченні

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

5. Складнопідрядним реченням є

А перше Б друге В третє Г четверте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у слові

А літопис
Б перекис
В тризуб
Г причіп

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А пам'ятати, свячена, м'ясні, святковий
Б присвятити, з'являтися, сім'я, зав'язувати
В обов'язково, повір'я, ін'єкція, святість
Г пов'язували, слов'яни, матір'ю, черв'яки

8. Літеру е потрібно писати на місці пропусків у всіх словах рядка

А в..личезний, кл..котіти, н..су, тр..мати
Б ст..повий, л..вада, зел..нь, др..жати
В коз..ня, сем..ро, справ..дливий, гл..тати
Г ож..лець, пер..магати, ш..потіти, дал..ч

9. Тире обов'язково ставиться в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Мова єдине знаряддя для засвоєння спадщини минулого.
Б Перемагати найбезглуздіше знаряддя.
В Здійснити себе це не значить іти найменшою дорогою.
Г Ті вечори осінні як напій.

10. Допущено помилку на позначення часу в рядку

А п'ятнадцята година
Б п'ятнадцять хвилин по шостій
В чверть на десяту
Г дві години п'ятнадцять хвилин

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Позначте рядок, у якому всі іменники в орудному відмінку однини мають закінчення **-єю**

- А земля, огорожа, миша, задача
- Б пісня, мрія, криниця, осока
- В водиця, земля, зоря, калина
- Г груша, вдача, стіна, суддя
- Д куля, тополя, лоза, листоноша

12. Закінчення **-а(-я)** мають усі іменники в рядку

- А дуб, волейбол
- Б ведмідь, вальс
- В хлопець, гопак
- Г вовк, синтез
- Д агроном, імпульс

13. Усі іменники в кличному відмінку мають закінчення **-е(-є)**

- А Бог, кобзар
- Б Київ, ведмідь
- В Петро, хлопець
- Г ніч, лось
- Д радість, матуся

14. Тільки в множині вживаються всі іменники в рядку

- А двері, волосся
- Б вила, листя
- В ворота, вершки
- Г граблі, молодь
- Д носилки, рідня

15. До одного роду належать обидва іменники рядка

- А вуаль, кір
- Б емаль, літопис
- В розкіш, ООН
- Г бязь, псалтир
- Д філігрань, Сибір

16. Однакова кількість букв і звуків у кожному слові рядка

- А прощання, дивишся, земля
- Б мелодія, безсмертя, ряска
- В хворостняк, свято, галявина
- Г юність, ательє, щедрість
- Д джміль, історія, криниця

17. Правильно написано всі похідні прикметники в рядку

- А чех - чеський, Черкаси – черкаський, Кривий Ріг - криворізький
- Б Прага - пражський, козак - козацький, Овруч - овруцький
- В Рига - ризький, узбек - узбецький, Золотоноша - золотонішський
- Г Париж - парижський, латиш - латиський, Буг - бузький
- Д Кавказ - кавказський, турок - турецький, Збараж – збараський

18. Поширеним є речення

- А Камінь може кричати.
- Б Річка синіє, зітхає, сміється.
- В Минуле не повертається.
- Г Привезли пальне.
- Д Життя не прогулянка.

19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Виборче законодавство має залишатися сталим протягом, принаймні, десяти років.

- Б Було тій Анні, може, десять рочків, її привів розлучений сусід.

В Жінка, діти, книжки — усе це не пускало його, не давало йому вирватись на село.

Г Доброго, кажуть, дождати треба, а лихе — само прийде.

Д Совість людська, до речі, схожа на вулик, її теж можна потривожити.

20. *Відокремлений додаток є в реченні*

А Тут ліс гойдав м'яку небесну синь в міцних руках – у бурштиновім гіллі.

Б Мислячий, вічно неспокійний, Довженко жив інтенсивним, напруженим духовним життям.

В Крім ставка, зберігся ще й колодязь.

Г Нація – це народ, свідомий своєї історичної долі.

Д Ми, співаки, - головний інструмент оркестру.

21. *Неповними є всі речення, ОКРІМ*

А Краса і мудрість – у простоті.

Б У досконалості мистецтва – його крах.

В У художній книзі – цілющий скарб.

Г Життя без книги – хата без вікна.

Д Джерела красномовства – у серці.

22. *Граматичну помилку допущено в рядку*

А Потрапивши у лісове царство, я дивився на все те широко розплющеними очима.

Б Повертаючись зі школи, зустрів друзів.

В Не роблячи нічого, ми вчимося робити кепсько.

Г Кар'єри не зробиш, піднімаючись обшарпаними сходами.

Д Читаючи книгу, у нього завмирало серце.

23. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Юрко йшов по стежині,(1) що пролягала між заростями кінського щавлю,(2) що світилася білим піском поміж великими,(3) із тремткими краплинами в жолобках, лопухами,(4) і в його душі було так само ранково й прохолодно,(5) як у лісі.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1– перед складнопідрядним реченням

Б кома 2 - перед складнопідрядним реченням

В коми 3- перед відокремленим означенням

Г кома 4- перед складносурядним реченням

Д кома 5 – кома перед порівняльним зворотом

24. *Типе між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в кожному реченні, ОКРІМ*

А Час чесний чоловік.

Б Мій спосіб жартувати це казати правду.

В Ми джини в закоркованих пляшках.

Г Навчити дітей вірити в людей підготувати їх до життя нелегка справа.

Д Улеслива людина гадюка під квітами.

25. *Складений підмет є в кожному реченні, ОКРІМ*

А Ми з нею довго в полі говорили, не чули навіть гуркоту доріг.

Б Ішли дві долі різними шляхами.

В Колись ми з батьком піймали були сома.

Г Десь ключ птахів небачених летить.

Д І сонце - найвищий Коран, і крона - найкраща корона.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. *Установіть відповідність між антонімічними фразеологізмами*

Фразеологізм	Антонім
--------------	---------

1 побити горшки	А рвати жили
2 чистити на всі боки	Б мов з хреста знятий
3 хоч з лиця воду пий	В викурити трубку миру
4 посиденьки справляти	Г кадити фіміам
	Д волосся стає дибки

27. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення.

Вид односкладного речення	Приклад речення
1 означено-особове	А З двох бід вибирають меншу.
2 неозначено-особове	Б Зачекайте тут кілька хвилин.
3 узагальнено-особове	В Ніжні сутінки. Вечір.
4 називне	Г У двері несподівано постукали.
	Д Сьогодні свято.

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Великі берести й ясени тополі й верби стоять обабіч вулиці підпираючи високу синю баню неба.
2 складнопідрядне	Б Спустився вечір і одразу похолоднішало хоч удень була нестерпна спека.
3 безсполучникове	В Скажу тільки одне не можна сидіти склавши руки.
4 з різними видами зв'язку	Г Коли осінь вмирає на сивому-сизому вітрі ми старієм.
	Д Хлопці і купалися і дримали а сонце все ще високо стояло.

29. З'ясуйте, яким членом речення є виділене слово.

1 додаток	А <u>Знати</u> правил мовного етикету — умова успішного спілкування.
2 означення	Б Ми прийшли <u>послухати</u> нового лектора.
3 обставина	В До зими слід <u>готуватись</u> вчасно.
4 підмет	Г Бажання <u>співати</u> виникає в мене несподівано.
	Д Ми вимагаємо <u>прочитати</u> вчасно.

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Надзвичайно дивною (2) й неприродною здається нам, громадянам, людина (3) яка існує (4) без книги.

- А прийменник
- Б прислівник
- В сполучник
- Г займенник
- Д частка

ВАРІАНТ 8

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Повівав холодний вітерець. (2) З краю неба, насувалися білі хмари. (3) Дорога була слизька. (4) На обидва боки від дороги, скільки скинеш оком, розстелилося поле, укрите снігом, мов білою скатертиною. (5) Твердий синявий сніг грав на сонці самоцвітами. (6) Чорне вороння сідало громадами на сніг і знову здіймалося з місця. (7) Вітер дужчав. (8) Насунули снігові хмари й оповили небо.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А третього Б четвертого В п'ятого Г сьомого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А другому Б четвертому В п'ятому Г шостому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А хмари Б дороги В сніг Г небо

4. Непоширеним є речення

А перше Б друге В третє Г восьмому

5. Дієприкметниковим зворотом ускладнене речення

А перше Б друге В четверте Г шосте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у слові

А читання
Б тулуб
В шофер
Г напій

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А льон, починається, християнські, Прісьці
Б покровительствували, молились, відзначають, уманьські
В коваль, Кузьма, прилетять, повінь
Г цього, сміється, каються, справжньої

8. Літеру *e* потрібно писати на місці пропусків у всіх словах рядка

А ож..ледь, руч..нька, д..ректор, м..даль
Б дал..ч, стр..міти, ож..ледиця, пер..лаз
В кр..ниця, бер..говий, доруч..ний, дал..чінь
Г пер..тнути, чов..н, тер..вені, книж..чка

9. Закінчення *-а(-я)* мають усі іменники в рядку

А чоловік, твіст
Б ключ, будинок
В циферблат, гараж
Г автомобіль, поверх

10. Усі іменники в кличному відмінку мають закінчення *-е (-є)*

А Богдан, керманіч
Б кравець, пісняр
В тесляр, перукар
Г школяр, ведмідь

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Тільки в множині вживаються всі іменники в рядку

- А ночви, студентство
- Б груди, азот
- В сходи, дрова
- Г ножиці, асфальт
- Д окуляри, право

12. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А риб...ячий, п...янкий, хутор...янин
- Б черв...як, тьм...яний, пан...американський
- В дзв...якнути, матір...ю, розм...якшити
- Г під...юдити, від...ємник, розм...якнути
- Д об...їхати, кур...йоз, б...юро

13. Лише іменники чоловічого роду в усіх рядках, ОКРІМ

- А аерозоль, біль, дріб
- Б дріль, жаль, живопис
- В рояль, шампунь, кір
- Г літопис, машинопис, Міссісіпі
- Д напис, нежить, опис

14. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка:

- А милуєшся, широкий, шум, борщ
- Б шісот, футбол, меттелиця, творчість
- В сяйво, сівба, осінній, просьба
- Г Великдень, рюкзак, грунт, анекдот
- Д буддинок, бджола, Донецьк, вода

15. Правильно узгоджено числівники з іменниками в рядку

- А чотири професори, троє дверей
- Б півтора місяці, вісім цілих і сім десятих гектара
- В два рази, півтори зміни
- Г три тижня, півтора гектарів
- Д четверо жінок, кілька десят років

16. Помилку при утворенні присвійних прикметників допущено в рядку

- А суддів, Іллів
- Б орлиний, собачий
- В вовчий, Андрієв
- Г Сергіїв, ковалів
- Д лелечий, Петрів

17. Усі дієприкметники пишуться з часткою **не** окремо в рядку

А не/усміхнений, а похмурий; не/зроблений вчасно проєкт; проблеми не/розв'язані

Б ще не/розв'язані проблеми; не/дозволені ігри; не/схвалені радою пропозиції

В не/загартований організм; не/спростований ніким факт; не/відчинена, а замкнена крамниця

Г ще ніким не/співана пісня; не/з'ясовані питання; не/сказане, а написане привітання

Д не/записана вправа; проблеми не/розв'язані; не/глибокий, а мілкий

18. Прикметники із суфіксом **-ськ-** можна утворити від усіх іменників у рядку

- А солдат, Черкаси, Волноваха, Гадяч
- Б турок, Калуш, товариш, завод
- В казах, словак, сирота, студент
- Г Карпати, Запоріжжя, гігант, люд
- Д Умань, отаман, чех, Мекка

19. Омоніми є в реченні

А Ой майнули білі коні, тільки в'ються гриви, тільки курява лягає на зелені ниви.

Б Коли крізь розпач випнуться надії і загудуть на вітрі степовім, я тоді твоїм ім'ям радію і сумую іменем твоїм.

В Є в коханні і будні, і свята, є у ньому і радість, і жаль, бо не можна життя заховати за рожевих ілюзій вуаль.

Г Ой, скажи, дай поради, як прожити без долі, як обрізана гілка, що валяється долі.

Д Довго тужить сумна бандура про діла у старій сивині, і якусь невідому зажуру навіває та пісня мені.

20. *Граматичну помилку допущено в усіх реченнях, ОКРІМ*

А Виглядаючи у вікно, у мене злетів картуз.

Б Стоячи біля магазину, до мене підійшов знайомий.

В Слухаючи розповіді про історію Чернігова, у мене виникло бажання відвідати це старовинне місто.

Г Повернувшись додому, Андрій повністю віддався своїй роботі.

Д Проходячи повз будинок, з вікна почувся крик.

21. *Тире обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ*

А Знати правил мовного етикету умова успішного спілкування.

Б Бук як відомо міцне дерево.

В Книга це змога погомоніти з людиною через тисячоліття.

Г Степ як море.

Д Удосконалення людини це веління часу.

22. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А Змерзлі, продуті морозним повітрям наскрізь, вони тремтіли.

Б Оброшені зорями, хати світилися проти місяця.

В Ворог тікав не оглядаючись.

Г Водяні млини, попритулювавшись до невисокого каміння, поховавшись над зеленими вербами, крутять день і ніч чорними колесами.

Д Місто, освітлене вогнями, лежало в долині.

23. *Вставне слово є в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Ти здається також не зміг непомітно мене обійти.

Б Зрештою це мене цілковито задовольняло.

В Люди ясна річ поняття не мають що все можна «прочитати» зі спини.

Г Мовчки йдуть чумаки біля возів не гомонять поміж собою не погукують на волів навіть.

Д Мабуть ніщо на сім світі не повторюється окрім нещастя та лиха.

24. *Поширеним є речення*

А Ішли хозари, половці, печеніги.

Б Тиша: зима й сніг.

В Оркестру нема.

Г Морозно, холодно.

Д Пальто блаженке.

25. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Юрко,(1) нещодавно приїхавши із міста в гості до бабусі,(2) уже встиг кілька разів посваритися й помиритися із Тосею,(3) яка,(4)напевно,(5) з першого ж дня прив'язалась до нього,(6) весь час намагалася бути в його товаристві,(7) не спускала з нього очей,(8) слухала розповіді про те,(9)що ніколи бачила.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А коми 1,2 – для відокремлення дієприслівникового звороту

Б кома 3 - перед складнопідрядним реченням

В коми 4, 5 - для відокремлення вставного слова

Г коми 6,7,8 - між однорідними членами речення

Д кома 9 – перед складносурядним реченням

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

<i>Випадок уживання тире</i>	<i>Приклад</i>
1 тире в безсполучниковому складному реченні	А Кінь біжить – земля дрижить.
2 тире в неповному реченні	Б Кобра – отруйна змія.
3 тире між підметом і присудком	В Чай, лавровий лист, мигдаль, хурма – усе було моєму потертому портфелі.
4 тире при однорідних членах речення	Г Посеред степу – скирта соломи.
	Д Відберіть у людини мову - і вона здичавіє.

27. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами

<i>Фразеологізм</i>	<i>Синонім</i>
1 волосся стає дибом	А підпирає плечима стелю
2 замилувати очі	Б наче комашня попід шкірою бігає
3 живіт присох до спини	В кадити фіміам
4 маслом мастити	Г ходячий мрець
	Д пустити в очі туману

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 складносурядне	А Ви знаєте як липа шелестить у місячні весняні ночі?
2 складнопідрядне	Б Так по зимі приходять весни і по грозі сіяє синь.
3 безсполучникове	В Наснилося вогнем печуть слова.
4 з різними видами зв'язку	Г Дурниця що глечик розбився зате вушко ціле.
	Д Є два способи для досягнення мети шлях закону і шлях насильства.

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 означення	А Забувши мову України забули ви усе святе.
2 додаток	Б Я планета не відкрита ніким.
3 обставина	В Дитина як година і добра і погана.
4 прикладка (різновид означення)	Г Усе на світі безмежне крім кордонів між державами.
	Д У мене є товариші вірні книжки добрі.

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Для того, (1) щоб оцінити творіння (2) того, кого ми називаємо генієм, треба самому (3) бути (4) наділеним геніальністю.

А прикметник

Б дієприкметник

В дієслово

Г займенник

Д сполучник

ВАРІАНТ 9

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Після особливо сніжної зими, коли весна приходила рання, повинь заливала наше село. (2) Вода затоплювала хати, з шумом лилася в погребі, у підвали, і люди прямо по вулиці плавали на човнах. (3) Дорослим – горе, нам – радість. (4) Як же цікаво плавати у великих ночвах або, просто на збитих у пліт, дошках. (5) Потім, коли спадала вода, наші батьки починали залагожувати наслідки стихійного лиха. (6) І щоразу селом ходила чутка, що в когось у печі застряг сом. (За А.Дімаровим)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А третього Б четвертого В п'ятого Г шостого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А зими Б хати В наслідки Г чутка

4. Складносурядним є речення

А перше Б друге В четверте Г шосте

5. Неповним реченням є

А перше Б третє В п'яте Г шосте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А псевдонім
Б симетрія
В помовчати
Г сімдесят

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А прохання, ввічливість, випікання, покуття
Б волосся, уявлення, іменник, хрещенна
В хрещення, Стрітєння, ранні, закінчення
Г поєднання, вважалося, останній, пошанування

8. Підкреслені літери позначають той самий звук у рядку

А Зіна враз розгадала загадку.
Б Візьми з вази бузок.
В Кузьма везе козу на базар на возі.
Г Зненацька зозуля злетіла з гілки.

9. Тільки в множині вживаються всі іменники в рядку

А іменини, ноги
Б канікули, хрящі
В відвідини, лінощі
Г дебати, вівці

10. Лише іменники чоловічого роду в усіх рядках, ОКРІМ

А перепис, пил, підпис
Б полин, поступ, продаж
В пропис, псалтир, таксі
Г розпач, розсип, рояль

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Усі слова записані в алфавітному порядку

- А декларація, дворічний, дьоготь, допомога
- Б досліджувати, довіреність, Донецьк, друкування
- В довговійй, доброзичливий, дев'яносто, Дніпро
- Г дзвоник, дзеркальний, данина, довгодзьобий
- Д диктант, димохід, динаміт, директива

12. Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка

- А розсипається, капустяний, розквітла
- Б боєць, перевіряють, юність
- В дзеркальний, змушений, терпляче
- Г кращий, район, княгиня
- Д воює, порт'єра, рядно

13. Помилку допущено в написанні усіх числівників, ОКРІМ

- А вісьмастами сорока чотирьма
- Б дев'ятиста вісімдесяти шістьох
- В чотирьомстам двадцятьом двох
- Г трьомстам сімдесятьом вісьмомам
- Д сьомастами п'ятдесятьма трьома

14. Літеру і на місці пропуску необхідно писати в усіх словах рядка

- А патолог..чний, оптиміст..чний, техн..чний, косм..чний
- Б троп..чний, фольклорист..чний, лог..чний, невролог..чний
- В анекдот..чний, енергет..чний, академ..чний, океан..чний
- Г ідеолог..чний, метод..чний, археограф..чний, зоолог..чний
- Д публ..чний, топограф..чний, хронолог..чний, сцен..чний

15. Усі прикметники утворюються від іменників за допомогою суфікса -ев- (-ев-) у рядку

- А груша, емаль, дощ, вогонь
- Б алюміній, павич, насіння, матч
- В палац, ситець, спориш, марш
- Г кефаль, комиш, стиль, явір
- Д снігур, пічкур, гроза, яблуня

16. Немає орфографічної помилки в реченні

- А Знову сяє мені те, що й досі ніким неописане.
- Б Були ніби-то на землі чотири тисячоліття без війни.
- В До Києва помандрував один із нововиведених сортів.
- Г Як навчатися увісні?
- Д Місяць якось непомітно виступив з туманного небосхилу.

17. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А пам'ятний сувенір
- Б виборна кампанія
- В колега з роботи
- Г зроблено внесок
- Д остаточний підсумок

18. Граматичну помилку допущено в реченні

- А Дочекавшись літніх канікул, ми поїхали на відпочинок.
- Б Повернувшись зі школи, одразу почав виконувати домашнє завдання.
- В Марійка мовчала, весело кусаючи губу.
- Г Граючи з хлопцями в футбол, мене покликала бабуся.
- Д Кожен птах, свою пісню співаючи, здіймається до небес⁷

19. Поширеним є речення

- А Надійка, на щастя, прикусила язика.

- Б Не плач, друже.
- В Заклад перейменовано.
- Г Байдужість — це злочин.
- Д Мабуть, дощ іде.

20. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Деякий час усі сиділи задумавшись.
- Б Переставши бути собою, поет втрачає й себе самого
- В Лінивий спить сидячи, а робить лежачи.
- Г Цю гімнастичну вправу роблять стоячи.
- Д Хороших результатів можна досягти, тільки наполегливо працюючи.

21. Туре обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

- А Кохання вічна тема всіх часів і народів.
- Б Десна мов шабля.
- В Життя це божевільне рал.
- Г Зрадити душу найнижче рабство.
- Д Удосконалюватися значить мінятися.

22. Прочитайте речення.

... я пропустила ...

Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А завдяки хворобі, три тижні
- Б у зв'язку з хворобою, три неділі
- В через хворобу, три тижні
- Г по хворобі, три тижня
- Д через хворобу, три тижня

23. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Притрушені снігом липи на бульварі Шевченка заламалися тінями.

Б Принижені вожді принижених народів послів не мають від таких митарств.

В І пахне раннім сонцем і медком земля, легким серпанком оповита.

Г Навіки полюбив я білі хати, вишняки, завихрені білим цвітом і матіолі чарівні аромати.

Д У душі — Карпати, синявою вкриті.

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Орел,⁽¹⁾ що сидів недалеко на стрімкій скалі,⁽²⁾ нараз розмахнув широко своїми крилами,⁽³⁾ вдаривши ними вражено й люто,⁽⁴⁾ і звився вгору,⁽⁵⁾ а потім він спустився в долину,⁽⁶⁾ затримався там на хвилину,⁽⁷⁾ приглядаючись до всього, ⁽⁸⁾ піднявся опісля наново вгору і щез у сивих хмарах..

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А коми 1,2 – на межі складнопідрядного речення

Б коми 3,4 - для виділення відокремленої обставини

В кома 5 - перед складносурядним реченням

Г кома 6 - кома між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

Д коми 7,8 – для виділення відокремленої обставини

25. Прочитайте речення

Іде **на ярмарок** витрішки купувати.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А Не витрачай часу на людину, **яка не прагне провести його з тобою.**

Б **Куди орли літають,** туди сорок не пускають.

В Людина створена для щастя, **як птах до польоту.**

Г Якщо вашим очам доводилося хоч раз бачити все те, то не забути вам того довіку.

Д Кому легко на серці, до того весь світ сміється.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Установіть відповідність

<i>Вид односкладного речення</i>	Приклад
1 означено-особові	А Морозом вікна позамуровано.
2 неозначено-особові	Б Батьків не вибирають.
3 узагальнено-особові	В Коло воріт — мальви.
4 безособове	Г Для добрих друзів відчиняю дім.
	Д Присвистують, притупують, ще пустяться в танець.

27. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами

<i>Фразеологізм</i>	<i>Значення</i>
1 узяти через край	А швидко
2 аж у вухах вітер свистить	Б помилитися
3 накручувати хвоста	В померти
4 дати маху	Г критикувати
	Д перестаратися

28. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини.

<i>Речення</i>	<i>Вид підрядного речення</i>
1 Наша зустріч відбулася саме тоді, ...	А обставинне допустова
2 ...однак люди повернулися в Україну.	Б обставинне причини
3 Це не та зустріч, ...	В обставинне часу
4 Учитель розповів, ...	Г означальне
	Д з'ясувальне

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 означення	А Кімната за його свідченням була розмальована кольоровою глиною.
2 додаток	Б Хлопець успішно склав НМТ з усіх предметів у тому числі з української мови.
3 обставина	В Навіть зірвавши з людини маску не завжди побачиш її справжнє обличчя.
4 прикладка (різновид означення)	Г Світ знає Олександра Довженка великого кінорежисера.
	Д Геній це великий талант помножений на каторжну працю поділений на безжалісну втому.

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Приїхавши (2) до нашого села, Віктор Миколайович поселився в Миколиних батьків – займав невелику кімнату, (3) що виходила вікнами в садок, (4) і ми знали про кожен крок учителя.

- А дієприслівник
- Б дієприкметник
- В прийменник
- Г займенник
- Д сполучник

ВАРІАНТ 10

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Гулевичівна походить з українського, дворянського роду. (2) Вона не була княгинею. (3) Ім'я цієї **жінки** назавжди вписано в історію нашого народу, у нашу освіту, науку й культуру. (4) Вона передала свою садибу, **землі** й **будинки** в Києві для заснування монастиря, шпиталю й школи. (5) У Луцьку **меценатка** також пожертвувала на Луцьке брацтво, монастир і шпиталь власні кошти .

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В четвертого Г п'ятого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А жінки Б землі В будинки Г меценатка

4. Непоширеним є речення

А перше Б друге В третє Г п'яте

5. Однорідні члени є в кожному реченні, ОКРІМ

А першого Б третього В четвертого Г п'ятого

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А поняття
Б проміжок
В тризуб
Г причіп

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А колосся, гряззю, міццю, майбуття
Б бароко, інтермецо, лібрето, фортисимо
В грушевий, овочевий, радієвий, бойовий
Г морозиво, добриво, прядиво, мережево

8. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка

А у сні, стіна, сосні, сміх
Б берег, бензин, бетон, безмежний
В розділ, здібний, змія, візьми
Г лякатися, кольори, люлька, глибоко

9. Тільки в множині вживаються всі іменники в рядку

А роковини, жоржини
Б сутінки, натхнення
В ревності, Дарданелли
Г Альпи, золото

10. Лише іменники чоловічого роду в усіх рядках, ОКРІМ

А сип, собака, степ
Б степінь, ступінь, толь
В тунель, тюль, фенхель
Г шампунь, ярмарок, резюме

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Закінчення **-а (-я)** у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка
А журавель, синонім, народ, млин
Б Крим, серпень, брат, гараж,
В Донець, параграф, діаметр, грам
Г літр, чагарник, мільйон, азот
Д вихор, вантаж, конус, кодекс
12. Форму кличного відмінка утворено неправильно
А Настю
Б Мотре
В Галино
Г Маріє
Д Катре
13. Подовження приголосних відбувається у формі *Ор. в.* однини всіх слів рядка
А верф, паралель, подорож, мазь
Б пам'ять, сіль, велич, лазур
В вуаль, буденність, суміш, папороть
Г річ, заметіль, емаль, світлотінь
Д магістраль, ціль, мігрень, радість
14. Усі прикметники утворюються від іменників за допомогою суфікса **-ев- (-єв-)** у рядку
А груша, емаль, дощ, вогонь
Б алюміній, павич, насіння, матч
В палац, ситець, спориш, марш
Г кефаль, комиш, стиль, явір
Д снігур, пічкур, гроза, яблуня
15. Граматично НЕ правильна відповідь на запитання «Котра година?»
А шістнадцята година двадцять хвилин
Б за двадцять шоста
В двадцять хвилин на п'яту
Г без двадцяти п'ять
Д двадцять хвилин по четвертій
16. Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка
А ілюзіоніст, лялечка, яблунька
Б лущити, серйозно, оленятко
В гайок, дзьоб, тятива
Г ящірка, йорзати, магія
Д горюю, маляр, галявина
17. Спільнокореневими є всі слова в рядку, ОКРІМ
А доброта, добряк, добрий
Б сміливий, смільчак, сміливість
В боягуз, боягузтво, боягузливий
Г місто, містянин, містичний
Д хитрість, хитрун, хитрий
18. Лише числівники розміщені в рядку
А четвертий, чотири, четвертак
Б потроїти, троє, третій
В дві треті, кільканадцять, перший
Г по-третє, три, тринадцятий
Д третина, десять, десятий
19. Лексичну помилку допущено в усіх словосполученнях, ОКРІМ
А музей під відкритим небом
Б у скорому майбутньому
В болюче питання

Г виписка з протоколу

Д влучний вислів

20. *Поширеним є речення*

А Треба пережити.

Б Хлопець виявився не ликом шитий.

В Батько з матір'ю будуть співати.

Г Життя, як відомо, швидкоплинне.

Д Друзям весело.

21. *Тире обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Співчуття перший крок до людяності.

Б Чемність є ввічливістю.

В Смішного боятися правди не любити.

Г Не йти вперед значить іти назад.

Д Талант це віра в себе.

22. *Граматичну помилку допущено в реченні*

А Спускаючись з гірки, я усміхався до друзів.

Б Слухаючи казки, хлопчик згадував цікаву історію.

В Повернувшись із роботи, мама приготувала смачну вечерю.

Г Заспівавши пісню, мене захопила ця мелодія.

Д Радіючи успіхам у навчанні, прагнутиму досягти нових звершень.

23. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Уявіть, (1) як на вашому шляху загоряється свіча, (2) символ доброї надії, (3) відчуйте її подих, (4) теплий аромат, зігрійтеся теплом, (5) що струменить від свічки, (6) подякуйте своєму янголові за турботу, пригостіть його чимось смачненьким, (7) щоб він повертався до вас якомога частіше.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – перед складнопідрядним реченням

Б коми 2,3 - при відокремленій прикладці

В кома 4 - між однорідними членами речення

Г коми 5,6 - на межі складнопідрядного речення

Д коми 7 – між однорідними членами речення

24. *Двоскладним реченням є*

А Мене вночі до нього таємно увели.

Б Учора ще жодної квітки не було.

В Поміж липами – один-однісінький старий дуб.

Г Все життя мене будеш любить.

Д Як страшно знати правду без прикрас.

25. *Прочитайте речення*

Та щось **щоночі й щодня** той кінь летить у степах навмання.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А **Коли в людини є народ**, тоді вона уже людина.

Б Полетіла шукати інше дерево, **щоб поласувати ягодами.**

В Я старий чоловік і бачив багато проблем, **хоча більшість з них ніколи не траплялися.**

Г **Коли все відчутніше дихатиме в обличчя зима**, то на гіллі деяких рідкісних яблунь і далі висітимуть яблука.

Д Ніякі проблеми не страшні, **якщо вдома тебе чекають люблячі люди**.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. *Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.*

<i>Випадок уживання тире</i>	<i>Приклад</i>
1 тире в безсполучниковому складному реченні	А Дерево славиться плодами, людина — ділами.
2 тире в неповному реченні	Б Кінцева мета красномовства – переконувати людей.
3 тире між підметом і присудком	В Молоді мріють – старі згадують.
4 тире при однорідних членах речення	Г У душі виношуємо слово – лагідне й безжальне, ніби криця.
	Д Стукіт помалу затихав, затихав - і вмер.

27. *Установіть відповідність між групою лексики та прикладами.*

<i>Група лексики</i>	<i>Приклад</i>
1 архаїзми	А пря, ниткоплут
2 історизми	Б боярин, свита
3 неологізми	В логін, мейкап
4 діалектизми	Г будинок, намисто
	Д кобіта, пательня

28. *З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?*

Природа, (1) до (2)всього (3) прислухаючись, (4) чітко тримає над землею кожний звук: і дівочу пісню, і скрип воза, і клетіт черногуза.

А дієприслівник

Б прислівник

В прийменник

Г займенник

Д сполучник

29. *Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.*

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А Лечу у світ мелодією вітру.
2 означено-особове	Б Об'єднано всі зусилля.
3 неозначено-особове	В Про цей дуб розповідають багато легенд.
4 узагальнено-особове	Г Береженого Бог береже, а козака шабля.
	Д На кожен роток не накинеш платок.

30. *Установіть відповідність між видом підрядного речення та його прикладом.*

<i>Вид речення</i>	<i>Приклад</i>
1 з'ясувальне	А Не питай про те, що буде завтра.
2 означальне	Б Де рід лежить, отам твоя земля.
3 обставинне міри й ступеня	В Математику слід вивчати, бо вона розум до ладу приводить.
4 обставинне причини	Г Шкода тих слів, що вичерпали душу.
	Д Неслась галопом, аж боліли ніжки.

ВАРІАНТ 11

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Леся підійшла до **бюро** й усміхнулася, згадавши дядька Михайла Драгоманова. (2) Вона збиралася написати йому чергового листа, проте, думки дівчини літали далеко. (3) Леся згадала, якою дівчинкою вона була: у **чотири** з хвостиком роки вже читала, любила співати. (4) Коли їй було п'ять років, **батьки** подарували фортепіано, на якому швидко навчилася грати й навіть самостійно складала музикальні **твори**. (5) Леся згадала, як років у шість захопилася шиттям і вишиванням.

1. Лексичну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В четвертого Г п'ятого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

3. У називному відмінку в тексті вжито слово

А бюро Б чотири В батьки Г твори

4. Простим є речення

А перше Б друге В третє Г четверте

5. Дієприслівниковий зворот є в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А чорнозем

Б феномен

В павич

Г соломинка

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А багатоголосся, риссю, людяністю, життя

Б щасливий, учасник, форпостний, усний

В сніжно-білий, білосніжний, лимоннокислий, північноукраїнський

Г препишний, престол, прийменник, претихлий

8. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка

А слід, слівце, світ, сонет

Б меблі, комета, мести, весело

В звірята, зубр, гортензія, зяблик

Г футтбол, дрога, водиця, дчка

9. Прочитайте речення.

... , отримайте

Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Галина Віталіївна, заказний лист

Б Галино Віталієвна, рекомендований лист

В Галино Віталіївно, лист на замовлення

Г Галино Віталіївно, рекомендований лист

10. Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка

А безпам'яття, гостя, каяття, стежці

- Б бойовий, зап'ястя, злістю, радістю
- В дзеркало, майбутнє, батьківщина, замайоріли
- Г сфотографувати, вовчище, одягти, синій

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. У потрібно писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А прийшов ..читель, прийшла ..чителька, найкраще місто ..світі
- Б .. нашій країні, сидіти ..дома, купатися .. озері
- В знайшла .. фотографа, віддав .. казну, лунає ... вухах
- Г співати .. хорі, .. своєму житті, зустрів ..ранці
- Д ..всій красі, бачив .. сні, ішли .. ногу

12. *Правильно утворено форму наказового способу дієслова*

- А пам'ятайте, несіте, шукаємо
- Б літаймо, робімо, спіть
- В мовчати, миймо, крикни
- Г треба писати, варімо, відновлюймо
- Д кричіть, збережи, давай різати

13. *Форму кличного відмінка утворено неправильно*

- А Марино Станіславівно
- Б Леву Олеговичу
- В Андрію Степановичу
- Г Галино Сергіївно
- Д Саво Петровичу

14. *Правильно утворено форми ступенів порівняння всіх прикметників у рядку*

- А найщасливіші, менш гарний, самий милий
- Б якнайгарніший, вищий за всіх, більш синіший
- В більш говіркий, найміцніший, найглибокіший
- Г найкумедніший, більш лимонний, старший мене
- Д щонайсмачніший, більш сильний, гірший

15. *Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку*

- А десята година десять хвилин, чверть по дев'ятій
- Б чверть по десятій, за двадцять третя
- В двадцять хвилин до одинадцятої, п'ятнадцять (хвилин) на восьму
- Г чверть по десятій, сім двадцять
- Д п'ятнадцять (хвилин) на восьму, рівно шістнадцята

16. *Правильно утворено форму наказового способу дієслів у рядку*

- А давай понесемо
- Б треба потерпіти
- В хай несуть
- Г зробимо
- Д пішли

17. *Граматичну помилку допущено в реченні*

- А Вийшовши за село, відкривається чудовий краєвид.
- Б Орли, кружляючи в небі, виглядали здобич.
- В Наспівуючи колядки, я ходив по хаті.
- Г Відпочиваючи біля озера, хлопчик читав книгу.
- Д Прослухавши лекцію, студенти пішли на екскурсію в музей.

18. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Там, на горах, ще розкошувало сонце.
- Б Поволі, нога за ногою, пливе валка битим шляхом у безлюдній пустелі.
- В Десь далеко, за темною смугою лісу, обізвався грім.
- Г Увечері, за річкою, сплелися парубочі дзвінкі голоси.
- Д У саду, попід парканом, росла м'ята.

19. Тире обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

- А Недбалість мати ледаря.
- Б Добрий чоловік надійніше кам'яного мосту.
- В Україна це тихі води і ясні зорі.
- Г Хата без хазяйки сирота.
- Д Три та вісім одинадцять.

20. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Людям здавалось, начебто їм не потрібні такі герої, без них, мовляв, буде спокійніше.

Б Розгинав спину, брався за поперек руками і казав, що, мабуть, на дощ болять його кісточки.

В Колись, бувало, бігли до куреня, рятуючись від хмари, що насувалася.

Г Вибачай, прошу до хати, хоч у мене трошки темно бо, коли я сам у хаті, не палю вогню даремно.

Д Істина спалює й нищить усі стихії, показуючи, що вони лише її тінь.

21. Неповним є речення

- А Шлях порожній.
- Б Над містом Божа благодать.
- В Максим вийшов сухим із води.
- Г Він став добрішим.
- Д Нема на світі України, немає другого Дніпра...

22. Слово здавалося є вставним у реченні (окремі розділові знаки пропущено)

А Усе довколишнє здавалося їй перевитим піснями, веселими чи сумними, як буває пройнятий сяйвом сонця простір.

Б Багатьом здавалося що й увесь півострів зараз палає в пожежах, адже куди не глянь – звідусіль шугає вогонь, тріщить, гуде в деревах, жаркий, агресивний.

В Широкі промені вдарились об кам'яні плити, курилися золотим димом, від чого здавалося що все тут пливе, рухається, злітає в просторі.

Г Усе здавалося прекрасним і простим: вітер, хвилі і сонце над нами.

Д Кущ здавалося і зимою зеленіє, бо коли танули сніги, то на світ пробивалося його цупке зелене листя, не змучене холодом, не скалічене морозом.

23. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А На лавці, навпроти раковини для духового оркестру, двоє закоханих.

Б Струнке, зелене, веселе, воно маяло гілочками, наче раділо гостям.

В Хлопець ловив у насиченому зеленими запахами, теплому повітрі розрізнені часточки тиші.

Г У хлопчика було маленьке худорляве личко, зовсім білі, ніби вкриті інешм брови та вії, на щоці - довгаста чорнильна пляма.

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Свіча –(1) неодмінний атрибут чи не всіх релігійних ритуалів,(2) оскільки від найдавніших часів ставлення наших пращурів до вогню було особливим:(3) його вважали священним,(4) бо він приносив людям тепло,(5) світло,(6) захист.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А тире 1 – між підметом і присудком

Б кома 2 - перед складносурядним реченням

В двокрапка 3 - між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

Г кома 4 - перед складнопідрядним реченням

Д кома 5,6 – між однорідними членами речення

25. Прочитайте речення

Василько мало не плакав з жалю.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А Душа переймається розумінням тих цінностей буття, які, може, більше відкриваються підсвідомості, ніж свідомості.

Б Вони видаються все яскравішими і принаднішими, бо серед вогкої пустки саду, серед голого гілля набирають усе більшої несподіваності.

В Вони пообнизували кулясті крони так, як уже взимку їх обниже згряя снігурів, граючи веселковим оперенням.

Г Сам тільки про те й думаєш, чи не пора пити березовий сік?

Д Він не любив, коли його ставили в незручне становище.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між фразеологізмами та їхнім значенням

Фразеологізм	Значення
1 ні вдень ні вночі	А рано
2 ні гаряче ні зимно	Б раптово
3 ні світ ні зоря	В байдуже
4 ні кілка ні дрючка	Г ніколи
	Д нічого

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Нечутно (2) ступає по хмарах (3) босими ногами Богоматір, ніжно (4) пригортаючи до грудей свого малесенького Сина.

А дієприслівник

Б дієприкметник

В особове дієслово

Г прикметник

Д прислівник

28. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Відбілювали обличчя масками з хрону, сиру, яблук.
2 означено-особове	Б Цікаво послухати про твої пригоди.
3 неозначено-особове	В За одного битого двох небитих дають.
4 узагальнено-особове	Г Будьте уважніші до своїх батьків.
	Д Семеро одного не ждуть.

29. Установіть відповідність між видом підрядного речення та його прикладом.

Вид речення	Приклад
1 з'ясувальне	А Перед малюнками, що були виставлені в клубі, товпилися люди
2 означальне	Б Доріжка була така вузька, що зелене гілля вгорі сходилося докупи й закривало небо.
3 обставинне міри й ступеня	В Що посієш, те й пожнеш.
4 обставинне допустове	Г Твій дух не став приниженим і плоским, хоч слала доля чорні килими.
	Д Коли в людини є народ, тоді вона уже людина.

30. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А У провулках поміж тинами клубочилася техніка.
2 додаток	Б Соняхи щирі огнепоклонники сходу кивають златоголово.
3 обставина	В На обрії повитий сизим серпанком синів краєчок

4 прикладка (різновид означення)	далекого гаю. Г Як мало навіть і в розумних людей жага багатства народжує думок! Д На диво над цим завданням він найбільше думав.
---	---

ВАРІАНТ 12

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Малим хлопцем ходив я з товаришами від хати до хати, співаючи колядки. (2) Бачив і відчував те, що, мабуть, побачите й відчуєте ви, перегортаючи сторінки цієї книжки. (3) Пречиста Діва Марія й сам Господь уявлялися мені, як живі люди, зодягнені в наші гуцульські байбараки та кожухи. (4) Тільки мали вони чудодійну силу й хотіли, щоб всі люди були щасливими й добрими. (5) Колядка вчила мене вірити в справедливість і показувала, що світ дуже гарний. (6) Сьогодні наш народ повертається до золотих традицій українського Різдва. (7) Учіться й ви колядувати – це допоможе вам увійти у світ краси й духовного щастя. (За О.Воропаєм)

1. *Порушено норму чергування У — В у реченні*

А третьому Б четвертому В п'ятому Г сьомому

2. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. *Простим реченням є*

А перше Б четверте В п'яте Г сьоме

4. *Безсполучниковим є речення*

А друге Б третє В четверте Г сьоме

5. *Дієприслівниковий зворот є в реченні*

А другому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. *На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ*

А статуя
Б колія
В олень
Г течія

7. *Орфографічну помилку допущено в рядку*

А розрісся, мотуззя, страхіття, середньовіччя
Б блищати, тихенько, стерегти, деректива
В убозтво, товариство, студентство, казахський
Г панамериканський, пан'європейський, дзвякнути, торф'яний

8. *Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка*

А гості, костюм, сніп, сопілка
Б професор, великий, ровесник, межа
В вітер, вішалка, цвях, вистава
Г каструля, стакан, сорока, салатниця

9. *Правильно записані всі форми кличного відмінка в рядку*

А Вікторе Петровичу, Ольго Олександрівно, Павло Івановичу
Б Світлано Сергіївно, Інно Павлівно, Василе Борисовичу
В Ганно Миколаївно, Дмитре Володимировичу, Петре Михайловичу
Г Ярославе Євгеновичу, Софію Олексіївно, Миколо Андрійовичу

10. *Правильно утворено форми ступенів порівняння всіх прикметників у рядку*

А найтепліший, найбільш низький
Б найбільш сильний, наймертвіший
В найменшенький, більший від усіх

Г лисіший, якнайдобріший

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку*

- А 05.45 — за чверть шоста
- Б 08.15 — вісім п'ятнадцять
- В 10.40 — за двадцять одинадцять
- Г 06.10 — десять хвилин по шостій
- Д 15.00 — п'ятнадцять година

12. *Правильно вжито наказову форму дієслова в реченні*

- А Пішли сьогодні в кіно!
- Б Ідемте до мене на каву!
- В Помітьте недоліки цього видання.
- Г Обов'язково дасиш мені прочитати цю книгу!
- Д Почнімо перегляд нового кінофільму

13. *Прочитайте речення.*

Пісня «Як тебе не любити, ... мій» на слова ... популярна вже більше ... років

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А Києве, Дмитра Луценка, п'ятидесяти
- Б Києве, Дмитра Луценко, п'ятдесяти
- В Київє, Дмитра Луценка, п'ятдесяти
- Г Києве, Дмитра Луценка, п'ятдесяти
- Д Києве, Дмитро Луценка, п'ятидесяти

14. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

- А узяти себе в руки
- Б бачити на власні очі
- В у словнику біля ста тисяч слів
- Г десять років тому назад
- Д остання лебедина пісня

15. *Правильно поставлено розділові знаки в реченні*

- А Кров не вода, а серце не камінь.
- Б Пролісок квітка ніжна, але смілива.
- В Дорога, мандри діло молоде.
- Г Пісня і праця великі дві сили.
- Д Три рази по три дев'ять.

16. *Уписування на місці крапок дієприслівникового звороту виконавши домашнє завдання призведе до граматичної помилки в реченні.*

- А Тетянка ... пішла на прогулянку.
- Б ...я усміхнулася.
- В ...стало сумно.
- Г ...Тетянка зателефонувала подрузі.
- Д Сергію, ..., прийдеши до мене?

17. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Холодний вітер, різкий і поривчастий, проймав наскрізь
- Б Коні, зморені далекою дорогою, бігли підтюпцем.
- В Утомлені й голодні ми повернулися додому.
- Г Порізана на пасма земля закружляла.
- Д Мама, занепокоєна нашою відсутністю, полегшено зітхнула.

18. *Усі сполучення слів є словосполученнями в рядку*

- А міцна дружба, висока будівля, бити байдики
- Б іти пішки, охороняти природу, згідно з законом
- В летіти опівночі, екскурсія в музей, йшла співаючи

- Г нести радість, знайти себе, швидко і якісно
 Д віртуальний кабінет, зорі осінні, підійшов зненацька
19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
 А Із степу, як із вогкої печери, тягло свіжою прохолодою.
 Б Його було викликано до суду, як свідка.
 В Це місто прекрасне, як усмішка долі.
 Г Хмара, як ніч, налетіла, і сонце сховалося.
 Д Стояло, мов зачароване, передгроззя.
20. Повним є речення
 А Пташку пізнають в польоті, а людину – у роботі.
 Б Дерево міцне корінням, людина – друзями.
 В Під хатою – квіття грядкою, а на хаті – лелека з лелечатами в гнізді.
 Г Кобзарі та бандуристи – це народні митці.
 Д На душі – дивна тривога.
21. Речення із вставним словом (розділові знаки пропущено) є в рядку
 А Я вас справді не розумію.
 Б Справді за дурною головою ногам діло.
 В Навіть часом сліпну від краси.
 Г Він принаймні вибачився.
 Д Видно шляхи полтавські і славному Полтаву.
22. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
 А Війне вітрець — дзвінка пшениця летить, кидається уплав.
 Б Гаї шумлять — я слухаю, хмарки біжать — милуюся.
 В Весна була тепла: парувала земля, від перших листочків ішов тонкий аромат.
 Г Мені відкрилась істина печальна: життя зникає, як ріка Почайна.
 Д Зрідка пробіжить тут заєць, або спиниться на кручі вовк.
23. Прочитайте речення
 Хмарки плывуть з Волині на Поділля.
 Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному
 А Який гість, така йому і честь.
 Б Дім - це там, де твоє серце.
 В Кому легко на серці, до того весь світ сміється.
 Г Держави гинуть тоді, коли не можуть відрізнити добрих людей від поганих.
 Д Дорослий перетвориться на машину для їжі, якщо забуде у собі дитину.
24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)
 Поміркуйте, (1) любі друзі, (2) як зробити так, (3) щоб усе добре, (4) що ви відчували цього тижня, не загубилося, (5) не пішло з вашого життя?
НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку
 А кома 1 – перед поширеним звертанням
 Б кома 2 - перед складносурядним реченням
 В кома 3 - перед складнопідрядним реченням
 Г кома 4 - перед складнопідрядним реченням
 Д кома 5– між однорідними членами речення
25. Однорідні додатки є в реченні
 А В очах в тебе синьо і широко.
 Б Обніс мене довкруг косялоу тричі й поставив там, ізвідки й підхопив.
 В І судний грім моїх морських походів ще й досі чують Кафа і Стамбул.
 Г Вершечок з ялинки волікся за батьком і лишав на снігу довгу, мов стежечка, смужку.

Д Світ тільки й цінує діловитість і професіоналізм та ще лакейство і зверхність.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i> 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	<i>Приклад речення</i> А Він ішов тихо іноді зупиняючись і вдихаючи свіже весняне повітря. Б Лелеки друзі літа відлітають у дальню путь. В Крім стола у кабінеті було декілька стільців. Г Сіра маленька вона була непомітна в бур'янах. Д Йому наприклад хочеться плакати а він мусить удавати здорового.
--	---

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i> 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	<i>Приклад речення</i> А На мить гомін стих і стало чути як десь лунає мелодія. Б Співають птицями діброви шумлять хвилюються жита. В Підлота не прямує напролом а вона як вовчиця йде вночі на лови. Г Я люблю коли є в домі діти. Д Мабуть теж шукав би вихід із становища у праці.
--	--

28. Установіть відповідність між видом підрядного речення та його прикладом.

<i>Вид речення</i> 1 обставинне мети 2 обставинне часу 3 обставинне міри й ступеня 4 обставинне наслідку	<i>Приклад</i> А Дорогу занесло снігом, так що проїхати важко. Б Вода була така чиста, що дно видно. В Приїхав Петро, як жито квітувало. Г Щоб знати людей, треба пожити з ними. Д Мало хто відчуває, яким ти є.
--	---

29. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Він постукав у віконце, (1) щоб мати відчинила (2) йому двері, прислухався (3) до її ходи, та (4) не почув нічого...

- А прийменник
- Б сполучник
- В частка
- Г займенник
- Д прислівник

30. Установіть відповідність між фразеологізмами та їхнім значенням

<i>Фразеологізм</i> 1 бувати в бувальцях 2 варити воду 3 ганяти собак 4 гріти чуба	<i>Значення</i> А багато бачити в житті Б тяжко, виснажливо працювати В триматися гордовито, зазнаватися Г ледарювати Д знущатися з кого-небудь, показувати свої примхи
--	--

ВАРІАНТ 13

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Улітку дід частенько лежав на погребні ближче до сонця, особливо в полудень, коли сонце припікало так, що всі ми і наш кіт, і собака, і кури ховалися під любисток, порічки чи в тютюн. (2) Тоді йому була найбільша втіха... (3) Більше за все на світі дід любив сонце. (4) Він прожив під сонцем майже сто літ, ніколи неховаючись у холодок. (5) Так під сонцем на погребні, коло яблуні, він і помер, коли прийшов його час. (За О.Довженком)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Складений іменний присудок є в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

4. У знахідному відмінку вжито слово

А погребні Б кури В сонце Г яблуні

5. Складним є речення

А друге Б третє В четверте Г п'яте

Завдання 6–10 мають по чотири варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у слові

А уподобання
Б тисовий
В довідник
Г чорнозем

7. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А популярні шлягери
Б виявити цю проблему
В декілька вільних вакансій
Г одна невірна відповідь

8. Неправильно утворена форма наказового способу дієслова в рядку

А танцюємо
Б танцюйте
В танцюй
Г хай танцює

9. Орфографічну помилку допущено в рядку

А бравісимо, жури, дизель, парфумерія
Б сюрреалізм, ірраціональний, Андорра, андоррський
В лимон, кипарис, киргиз, шприц
Г ссавець, рілля, божественний, кореспондент

10. Помилку допущено в рядку

А два метра
Б півтора гектара
В двадцять п'ять днів
Г вісім з половиною кілометрів

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

- А пристрас..ний, щас..ливий, шіс..надцять
- Б студен..ський, корис..но, облас..ний
- В свис..нути, перс..ні, корис..ливий
- Г злісн..ий, аген..ство, особистіс..ний
- Д контрас..ний, доблес..ний, тиж..невик

12. Правильно утворено ступені порівняння прикметників у рядку

- А ніжніший, якнайвеселіший, менш мудріший
- Б синюватіший, якнайкращий, найбільш зручний
- В щонайглибший, самий вагомий, більш чуйний
- Г якнайбільший, найбільш хворий, найкругліший
- Д менш чистий, кращий, найкмітливіший

13. Однакова кількість звуків і букв у всіх словах рядка

- А воджу, малюють, підзеленити, їстоньки
- Б щічки, стоїть, книжці, переджнивний
- В дзенькати, стежці, мишці, няня
- Г портъера, єдність, об'їдь, яблунька
- Д осінній, розмова, бруквяний, роздрібний

14. Закінчення -а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка

- А атом, дюйм, долар
- Б Ужгород, конфлікт, бузок
- В узвіз, стрибок, вітер
- Г грім, мільйон, склад
- Д клуб, хлів, день

15. Правильно утворені всі імена по батькові в рядку

- А Денис Ігоревич, Віктор Олегович
- Б Зінаїда Георгіївна, Юлія Іллівна
- В Яків Васильович, Павло Матвієвич
- Г Надія Віталіївна, Олександр Якович
- Д Геннадій Сергійович, Світлана Юр'ївна

16. Складнопідрядним мети є речення

- А Моя батьківщина там, де є свобода.
- Б Щоб бути вільним, достатньо цього захотіти.
- В Якщо передбачати провал, ти його зазнаєш.
- Г Що коротше старанність, то довше день.
- Д Поміж літер розцвіла весна, хоч на п'яти наступає осінь.

17. Поширеним є речення

- А Мрії нехай здійснюються.
- Б Людині холодно.
- В Він не в силі стриматися.
- Г Багато вітрів відшуміло.
- Д Усі мають знати.

18. Тире обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

- А Прозора тиша посестра розлуки.
- Б Довженко й рід його починаючи від далеких пращурів типові сіверяни.
- В Добрий чоловік надійніше кам'яного мосту.
- Г Правду казати душу топтати.
- Д Здійснити себе це не значить іти найменшою дорогою.

19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Хлопчина дивиться дивуючись.

- Б Говорити не думаючи – все одно що стріляти не цілячись.
- В Навчаючи інших, ми вчимося самі.
- Г За столом три писарчуки, зігнувшись у дугу, скрипіли перами.
- Д Прощаючись весна летіла у вирій.

20. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Людина може здійснитися лише двома способами: за допомогою власної спритності або завдяки чужій дурості.

Б Слабкі люди вірять в успіх, сильні – у причину й наслідок.

В Не море топить – калюжа.

Г Ми терпінням і волею все переможемо.

Д У слові чи розмові лежать три наміри оратора: навчання і переконання, і мистецтво зворушити читача.

21. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А «Люди добрі,- благала Соломія, стоячи на колінах,- змилюйтеся, прийміть нас до хати».

Б Урешті зупинилася, нагнулася до землі й промовила: «Остапе!»

В «Ти, Соломіє?»- поспитав він.

Г «Що ж воно буде?- згодом перепитав Остап,- Там як хто підгледить твій очіпок, не мине нас халепа».

Д «Про мене й Семене»,- зітхнула Соломія й знялася з місця.

22. Немає жодного словосполучення в рядку

А ранок і вечір, бити байдики, прийти вчасно

Б навколо школи, більш творчий, пасти задніх

В у зв'язку з ситуацією, буду вчитися, гарний юнак

Г діти й батьки, на вулиці сніг, зимовий день

Д лікар стурбований, яскраве світло, Кривий Ріг

23. Визначте речення, ускладнене однорідними додатками

А І ранкові, й вечірні дороги таять у собі таємницю, сподівання, жаль.

Б За селом вдень і вночі було чути гуркіт тракторів і комбайнів.

В Дністро і Буг, Поділля і Брацлавщина самі себе вивозять на волах.

Г Верби й верболози сіро-зеленим туманом котились по луці.

Д Король, султан, визискувач, торгаш, гнобитель, кат, загарбник войовничий – то все чужі.

24. Порівняльний зворот виділяється комами в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Дві стіни як почесна сторожа мовчки пропускають мене вперед.

Б Моя тінь як невільник послалась під ноги й показує шлях.

В Віти дерев мов антени торкають ефір ловлячи звістку від тебе.

Г Дівчина говорила майже як доросла.

Д Пливе фортеця як старий ковчег.

25. Прочитайте речення

Дуби **співчутливо** поглядали на неї.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А А сонечко встане, **як уперше вставало.**

Б **Хоч мені болить,** не скажу нікому.

В Стрічаю сонце в полі за селом, **де квіти польові, неначе зорі.**

Г **Щоб втратити голову,** треба мати серце.

Д Держави гинуть тоді, **коли не можуть відрізнити добрих людей від поганих.**

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<p><i>Відокремлений член речення</i></p> <p>1 означення</p> <p>2 додаток</p> <p>3 обставина</p> <p>4 прикладка (різновид означення)</p>	<p><i>Приклад речення</i></p> <p>А Унизу за скелями тихо шуміло небо.</p> <p>Б Старезні пні кошлаті поторочі літопис тиші пишуть у траві.</p> <p>В Я планета не відкрита ніким.</p> <p>Г Ви певно читачу за юнацтва теж писали вірші й оповідання?</p> <p>Д Усе на світі безмежне крім кордонів між державами.</p>
---	---

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<p><i>Тип складного речення</i></p> <p>1 складносурядне</p> <p>2 складнопідрядне</p> <p>3 безсполучникове</p> <p>4 з різними видами зв'язку</p>	<p><i>Приклад речення</i></p> <p>А Закон не може робити людей вільними самі люди повинні робити закон вільним.</p> <p>Б Щоб осягнути довкілля треба знати його в усіх подробицях.</p> <p>В То вітерець дихне по ниві то коник в житі засюрчить.</p> <p>Г Погляди як годинник усі вони показують різний час але кожен вірить лише своєму.</p> <p>Д На диво коло цього питання він найбільше морочився.</p>
---	--

28. Установіть відповідність між фразеологізмами та їхнім значенням

<p><i>Фразеологізм</i></p> <p>1 збиватися з ніг</p> <p>2 зі шкіри пнутися</p> <p>3 не чути землі під собою</p> <p>4 прописати їжицю</p>	<p><i>Значення</i></p> <p>А суворо покарати кого-небудь</p> <p>Б дуже втомитися, набігавшись, находившись</p> <p>В кокетувати, загравати з ким-небудь</p> <p>Г бути в надзвичайно піднесеному стані</p> <p>Д старатися з усіх сил</p>
---	--

29. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<p><i>Вид односкладного речення</i></p> <p>1 безособове</p> <p>2 означено-особове</p> <p>3 неозначено-особове</p> <p>4 узагальнено-особове</p>	<p><i>Приклад</i></p> <p>А Живу наодинці зі своїм сумлінням.</p> <p>Б Від оселі війнуло теплом.</p> <p>В Англійську мову тепер вивчають з першого класу.</p> <p>Г Писаного сокирою не вирубаєш.</p> <p>Д Щирість і відкритість зроблять тебе вразливим.</p>
--	--

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1)Сьогодні, (2)відроджуючи духовну культуру наших предків, ми (3)повертаємося до (4)забутих джерел.

- А** дієприслівник
- Б** дієприкметник
- В** особове дієслово
- Г** прикметник
- Д** прислівник

ВАРІАНТ 14

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Одним з найважливіших кроків у житті є вибір професії. (2) Адже лише тоді, коли людина займається тим, що її цікавить, вона відчуває радість. (3) Неможна покладатися на випадковість, квапитися. (4) Необхідне найбільш серйозніше ставлення до цієї проблеми молодих людей. (5) Часто на вибір майбутнього фаху впливають батьки, їхня професія, уподобання. (6) Запам'ятайте, майбутню спеціальність треба обирати самостійно, цілеспрямовано й не поспіхом.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

- А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А першому Б третьому В четвертому Г шостому

3. Складним реченням є

- А перше Б третє В п'яте Г шосте

4. У знахідному відмінку вжито слово

- А професії Б радість В проблеми Г фаху

5. Граматичну помилку допущено в реченні

- А першому Б третьому В четвертому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

- А шовковий
Б черговий
В течія
Г соломинка

7. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А перший млинець комом
Б зіставляти характеристики
В лопнуло терпіння
Г потерпіти поразку

8. При творенні наказового способу допущено помилку в рядку

- А любіть
Б давай працювати
В підтвердьте
Г доповідай

9. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка:

- А ксті, сльози, сліпий, соловей
Б розділ, знімати, злість, заставка
В слюсар, капуста, тролейбус, персик
Г здається, тісто, тім'я, тьохкати

10. Усі приголосні лише тверді в рядку

- А дорога, словник, яблуко
Б доня, сорока, книга
В ялинка, молоко, сир

Г вершина, ворота, молоко

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Орфографічну помилку допущено в рядку*

- А волосся, галуззю, першістю, повернення
- Б радісно, жалісливий, боягузтво, щорихський
- В грїмо, любимо, сваримося, витираємо
- Г серйозний, арф'яр, дит'ясла, тьмянний
- Д ніскільки, неабиякий, будь з ким, хтозна-що

12. *Помилку у відмінюванні іменника допущено в словосполученні*

- А порадьтеся з Захаром Возняком
- Б нагадайте Вікторії Чередько
- В проведіть Владислава Левчука
- Г милуюся Ярославом Пришедько
- Д дочекайтеся Сергія Василенка

13. *Правильно утворено ступені порівняння всіх прикметників у рядку*

- А більш вірогідний, щонайкращий, найбільш цивілізованіший
- Б дешевший, сліпіший, найнижчий
- В пресильніший, найохайніший, найменш визначний
- Г повніший, самий тонкий, найменш потужний
- Д кращий, менш цікавий, якнайшвидший

14. *Неправильно побудовано словосполучення*

- А п'ять хвилин на п'яту
- Б чверть на восьму
- В без п'ятнадцяти сім
- Г пів на восьму
- Д за десять хвилин шоста

15. *Прочитайте речення.*

Шановний... , запрошую Вас на ... день народження. Чекатиму ...

Грамотично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А Валерію Ігоровичу, мій, без двадцяти два
- Б Валерію Ігоровичу, мій, о тринадцятій сорок
- В Валерію Ігоровичу, моє, за двадцять до другої
- Г Валеріє Ігоровичу, мій, за двадцять до другої
- Д Валерію Ігоревичу, мій, о тринадцятій сорок

16. *Редагування потребує речення*

- А На щастя, дорого було знайдено, зустрівши лісничого.
- Б Вискочивши з моря, хлопець побіг до батьків.
- В Вузька стежка бігла понад крутим берегом, звиваючись у густій траві.
- Г Повернувшись зі школи, він вирішив відпочити.
- Д Ураганний вітер промчав над лісом, з коренем вириваючи могутні дерева.

17. *Прочитайте речення.*

Наш університет - ... заклад області, який ... роль ..., політичного та культурного центру та ... серед інших ... закладів своїми досягненнями.

Грамотично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А показовий, грає, духовного, вирізняється, навчальних
- Б показний, відіграє, духовного, вирізняється, навчальних
- В показний, грає, духовного, вирізняється, навчальних
- Г показовий, відіграє, духовного, вирізняється, навчальних
- Д показовий, відіграє, духовного, відокремлюється, навчальних

18. *Поширеним є речення*

- А Дні стали коротшими.
- Б Будинок побудовано.

В Ми будемо працювати.

Г Один має залишитися.

Д Почало світати.

19. *Type ОБОВ'ЯЗКОВО потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Обережність мати мудрості.

Б Час не наша власність.

В Чисте повітря для людей похилого віку найкорисніша мікстура.

Г Два і сім дев'ять.

Д Щастя то омана.

20. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А Десь коні ржуть і глухо грають сурми.

Б Попереду було село і виднівся ставок.

В Хай наше слово не вмирає і наша правда хай живе.

Г Там ластівка літає і котик примостився.

Д Відберіть у людини мову і вона здичавіє.

21. *Двоскладним є речення*

А Ніколи не кажи «ніколи».

Б Поговорили та й розійшлися, забули.

В Напевно, сонячно на вулиці.

Г Усюди засніжило.

Д У лісі дерева.

22. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А Бачу здалека – хвиля іскриста грає по синьому морю.

Б Бувають дивні на землі діла – серед зими черешня зацвіла.

В Защебетав соловейко – пішла луна гаєм.

Г Подивилась ясно – заспівали скрипки.

Д Не русалонька блукає – то дівчина ходить.

23. *Слово **особовий** поєднується з усіма словами, ОКРІМ*

А справа

Б автотранспорт

В речення

Г склад

Д займенник

24. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Соняшники високо попіднімали свої голови,(1) мов ставали навспинячки,(2) щоб,(3) напевно,(4) мерщій погрітися на сонці, (5) котре дугою збігло через гору,(6) осідаючи золотим піском на луках.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – перед порівняльним зворотом

Б кома 2 - перед складнопідрядним реченням

В коми 3,4 - при вставному слові

Г кома 5 - перед складнопідрядним реченням

Д кома 6– при відокремленій обставині

25. *Оберіть речення, ускладнене однорідними обставинами*

А Чи біля тебе душу відморожу, чи біля тебе полум'ям згорю.

Б Не оплакуй ні мрій, ні згадок, загуби своїм прикростям лік...

В Кохання, вірність – істини одвічні.

Г І так беззахисно й безмежно чекаю голосу твого.

Д Раптом яюсь гостро й глибоко відчув радість від матеріної присутності.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Кажуть прийшов на Запорізьку Січ Станіславом Морозовицьким а став Нестором Морозенком.
2 додаток	Б Над нами падало й падало листя золоті сльози осені.
3 обставина	В Усі за винятком Оленки дуже зраділи.
4 прикладка (різновид означення)	Г Погода усупереч нашим побоюванням видалася гарною. Д Гола земля бита крилами вітру безнадійно сіріла під олив'яним небом.

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Пахне сіно лугове і зав'язь в чистих росах зріє.
2 складнопідрядне	Б Я знаю кожній дитині потрібна увага батьків.
3 безсполучникове	В Заграв музика хлопці й дівчата пішли в танець а хата на помості затремтіла.
4 з різними видами зв'язку	Г Здоров'я повернеться до юнака бо потрібно ламати недолю. Д Пролісок квітка ніжна але смілива й нетерпляча.

28. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Не варто (1)багато базікати (2)про те, якою повинна бути людина, час (3)і стати (4)нею.

- А займенник
- Б частка
- В сполучник
- Г прийменник
- Д прислівник

29. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А У кімнаті стало затишно.
2 означено-особове	Б Після вечері одразу полягали спати.
3 неозначено-особове	В Будь швидким не на обіцянку, а на виконання.
4 узагальнено-особове	Г Ніч. Тиша. Біле поле. Д Люблю дивитися на зорі

30. Установіть відповідність між фразеологізмами та їхнім значенням

Фразеологізм	Значення
1 як грім серед ясного неба	А охоче
2 у свинячий голос	Б несвоєчасно
3 рвати руки	В важко
4 за милу душу	Г уважно Д зненацька

ВАРІАНТ 15

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Чи замислювалися ви коли-небудь, що робить людину успішною? (2) Не завжди успіх приходить одразу. (3) Іноді кар'єра починається з невдач. (4) Чого тільки варта історія Стіва Джобса! (5) Майбутній американський підприємець і винахідник починав працювати в гаражі. (6) Не маючи вищої освіти Стівен Пол Джобс став керівником чи не найвідомішої корпорації. (7) З його ім'ям пов'язана ціла епоха іновацій, яка тепер асоціюється з усією електронною галуззю світу, а не тільки з однією компанією.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б п'ятому В шостому Г сьомому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б п'ятому В шостому Г сьомому

3. Простими реченнями є

А 1,2 Б 5,6 В 6,7 Г 1,6

4. В орудному відмінку вжито слово

А людину Б невдач В освіти Г галуззю

5. Однорідні підмети є в реченні

А першому Б п'ятому В шостому Г сьомому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у слові

А асиметрія
Б бородавка
В агрономія
Г видання

7. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А щепотка солі
Б квартира з усіма вигодами
В тушене м'ясо
Г грецький горіх

8. Допущено помилку в правописі особових закінчень дієслів у рядку

А очистиш, пишеш, бачиш
Б ненавидиш, колиш, гоїш
В створиш, стоїш, леши
Г збудуєш, сушиш, чуєш

9. Орфографічну помилку допущено в рядку

А віссю, галуззю, груддя, каяття
Б хустці, компостний, пристрасний, невістчину
В несподіваний, відмінний, шаленний, юний
Г ні до кого, піді мною, аніхто, казна-який

10. Правильно утворено кличний відмінок іменників у всіх рядках, ОКРІМ

А діду, Сергію, хлопче, товаришу
Б братику, лікарю, молодче, Насте
В садівнику, знавцю, покупцю, Довбуше
Г краю, морозе, товарише, синку

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Правильно утворено ступені порівняння прикметників у рядку*
- А найвибагливий, щонайвибагливіший, найбільш вибагливий
 - Б найкоротший, якнайкоротший, самий короткий
 - В дорогший, більш дорогий, найбільш дорогий
 - Г тяжчий, найтяжчий, більш тяжчий
 - Д солодший, щонайсолодший, найбільш солодкий
12. *Помилку при відмінюванні числівників допущено в рядку*
- А шестисот п'ятдесяти чотирьох
 - Б шістьмастами п'ятдесятьма чотирьма
 - В на шестистах п'ятдесяти чотирьох
 - Г шестистам п'ятдесяти чотирьом
 - Д шістьмастами п'ятдесятьма чотирма
13. *Грамотичну помилку допущено в реченні*
- А Три брати жили разом.
 - Б П'ять цілих і дві десятих кілометра дороги було заасфальтовано.
 - В Чотири вози стояли на подвір'ї.
 - Г Два поверха вже збудували.
 - Д Зустрілися два киянина.
14. **В** *потрібно писати на місці пропуску в усіх словах рядка*
- А успіх .. творчості, прочитала .. журналі, приніс .. кишені
 - Б попросив .. друга, мешкала .. Овручі, була .. Іспанії
 - В плавати .. озері, служити .. армії, бігти .. сад
 - Г спитала .. сестри, погляд .. майбутнє, жити .. Кракові
 - Д читати ..голос, побувати .. Одесі, зберіг .. спогадах
15. *Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка*
- А лиман, під'їзд, цемент, інтернету
 - Б сантиметр, опік, кашель, барвінок
 - В крок, політ, взвод, атом
 - Г лиман, вокзал, туман, горб
 - Д ажіотаж, паритет, родовід, бюлетень
16. *Тире обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*
- А Кома слово з латинської мови.
 - Б Ти пісня моя лебедина.
 - В Для неї кожен крок тяжка робота.
 - Г Тисяча тисяч мільйон
 - Д І кожен день життя то неповторна мить.
17. *Поширеним є речення*
- А А дівчина була як сонце.
 - Б Хата, звісно, не замикалася.
 - В Остап з Соломією були втікачами.
 - Г Школу відбудовано.
 - Д Одинадцять років пролетіло.
18. *Неповним є речення*
- А Ріка наче яскраве віддзеркалення.
 - Б Цей хліб — це праця ваших рук.
 - В Бідняцька цнота краща від панського злота.
 - Г Бідному завжди вітер в очі.
 - Д Тримай голову високо, та не задирай носа.
19. *Пунктуаційну помилку допущено в рядку*
- А Весь берег, кручі, лози – уся округа переповнилася трепетом.

Б Ні, світе мій, вовік не розлюбить святі поля твої і небеса, і води.

В Усе наше птаство, як от: качки, курочки, чайки – упізнавало його ще здалека й ховалося або в ситняк, або у воду.

Г Вода, хмари, ліс – усе пливло, усе безупинно неслося вперед, шуміло, блищало на сонці.

Д Неспокій, рух і боротьбу я бачив скрізь: у дубовій корі, у старих пеньках, у дуплах, у болотній воді, на поколупаних стінах.

20. Вставне слово *є* у реченні (розділові знаки пропущено)

А Я принаймні знаю правила поведінки в громадських місцях.

Б Хлопці про наші плани на це літо навіть не здогадувалися.

В Бали хризантем проводять як правило наприкінці листопада.

Г Інколи найщиріша правда здається такою неправдоподібною.

Д Від вибору вашої спеціальності до того ж залежить ваше майбутнє життя.

21. Обставину **НЕ ТРЕБА** відокремлювати комами в реченні (розділові знаки пропущено)

А Живіть не оглядаючись на вік.

Б Кожна епоха набуваючи нових ідей дивиться на світ по-новому.

В Приймаючи послугу прощаєшся зі свободою.

Г Можна бачити деякі зорі і не дочекавшись темряви.

Д Зійшовши на дах не відкидай драбини.

22. Складнопідрядне речення з підрядним допустовим утвориться, якщо до частини **Я буду пам'ятати шкільне життя...** додати

А бо це була щаслива пора.

Б щоб не втратити зв'язок з дитинством.

В хоча не все мені й вдавалося.

Г доки буду топтати ряст.

Д коли стану студенткою.

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Обірветься він — (1) і все зміниться у світі: (2) з лісів примчать її горбоносі красені, (3) зі старості вийдуть ці верби, (4) і місяць накинє їм, (5) як дівчатам, на плечі хустки блакитного шовку.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А тире 1 – перед складносурядним реченням

Б двокрапка 2 - між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

В кома 3 - при однорідних членах речення

Г кома 4 - перед складносурядним реченням

Д кома 5 – при порівняльному звороті

24. Прочитайте речення

У дитинстві моєму на сволоку звили гніздо пернаті пісні, зозулясті казки і поеми.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А **Як тільки з-за пагорбів вийде сонце,** туман розійдеться.

Б Не клювало, **бо в дощ риба залягає на дні й спить.**

В Ти йшла, **неначе польова царівна пливла.**

Г Колись вірменин Параджанов зняв фільм, **який став символом українців.**

Д Так хочеться серцю у небо, у вирій, **щоб сонця торкнутись своїми**

крильми.

25. Тире потрібно ставити в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Я прийшов тебе нема.

Б Зима без снігу літо без жита.

В Двадцять нянюк дитина не доглянула.

Г Малі озерця блискають незлісно колише хмара втомлені громи.

Д Рано встанеш багато встигнеш.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i> 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	<i>Приклад</i> А З одного поліна вогню не розкладеш. Б Після вечері зразу ж лягали спати. В Поки що їхати було нікуди. Г Заспівайте, бабуню, мені колискову. Д Вода в решеті не встоїться.
---	--

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складнопідрядного речення</i> 1 з'ясувальне 2 обставинне умови 3 обставинне міри 4 обставинне часу	<i>Приклад речення</i> А Як будеш рідної землі триматися то будеш від неї сили набиратися. Б Хто у червні байдикує той узимку голодує. В Коли сонечко пригріє то й трава зазеленіє. Г Узимку сонце так сміється що вікна плачуть. Д Вода що скоро збігає отрути не лишає
---	--

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i> 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	<i>Приклад речення</i> А Вода все сполоще крім лихого слова. Б Здається чути ніжне дзюркотіння. В Спинившись на нічному перехресті замисливсь клен. Г Повітря густо нагріте пекучим сонцем ворухиться. Д Ягель або оленячий мох росте переважно у холодній тундрі.
--	--

29. Установіть відповідність між фразеологізмами та їхнім значенням

<i>Фразеологізм</i> 1 як церковна миша 2 як чорна хмара 3 як у колесі білка 4 як п'яте колесо до воза	<i>Значення</i> А сумний Б бідний В заклопотаний Г тимчасовий Д зайвий
---	--

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Благословен (1)же той, хто від грози не никне, (2) і пісня, (3)що летить (4)до радісних небес.

А займенник

Б частка

В сполучник

Г прийменник

Д прислівник

ВАРІАНТ 16

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Сучасний Львів справедливо вважають індустріальною, духовною та культурною столицею Західної України. (2) Місто з населенням понад дев'ятсот тисяч жителів є великим музеєм під відкритим небом. (3) Центр Львова визнали найбільшою цінністю планетарного масштабу. (4) Місто, засноване в середині тринадцятого століття князем Данилом Галицьким. (5) За кілька десятиліть Львів став успішним торгово-ремісничим містом, релігійним і культурним центром Галичини. (За А.Клімовим)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В четвертого Г п'ятого

2. Лексичну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

3. Односкладним реченням є

А перше Б друге В четверте Г п'яте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А столицею Б України В центр Г місто

5. Пунктуаційну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В четвертого Г п'ятого

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А відвезти
Б відгомін
В вірші
Г гуртожиток

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А гілляччя, дрюччя, сухожилля, гарбузиння
Б башкир, скипидар, пріоритет, раціон
В пресвітлий, приподобний, преосвященство, Прикарпаття
Г день у день, всього-на-всього, з дня на день, без кінця-краю

8. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка:

А свято, сміх, ясні, сніг
Б безпечний, пекар, пенал, мерзну
В клітка, вафлі, хлюпати, поллю
Г вокзал, легко, ложка, корова

9. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А копія вірна
Б учбовий процес
В на самому високому рівні
Г прийдешне свято

10. Не мають ступенів порівняння всі прикметники в рядку

А порожній, довжелезний, чорний, безсоромний
Б мертвий, недобрий, сміливий, фісташковий
В глухий, ультрамодний, старезний, шоколадний

Г сліпий, гнідий, солодкий, жовтогарячий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Закінчення *-у (-ю)* у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка
- А вік, альпінізм, біль, відбій
 - Б мед, університет, вітер, дуб
 - В числівник, крок, баскетбол, рів
 - Г коледж, ідеал, ютуб, понеділок
 - Д зошит, викуп, ліс, ставок
12. Граматичну помилку допущено в рядку
- А три баскетболісти, два громадянина, півтора гектара
 - Б чотири вчителі, три киянина, півтори тисячі
 - В два тижні, півтора кілограма, одна третя центнера
 - Г чотири селянина, сімнадцять тонн, двадцять тижнів
 - Д п'ять кілограмів, три з половиною кілограми, сто два кілометра
13. Неправильно утворено форму наказового способу дієслова
- А підготуйтеся
 - Б несіте
 - В посунься
 - Г відредагуємо
 - Д виберіть
14. Помилку у відмінюванні іменника допущено в рядку
- А Тетяні Петрівні Сергійчук
 - Б Олені Савівні Чернявській
 - В Ганні Григорівні Кравцовій
 - Г Владиславу Юрійовичу Палій
 - Д Миколі Львовичу Олексієнку
15. Частка *НЕ* пишеться окремо з усіма словами, ОКРІМ
- А Коли ти маєш вчинити щось погане, сім разів подумай — не/вчини, а добро роби не/думаючи.
 - Б Не/спитавши броду, не/лізь у воду.
 - В Тривожне почуття зростало в сер цях батьків, не/покоїло їх день у день
 - Г Не/ходи, куди не/просили; не/бери, чого не/поклав.
 - Д Ніхто не/має більшої любові, як той, хто душу поклада за друзів.
16. Тире обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)
- А Поезія то сплани цвіту й болу вразливої і чуйної душі
 - Б А я не раб не хитрий служка чия натура як подушка.
 - В Земля батьків твоя опора.
 - Г Межа між генієм й бездарністю талант.
 - Д Мор голод і війна то страшні людоїди.
17. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А Жито, пшениця й овес – усе разом поспіло.
 - Б Запаслива Настя всього нанесла: і коржиків, і горішків, і пирогів.
 - В Усяке птаство, як от: деркачів, перепілок, куликів, курочок – можна було викосити косою в траві.
 - Г Рідні місця, знайомі хатки, садки, доріжки – усе це миготить в очах, у голові думки будить, у серці отраду.
 - Д Щастя – це трикутник, а в нім три боки, віра, надія, любов.
18. Невідокремлене означення є в реченні (розділові знаки пропущено)
- А Сильна й вправна вона працювала завзято й самовіддано.
 - Б Хата обсаджена любистком і ружами глянула раптом на нього далекими вікнами.

В У заволоченому хмарами небі не вгледіти жодної зірки.
Г Переляканий і розтривожений я вискакую у затоплений місячною повінню двір.

Д Волохатий джміль неповороткий і вайлуватий домовито гуде.

19. Двокрапку потрібно поставити в безсполучниковому реченні (розділові знаки пропущено)

А Обережний чоловік із ним воду можна нести й не розхлюпати.

Б Промчався вершник по німій Полтаві у серці міста громом віддалось.

В Будив я тишу тиша не збудилася.

Г Верби кидали на леваду широкі тіні біля потічка горобці пили воду мережали лапками густу грязючку.

Д Бринить на колосі роса десь птаха стомлено кигиче.

20. Поширеним є речення

А Вечір був дощовим.

Б Мова – то скарб.

В Запахло полуницею.

Г Бійці намагалися йти

Д Усі ми дужі.

21. Укажіть речення, яке є односкладним

А Ніч темна.

Б На небі сонце.

В Пахне травою.

Г Правити теревені - фразеологізм.

Д Настала ніч.

22. Слово здавалося не є вставним у реченні (розділові знаки пропущено)

А Восени листя кущів здавалося червоним багаттям.

Б Сади цвіли в такому здавалося захваті, як ніколи.

В В очах дівчини здавалося була зібрана вся синява неба.

Г Здавалося дід якось ніби трохи саяв.

Д Кущ здавалося і зимою зеленіє.

23. Помилку при відмінюванні числівника допущено в рядку

А семиста п'ятдесяти шести (шістьох)

Б семистам п'ятдесяти шести (шістьом)

В сімсот п'ятдесят шість

Г сьомастами п'ятдесятма шістьма (шістьома)

Д (на) семистах п'ятдесяти шести (шістьох)

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

«Життя людини має сенс до тих пір, (1) поки вона вносить сенс у життя інших людей за допомогою любові, (2) дружби, (3) співчуття й протесту проти несправедливості», - (4) стверджує Симона де Бовуар, (5) французька письменниця, (6) яка була авторкою знаменитої праці «Друга стаття».

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – перед складнопідрядним реченням

Б коми 2,3 - між однорідними членами речення

В кома й тире 4 - перед словами автора

Г кома 5 - перед однорідними членами речення

Д кома 6 – перед складнопідрядним реченням

25. Неозначена форма дієслова виступає означенням у реченні

А Я хочу бачити світ розплющеними очима

Б Одного разу поїхали ми вудити рибу.

В Хлопець виніс теляті їсти.

Г Стала наближатися година рушати в дорогу.

Д Першою думкою в Остапа було тікати.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i> 1 складносурядне 2 складнопірядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	<i>Приклад речення</i> А Нема там добра де порядку нема! Б Земля багата народ багатий В Поле плаче а ліс скаче. Г Не буде так як ти спланував ще раз усе обміркуй. Д Земля потребує доброї погоди доброго насіння доброго робітника.
---	---

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i> 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	<i>Приклад</i> А З одного поліна вогню не розкладеш. Б Нам наказують зайняти висоту. В Отепер можна показатися й друзям. Г Люблю вночі на небеса дивитись Д Вода в решеті не встоїться.
---	--

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складнопірядного речення</i> 1 обставинне допустове 2 обставинне умови 3 обставинне міри 4 означальне	<i>Приклад речення</i> А Буде погода як не потече з неба вода. Б Тиха погода хоч мак сій. В Хоч і дощ іде а він на долоні плює. Г Мали спати по черзі бо хтось один мав підтримувати вогонь. Д Буря розчахнула напівзасохлу акацію що росла біля сіней.
--	--

29. Установіть відповідність між фразеологізмами та синонімами до них

<i>Фразеологізм</i> 1 як чорна хмара 2 як п'яте колесо 3 хоч за раму клади 4 хоч греблю гати	<i>Синоніми</i> А хоч з лиця воду пий Б хоч відбавляй В як у воду опущений Г хоч оком світи Д як торішні бублики
--	---

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Душа летить (1)в дитинство, як у вирій, бо (2)їй на світі тепло (3)тільки (4)там.

А займенник

Б частка

В сполучник

Г прийменник

Д прислівник

ВАРІАНТ 17

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Вирішив спробувати інформаційне голодування. (2) Вимкнув усі гаджети, крім телефона, сиджу й спостерігаю, що буде. (3) Ось зміни, які я помітив увечері. (4) По перше, змінюється відчуття часу. (5) По-друге, мозок, відпочиваючи від візуальної інформації, переключається на слуховий та інші канали. (6) Це позитивний результат? (7) Як на мене однозначно (За Г.Савчук)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б третьому В четвертому Г шостому
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А другому Б третьому В п'ятому Г сьомому
3. Складним реченням є
А третє Б четверте В п'яте Г шосте
4. У знахідному відмінку вжито слово
А голодування Б телефона В зміни Г часу
5. Відокремлений додаток є в реченні
А другому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові
А дано
Б дециметр
В дещиця
Г дочка
7. Граматичну помилку допущено в рядку
А відповідно до закону
Б згідно з проектом
В розумніша всіх
Г добріший за нього
8. Усі прикметники є присвійними в рядку
А лебедина пісня, Маріїна ручка, мамина сукня
Б материнська порада, татова виделка, батькова рушниця
В тітчин халат, дідусів телефон, ведмежа послуга
Г сестрин портфель, слюсарів інструмент, Олексіїв подарунок
9. Граматично НЕ правильна відповідь на запитання «Котра година?»
А пів на сьому
Б чотирнадцята година п'ять хвилин
В шість годин тридцять хвилин
Г чверть на дев'яту
10. Неправильно утворено форму наказового способу дієслова
А пішли
Б скажіте
В кресль
Г їдьмо

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Правильно утворено ступені порівняння всіх прикметників у рядку*
- А щонайдобріший, самий освічений, ближчий
 - Б найбільш щедріший, фіолетовіший, гірший
 - В найбільш вищий, ширший, якнайдовший
 - Г якнайкращий, більш прогресивний, найменш привабливий
 - Д вищий, тонкіший, якнайкращий
12. *Правильну відмінкову форму числівника наведено в рядку*
- А тисячі шестисот двадцяти семи
 - Б тисячі шестиста двадцяти семи
 - В тисяча шестисот двадцяти семи
 - Г тисячі шістисот двадцяти семи
 - Д тисячі шестисот двадцяти сімох
13. *Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка*
- А відмінок, протез, архів, облік
 - Б факт, вектор, комітет, вексель
 - В вівторок, університет, експорт, диктор
 - Г прибуток, теніс, бальзам, мільйон
 - Д Буг, ідеал, уряд, степ
14. *Допущено помилку в рядку*
- А познайомитися з Парадовським Андрієм Петровичем
 - Б довірити Богдан Інні Олексіївні
 - В зустрітися з Петруком Григором Миколовичем
 - Г побачити Степенко Степана Богдановича
 - Д дивитися на Кириленко Анастасію В'ячеславівну
15. *Помилково узгоджено числівник з іменником у рядку*
- А семеро козенят, троє медсестер
 - Б чотири екзамени, три інженери
 - В півтора ящика, два апельсини
 - Г двадцять два варіанти, одна друга дороги
 - Д сорок з половиною ящиків, дві треті апельсина
16. *М'який знак на місці пропуску НЕ треба писати в усіх словах рядка*
- А лял..чин, кін..чик, щас..тя
 - Б совіс..тю, близ..ко, американ..ський
 - В ковз..кий, камін..чик, Хар..ків
 - Г познач..мо, кин..мо, ріж..мо
 - Д нян..чин, рибал..ці, підніс..ся
17. *Лише словосполучення записано в рядку*
- А місто мрії, навпроти базару, регулярно відпочивати,
 - Б різкий біль, уздовж берега, властивий дельфінам
 - В розмова про тебе, таки поїхав, нехтувати порадами,
 - Г ті дерева, сміятися з нього, бігайте поруч
 - Д нехай позасмагає, навчатися фізики, зрадити друга
18. *Поширеним є речення*
- А Друже, ходімо!
 - Б Брат б'є байдики.
 - В Дерева посаджено.
 - Г Зима морозила, сніжила, лютувала
 - Д Я, мабуть, повернуся.
19. *Складним є речення*
- А Листопад – вересню онук, жовтню син, зимі рідний брат.
 - Б Грудень око снігом радує, а вухо морозом рве.
 - В Квітень воду підбирає, квіти розкриває.
 - Г Грудень рік кінчає, а зиму починає.

- Д Травень холодний – рік хлібородний.
20. *Складений дієслівний присудок є в реченні*
- А Запорожці в очах народу були героями
 - Б Орел є символом відваги, сміливості, гордості.
 - В Уранці вулиця починає оживати.
 - Г Люди, будьте взаємно красивими.
 - Д Назва річки Стир оповита легендами.
21. *Двокрапку потрібно поставити в усіх реченнях, ОКРІМ(розділові знаки пропущено)*
- А І пригадалося йому дитинство над водами хиляться лози лелека пливе в висоті.
 - Б Промчався вершник по німій Полтаві у серці міста громом віддалось.
 - В Мені здається твої очі в мою душу світять з вишини.
 - Г Усе почалося просто з-за обрію тихо виткнувся ріжечок ледве помітної синьої хмари.
 - Д І не треба долі дорікати усіх не можна обігрить вона.
22. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*
- А «Ні, не клич мене, весно, - казала я їй, - не чаруй і не ваб даремне».
 - Б «Васильку, го-о-в! А йди сюди!» - гукнув з подвір'я батько.
 - В Судді звертаються до кривдника: «Ну, братику, говори, чи правда те, що товариш на тебе каже?»
 - Г «Яка ти розкішна, земле, - думала Меланка.- Весело засівати тебе хлібом, прикрашати квітами».
 - Д «Де набрались вони тих забав? – самі в себе питають, - адже в нас не видали того, не чували в пустині».
23. *Орфографічну помилку допущено в рядку*
- А Вилягла, погнила обабіч дороги ніким не скошена трава.
 - Б Похилився не підпертий кілками тин.
 - В Сіріла не перекопана латка землі.
 - Г Яскраво горів ще не перетоптаний квітник.
 - Д Темніли потрісканою корою не побілені досі стовбури дерев.
24. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*
 Любі друзі,(1) не знімайте,(2) будь ласка,(3) слухавки після першого дзвінка: (4)ті кілька секунд,(5) які є в запасі, дадуть вам змогу відволіктися від того, (6)чим ви були зайняті,(7) й зосередитися на телефонному дзвінку.
- НЕПРАВИЛЬНО** обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку
- А кома 1 – після звертання
 - Б коми 2,3 – для відокремлення вставного слова
 - В двокрапка 4 - перед складносурядним реченням
 - Г кома 5 - перед складнопідрядним реченням
 - Д кома 6,7– для відокремлення складнопідрядного речення
25. *Літеру **и** на місці пропусків потрібно писати в усіх словах рядка*
- А спіш..мо, каж..мо
 - Б помнож..ш, тисн..ш
 - В квап..те, чист..ш
 - Г змож..мо, онов..ться
 - Д вір..мо, оглян..шся
- У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою
26. *Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).*

Тип складного речення	Приклад речення
-----------------------	-----------------

1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	А Не такий чорт страшний як його малюють! Б Пси виють а місяць світить. В Настане час не стане нас. Г За ніс не води а правду в очі кажи. Д Рив доки жив а по смерті його зарили.
--	--

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складнопідрядного речення</i> 1 обставинне причини 2 обставинне умови 3 обставинне способу 4 обставинне місця	<i>Приклад речення</i> А Як дощу не буде то й очерет не виросте Б Був там де тепер нема. В Не дивися високо бо забориш око. Г Тебе й та свиня хвалила що по городу ходила. Д Вибирається як за море стріляти.
--	---

28 Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i> 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	<i>Приклад</i> А Полюють зайців по-різному. Б Тут було тихо й безлюдно. В Уперта праця все переможе. Г Щодня прибираю в кімнаті. Д Дарованому коню в зуби не дивляться.
---	---

29. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значенням

<i>Фразеологізм</i> 1 бентежити кров 2 брати в свої руки 3 брати в шори 4 виводити на чисту воду	<i>Значення</i> А примушувати коритися Б збуджувати когось В кимось керувати Г весело проводити час Д викривати чию-небудь непорядність
--	---

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

В Україні є три свята, (1) покликані привернути увагу спільноти (2)до (3)нашої мови (4)та культури: День української писемності та мови, День слов'янської писемності та культури й Міжнародний день рідної мови.

- А** дієприкметник
- Б** прикметник
- В** сполучник
- Г** прийменник
- Д** займенник

ВАРІАНТ 18

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Чи знаєте ви, хто першим поговорив по мобільному телефону? (2) Це був Мартін Купер, співробітник компанії Motorola. (3) У 1973 році перебуваючи на одній з вулиць Нью-Йорка, він зателефонував своєму конкуренту із компанії AT&T. (4) На розробку першої моделі стільникового телефону пішло 15 років. (5) Не зважаючи на високу вартість пристрою та його вагу, кількість користувачів стільникового зв'язку вже через десять років обчислювалася мільйонами.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

3. Відокремлена прикладка є в реченні

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

4. Дієприслівниковий зворот є в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

5. Складнопідрядним реченням є

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А висіти
Б дрова
В єретик
Г живопис
Д загадка

7. Літеру е (є) потрібно писати в усіх словах у рядку

А півоні..вий, чебрец..вий, кварц..вий
Б яблун..вий, сторож..вий, овоч..вий
В вермішел..вий, кизил..вий, коричн..вий
Г раді..вий, квітн..вий, шагрен..вий
Д стал..вий, смуш..вий, плеч..вий

8. Прикметник, що перейшов у іменник, є в кожному реченні, ОКРІМ

А До кабінету зайшов черговий.
Б Лихий чоловік у громаді, що вовк в отарі.
В Ситий голодному не товариш.
Г Дай, Боже, старим очі, а молодим розум.
Д Не питай у хворого здоров'я.

9. Граматичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А ця шампунь
Б найближча СТО
В гостра біль
Г рожеве фламінго
Д престижна НТУ

10. Граматичну помилку допущено в рядку

А два банани, чотири плеча, двадцять три вагони

- Б трое дверей, два із чвертю кілометри, шість з половиною кілограмів
- В п'ятеро сестер, три з половиною кілограми, один фахівець
- Г три олівці, одна шоста кулі, четверо товаришів
- Д чотири сценарії, два ока, дві треті міста

Завдання 11– 25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Орфографічну помилку допущено в рядку*

- А абиколи, без відома, будь-де
- Б без кінця-краю, по-французьки, один в один
- В без угаву, абикуди, на щастя
- Г до вподоби, на добраніч, по-друге
- Д всеодно, по батькові, всього-на-всього

12. *Помилку у творенні ступеня порівняння прикметника допущено в реченні*

- А Припущення мудреців цінніші за переконання невігласів.
- Б З часів прапрадіда Гомера аж до сьогоднішнього дня немає кращого гримера, ніж добросовісна брехня.
- В Найздібніша людина та, яка зуміє вчасно і точно визначити свої здібності.
- Г Щоб не загинути під шаленим натиском насильства, добру треба встати на захист своїх приборників, використовуючи не слабкішу зброю.
- Д Людська солідарність – найдорогоцінніше надбання людства.

13. *Допущено помилку при утворенні наказового способу дієслова*

- А ходімо
- Б ходімте
- В хай ходять
- Г іди
- Д ідіть

14. *Закінчення -а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники рядка*

- А вік, синтаксис, грам, понеділок
- Б митець, учень, Київ, явір
- В спосіб, рід, борщ, спосіб
- Г пісок, парк, горох, лід
- Д промінь, малюнок, хліб, сир

15. *Допущено помилку в рядку*

- А відпочивати з Василенком Олегом Ростиславовичем
- Б знайти Возняка Анатолія Яковича
- В допомогти Сергійчук Михайлу Володимировичу
- Г твори Рильського Максима Тадейовича
- Д подарунок для Макарука Сергія Олександровича

16. *Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку*

- А пів на 11
- Б друга година 10 хвилин
- В двадцять хвилин сьомої
- Г двадцять хвилин по другій
- Д третя година п'ять хвилин

17. *У всіх дієсловах на місці пропущених букв потрібно писати букву Е або Є в рядку*

- А каж..те, сад..те, рад..шся
- Б грі..шся, пиш..ш, бажа..те
- В кле..те, зароб..ш, нес..ш
- Г заспіва..ш, писат..ме, учит..му
- Д заговор..те, побач..мо, оточу..те

18. *Неправильно побудовано словосполучення*

- А запізнитися через затори

- Б працювати згідно наказу
- В виконати відповідно до інструкції
- Г піти по хліб
- Д розмістити за алфавітом

19. *Тире ОБОВ'ЯЗКОВО потрібно поставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено).*

- А Розум скарб людини.
- Б Подорожувати нові світи відкривати.
- В Ми волиняни.
- Г Історія учителька життя.
- Д Працювати не бідувати.

20. *Вставними завжди є всі слова в рядку*

- А мабуть, отже, наприклад
- Б по-перше, по-моєму, навіть
- В до речі, принаймні, на щастя
- Г немовби, очевидно, як навмисне
- Д а втім, навпаки, адже

21. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Раніше встанеш – більше зробиш.
- Б Діла добрих оновлюються - діла злих гинуть.
- В Затям: доброзичливість вартісніша за срібло і золото.
- Г Щастя в повітрі не в'ється, воно в боротьбі дістається.
- Д Кинь правду в калюжу , вона чиста буде.

22. *Прочитайте речення.*

(1)Тільки (2)невсипуще море бурхає (3)десь здалеку (4)та зорі тремтять у нічній (5)прохолоді.

Прислівник позначено цифрою

- А1 Б2 В3 Г4 Д5

23. *Знайдіть речення, у якому після однорідних членів ставиться тире (розділові знаки пропущено)*

- А У світі існують різні вартості вартість краси і вартість сили.
- Б І першу битву й другу й сьому все мусив я передбачати.
- В Сиджу в облозі смутку і сльоти.
- Г У її темній глибині відбивається і ліс і гори і село з хатками та садками і небо безодне та сине...
- Д То десь сомів наловить під корчами то зайця десь вполное принесе.

24. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Чи знала князівна Анна, (1) засватана королем франків, (2) яка з батьками прощається назавжди, (3) що їй, (4) єдиній з Ярославен, випав жереб іти заміж без любові, (5) без найменшого уявлення про свого обранця?

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед відокремленим означенням
- Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням
- В кома 3 - перед складнопідрядним реченням
- Г коми 4 - перед відокремленим додатком
- Д кома 5 – перед однорідними членами речення

25. *Прочитайте речення*

Неси мене коню за Бистрий Дунай.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

- А Якщо ваше серце сповнене любові, у ньому немає місця страху.
- Б Та радісно так сьогодні, бо Стрітєння в гості йде.
- В У важкі хвилини скорти на недуг я тихо йшов, куди гляділи очі.

Г Згори старий насипав землю і встеляв її дерном, щоб відновити берег.

Д Побачивши першу ластівку, вмиваються, щоб не мати на обличчі

веснянок.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	Приклад речення А Розсипався б дід якби баба його не підперезала! Б Дощ іде а гість їде. В Корова реве ведмідь реве а хто кого дере і чорт не розбере Г Мале щеня та дуже завзяте. Д Ворона літає дурень голову задирає.
---	---

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	Приклад А Принесли світло й поставили на невеличкому столику. Б На вулицях, нагрітих на день, було не холодно. В Щастя бігає за сміливцями. Г Довго милувалася фантастичними візерунками. Д Що посієш, те й пожнеш..
--	---

28. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

Фразеологізм 1 видно пана по халявах 2 викинути з голови 3 вискочити на сухе 4 виводити на чисту воду	Значення А уникнути заслуженого покарання, осуду Б перестати думати про кого-, що-небудь В домогтися певного становища в суспільстві Г викривати чию-небудь непорядність Д людина розкривається в її поведінці
---	---

29. У відповідність пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

Пояснення вживання розділового знака 1 кома для виділення підрядної частини 2 тире в складному безсполучниковому реченні 3 кома при відокремленій уточнювальній обставині 4 двокрапка в складному безсполучниковому реченні	Приклади А Святий Миколай символ новорічних свят. Б Найближчим часом за кілька років мобільні телефони стануть віртуальними. В Людям давно відома одна чудова істина тільки велика мета породжує велику енергію. Г Наука вчить багато життя ще більше. Д Що минуло те вже не вернеться.
---	--

30. У відповідність однорідні члени з прикладами їх уживання в реченні (розділові знаки пропущено).

Однорідні члени 1 означення 2 присудки 3 додатки 4 обставини	Приклади А Квітка на високому пні вітає сонце і море скелі та далекі вогні. Б Сонце і повітря лоскочуть щоки. В Сварячись злостячись мати брала те добро. Г Вечір ішов і вів за собою ніч. Д Повільний журливий спів лунав над садами.
--	---

ВАРІАНТ 19

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Фундатор українського професійного театру Марко Кропивницький був на рідкість обдарованою людиною. (2) Він створив понад 40 п'єс, заснував перший національний професійний **театр** на теренах Східної України, виховав ціле покоління українських акторів-професіоналів. (3) Його чудові акторські **дані** (зіграв більше 500 ролей) доповнювалися прекрасним голосом — високим басом. (4) Крім того Марко Лукич написав мелодії для багатьох **п'єс**. (5) Ще за життя Кропивницького називали «батьком українського театру», «українським Мольєром», а його прогресивні **ідеї** актуальні й у наш час.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б другому В четвертому Г п'ятому
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому
3. Складносурядним реченням є
А друге Б третє В четверте Г п'яте
4. У знахідному відмінку вжито слово
А театр Б дані В п'єс Г ідеї
5. Однорідними присудками ускладнене речення
А друге Б третє В четверте Г п'яте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові
А закінчити
Б запонка
В заставка
Г заміжня
7. Помилку допущено в рядку
А зрадити друга
Б підбивати підсумки
В навчатися фізики
Г притаманний для китів
8. Слово музикальний уживається з усіма словами, ОКРІМ
А слух
Б вечір
В голос
Г людина
9. Орфографічну помилку допущено в рядку
А безвісти, день у день, на диво
Б з діда-прадіда, де-юре, казна коли
В у стократ, по троє, де-не-де
Г увісні, по-французьки, не сьогодні-завтра
10. Помилку у творенні ступеня порівняння прикметника допущено в реченні
А Справжня історія живе на Хортиці - найбільшому острові Дніпра.
Б Поля на горбах уже посвітлішали, в'ється над ними більш веселий серпанок.

В Він лився через сніг, неначе через самий тонкий кришталь.

Г Найчорніші товсті пеньки, прикриті снігом, були схожі на велетенські гриби.

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Помилково вжито дієслівну форму в реченні

А Політики борються за владу.

Б Коли ти віддаси мені кошти?

В Ходімо трохи відпочинемо.

Г Запам'ятайте цю екскурсію.

Д Парламент ухвалить це рішення.

12. Подовження приголосних відбувається у формі *Ор. в. однини всіх слів рядка*

А емаль, жовч, мудрість, скатерть

Б ніч, акварель, мазь, розповідь

В піч, тінь, суміш, область

Г вісь, суть, віст, папороть

Д далеч, радість, мить, любов

13. Правильно утворено всі імена по батькові в рядку

А Юрійович, Петрівна, Валерієвич

Б В'ячеславівна, Євгенович, Кузьмич

В Святославович, Матвійович, Ігоревна

Г Іванівна, Іллінічна, Геннадійович

Д Арсенівна, Яківович, Романівна

14. Букву *Е* слід писати в усіх особових закінченнях дієслів у рядку

А бач..ш, печ..ш, тям..ш

Б лет..ш, створ..ш, покаж..ш

В стан..ш, вийд..ш, зустрінь..ш

Г посад..ш, ухвал..ш, пробач..ш

Д зроб..ш, змож..ш, куп..ш

15. Граматичну помилку допущено в рядку

А два відсотки

Б третє люте

В півтора місяця

Г по суботах

Д за чверть шоста

16. Частку **не** пишемо разом у варіанті

А не/прогріта сонцем земля

Б не/заросле травою подвір'я

В не/пожовклий від часу папір

Г ділянка не/полита

Д оглянути не/политу ділянку

17. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Падав дощ, сивіли далі.

Б Двадцять няньок, дитина не доглянута.

В Боятися вовків – у ліс не ходити.

Г Я знаю: усіма кохані найчастіше бувають самотні.

Д Ніколи не оцінюйте людину за друзями: в Іуди вони були ідеальні.

18. Іменний складений присудок є в реченні

А Довго я не хотіла коритися весні.

Б Ваша відмова для багатьох була несподіванкою.

В Запропонуйте їм провести зустріч у приміщенні школи.

Г Не бійтеся заглядати в словник.

Д Чим би вас зайняли до приходу іменинника?

19. Граматичну помилку допущено в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Спускаючись з гори, у нього зламалася лижа.
- Б Читаючи книгу, у нього завмирало серце.
- В Спостерігаючи за тваринами, будьте обережні.
- Г Проходячи повз будинок, з вікна почувся крик.
- Д Простягнувши руку по ягоду, з куща почулося шипіння.

20. Лише словосполучення записано в рядку

- А щирий погляд, її портфель, незважаючи на негоду
- Б він і вона, плавати в озері, ласувати фруктами
- В поблизу школи, лісові ягоди, новий пенал
- Г побувати тут, ідучи з сестрою, мій велосипед
- Д крига розтає, швидко читати, проводити відпустку

21. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А - Чи добре ж тобі, Немидоро, тепер у Кавунів? – спитав Микола.
- Б «Ніщо так не красить людину, як натхнення», - подумала дівчина.
- В - Катре, - питає мати, - про що задумалася?
- Г «Зажди! — просить хлопчина. — Не тікай від мене, візьми мене із собою, перевези!»
- Д В. Сухомлинський говорив, що: «Любов до Батьківщини неможлива без любові до рідного слова».

22. На запитання «Котра година» правильно є відповідь

- А шість годин десять хвилин
- Б за п'ятнадцять хвилин сім
- В без десяти хвилин дванадцять
- Г рівно три години
- Д за двадцять восьма

23. Визначте речення, у якому допущено пунктуаційну помилку

- А Пізні літо, святкуй беззаконня!
- Б Твій герб, відступнику Яремо, у віках чорнітиме окремо.
- В Скажіть, будь ласка, фантасте Уеллс, чи буває фантазія похмуріша за дійсність?
- Г Яблунько, яблунько, зелененька! Кинь мені яблучко солоденьке!
- Д Заспівай мені, мамо моя, як, бувало, колись над колискою.

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Коли вже айсберг дня розтане у морі тиші за вікном,(1) і,(2) скаламучене зірками, (3) схитнеться неба чорне дно,(4) коли безсоння, (5) ніби птиця,(6) вночі крильми прошелестить,(7) із сном облишивши свариться, душа сідає за листи...

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед складносурядним реченням
- Б коми 2,3 – на межі відокремленого означення
- В кома 4 - перед складнопідрядним реченням
- Г коми 5,6 - для відокремлення порівняння
- Д кома 7 – перед складнопідрядним реченням

25. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку

- А бери, берімо, беріть
- Б допоможи, допоможімо, допоможіть
- В вчи, вчимо, вчіть
- Г вивчи, вивчімо, вивчіть
- Д пиши, пишімо, пишіть

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 складносурядне	А Не питай бо старий будеш!
2 складнопідрядне	Б Дощик за горами а Маруся змокла.
3 безсполучникове	В Одной весняної днини подолавши чимало труднощів і перешкод туристи дійшли до вершини гори.
4 з різними видами зв'язку	Г Життя це сходи де одні піднімаються а інші падають. Д Виколисує вітер солодкі казки закохався світанок в посріблені роси.

27. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

<i>Фразеологізм</i>	<i>Значення</i>
1 витикати носа	А тяжко, виснажливо працювати
2 відкривати шлях	Б зазнаватися
3 гнути кирпу	В вийти звідкись або покинути щось
4 гріти чуба	Г виражати покірність Д створювати сприятливі умови для досягнення успіху в чому-небудь

28. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А З віком розум приходить.
2 означено-особове	Б Хочу побажати всім веселих свят.
3 неозначено-особове	В Нема нічого неможливого.
4 узагальнено-особове	Г У нашій родині люблять відпочивати на морі. Д Більше думай і тоді вирішуй.

29. З'ясуйте, який вид підрядного речення можна приєднати до поданого головного

<i>Головне речення</i>	<i>Вид підрядного речення</i>
1 Ми виконали цю вправу ще тоді, коли ...	А мети
2 Він навіть не побачив, ...	Б означальне
3 Сонце пригрівало так яскраво, ...	В з'ясувальне
4 Плетім вінок, щоб ...	Г часу Д міри і ступеня

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Ставши (2) навколішки, дівчина захопила в жменю землі, (3) перетерла її пучками по долоні, немов хотіла (4) відшукати якесь загублене зерно.

- А** дієприкметник
- Б** дієприслівник
- В** неозначена форма дієслова
- Г** особове дієслово
- Д** прислівник

ВАРІАНТ 20

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Сучасні **психологи** застерігають про небезпеку ігрової чи комп'ютерної залежності. (2) З одного боку, **дружба** з технікою - це добре, але найчастіше вона стає не засобом розвитку, а втечею від реальності. (3) Потрібно пам'ятати, що окрім комп'ютерів та гральних автоматів, існують інші емоційні чиники **життя**. (4) Отже, важливо навчитися дозувати **час**, коли граєш за комп'ютером чи дивишся телевизор.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В третьому Г четвертому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. Простим реченням є

А першому Б другому В третьому Г четвертому

4. У знахідному відмінку вжито слово

А психологи Б дружба В життя Г час

5. Відокремлений додаток є в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А зручний
Б камбала
В кишка
Г корисний

7. Лексичну помилку допущено в рядку

А скасувати тренування
Б тренуватися по графіку
В заняття триває годину
Г бігати близько години

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А батько, прадід, іменник, дефіс
Б невістка, небіж, група, тонна
В племінник, стодвадцятип'ятитисячний, виїздний, виїжджений
Г сказаний, неказаний, невеликий, родинний

9. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

А Зима без снігу: літо без жита.
Б Двадцять няньок – дитина не доглянута
В Погляне – холодною водою обіллє.
Г І диво дивне сталося із ним: совість заговорила!

10. Визначте речення, у якому відбувається перехід прикметника в іменник

А Старі люди часто розповідають про це.
Б Молодий лікар уважно оглянув хворого.
В З великої хмари та малий дощ.

Г Мала праця краща за велике безділля.

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Синонімічними є всі конструкції, **ОКРІМ**

- А незважаючи на труднощі – попри труднощі
- Б з метою профілактики – для профілактики
- В через кілька хвилин – за кілька хвилин
- Г згідно з рецептом – за рецептом
- Д через хворобу – по хворобі

12. **Правильне твердження в рядку**

- А у словах *спочатку*, *радісно*, *наодинці* виділено закінчення
- Б спільнокореневі слова належать до однієї частини мови
- В у словах *міра*, *розмова*, *дорога* всі приголосні дзвінки
- Г іменники *ательє*, *бюро*, *депо* належать до чоловічого роду
- Д від прикметників *фіолетовий*, *жовтогарячий*, *архіважливий* можна утворити вищий і найвищий ступені порівняння

13. **Допущено помилку в узгодженні числівника з іменником у варіанті**

- А три кошеняти
- Б два громадянина
- В чотири львів'янина
- Г чотири селянина
- Д два фахівця

14. **Дієслово у формі наказового способу вжито в рядку**

- А переходимо дорогу
- Б попросимо вибачення
- В активніше працюймо
- Г швидше пишемо
- Д почали виконувати

15. **Форму кличного відмінка утворено неправильно в рядку**

- А пане Романе
- Б шановний Ілле
- В мила Софіє
- Г дорога Надіє
- Д поважний Віктору

16. **Усі прислівники пишуться через дефіс у рядку**

- А по/перше, давним/давно, віч/на/віч, без кінця/краю
- Б хоч/не/хоч, на/гора, по/моєму, по/батькові
- В день/у/день, по/українськи, на/добраніч, по/нашому
- Г тихо/тихо, будь/що/будь, кінець/кінцем, куди/небудь
- Д по/новому, по/людськи, сама/самотою, далеко/далеко

17. **У всіх словах пишеться префікс ПРИ- в рядку**

- А ..старий, ..морський, ..клеїти
- Б ..глибокий, ..завзятий, ..мудрий
- В ..морожений, ..спокійно, ..будувати
- Г ..старкуватий, ..порошило, ..везти
- Д ..дорожній, ..глушений, ..подобний

18. **При уторенні наказового способу допущено помилку в рядку**

- А стань, розріжте, показуй
- Б сядь, поставте, підкреслімо
- В поставте, кинь, повірте
- Г пишімо, в'яжіть, сидімо
- Д пішли, показуй, сядьте

19. **Форми ступенів порівняння можна утворити від усіх прикметників рядка**

- А жовтогарячий, мудрий, гарний, широкий
- Б персиковий, злий, скромний, малий
- В високий, добрий, красивий, яскравий
- Г солодкий, синій, сніговий, далекий
- Д босий, смачний, легкий, щирий

20. Не відокремлюється означення в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Незабаром показалося село мальовничо розкидане над річкою по горі.
- Б Знесилений пригнічений Микола опускається на землю і вдивляється на захід.
- В Омиті росами квітки розтулюють повіки.
- Г Осяяний сонцем перед нами розкрився зовсім інший світ.
- Д Суворий і красивий він стояв на кормі з веслом.

21. Виділене слово є сполучником і його слід писати разом у реченні

- А Я тебе люблю тебе, друже, за/те, що не можна тебе не любити.
- Б Усе одно, що/б не сталося, ми не розлучимось.
- В Вітри проспівують над хвилями нив про/те, як у негоду він край боронив.
- Г Хотіла б я піснею стати у сюю хвилину ясну, що/б вільно по світу літати, що/б вітер розносив луну.

Д У мене одна думка: як/би нам нашу красну мову так високо підняти, як підняв її Шевченко у пісні.

22. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Дмитрик засміявся і побіг, не чуючи ніг.
- Б На хвилину раптом стихли голоси й спинилися тіні.
- В День, вечір, ніч, ранок – усе біле, усе тьмяне.
- Г У небі — сонце, серед нив — я.
- Д На повитих мороком вулицях не припинявся рух.

23. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Як водяні цибаті павуки, забігало те панство по болоту.
- Б Але очі як буре небо в сірім клоччі .
- В Пливе фортеця, як старий ковчег.
- Г Трава пружинила майже, як дротяна щітка, опиралася вітру.
- Д Скупе, як мачушин усміх, сонце сміливіше вирізалось з-поза горба

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Якби я втратив очі,(1) Україно,(2)то зміг би жить, (3)не бачачи ланів,(4)поліських плес, (5)подільських ясенів,(6) Дніпра,(7) що стелить хвилі, наче сіно.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед звертанням
- Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням
- В кома 3 – перед відокремленою обставиною
- Г коми 4,5,6 – між однорідними членами речення
- Д кома 7 – перед складнопідрядним реченням

25. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Неси мене, коню, за Бистрий Дунай.
- Б Не печалься, не журися, мила.
- В Господи, чого ж ти не дав мені голову?
- Г А ти з мене, лицарю, не смійся!
- Д А чом же, ти земле, не з каменю-трути?

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 складносурядне	А Де не поклав там не візьмеш.
2 складнопідрядне	Б Дівка як верба її не поливай а вона росте.
3 безсполучникове	В Добре довго пам'ятається а зле ще довше.
4 з різними видами зв'язку	Г Думка найхуткіша земля найситніша сон наймиліший. Д Запас біди не чинить і їсти не просить.

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А Не за обличчя суди, а за серце.
2 означено-особове	Б Кожна жаба своє болото хвалить.
3 неозначено-особове	В Треба бажати добра всім оточуючим.
4 узагальнено-особове	Г Зачаровуємося й зараз взірцями старовинної вишивки. Д На півдні сіють раню.

28. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

<i>Фразеологізм</i>	<i>Значення</i>
1 до нових віників	А надовго
2 до сьомого поту	Б виснажливо
3 з доброго дива	В охоче
4 на все горло	Г голосно Д без причини

29. У відповідність пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

<i>Пояснення вживання розділового знака</i>	<i>Приклади</i>
1 кома в безсполучниковому складному реченні	А Гарантувати безпеку складна справа. Б Синоніми тобто слова близькі за значенням використовують не лише в художніх творах.
2 тире між підметом і присудком	В Надворі повсюди лежала роса на жовтій траві осінній на круглій павутині попід стріхою.
3 кома при відокремленій прикладці	Г Облітають квіти обриває вітер пелюстки печальні в синій тишині.
4 двокрапка при узагальнювальних словах	Д Місто освітлене вогнями лежало в долині.

30. Установіть відповідність між виділеними дієсловами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 Федько йде змія однімати .	А підмет
2 Поет мусить постійно враховувати рівень читача.	Б присудок
3 Батько попросив сина винести сміття.	В додаток
4 Думка купити ножі дуже всім сподобалася.	Г означення Д обставина

ВАРІАНТ 21

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1)Людство вирощує цибулю вже більше шість тисяч років. (2)І весь цей час вона допомагає нам боротися з найрізноманітнішими болячками. (3)«В обіймах цибулі минає будь-яка недуга» — говорили на Сході. (4)Наші предки вірили, що ця рослина захищає не лише від недуг, а й від стріл і мечів. (5)Недаремно середньовічні лицарі, закуті в лати, носили на грудях цибулину. (6) А ще вона багата на вітамін Е.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Складним реченням є

А перше Б друге В четверте Г п'яте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А людство Б недуга В предки Г лати

5. Дієприкметниковий зворот є в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А випадок
Б видання
В вірші
Г висіти

7. Лексичну помилку допущено в рядку

А впало в око
Б думка пробігла в голові
В брати близько до серця
Г зазнати поразки

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А контрастний, радісний, захисний, зап'ястний
Б бездоганно, непримиренно, нежданно, старанно
В комп'ютер, журі, інтелект, грильяз
Г харківський, стільчик, матінчин, ковальський

9. Усі дієслова належать до I дієвідміни в рядку

А ідеш, пишеш, бачу, несу
Б запалиш, розумію, грію, хотіти
В чуємо, тримає, граєш, плеще
Г виють, глушиш, плаваю, синіє

10. Форму ступенів порівняння можна утворити від прикметників у рядку

А чорнявий, зручний, твердий
Б низький, глухий, симпатичний
В лисий, важливий, дорогий
Г глибокий, тонкий, короткий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку

А Григорівна, Савович

- Б Олексіївна, Миколайович
- В Павлівна, Миколівна
- Г Віталієвна, Васильович
- Д Юліанівна, Ілліч

12. *Разом треба писати всі прислівники у варіанті*

- А у/перше, на/впроти, з/вечора, по/двоє
- Б ліво/руч, мимо/волі, насам/перед, нашвидку/руч
- В на/переваги, на/взнак, до/речі, де/інде
- Г уві/сні, з/ненацька, за/раз, на/половину
- Д у/досвіта, що/години, що/далі, без/упину

13. *При словозміні допущено помилку в рядку*

- А їдять
- Б борються
- В дасиш
- Г розповісте
- Д відповімо

14. *Усі дієслова наказового способу в рядку*

- А станьмо, робіть, виконуй, кличте
- Б змагайтеся, відповідав би, допоможеш, заграємо
- В накреслю, знайдуть, клеїте, вистою
- Г прослухав би, говори, пам'ятаймо, виконають
- Д малуйте, розкажімо, стоять, думайте

15. *Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку*

- А десята година десять хвилин, чверть по дев'ятій
- Б чверть по десятій, за двадцять третя
- В двадцять хвилин до одинадцятої, п'ятнадцять (хвилин) на восьму
- Г чверть по десятій, сім двадцять п'ять
- Д п'ятнадцять (хвилин) на восьму, рівно шістнадцята

16. *Літеру **и** пишемо в усіх особових закінченнях дієслів*

- А гра...те, літа...те, сто...мо
- Б бач...мо, біж...те, лет...мо
- В умива...ш, добива...мося, запрошу...те
- Г сподіва...шся, диш...мо, брод...те
- Д почу...те, зустріні...мо, го...те

17. *Правильно написано всі числівники в рядку*

- А сімидесяти чотирьох; тисяча дев'ятий
- Б трьомастами шістдесятма; сімомадесятьма сорока
- В сімомастами вісімдесятма дев'ятьма; двадцяти восьми
- Г чотиристами сімдесятма; тисяча п'ятдесятма шістьма
- Д трьомастами сорока шісти; одинадцятьма

18. *Лексичну помилку допущено в усіх реченнях, ОКРІМ*

- А На березі нас зустрічали місцеві аборигени.
- Б На святі ми отримали безкоштовні подарунки.
- В Конкурс відбудеться у лютому місяці.
- Г Фольклор — криниця душі народної.
- Д Надворі шуміла проливна злива.

19. *Інфінітив в ролі додатка вжито в реченні:*

- А Дід великодушно пробачав мені, як уміють пробачати великі люди.
- Б Я жити хочу серцем, не красою.
- В У першу мить його охопило бажання хутко причинити двері й піти назад.
- Г Любить людей мене навчала мати.
- Д Класний керівник дуже хотів побачити випускників.

20. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А І кожен фініш – це, по суті, старт.

Б Ми сиділи на дереві, поваленому, очевидно, буревієм.

В Звали нашого діда, як я вже потім довідався, Семеном.

Г Не витрачай час на людину, яка, на жаль, не прагне провести його з тобою.

Д Люди не здатні так співати, я, принаймні, ніколи не чула нічого подібного.

21. *Тире слід ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

А Я правді глянула у вічі і чорний колір білим став.

Б Ударив грім і зразу шкереберть пішло життя.

В На хуторі вмирає день і гасне перестигла бронза пшениць.

Г Рвонулось дерево і брила піднялась.

Д Дмухнув вітер понад ставом і сліду не стало.

22. *Пунктуаційну помилку допущено в усіх реченнях, ОКРІМ*

А Гімном нездоланності звучать слова Тараса Шевченка:

«Не вмирає душа наша,

Не вмирає воля».

Б Земле рідна! Мозок мій світліє,

і душа ніжнішою стає,

як твої сподіванки і мрії

у життя вливаються моє.

(В. Симоненко)

В «Мова – це не просто спосіб спілкування,- вважав Олесь Гончар,- а щось більш значуще».

Г «Найбільше і найдорожче добро кожного народу – це його мова, - стверджував Панас Мирний».

Д Франко відзначав, що: «Мова росте разом із душею народу».

23. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Львів дарує здатність бачити прекрасне в простому: (1)у ранковому сонці,(2) яке щойно прокинулося й відкриває замружені оченята назустріч новим пригодам; у подиху вітру, що пронизує душу й розповідає свою історію про втрачене й знайдене,(3) бажане й реальне; у цвітінні відроджених дерев,(4) у заході сонця, що довершує картину ще одного дня; у нічному місті, що відкриває свої таємниці лише найбільшим відчайдухам; в усмішці дитини, (5)бо діти прагнуть досягнути таїну світу й уміють дарувати щастя своїми вогниками в маленьких зіницях.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А двокрапка 1 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням

В кома 3 – перед однорідними членами речення

Г коми 4 – перед однорідними членами речення

Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

24. *Укажіть речення зі складеними дієслівними присудками*

А Людство у світі теж безпритульне.

Б Пасовисько вкрите снігом і нагадує чистий аркуш паперу...

В На схилах ріє кольоровий кріт.

Г Біла білина снігу починає поволі підніматися...

Д Душа руїн відкрита небесам

25. *Прочитайте речення*

Усупереч пасткам хлопці вистояли.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А Там, **де ми ходили**, зорі нам світили.

Б Колись вірменин Параджанов зняв фільм, **який став символом українців**.

В Немає величі там, де нема простоти, добра і правди.

Г Щоб втратити голову, треба мати серце.

Д Хоч мені болить, не скажу нікому.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка	Приклад речення А Красна пташка своїм пір'ям а людина знанням. Б Де він там зачепився старий бурлака. В І нема для мене раю окрім раю у природі. Г Тепло дихнула в лице пухка чорна рілля повна спокою і надії. Д Тут серед степової тиші казка сама просилася в слова.
--	--

27. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

Фразеологізм 1 жовтороте пташеня 2 і води не замутиль 3 міцний горішок 4 не в тім'я битий	Значення А тямущий Б відвертий В людина зі складним характером. Г сумирний Д недосвідчений
---	---

28. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	Приклад А Під лежачий камінь вода не тече. Б Журбою біді не пособиш. В Буду сонцем у серце дивитись. Г Зрубали яблуню стару в саду. Д Було видно простори морів.
--	---

29. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	Приклад речення А І життя не стоїть а йде з гострим сміхом і гострим плачем. Б Життя не насолода і не страждання а діло і його слід робити чесно В Якщо ваше серце сповнене любові у ньому немає місця страху. Г У сьому лісі ніколи не звучала сокира нога людська не топтала тут ряст. Д Пий там де кінь п'є кінь поганої води не питиме ніколи.
---	---

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Зашепотіли (1)збуджені листочки, (2)оповідаючи сни свої, (3)заметушилась у травиці комашня, розітнулося в гущині голосне щебетання й полинуло високо (4)туди, де небо міниться, де небо грає всякими барвами...

А дієприкметник

Б дієприслівник

В неозначена форма дієслова

Г особове дієслово
Д прислівник

ВАРІАНТ 22

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Дніпро сама найбільша ріка України. (2) Вона третя за розмірами в Європі після Дунаю та Волги. (3) Український народ завжди любив свою «священну ріку». (4) Її велич уславлено в народних піснях, змальовано у творах письменників та художників.

1. Граматичну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В третьому Г четвертому

2. Орфографічну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. Односкладним реченням є

А першому Б другому В третьому Г четвертому

4. У знахідному відмінку вжито слово

А Дніпро Б народ В ріку Г

письменників

5. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у віх словах, ОКРІМ

А вітчим
Б глядач
В граблі
Г дано

7. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А бувша назва
Б цікаві міроприємства
В знак на розі будинку
Г вірна відповідь

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А бовваніти, трясся, Вінниччина, Галичина
Б небеззахисний, умотивований, перлинно, Сава
В віконниця, окаянный, благословенний, шаленість
Г ссавець, життєвий, дрібнолісся, статей

9. Спільнокореневими є всі слова, ОКРІМ

А водій
Б паводок
В водити
Г заводити

10. Форми ступенів порівняння прикметників утворюються від усіх слів у рядку

А дорогий, веселий, білий, розумний
Б буланий, приречений, свіжий, зелений
В героїчний, смішний, пречудовий, щирий
Г дрібненький, дорогий, веселий, щасливий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. При словозміні допущено помилку в рядку

- А відповісте
- Б переповімо
- В доповім
- Г відповісиш
- Д їси

12. Складений дієслівний присудок ужито в реченні

- А Вибиватися в люди — справа зовсім не проста.
- Б А тепер будемо вечеряти всі разом.
- В Мені осіння ніч короткою здається.
- Г Починав жевріти схід сонця.
- Д Золоточубий вересень прийшов позолотити дерева.

13. Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку

- А пів на одинадцятку
- Б перша година п'ять хвилин
- В десять хвилин по другій
- Г двадцять хвилин восьмої
- Д десять на дванадцятку

14. Помилку допущено в правописі числівника

- А на сороках чотирьох сторінках
- Б семисот двадцяти восьми кілометрів
- В після двадцять шостого листопада
- Г одна друга центнера
- Д у тисяча дев'ятсот дев'яностому році

15. Помилку допущено в рядку

- А Василь—Васильович, Василівна
- Б Анатолій—Анатолійович, Анатоліївна
- В Геннадій—Геннадійович, Геннадівна
- Г Ілля—Ілліч, Іллівна
- Д Хома—Хомич, Хомівна

16. При утворенні наказового способу допущено помилку в рядку

- А визначіть, хай несе, повірте
- Б вимірюйте, ідіть, біжімо
- В сядьмо, ходімо, фотографуймо
- Г біжімо, киньте, розповідай
- Д показуймо, повір, зважимо

17. Усі прислівники пишуться через дефіс у рядку

- А всього/на/всього, рік/у/рік, хтозна/як, по/перше
- Б день/у/день, куди/небудь, де/небудь, по/сусідськи
- В на/гора, тихо/тихо, по/латині, один/одним
- Г коли/не/коли, віч/на/віч, по/друге, по/трое
- Д казна/де, як/не/як, без кінця/краю, з діда/прадіда

18. Поширеним є речення

- А Весна, на диво, була рання.
- Б Повівав вітерець.
- В Ліс, поле, місяченько, зорі...
- Г Холодно, свіжо надворі.
- Д Вітерець теплий, лагідний.

19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Утикаючи голку, шила не виймають.
- Б Навіть голодуючи, нагодуй батька.

- В Лінь, лежачи, на печі мерзне.
- Г Нагинаючи тополю, пам'ятай про свою голову.
- Д Сидіти, склавши руки.

20. Односкладним називним реченням є

- А Темна нічка за шибками.
- Б Темна зимова ніч.
- В А між ними Миколай...
- Г Людей у церкві повно.
- Д Очі такі сердиті.

21. Вставне слово є в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

- А На мою думку важливим чинником є мистецькі здібності людини.
- Б Певна річ не всі чинники впливають однаково.
- В Марина не слухала батька навіть не глянула на нього

а ще дужче заголосила.

- Г Безсумнівно це є могутньою рушійною силою прогресу.
- Д Напевно природні умови мають вплив на формування народного побуту.

22. Прочитайте речення.

Народ не вибирають: (1)ти (2)тільки брунька (3)в (4)нього (5)на гіллі.

Частку позначено цифрою

А1 Б2 В3 Г4 Д5

23. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку

- А випиши, випишімо, випишіть
- Б підкресли, підкреслимо, підкресліть
- В провітри, провітрімо, провітріть
- Г зникни, зникнімо, зникніть
- Д тисни, тиснемо, тисніть

24. Безособовими є всі речення, ОКРІМ

- А А над Дніпром уже помітно світало.
- Б Світку мій милий, як легко на серці й дитинно!
- В Небо збіліло від спеки і вже сивіє.
- Г Привабно було в цей день коло води.
- Д Приємно пахло хвоєю.

25. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Хмари, (1) які з'являлися потім, було послано, (2) здавалося, для того, (3) щоб підкреслити його незвичайну, (4) трохи виблідлу синяву, (5) щоб посилати на землю срібне саяво.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед складнопідрядним реченням
- Б кома 2 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
- В кома 3 – перед складнопідрядним реченням
- Г коми 4 – перед однорідними членами речення
- Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між виділеними дієсловами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 Як кажуть в народі, життя прожити — не поле перейти.

2 Життєвий успіх людини часто пов'язаний з умінням спілкуватися.

3 Ми прийшли послухати нового лектора.

А підмет

Б присудок

В додаток

Г означення

Д обставина

4 До зими слід **готуватися** вчасно.

27. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

Фразеологізм	Значення
1 на все горло	А як-небудь
2 на всю губу	Б щиро
3 на чистоту	В пряомолінійно
4 на живу нитку	Г заможно
	Д голосно

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Язик брехливий ненавидить правду улесливі вуста призводять до погібелі.
2 складнопідрядне	Б Небо вночі чисте і видно як падають зорі.
3 безсполучникове	В Я справді кинув вас мої степи і луки.
4 з різними видами зв'язку	Г У ритмі нашої ходи гримить оркестр на всі лади і контрабас гуде. Д Що в пісні співається те в житті збувається.

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Не спитавши броду не лізь прожогом у воду.
2 додаток	Б Крім «Кобзаря» у вчительки була іще якась книжка.
3 обставина	В Люби музику вона облагороджує твої думки і почуття.
4 прикладка (різновид означення)	Г Пливе густе надхмар'я високе та безкрає. Д Метелик малий найхиткіший літак цього світу волає до нас але ми і до нього глухі!

30. У відповідніть пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

Пояснення вживання розділового знака	Приклади
1 кома в складносурядному реченні	А Весела людина живе у веселому світі а людина похмура живе у світі похмурому.
2 тире в безсполучниковому реченні	Б Багато бесіди мало розуму.
3 тире при відокремленій прикладці	В Найбільше у світі любив він осінь природи солодку зрілість.
4 тире між підметом і присудком	Г Зацвіла тендітно-біла конвалія в гаю а сонячні кульбабки біля ставу. Д Класична пластика і контур строгий і логіки залізна течія це справжньої поезії дороги.

ВАРІАНТ 23

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) На небі сонце – серед нив я. (2) Більше нікого. (3) Йду. (4) Глажу рукою соболину шерсть ячменів, шовк колосистої хвилі... (5) Тихо пливе блакитними річками льон. (6) Так тихо, що хочеться сісти, навіть, у човен і поплисти... (7) Йду далі...

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б четвертому В п'ятому Г шостому
2. Означено-особовим є речення
А перше Б друге В четверте Г п'яте
3. Простим односкладним реченням є
А перше Б четверте В п'яте Г шосте
4. У знахідному відмінку вжито слово
А сонце Б хвилі В льон Г човен
5. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б четвертому В п'ятому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові
А дециметр
Б дещиця
В добуток
Г глибоко
7. Граматичну помилку допущено в реченні
А двадцять два учні, дві шостих метра
Б три стільці, п'ятдесят чотири бали
В сім цілих вісімнадцять сотих відсотка, дев'яносто шість цілих чотирнадцять тисячних кілометра
Г близько двохста сорока восьми осіб, двоє ножиць
8. Усі слова пишуться без м'якого знака
А тон..ший, таріл..ці, красун..чик, голубон..ці
Б рибал..ці, піс..ня, Натал..чин, волин..с..кий
В в..йокати, Хар..ків, мен..ший, гір..кий
Г Ігор.., консул..с..кий, кін..ця, дитин..чин
9. Виділене слово з часткою не треба писати разом у рядку
А Два хитрих мудрого не/переважать.
Б Перегоріла, перетліла ватра, і ворухити спогадів не/варго.
В Не/доля вирішує, а людина сама творить свою долю.
Г Даруй же людям слово не/вмируще і не жалій ні світла, ні тепла.
10. Помилку при творенні ступенів порівняння допущено в рядку
А глибший, більш глибокий, найглибший, якнайглибший
Б дорожчий, менш дорогий, щонайдорожчий, найбільш дорогий.
В вужчий, більш вузький, щонайвужчий, найменш вузький
Г вищий, більш вищий, найвищий, найбільш високий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Орфографічну помилку допущено в рядку
А зберігати, звити, зв'язати, сфабрикувати
Б з'їзд, злякатися, зсаджувати, зсередини, з'являтися

В зжимати, зчищати, зчорнілий, зшивати, списати
Г зіграти, скосити, скопіювати, зплатити, зробити
Д спогад, стемніти, схилитись, сховати, сфантазувати

12. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку

А Валерійович, Валеріївна
Б Васильович, Василівна
В Віталійович, Віталівна
Г Олексійович, Олексіївна
Д Ростиславович, Ростиславівна

13. Усі прислівники пишуться окремо в рядку

А по/батьківськи, до/загину, до/запитання, до/краю
Б до/крихти, хоч/не/хоч, до/ладу, до/лиха
В до/смерті, до/снаги, до/сьогодні, коли/не/коли
Г один/в/один, за/рахунок, з/болю, сам/на/сам
Д до/обіду, до/останку, до/побачення, куди/небудь

14. Лексичну помилку допущено в рядку

А нести особисту відповідальність
Б оглянути особисті речі потерпілого
В запам'ятати особові закінчення дієслів
Г дотримання правил особистої гігієни
Д здати в архів особисті справи школярів

15. Усі сполучення слів є словосполученнями

А рідне місто, рухатися швидко, червона калина, давати прочухана
Б відповідно до інструкції, надзвичайно цікавий, потрібний людям, порадіти за товариша
В думати про справу, спілий агрус, обсипаючи промінням, оповідання й повісті
Г смачний обід, вся країна, моє життя, котрийсь хлопець
Д поїзд прибуває, розмова про наболіле, залишитися без нічого, боротися чесно

16. Поширеним є речення в рядку

А Ішли дві долі.
Б Біліє сніг.
В Ми збилися з ніг.
Г Ви послухайте й на вус намотайте.
Д Світло вимкнули.

17. Тире обов'язково слід ставити в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Добрий сусід найближча родина.
Б Совість не смертельна.
В Мова основа культури нації, найбільший її скарб.
Г Малий Мирон дивна дитина.
Д «Віють вітри...» за жанром пісня.

18. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Лягаючи спати, треба план на завтра мати.
Б Зриваючи яблуко, подякуй тому, хто його виростив.
В Доїхавши, не розвертайся.
Г Залізо випробовують куючи, а коня вчать їздячи.
Д Пряме дерево і вмирає, стоячи.

19. Складними реченнями з різними видами зв'язку є всі, ОКРІМ

А У надвечірніх сутінках зими день погас, його не повернути, старшими ледь-ледь зробились ми, хоч не встигли ще того збагнути.

Б Коли зима завіє у село, тоді я їду до старої хати, де стріха — покалічене крило у білої зажуреної птахи.

В Сходять і гаснуть зірки, меркнуть старі заповіти, те, що любили батьки, переосмислюють діти.

Г Отчий дім, де старенький садок жовті груші підносить в картузику, і відлунне спомином крок.

Д Для декого дисципліна — ярмо, а для мене — порядок, що дає мені можливість літати

20. Вставне слово є в реченні (розділові знаки пропущено)

А Знала я дочко за ними принаймні три чесноти.

Б Може зламатися тіло але ніколи дух.

В Говори по суті справи.

Г На полі поораному мабуть ще восени вже зеленіла трава.

Д Людина поспішає зробити все що може.

21. Граматичну помилку допущено в реченні

А Ти не молися мовою чужою, бо, на колінах стоячи, умреш.

Б І стане рідна Україна, усі здолавши бурі злі, нам добрим раєм на землі.

В Майнувши сірим хвостом, дорога безшумно сховалася в зелені хлібів.

Г Побачивши кордони Батьківщини, мене охопила безмежна радість.

Д Дуби застигли, схиливши могутні голови в білих снігових шапках.

22. Пунктуаційну помилку допущено в усіх реченнях, ОКРІМ

А Запахла осінь в'ялим тютюном та яблуками, та тонким туманом.

Б Ти не така як інші. Виняткове у тебе все: і мова, і хода, і вигнуте розкрилля чорноброве, й безмежжя синє як розливогода.

В Різні квіти, айстри, чорнобривці, жоржини - росли в маминому садку.

Г Луки, гори, пишні сади, виструнчені у святковому вбранні - усе припишло знемагаючи від сонця.

Д Неспокій, рух і боротьбу я бачив скрізь: у дубовій вербовій корі, у старих пенях, у болотній воді, на поколупаних стінах.

23. Правильно утворено обидва словосполучення в рядку

А багаточисленні відвідувачі, зроблено вклад

Б ствол дерева, навчальний заклад

В квартира відчинена, книгу розкриваємо

Г дбати за рідних, компостирувати талон

Д підручник розгортаємо, просто неба

24. Пунктуаційну помилку в оформленні цитати допущено в рядку

А Полковник Шрам знову бере тягар на плечі, бо Україна в небезпеці: «Як треба рятувати Україну, байдуже мені і літа, і рани»

Б Ліна Костенко вважає, що слово поета повинно вражати, дивувати, приголомшувати новизною думки чи художньої форми:

«Поезія - це завжди неповторність,

якийсь безсмертний дотик до душі».

В Промовила конвалія: «Прощай, гаю милий!»

Г «Товаришу, - звернувся враз до нього, - мені треба оглянути рану».

Д У кіноповісті О. Довженко поетично формулює творче кредо митця: «Митці покликані народом для того, щоб показувати світові насамперед, що життя прекрасне... Бачити зорі навіть у буденних калюжах на життєвих шляхах».

25. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Паша зауважує з деяким розчаруванням,(1) що на нього ніхто не звертає уваги, що всі,(2) хто може, стоять при вікнах,(3) визирають у білий світ, (4)ніби забігли сюди з вулиці від дощу й тепер зазирають у небеса,(5) чекаючи, коли дощ нарешті мине (За С. Жаданом).

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед складнопідрядним реченням
- Б кома 2 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
- В кома 3 – перед однорідними членами речення
- Г кома 4 – перед складнопідрядним реченням
- Д кома 5 – перед відокремленою обставиною

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між виділеними словами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 Війну не можна виграти лише однією хоробрістю.	А підмет
2 Він нас учив найглибше поважати батьків.	Б присудок
3 На фронті виробилася звичка швидко орієнтуватись і приймати рішення.	В додаток
4 У вівторок поїду відпочивати до моря.	Г означення
	Д обставина

27. Установіть відповідність між фразеологізмами та їх значеннями

Фразеологізм	Значення
1 не відривати очей	А потерпіти невдачу
2 не за горами	Б близько
3 не показувати очей	В не приходити
4 облизня піймати	Г несподівано
	Д пильно дивитися

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складнопідрядного речення	Приклад речення
1 означальне	А Якими я скажу тобі словами що ти в мені повік не відболиш.
2 обставинне умови	Б Хто це вигадав нісенітницю ніби плачуть завжди дощі?
3 обставинне причини	В Научи нас розуму земле рідна ньенько бо сліди безбатченків вітер замете.
4 обставинне місця	Г Де туман клубився над рікою в полі місяць зачепився за вершок тополі.
	Д Як би було гарно якби день удавалося прожити без зайвих слів.

29. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Згаяного часу конем не доженеш
2 означено-особове	Б На жаль, забули свою історію.
3 неозначено-особове	В Подбати мушу про тебе.
4 узагальнено-особове	Г Небо затягло сизими хмарками.
	Д Німим отверзуться уста.

30. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Замість пігулок бабуся лікувалася відварами народних трав.
2 додаток	Б Після обіду Леся пішла з Маргаритою старшою дочкою Комарових гуляти містом.
3 обставина	В Покинута людьми на довгі дні дорога помирає в бур'яні.
4 прикладка (різновид означення)	Г Усі спочатку погодилися на поїздку але згадавши про

екзамені частина відмовилася.

Д Дзеркало завжди каже правду але робить це мовчки.

ВАРІАНТ 24

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1– до нього.

(1) Одного літнього дня Омелько Кайдаш сидів у повітці на ослоні й майстрував.
(2) Широкі **ворота** з хворосту були відчинені навстіж. (3) Густа **тінь** у воротах повітки здавалася чорною. (4) Ніби намальований на чорному полі картини, сидів Кайдаш у білій сорочці з широкими рукавами. (5) Широкі рукава закачалися до ліктів; з під рукавів було видно здорові загорілі жилаві **руки**. (6) Широке **лице** було сухорляве й бліде наче лице в ченця. (7) На сухому високому лобі набігали густі дрібні зморшки. (8) Кучеряве посічене волосся стирчало на голові, як пух, і блищало сивиною (За Іваном Нечуй-Левицьким).

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А четвертому Б п'ятому В шостому Г восьмому

3. Безсполучниковим реченням є

А третє Б четверте В п'яте Г восьме

4. У знахідному відмінку вжито слово

А ворота Б тінь В руки Г лице

5. Однорідні присудки є в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А загадка
Б громадський
В живопис
Г експерт

7. Виділене слово є сполучником і його слід писати разом у реченні

А **Що/б** не робив, роби тільки найкраще.
Б Міцне коріння у родючій полі ніхто не вирве, **як/би** не хотів.
В **Як/би** я турбувався лиш про себе, давно вже б онімів від самоти.
Г Я не знаю, **як/би** склалася моя доля, коли б її не оберігала моя мати.

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А ходьба, Парасчин, надхнення, шибка
Б діжка, вогкий, стежка, казці
В гарбузиння, статей, віконниця, попідтинню
Г зобов'язаний, м'яч, рясний, бюро

9. Граматичну помилку допущено в реченні

А Побачивши в магазині нову сукню, я захотіла її придбати.
Б Ще не ходячи до школи, мама читала мені «Кобзар» Тараса Шевченка.
В Слухаючи доповідь однокласниці, ми були уважними.
Г Створюючи виставу, режисер осучаснив текст класичної п'єси.

10. Виділене слово з часткою **не** треба писати разом у рядку

А (Не) має рабства для душі.
Б Їмо плоди із дерева (не)знання – прозріння нам уже (не)притаманні.
В (Ні)хто (не)має більшої любові, як той, хто душу поклада за друзів.
Г Чи ще тебе (не)доля (не)намучила?

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Фразеологізм **як чорна хмара** має значення

А невиразний

- Б бідний
- В сумний
- Г заклопотаний
- Д зайвий

12. Помилку при відмінюванні числівників допущено в рядку

- А семиста шістдесяти дев'яти
- Б семистам шістдесятьом дев'ятьом
- В сьомастами шістдесятьма дев'ятьма
- Г сімомастами шістдесятьома дев'ятьома
- Д на семистах шістдесятьох дев'ятьох

13. Правильно утворено форми ступенів порівняння всіх прикметників у рядку

- А смачніший, щонайвужчий, надлегкий
- Б найосвіченіший, якнайсвіжіший, архіважливий
- В менш оригінальний, солодший, найбільш вужчий
- Г щонайгірший, більш чистий, найбільш весняний
- Д більш зручний, якнайдовший, дорожчий над усе

14. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку

- А Євгеній - Євгенійович, Євгенівна
- Б Лука - Лукич, Луківна
- В Яків - Якович, Яківна
- Г Адольф - Адольфович, Адольфівна
- Д Кузьма - Кузьмович, Кузьмівна

15. Частина є в кожному реченні, ОКРІМ

- А Година за годиною — та так і вік зійде.
- Б Життя прожити — не поле перейти.
- В Де старий спотикнеться, там нехай молодий добре напнеться!
- Г Коли б життя, а смерть прийде.
- Д Без розуму ні сокирою рубати, ні личака в'язати.

16. Літеру в треба писати на місці обох пропусків у рядку

- А була .. Одесі, вітер ... голові
- Б зайшла .. магазин, як ... воду опущений
- В прорости ... пір'я, ..ступний іспит
- Г хоч ... вухо бгай, ..його очах
- Д ... свинячий голос, купався .. озері

17. Туре обов'язково слід ставити в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Тричі по п'ять п'ятнадцять.
- Б Моє життя руйновище любові
- В То камінь а не серце.
- Г Чути мамину мову така благодать.
- Д Любити свій народ то жити його болем.

18. Дісприкметниковий зворот не виділяють у реченнях (розділові знаки пропущено)

- А Очманіла від задушливого диму вона впала на цупкий буряковий лист.
- Б Із-за галузки смереки виглядали зажурені гори напоєні сумом тіней од хмар.
- В Я люблю сад пронизаний наскрізь ранковим сонячним сяйвом.
- Г Сюди переселяються птахи зігнані із сінокісних угідь і дрібні тварини.
- Д Хлопчик намагався відігріти задубілі на морозі руки.

19. Прочитайте речення.

Осінь палить листи, (1)що писало їй літо, прочитавши рядочки (2)з початку (3)до краю, підить сірі дощі (4)через порване сито,(5) у далекі краї сивий клин проганяє

Займенник позначено цифрою

А 1 Б 2 В 3 Г 4 Д 5

20. *Тире між частинами безсполучникового складного речення слід поставити в рядку (розділові знаки пропущено)*

А Відбилися зорі у воді летять до хмар тумани.

Б Хочеш жити в Україні вивчи її мову.

В Співають птахи у дібровах хвилюються жита дозріваючи на полях.

Г Людям давно відома одна чудова істина тільки велика мета породжує велику енергію.

Д Щастя в повітрі не в'ється воно в боротьбі дістається.

21. *Поширеним є речення в рядку*

А Чимало літ промайнуло.

Б Я хочу погостювати.

В Маршрут був знайомий.

Г Вірші вивчено.

Д Дівчина почала вишивати.

22. *Відокремленим означенням можна замінити підрядну частину в реченні*

А Ні пером не списати, ні словом не сказати тієї несподіваної краси, якою до нас усміхалася долина.

Б Усе, що ми пережили в печері, не переповісти словами.

В Добрими вважалися дні, коли на небі повний місяць.

Г Пісня закінчується тихо, наче буря вже кінчилася.

Д Все, що відбувається в світі природи, має свій смисл.

23. *Грамматичну помилку допущено в рядку*

А троє саней, семеро козенят, п'ять жінок

Б четверо хлопців, вісім зошитів, шестеро кошенят

В двоє сестер, три медсестри, четверо ягнят

Г десятеро курчат, двоє братів, три учениці

Д сто підручників, четверо цуценят, три пенали

24. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Тоня,(1) скочивши з машини, одразу підбігла до батька,(2) защебетала,(3) ще й під руку демонстративно взяла, щоб показати перед льотчиками,(4) що вона не соромиться батька,(5) хоч він і в такому вигляді.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – перед відокремленою обставиною

Б кома 2 – перед однорідними членами речення

В кома 3 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

Г кома 4 – перед складнопідрядним реченням

Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

25. *Прочитайте речення, у якому пропущено окремі слова*

..., навігатор показує, що найбільш ... відстань до ...474

А Андріє, коротка, Львова, кілометрів

Б Андрію, коротша, Львова, кілометра

В Андріє, коротка, Львову, кілометри

Г Андрію, коротка, Львова, кілометри

Д Андрію, коротша, Львову, кілометра

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. *Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).*

Тип складнопідрядного речення	Приклад речення
1 означальне	А Ви бачили коли-небудь як в осінь холодну дощову шипшина зацвіте?

2 з'ясувальне 3 обставинне часу 4 обставинне причини	Б Твоє життя і щастя між людьми бо правда і любов на їхнім боці. В Де знайти ті промені весни що дарують кольорові сни? Г Там є надія де є життя. Д Яке прекрасне місто вранці коли ще сон дарує благодать.
---	--

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i> 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	<i>Приклад</i> А Заморосило осінь у сльозу. Б Дуб шанували за довголіття, міцність. В Прислухайся до голосу розуму. Г Знання без помилок ніде не купиш. Д Друзі пізнаються в біді.
---	--

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	Приклад речення А Озвучені бджолами вони чомусь для мене схожі на круглі кобзи. Б Мережкою поклався на землі останній ярий сонця візерунок. В Саме тоді я випускник університету втрапив до війська. Г Хлопці вітаючись подавали чоловікам руки. Д Кожна господиня мала вдома багато цілющої рослинності у тому числі материнки звіробою ромашки барвінку.
---	--

29. У відповідність пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

Пояснення вживання розділового знака 1 кома між однорідними членами речення 2 двокрапка в безсполучниковому реченні 3 кома при відокремленій обставині 4 кома при відокремленому означенні	Приклади А Вірю з каменю б'є джерело. Б Сніг покрит кущі замів дороги. В Слова самі на голос наvertsались як сльози наvertsаються на очі. Г Сьогодні день родився в високості очікуючи радісних вістей. Д Німим крилом холодним і широким зависла над полями далина.
--	--

30. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i> 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	<i>Приклад речення</i> А Від дороги славно-славно обізвався пісня і дівчина радісно метнулася їй назустріч. Б Не вчи плавати шуку шука знає цю науку. В Лелекою у вікна стукнув ранок і шибку прохромив червоним дзьобом. Г Зникає сон і губляться тривоги там де вийшли мальви на нову дорогу. Д Єдиний хто не втомлюється час.
--	--

ВАРІАНТ 25

Завдання 1–6 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6 до нього.

(1) Родинне життя Франків було нелегким. (2) У Львівському середовищі Ольга так і залишилася чужою. (3) Спочатку стосунки подружжя трималися на порозумінні й повазі. (4) Ольга Хоружинська вивчила українську мову, була вірною дружиною, доброю матір'ю, допомагала чоловікові в літературній праці. (5) Проте постійні нестатки, тяжка непродуктивна праця й негаразди озлобили Ольгу, поступово призвели до тяжкої нервової недуги. (6) Незважаючи на це, письменник до кінця життя шанував свою дружину, був удячним їй і за щастя батьківства і за підтримку (з підручника).

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першого Б другого В четвертого Г п'ятого

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А другому Б третьому В четвертому Г шостому

3. Однорідними присудками ускладнене речення є

А перше Б друге В третє Г п'яте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А життя Б подружжя В негаразди Г дружину

5. Частка є в реченні

А другому Б третьому В четвертому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А заміжня
Б заставка
В застопорити
Г квартал

7. Помилку при відмінюванні числівників допущено в рядку

А двох десятих, шістьма десятими, трьом сьомим
Б сьома, вісьмома, тисячі шестистам двадцяти
В п'ятьмастами, шістьмастами, двадцятьох п'яти
Г п'ятдесятьох, шістьма, двадцятьма сьома

8. Правильно узгоджено числівник з іменником у рядку

А сорок три учня, двоє студентів
Б чотири мішка, тридцять сім працівників
В півтора ящика, три з чвертю кілометри
Г троє медсестер, дві сестри

9. Літеру у треба писати на місці обох пропусків у рядку

А вітер ... голові, зайшла ..хвіртку
Б як ... воду опущений, купити ..магазині
В яка ..певненість, побувати .. Сватово
Г хоч ... вухо бгай, хата .. рушниках

10. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку

А квітень місяць
Б розпочати збори
В долоні рук

Г вільна вакансія

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Форму кличного відмінка утворено неправильно*

- А Катре
- Б Андрію
- В Хоме
- Г Миколо
- Д Володимире

12. *Орфографічну помилку допущено в рядку*

- А блиснути, сервісний, улесливий, випускний, власний
- Б брязнути, обласний, парламентський, хруснути, месник
- В заздрісний, пестливо, очисний, цілісний, ненависний
- Г учасник, якісний, шубовснути, їзджу, совісний
- Д шелесне, чесний, виїзний, тижневий, контрастний

13. *Фразеологізм як торішні бублики має значення*

- А невиразний
- Б бідний
- В сумний
- Г заклопотаний
- Д зайвий

14. *Помилку при творенні ступенів порівняння допущено в рядку*

- А Воля дорожча за життя.
- Б Від рідною краю у світі кращого краю нема.
- В Нема більш мудрих, ніж народ, учителів.
- Г Кімната після ремонту стала більш затишнішою.
- Д На цьому питанні я зупинюся конкретніше.

15. *Позначте рядок, у якому особові форми дієслів подані правильно*

- А озброюється, їдемо, кричиш, стелеш
- Б ворухиться, бачать, сплять, розповідять
- В приїдемо, гаптуєте, ворожиш, сидять
- Г побіжите, розгорнеш, витремо, дасиш
- Д читаєте, шепчиш, пициш, напружемо

16. *Словосполученнями є всі сполучення слів*

- А учні та вчителі, три перші парти, співати пісню
- Б спіймати облизня, близько третьої, хай заходить
- В свійський собака, широка путь, тихим кроком
- Г якнайбільш цікавий, сушити хутро, теплий ранок
- Д будемо працювати, вчитися на відмінно, маленький поні

17. *Тире потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

- А Гляну на березограй аж серце завмирає
- Б Вже тиха осінь ходить берегами на вербах трусить листячко руде.
- В Наука вчить багато життя ще більше.
- Г Діла добрих оновлюються діла злих гинуть.
- Д Не вмієш керувати собою безглуздо керувати іншими.

18. *Виділені слова з часткою не треба писати разом у рядку*

- А Що доля (не)легка, – в цім користь і своя є: блаженний сон душі мистецтву (не)сприяє.
- Б Наперед (не)треба ворожити і за минулим плакати (не)варт.
- В На лугах ще трава (не)скошена.
- Г Нас розлучали з рідними, з життям і навіть з мрією, але (ні)що й ні(коли) нас (не)розлучило з вірою.
- Д Знай: (не)має маленьких людей – тільки душі бувають мізерні.

19. Прочитайте речення, у якому пропущено окремі слова

Під час польоту серце колібрі досягає ... ударів за хвилину, а у хвилину спокою -

Граматично правильним буде відповідь у рядку

- А тисячі двохсот, п'ятсот п'ятдесяти
- Б тисячі двохста, п'ятсот п'ятдесяти
- В тисячу двісті, п'ятисот п'ятидесяти
- Г тисячі двохсот, п'ятисот п'ятдесяти
- Д тисячу двісті, п'ятсот п'ятдесятьох

20. Дісприкетниковий зворот потрібно відокремлювати в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Спокоєм повіті сплять простори нив.
- Б Устають стежки заплетені в тернини.
- В Ткану зорями теплу хустину ніч на тихе село одягла.
- Г Запам'ятати хочеш кожне слово почуте десь зненацька випадково.
- Д До дороги прибитої рососою весело усміхалося сонце.

21. Граматичну помилку допущено в реченні

- А Відчинивши двері, діти почали колядувати.
- Б Побачивши в магазині нову енциклопедію, захотів її переглянути.
- В Посадивши біля школи липи, клени і каштани, семикласники повернулися до кабінету.
- Г Відвідавши природознавчий музей, школярі жваво ділилися враженнями від побаченого.

Д Дивлячись кінофільм, несподівано сяйнула блискавка, ударив грім і розпочався дощ.

22. Поширеним є речення

- А Білоручки — дармоїди та недоучки.
- Б Потемніло, завітрило, гримнуло.
- В Мені сумно.
- Г Спустився з небес на землю.
- Д Були падіння, злети, поразки та перемоги.

23. Не виділяється комами одиничний дісприслівник у реченні (розділові знаки пропущено)

- А Не зрозумівши дівчинка запитала ще раз.
- Б Старі верби стоять похнюпившись.
- В Я радіючи дивлюсь на сади в цвіту.
- Г Умившись дядько одягав чисту сорочку й сідав до столу.
- Д Біля багаття обнявшись сиділи друзі.

24. Що є сполучником у реченні

- А Сонце сідало за горами, за високими тополями, що стояли на горі
- Б Казка – це свіжий вітер, що роздмухує вогник дитячої мрії і мови.
- В Люблю легенький запах диму, що лине з лану.
- Г У відкритому полі видно журавля, що летить у вирій.
- Д Уважається, що велику чародійну силу має непочата вода криниць.

25. Обставина, виражена інфінітивом, є в реченні

- А Обрій почала огортати все густіша й густіша темрява.
- Б І на її очах узявся рости горох.
- В І зараз же довелося жінці порати подвір'я.
- Г Жайворонки сідали відпочити на спинах лелек.
- Д Я готовий відповідати за тебе як твій громадянин.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<p>Тип складного речення</p> <p>1 складносурядне</p> <p>2 складнопідрядне</p> <p>3 безсполучникове</p> <p>4 з різними видами зв'язку</p>	<p>Приклад речення</p> <p>А В озерах купаються хмари а ріки пливуть у небесах.</p> <p>Б Якби я турбувався лиш про себе давно вже б онімів від самоти.</p> <p>В У долині було ще зелено тільки деякі берези одягли осінні шати.</p> <p>Г Досліджуючи польоти птахів люди не раз намагалися змайструвати літальні апарати.</p> <p>Д Батько хай іде орати його коні знають а я піду гулять.</p>
--	--

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<p>Тип складнопідрядного речення</p> <p>1 означальне</p> <p>2 з'ясувальне</p> <p>3 обставинне часу</p> <p>4 обставинне причини</p>	<p>Приклад речення</p> <p>А Біда народу де на завтра уже не залишається казок.</p> <p>Б І тільки при людях мабуть дерева тремтять від жаху бо кращих із них поведуть ні за що ні про що на плаху.</p> <p>В Народе мій скажи мені на милість чому тебе нічого не навчили минулі війни голод і чума?</p> <p>Г А на світанку коли світ затих сусідський півень командир безсоння покликав знову до турбот нових.</p> <p>Д Він так співав що крилами йому став голос.</p>
--	---

28. Установіть відповідність між лексичною групою та прикладом

<p>Лексична група</p> <p>1 діалектизм</p> <p>2 історизм</p> <p>3 архаїзм</p> <p>4 неологізм</p>	<p>Приклади</p> <p>А десниця</p> <p>Б інтерфейс</p> <p>В маржина</p> <p>Г бояриня</p> <p>Д священник</p>
---	--

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<p>Відокремлений член речення</p> <p>1 означення</p> <p>2 додаток</p> <p>3 обставина</p> <p>4 прикладка (різновид означення)</p>	<p>Приклад речення</p> <p>А Дай мені сонця дай мені вітру дай мені радості зоряне світло.</p> <p>Б Став у добрім часі до роботи січень син суворої зими.</p> <p>В Бринять берези і блукають луни людьми забуті звечора в лісах.</p> <p>Г Під вечір годині о сьомій самотній блукав я в саду.</p> <p>Д Лікарські рослини збирали крім старих людей діти.</p>
--	---

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Не закохуйсь в асфальт (2) над усе, а поклич в гаю стежку до себе, де берези, (3) як згряя гусей, (4) що готова летіти до неба.

- А прийменник
- Б сполучник
- В частка
- Г займенник
- Д прислівник

ВАРІАНТ 26

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Психологи стверджують, що кожній людині потрібне хобі. (2) Мабуть, це справді так. (3) По-перше, хобі – це відпочинок для душі, по-друге, це – можливість відкрити світу щось нове, неказане ще ніким. (4) Таке захоплення дарує людині естетичне задоволення, самовдосконалення, вирізняє її серед інших, а ще до речі має значний терапевтичний ефект. (5) Різноманіття захоплень просто вражає: колекціонування, спорт, полювання, рибальство, фотографування – усього перелічити просто неможливо! (6) Часто захоплення вимагає глибоких спеціальних знань, а іноді, крім відчуття задоволення та щастя, може стати ще й джерелом прибутку. (7) Звичайно, це відбувається тоді, коли рівень вашого захоплення високий, тобто ви стаєте справжнім майстром (За календарем).

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г шостому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г сьомому

3. Складнопідрядним реченням є

А друге Б третє В шосте Г сьоме

4. У знахідному відмінку вжито слово

А хобі Б самовдосконалення В різноманіття Г захоплення

5. Сполучник є в реченні

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

- А кишка
- Б камбала
- В зручний
- Г квартал

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А єпископ, пріоритет, чипси, косинус
- Б апеляція, ванна, колектив, Голландія
- В оригінальний, консерваторія, асистент, іррегулярний
- Г брутто, манна, апарат, іллюзія

8. Граматичну помилку допущено в рядку

- А одна друга кілометра, півтора місяця, чотири компоненти
- Б два болгарина, обидва учасника, дев'ятнадцять градусів
- В п'ятдесят шість кілометрів, сімдесят років, вісім цілих і сім десятих гектара

Г кількадесять років, обидві жінки
9. Фразеологізм як Сірку муху з їсти має значення

- А повільно
- Б досконало
- В сумно
- Г легко

10. Прочитайте речення, у якому пропущено окремі слова
..., навігатор показує, що найбільш ... відстань до ...352

Граматично правильним буде рядок

- А Сергіє, коротка, Херсона, кілометри
- Б Сергію, коротша, Херсона, кілометра
- В Сергіє, коротка, Херсону, кілометри
- Г Сергію, коротка, Херсона, кілометри

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Правильно утворено ступені порівняння прикметників у рядку

- А світліший, темніший, більш смачний
- Б найсвітліший, найвидатніший, довжелезніший
- В старіший, найпомітніший, самий веселий
- Г найстарший, менш рішучий, найбільш міцніший
- Д найбільш упевнений, дотепніший, предовгий

12. Форму кличного відмінка утворено неправильно

- А Сергію Петровичу
- Б Вікторе Савичу
- В Гнаті Іллічу
- Г Ганно Василівно
- Д Терентіє Устиновичу

13. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку

- А більша половина учнів
- Б навколишнє середовище
- В поставити запитання
- Г сидіти на протязі
- Д учбовий заклад

14. Помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А на жаль, безвісти, уві сні, все одно
- Б восени, збоку, без упину, день-у-день
- В на гора, рік у рік, звечора, кінець кінцем
- Г з радості, деколи, абияк, всього на всього
- Д по-перше, восени, як-не-як, час-від - часу

15. Правильно утворено форму 3-ї особи множини від інфінітива в рядку

- А хотіти – хотять
- Б співати – співаймо
- В гоїти – гоють
- Г сідати – сидять
- Д колоти – колють

16. Закінчення -е в кличному відмінку однини мають усі іменники рядка

- А юнак, вітер, боєць, професор
- Б президент, брат, кобзар, друг
- В місяць, сторож, маляр, голуб
- Г хлопець, читач, сокіл, красуня
- Д директор, швець, світ, земляк

17. Лише дзвінки приголосні в усіх словах речення

- А Зіна враз розгадала загадку.

Б Захар забив залізний гвіздок.

В Зоя знає казку про зайчика.

Г Візьми з вази бузок.

Д Зніми з берези дрозда.

18. Вставне слово є в реченні (розділові знаки пропущено)

А Навіть сьогодні він не прийшов.

Б Він ще й не таке може розповісти.

В На щастя і любов я маю право

Г І справді оптимізм невід'ємна риса трудового народу.

Д Знала я дочку за ними принаймні три чесноти.

19. Тире між підметом і присудком **ОБОВ'ЯЗКОВО** потрібно ставити в реченні, **ОКРІМ**

А Національна честь це зірка провідна.

Б І знову захід наче багряниця.

В Кошки дядькова приятель і підробіток.

Г Отець Михаїл муж дебелий і ладний собою.

Д Усе життя скіфа-кочовика то суцільний рух уперед.

20. Розділові знаки розставлено згідно з правилами пунктуації в рядку

А В садочку, квітами повита, на пригорку собі стоїть, неначе дівчина, хатина.

Б Країна озер, інакше Карелія лежала перед нами до обрїю.

В Життя без книг це - хата без вікна.

Г Її душа не могла раптом порвати побожних мелодій чистих і гарних, як янгольські хори

Д Калина жива душа того, хто посадив її.

21. Позначте речення, яке є складнопідрядним з послідовною підрядністю.

А Страшні слова, коли вони мовчать, коли вони зненацька причаїлись.

Б З багатьох античних міфів на мене чи не найбільше враження справив міф про Прометея, який ніби вкрав у богів вогонь, щоб передати його людям.

В І довіку здається, що за тим туманцем чи маревом далини лежить твоя найкраща сторінка життя, що вона ще попереду.

Г Ніхто без подиву не міг глянути на ті волошкові очі, що так незвично зорили на смаглявім виду, на ті вії, що трепетно тримали вечорову таємничість.

Д Страшні слова, коли вони мовчать, коли вони зненацька причаїлись.

22. Складнопідрядне речення з підрядним допустовим утвориться, якщо до частини **У неділю ми поїдемо на екскурсію...** додати

А бо давно мріяли побувати в столиці.

Б якщо придбаємо квитки на потяг.

В хоча ще не придбали квитки на потяг.

Г так що відвідаємо обов'язково й зоопарк.

Д щоб ще раз побачити історичні райони столиці

23. Відокремленою обставиною можна замінити підрядну частину в реченні

А Поводилися тихо, щоб не привернути до себе уваги.

Б Водій загальмував на перехресті, щоб ми швидко вийшли з машини.

В Коли ми зійшли на ту гору, керівник групи дав команду перепочити.

Г Я біг досить-таки повільно, бо відчував страшну втому в ногах.

Д Україна для мене – святиня, яка дає крила, снагу.

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

А може, (1) крутиться голова через те, що тут, (2) у полі, так завзято сюрчать коники, (3) ширяє вгорі шуліка, (4) і в його плавному польоті відчувається причасна хижість, та ще й наче небо не стоїть на місці, (5) а обертається навколо землі (Є. Гуцало).

НЕПРАВИЛЬНО обгрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – після вставного слова
- Б кома 2 – перед уточнювальною обставиною
- В кома 3 – перед однорідними членами речення
- Г кома 4 – перед складносурядним реченням
- Д кома 5 – перед однорідними членами речення

25. Прочитайте речення

Мовчанка мудрості **довкола**.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А У нього майже немає творів, **куди пейзаж не входив би як обов'язковий елемент**.

Б Під час поїздки до Корсуня він показував дітям пам'ятні місця, **де народні герої Наливайко та Богдан Хмельницький билися з польською шляхтою**.

В **Де ходило диво**, там росте кропива

Г Місця, **де зроду не бували ми**, лежать десь на краю землі.

Д Заходьте в світ, **де в'ються ластівки**.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Гляне молоко кисне.
2 складнопідрядне	Б Був дощ м'який і гречка пахне душно.
3 безсполучникове	В Що було між нами відгуло.
4 з різними видами зв'язку	Г Чоловіків вони вбивали а жінок забирали в неволю. Д Море так невинно голубіє під стінами скель і сонце так світить ласкаво що аж каміння сміється.

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Нема того козаченька.
2 означено-особове	Б Для добрих друзів відчиняю двері.
3 неозначено-особове	В Сумно пленталися додому.
4 узагальнено-особове	Г Лежачого не б'ють. Д Ситий голодному не вірить.

28. З'ясуйте, якими членами речення є виділені слова (цифра позначає наступне слово)

Пошарпані (1)грозами, подзьобані осколками снарядів, думають свою безконечну (2)думу почорнілі цегляні стіни, лупиться під палаючим сонцем старенький, вимитий дощами (3)дах, (4)задумливо шепочуть над школою статні осоки.

А підмет

Б присудок

В додаток

Г означення

Д обставина

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Закинувши вудочки на плече Василько почимчикував до річки.

<p>2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)</p>	<p>Б І вірші і щастя усе суєта окрім золотистої чашечки кави. В Одягнений у хвою шумить дрімучий темний бір. Г Гей юнаки гей молодість світу доля планети в наших руках. Д Найбільше у світі любив він осінь природи солодку зрілість.</p>
---	--

30. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<p>Тип складнопідрядного речення 1 обставинне наслідкове 2 обставинне місця 3 обставинне умови 4 обставинне мети</p>	<p>Приклад речення А Заговори щоб я тебе побачив. Б Всяке слово якщо за ним не буде справ уявляється чимось даремним. В Туди де образи кохані душа окрилена летить. Г Здоровенний дуб розлігся розширився своїм кострубатим гіллям так що аж темно під ним. Д Що в пісні співається те в житті збувається.</p>
--	---

ВАРІАНТ 27

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Кожна **нація**, кожен народ має свої традиції й звичаї, що виробелися протягом століть і освячені віками. (2) Вони ввійшли в плоть і **кров** нашого народу. (3) У звичаях відображені моральні **цінності**, ментальність, життєва мудрість, світосприймання нашого народу. (4) Тож, убираймо в наші душі народні скарби, збережімо їх для нащадків. (5) Ці безцінні **перли** дають силу дереву роду українського. (6) Із них черпаємо чистоту й велич духу. (7) Пам'ятаймо, хто ми й чийх батьків діти.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г шостому

3. Складнопідрядним з'ясувальним є

А перше Б третє В четверте Г сьоме

4. У знахідному відмінку вжито слово

А нація Б кров В цінності Г перли

5. Сполучник є в кожному реченні, ОКРІМ

А першому Б другому В третьому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А кишка
Б косий
В кроїти
Г літопис

7. Прочитайте речення.

... народним повстанням у ... стала Коліївщина, якій Тарас Шевченко присвятив один з ... своїх творів – поему «Гайдамаки»

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А самим грізним, тисяча вісімсот сімдесят шостому, найкращим
Б найгрізнішим, тисяча вісімсот сімдесят шостому, найкращих
В найгрізнішим, тисячу вісімсот сімдесят шостому, самих найкращих
Г найбільш грізним, тисячу восьмиста сімдесят шостому, найкращим

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А преболючий, премудрий, преспокійний, претихлий
Б применшений, превисоко, преглибокий, преосвященство
В предорого, придорожний, придніпровський, придобрити
Г пригріклий, приносити, причинити, прихорошений

9. Фразеологізм **як з воску зліплений** має значення

А виснажений
Б досконалий
В несміливий
Г неохайний

10. Правильно утворено всі форми кличного відмінка іменників у рядку

А глядаче, виборцю, погоничу, сторожу
Б лисицю, товаришу, Грицю, бабусю

В маляру, голубе, майоре, генералу
Г аматоре, тренері, тітонько, Катре

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку

- А** Ігоревич, Ігорівна
- Б** Савич, Савівна
- В** Васильович, Василівна
- Г** Андрійович, Андріївна
- Д** Миколович, Миколівна

12. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А** винаймати квартиру
- Б** основний лейтмотив
- В** чорна сажа
- Г** моя автобіографія
- Д** відповіді співпадають

13. Усі слова написано правильно в рядку

- А** кювет, медальйон, колисьці, п'єдестал
- Б** ін'єкція, промінчик, присвяток, фюзеляж
- В** тонший, волинський, пюре, б'язь
- Г** нянчити, розмальований, конферансьє, бульон
- Д** бюджет, Кордильєри, сміється, чотирьма

14. При словозміні допущено помилку в рядку

- А** відповісте
- Б** переповімо
- В** доповім
- Г** відповісиш
- Д** їси

15. Помилковою є етикетна форма

- А** даруйте
- Б** пробачте
- В** вибачаюся
- Г** перепрошую
- Д** вибачте

16. Помилку допущено в рядку

- А** від дев'ятисот двадцяти трьох відняти п'ятдесят чотири
- Б** до восьмиста сімдесяти шести додати дев'яносто три
- В** потяг із двомастами шістдесятьма сімома пасажирями
- Г** скільки разів міститься двадцять три в тисячі дев'ятистах одинадцяти
- Д** сума чисел дорівнює дев'яноста шести цілим і семи десятим

17. Граматичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А** два фахівці, дожити до сто семи років
- Б** з дев'яносто чотирма вихованцями, двоє учениць
- В** два мільярди, обидвом учасникам
- Г** два громадянина, два з половиною вагони
- Д** півтора місяці, сім десятих процента

18. Закінчення -е в кличному відмінку однини мають усі іменники рядка

- А** голуб, хлопець, знавець, зоря
- Б** козак, директор, боєць, швець
- В** сторож, земля, читач, мудрець
- Г** тесляр, місяць, красуня, доля
- Д** душа, молодець, воля, чумақ

19. Позначте рядок, у якому в усіх словах треба поставити апостроф

- А подвір..я, торф..яний, Лук..янченко
- Б з..їжджати, сер..йозний, черв..як
- В над..яр..я, рутв..яний, бур..ян
- Г без..язикий, ін..екція, поцв..яхований
- Д кав..ярня, св..ященний, роз..ятрити

20. Усі сполучення слів є словосполученнями

- А нова книгарня; оповідання й повісті; зацікавити змістом
- Б порадіти за товариша; товариська підтримка; познайомитися й заприятелювати
- В національний етикет; правила поведінки; відповідно до вимог
- Г вчасно відгукнутися; узяти до душі; щире співчуття
- Д цікаві завдання; боротися чесно; сподіватися на перемогу

21. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

- А Тікати – неозначена форма дієслова.
- Б Одягати зелену одягу й шуміти – моє призначення.
- В Тепле Різдво – на холодну весну.
- Г Тумани сиві, й роси світанкові – усе це моє, бо там я жив.
- Д Мізерний урожай – лише на себе нарікай.

22. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Шумлять дерева і чується дитячий сміх.
- Б Удалині хиталися дерева і синів задуманий прибій.
- В Хто режисер фільму і як стрічка називається?
- Г Попереду було село і виднівся ставок.
- Д Тільки вітер гуде в полі та дівоча пісня дзвенить.

23. Відокремленим означенням ускладнене речення (розділові знаки пропущено)

- А Військо баранів очолюване левом завжди отримає перемогу над військом левів очолюваних бараном .
- Б А сторопілим після сну гусарам лишив болото з греблею взаміс!
- В І дивна тінь чудна моя подоба гіркий тютюн у люльці притовчє.
- Г Розбиті сумні розпорошені бредуть до своїх родин.
- Д У цій страшній великій боротьбі не вмієм так сказати о собі.

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Пошарпані грозами,(1) думають свою безконечну думу почорнілі цегляні стіни,(2) лупиться під палаючим сонцем старенький,(3) вимитий дощами дах,(4) задумливо шепочуть над школою статні,(5) стрункі, високі осоки.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – після відокремленого означення
- Б кома 2 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
- В кома 3 – перед відокремленим означенням
- Г кома 4 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
- Д кома 5 – між однорідними членами речення

25. Прочитайте речення

Перед екзаменом я дуже хвилювався.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

- А Добре знати зимою, що знов навесні ти побачиш обличчя трав
- Б Мамо я так довго мандрувала, що ясени мене не впізнають.
- В Коли вони вибігли на перон, їхній поїзд уже миготів вікнами.
- Г І де в світі тая сила, щоб в бігу його спинила
- Д Людство давно і всерйоз задумується над тим, як обмежити свій вплив на природу.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між виділеними словами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 Батьки веліли добре <u>вчитися</u> .	А підмет
2 Вік <u>прожити</u> – не ниву пройти гомінливу.	Б присудок
3 Удвох із дідом сіли <u>обідати</u> .	В додаток
4 Спочатку виникла думка <u>простувати</u> до Переяслава.	Г означення
	Д обставина

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 називне	А Субота. Вечір.
2 означено-особове	Б Не люблю слухати про сумне.
3 неозначено-особове	В Працювали багато й старанно.
4 узагальнено-особове	Г На небі зорі.
	Д Людям язика не зав'яжеш.

28. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

Тип простого речення	Приклад
1 односкладне	А Тихо спускався вечір Різдва.
2 непоширене	Б Усе залишається без змін, наводячи нудьгу.
3 ускладнене	В Ночвами моря не перепливеш.
4 двоскладне неповне	Г У городі тиша.
	Д Воду решетом носити – фразеологізм.

29. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А То вітерець дихне по ниві то коник в житі засюрчить.
2 складнопідрядне	Б Бувають хвилини душа стрепенеться.
3 безсполучникове	В Усе чогось ми чекаємо щоб ступити ще крок по землі.
4 з різними видами зв'язку	Г Мені стало радісно і тепер я знаю настало літо.
	Д Вітер то затихав і летів городами в степ то налітав з повною силою.

30. У відповідність пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

Пояснення вживання розділового знака	Приклади
1 кома між частинами складного речення	А Він бачить як правнук за плугом іде як повно буяє життя молоде.
2 тире при однорідних членах речення	Б Як творець Шевченко може бути для нас взірцем у всьому.
3 кома при уточнювальній обставині	В На річці у лісі на полі усюди німа тиша
4 кома при відокремленій прикладці	Г Непереможна безборонність твій меч єдиний і єдиний щит
	Д Під вечір годині о сьомій самотній блукав я в саду.

ВАРІАНТ 28

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Охорона природи повинна стати пріоритетом за будь-яких обставин. (2) Людству потрібні нова філософія життя, висока екологічна культура й свідомість. (3) Незважаючи на сумні прогнози науковців ми ще можемо змінити майбутнє планети, якщо її порятунком займеться не лише суспільство. (4) Це буде можливим тоді, коли дотримання екологічних вимог стане нормою нашого життя.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В третьому Г четвертому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. Простими реченням є

А 1,2 Б 1,3 В 1,4 Г 2,3

4. У знахідному відмінку вжито слово

А охорони Б прогнози В суспільство Г дотримання

5. Однорідні підмети є в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А кулінарія
Б лате
В листопад
Г ненавидіти

7. Правильно утворено форму кличного відмінка іменників у всіх рядках, ОКРІМ

А Насте, Наталю
Б Стефаніє, учителю
В лікарю, викладачу
Г Олександрє, Юріє
Д хлопче, сестро

8. Через дефіс треба писати всі слова рядка

А військово/морський, південно/східний, сніжно/білий
Б суспільно/політичний, мікро/скопічний, східно/слов'янський
В молочно/м'ясний, військово/полонений, лісо/степовий
Г мовно/літературний, суспільно/трудоий, народно/пісенний
Д військово/побутовий, науково/технічний, давньо/руський

9. Усі слова пишуться з апострофом у рядку

А сім...я, духм...яний, солом...яний, без...язикий.
Б м...ята, св...ято, зв...язок, верф...ю
В В...ячеслав, торф...яний, подвір...я, бур...ян
Г об...їзд, від...ємний, з...ябровий, риб...ячий
Д з...їдять, бур...як, здоров...я, мавп...ячий

10. Норми української літературної вимови порушено в усіх рядках, ОКРІМ

А в кінці кінців
Б згідно плану
В навчати музиці
Г запобігати хворобі

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Уподібнення приголосних відбувається в кожному слові рядка

- А молотьба, нагідка, казка
- Б нігті, полегкість, боротьба
- В ложці, мережці, стежка
- Г подружці, стежка, обпікся
- Д дьогтю, переливається, рідкий

12. Архаїзми вжито в рядку

- А жупан, аудитор
- Б боярин, вуйко
- В березіль, війт
- Г когут, колиба
- Д толмач, ректи

13. Фразеологізм читати молитву має значення

- А молитися
- Б дорікати комусь
- В не торкатися суті якої-небудь справи
- Г домовитися про щось
- Д доводити кого-небудь до втрати ним рівноваги

14. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А прибудований, пресумний, прибраний, превеселий
- Б прегарний, прірва, приземлитись, престарий
- В прибраний, прилетіти, привітний, прізвисько
- Г претишений, претихий, прихопити, премудро
- Д прешвидко, приміський, пригірський, прилягти

15. Правильно утворено ступені порівняння прикметників у рядку

- А щонайгірший, найстарший, найменш дзвінкий
- Б найбільш весняний, щонайтонший, менш свіжий
- В тривожніший, дуже веселий, більш оригінальний
- Г якнайцікавіший, найбільш вагомий, менш глухий
- Д предобріший, найбільш вишуканий, щонайкращий

16. Помилку при відмінюванні числівників допущено в рядку

- А трьох тисяч шестисот сімдесяти восьми
- Б трьом тисячам шестистам сімдесяти вісьмом
- В три тисячі шістсот сімдесят вісім
- Г трьома тисячами шістьмастами сімдесятьма вісьма
- Д на трьох тисячах шестистах сімдесяти восьми

17. Помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А п'ятидесятирічний чоловік; згідно з постановою Верховної Ради
- Б характерний для цієї людини; на повістку дня винесене питання
- В поети й письменники рідного краю; відповідно до рекомендацій учителя
- Г чотири відсотки; бити по воротах
- Д укладати договір, самі найсучасніші товари

18. Поширеним є реченням

- А День був похмурий
- Б Стояв туман.
- В Соломії не пощастило.
- Г Багато гостей прийшло.
- Д Діти бігли не чуючи ніг.

19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Раптом десь усередині будинку заграв баян і почулася пісня.
- Б Мабуть, батько ще дужче посивів і мати ще дужче зігнулася.
- В Здавалось, і вітер тут чорний і дощ ллється з неба чорний, як смола.
- Г Над Дніпром клубочиться задуха і пахне степом сизий деревій.

Д То сонце вигляне, то знову бризне дощ.

20. Прочитайте речення.

Журналісти першими ... на місці... подій і пишуть ... всупереч волі урядовців, сприймають ... протест як наступ на права ...

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А опиняються, трагедійних, репортажі, громадянських, особи

Б опиняються, трагедійних, звістки, громадський, індивідуму

В з'являються, сумних, замітки, громадських, індивідуальності

Г опиняються, трагічних, репортажі, громадський, особи

Д з'являються, трагічних, звістки, громадянських, особистості

21. Туре між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ

А Паляниця хлібова сестриця.

Б Образ твій мрійлива далина.

В Життя наче сад той барвистий.

Г Працювати до сьомого поту звичка багатьох залюблених у свою справу митців.

Д Вражати завдання кожного митця.

22. Пунктуаційну помилку в оформленні цитати допущено в рядку

А Спадають на думку слова Ліни Костенко: «Блажен той муж, воістину блажен, котрий не був ні блазнем, ні вужем».

Б Михайло Слабошпицький зазначав, що твір Ліни Костенко «Маруся Чурай» - «не просто наша обікрадена й поганьблена історія, не тільки художня енциклопедія життя українського народу середини XVII ст., а історія, яка осмислює саму себе».

В Твір Ліни Костенко «Маруся Чурай» починається такими рядками:

Влітку 1658 року Полтава згоріла дощенту.

Горіли солом'яні стріхи над Ворсклюю.

Плавилась бані дерев'яних церков.

Г «Вона унікальне явище в українській літературі, яка за будь-яких змін кон'юнктури моменту завжди була собою й вела лінію, аби Україна посіла своє гідне місце у світовому співтоваристві, - писав Борис Олійник про Ліну Костенко і зауважував:- Власне, кожне її видання — це детективна історія: з доносами, затримкою верстки, дрібними інтригами».

Д Поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі.

(Ліна Костенко).

23. Відокремленим означенням можна замінити підрядну частину в реченні

А До кімнати весело вбігли близнюки, які міцно трималися за руки.

Б Угорі тужливо озвалися журавлі, які вже взяли літо на свої крила.

В До годівниці прибігала сарна, яка потоваришувала з нашим козеням.

Г Надвечір ожили яскраві квіти, що прив'яли за день на сонці.

Д Радують око різнобарвні квіти, що ростуть на клумбі.

24. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Бурундучок наблизився до колоди, (1) побачив зблизька, (2) яка страшна руїна впала на його дім, (3) і, (4) жалібно цікаючи, сів засмучений на гілці, (5) повернувся до напасника.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – між однорідними членами речення

Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням

В кома 3 – перед складносурядним реченням

Г кома 4 – перед відокремленою обставиною

Д кома 5 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

25. Прочитайте речення

Попри хвилювання, я склав екзамен добре.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А Якщо говорити про кольорову гаму в складанні букета, то тут існують деякі правила.

Б Море так бадьоро хлюпає, **що аж слухати любо**.

В Якщо сьогодні я прийду до неї, вона мене в Александрію візьме.

Г Ромашкою запахли перелogi, **хоча іще ромашка не цвіте**.

Д Людство давно і всерйоз задумується над тим, **як обмежити свій вплив на природу**.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між виділеними словами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 Спочатку виникла думка простувати до Переяслава.	А підмет
2 Колядувати більше ніхто не приходив.	Б присудок
3 Але відмовитися – це назавжди образити старого воїна.	В додаток
4 Лікарка порекомендувала поїхати в санаторій.	Г означення
	Д обставина

27. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Надворі було вітряно.
2 означено-особове	Б Той монастир недавно збудували.
3 неозначено-особове	В У відлигу ночі найглухіші.
4 узагальнено-особове	Г Після бійки кулаками не махають.
	Д Сидимо тихо.

28. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

Тип простого речення	Приклад
1 односкладне	А У мутній воді рибу ловлять.
2 непоширене	Б Брат б'є байдики.
3 ускладнене	В Синиці принишкли, сидять, головами крутять.
4 двоскладне неповне	Г На полиці збірка Ігоря Павлюка «Сопілка»
	Д Люблю я сині світанки над водами.

29. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складнопідрядного речення	Приклад речення
1 з'ясувальне	А Артисти зробили все можливе щоб догодити найвибагливішим глядачам.
2 обставинне допустове	Б По ній завжди я впевнено ступаю бо там сліди бабусів і дідусь.
3 обставинне причини	В Твій дух не став приниженим і плоским хоч слала доля чорні килими.
4 обставинне мети	Г Скажіть чому сивіє доброта?
	Д Якби не було хмар то ми б не знали ціни сонцю.

30. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член	Приклад речення
--------------------	-----------------

<i>речення</i> 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	А З кожним роком у сучасний світ усе більше входять інформаційні системи та технології. Б Не чути ніякого голосу крім вівчарської трембіти десь на далекій полонині. В Високо вгору поросло розкішне дерево укриваючи холодком зелену землю. Г Морозний сніг блискучий та ясний здається падає на серце прямо. Д Я грішний чоловік за себе й за чорта їм.
---	--

ВАРІАНТ 29

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Напевно, немає жодної пісні Марусі Чурай, яка б не зворушувала.
(2) Пристрасна, романтична, вона живе між людьми. (3) Із нею, навіть, ішли в бій козаки, нею виплакували свою тугу дівчата. (4) Багата душею, наділена могутнім поетичним даром, авторка стала голосом і душею українців, бо велика любов і велика творчість невмирущі.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В третьому Г четвертому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

3. Дієприкметниковим зворотом ускладнене речення

А першому Б другому В третьому Г четвертому

4. У знахідному відмінку вжито слово

А пісні Б бій В козаки Г авторка

5. Безсполучниковим складним речення є

А перше Б друге В третє Г четверте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А обіцянка
Б одинадцять
В оптовий
Г осетер

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А радісно, хористці, полезахисний, засланий, людство
Б свиснути, безвізний, корисний, перехресний, контрастний
В благовісний, пристрасний, невістці, серце, заводський
Г хвастливий, шістнадцять, кістлявий, закарпацький, туристський

8. Фразеологізм укрутити хвоста має значення

А приборкати, домогтися послуху
Б дорікати комусь
В не торкатися суті якої-небудь справи
Г домовитися про щось

9. Лексичну помилку допущено в рядку

А смажити за рецептом
Б тушковане м'ясо
В приємного апетиту
Г барви осіннього лісу

10. Граматичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А навчатися фізиці
Б у якості слідчого
В відповідно рішення
Г бити по клавішах

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Закінчення -ю в кличному відмінку однини мають усі іменники рядка

- А Наталя, місяць, Мотря, край
- Б Галя, вчитель, розмай, татусь
- В доня, Сергій, стрілець, боєць
- Г хлопець, пролетар, герой, лікар
- Д край, молодець, яшень, доня

12. Правильно утворено ступені порівняння всіх прикметників у рядку

- А більш розумний, якнаймиліший, прекарій
- Б найменш залежний, розумніший за всіх, найпоганіший
- В найсерйозніший, вищий, гірший
- Г якнайдужчий, легкіший, більш благородний
- Д щонайсніший, більш дужчий, веселіший від усіх

13. Помилково узгоджено числівник з іменником у рядку

- А семеро козенят, троє дівчат
- Б чотири екзамени, три інженери
- В півтора ящика, два апельсини
- Г двадцять два варіанти, одна друга дороги
- Д сорок з половиною ящиків, дві треті апельсина

14. Слово квиток уживається з усіма словами, ОКРІМ

- А проїзний
- Б трамвайний
- В театральний
- Г військовий
- Д лотерейний

15. Не змінюються за відмінками обидва слова в рядку

- А боржомі, ситро
- Б шосе, поні
- В какаду, пальто
- Г івасі, волосся
- Д Суми, кольрабі

16. Однакова кількість букв і звуків є в кожному слові рядка

- А граєшся, сміється, п'ятдесят
- Б щільний, дуенья, яблунька
- В шістнадцять, більярд, знання
- Г щастя, юність, усний
- Д пестливий, Рафаель, тюбик

17. Разом з часткою не треба писати слово в рядку

- А не/надруковані ще посібники
- Б не/обгороджена тином хата
- В не/виконане вчасно завдання
- Г зовсім не/збалансований бюджет
- Д не/розказана весела казка

18. Позначте безсполучникове складне речення, між частинами якого потрібно поставити двокрапку (розділові знаки пропущено)

- А Хай оживає істина стара людина починається з добра.
- Б Поет повинен промовляти до світу мовою і голосом свого народу тільки тоді він стане великим.
- В Танцюють зорі на мороз чималий показують.
- Г Тихо в полі гай темніє наступає літній вечір.
- Д Гляне холодною водою обіллє.

19. Пунктуаційну помилку допущено в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Ще довго лив дощ, і вітер виривав з рук парасольки.
- Б Оксана знає, як їй поводитися, і що треба говорити.
- В Мабуть так ми вчинимо, і це буде правильно.
- Г На пляжі лунає голосний сміх, і лине музика.
- Д Котра зараз година, і коли вже прибуде потяг?

20. У реченні

Люблю слухати (1) як гудуть бджоли(2) і стежити за їхнім дивним (3) улагодженим життям (4) адже (5) немає комахи шляхетнішої за цю.

кому НЕ треба ставити на місці цифри

- А 1 Б 2 В 3 Г 4 Д 5

21. Кому перед виділеним сполучником НЕ потрібно ставити в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Душа **немов** калина росте і цвіте від тепла.
- Б Пливе над світом осінь **як** медуза.
- В Змагалися майже **як** чемпіони.
- Г Гори голубіють навколо **як** море.
- Д Художника **як** і картину треба розглядати здалека.

22. Поширеним є реченням

- А Спати – не воювати.
- Б Хлопець вийшов сухим із води.
- В Діти як квіти.
- Г Серце не камінь.
- Д Весняне сонце.

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Бурундучок наблизився до колоди, (1) побачив зблизька, (2) яка страшна руїна впала на його дім, (3) і він, (4) жалібно цікаючи, сів засмучений на гілці, (5) повернувся до напасника.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – між однорідними членами речення
- Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням
- В кома 3 – перед складносурядним реченням
- Г кома 4 – перед відокремленою обставиною
- Д кома 5 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

24. Прочитайте речення

Серед тиші чулись голоси.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

- А Там, де Дніпро гримить і лине, Ярослав зустрів вояків князя.
- Б Ручки туго позатягвані у блискучі печатки, так що і пальців зігнути не можна.
- В І жодної миті не можна повернути, щоб заново, по-іншому прожити.
- Г За лісом, що темнів на схилі гори, спалахнула пожежа.
- Д Ми знали велике озеро, де щороку гуси восени спинялися й жили тижнів зо два, а то й більше.

25. Букву Е слід писати в усіх особових закінченнях дієслів у рядку

- А бач..ш, печ..ш, тям..ш
- Б лет..ш, створ..ш, покаж..ш
- В стан..ш, вийд..ш, зустрітн..ш
- Г посад..ш, ухвал..ш, пробач..ш
- Д зроб..ш, змож..ш, куп..ш

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Не можу без тебе прожити й хвилини.
2 означено-особове	Б Соломії сьогодні не щастило.
3 неозначено-особове	В У закритий рот муха не влізе.
4 узагальнено-особове	Г Бери вершину - і матимеш середину. Д Нас чекають біля озера.

27. Установіть відповідність між виділеними словами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 Боротись з серцем — теж відвага.	А підмет
2 Сходилися до сотника друзі послухати про походи та мандрівні пригоди Сковороди.	Б присудок
3 Сагайда подав команду в'ючитись .	В додаток
4 Молодість здатна творити несподіване й неймовірне	Г означення Д обставина

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Я не знаю нічого ніжнішого окрім берези.
2 додаток	Б Люди будьте взаємно красивими!
3 обставина	В Соснові шишки великі й порожні котилися під ноги.
4 прикладка (різновид означення)	Г Ліс або як серби кажуть шума це не просто сосни та дуби Д Сонце зупинившись посеред неба уже не рухається далі.

29. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

Тип простого речення	Приклад
1 односкладне	А На столі книжка.
2 непоширене	Б Вечір зоряний.
3 ускладнене	В Дуби ростуть поволі, неквапливо.
4 двоскладне неповне	Г Тане хмарка кучерява в небі голубім. Д Прислухайтесь до внутрішнього голосу.

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1)Гей (2)там річка,(3) через річку глиця – (4) не по однім ляшку зосталась вдовиця.

- А прийменник
- Б сполучник
- В частка
- Г вигук
- Д прислівник

ВАРІАНТ 30

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Із глибини віків дійшли до нас дивовижні творіння людських рук. (2)Різблені меблі, кошики, глечики - різне начиння, необхідне в повсякденному житті. (3)По ньому можна прочитати історію народу, познайомитися з неповторним мистецтвом українців, їх ремеслом. (4)Споконвіку славиться наша земля умільцями на весь світ. (5)Українську вишивку: рушники, сорочки, картини можна побачити в кожній хаті. (6)А ще на весь світ відома Україна ткацтвом, виробами з лози.(7) Кожному з нас якесь ремесло ближче до душі. (8)Але можна лише здогадуватися, скільки праці, душевного тепла, таланту й неповторного світу майстра ввібрав кожен виріб.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

- А другому Б третьому В четвертому Г восьмому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А другому Б п'ятому В шостому Г восьмому

3. Складним реченням є

- А друге Б третє В п'яте Г восьме

4. У знахідному відмінку вжито слово

- А творіння Б начиння В рушники Г ремесло

5. Однорідні члени речення є в усіх реченнях, ОКРІМ

- А четвертого Б п'ятого В шостого Г восьмого

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

- А оцет
Б ніздря
В начинка
Г новий

7. Помилку при творенні ступенів порівняння допущено в рядку

- А менш помітно, гучніше
Б краще, мужніший
В відповідальніше, найбільш добрий
Г достойніше, поганіше

8. Лексичну помилку допущено в рядку

- А малочисленні випадки
Б посісти перше місце
В зазнати поразки
Г поважати одне одного

9. Фразеологізм тягти жили має значення

- А тяжко експлуатувати кого-небудь
Б дорікати комусь
В не торкатися суті якої-небудь справи
Г домовитися про щось

10. Позначте рядок, у якому всі прислівники треба писати з -НН-

- А нужден...о, монотон...о. шален...о, закон...о
Б впевнен...о, зран...я, позмін...о, нерівнян...о

В щоден...о, сон...о, навман...я, попід тин...ю
Г бездоган...о, безмірн...о, сумлін..о, неоцінен..о

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *М'який знак потрібно писати в усіх словах рядка, ОКРІМ*

- А багрянец..., скрин...ці, нен..чин, різ..бяр
- Б скрин...ка, сіл...с...кий, ковз... кий, куз...ня
- В знають..., повіс...те, Гал...чин, дон...ка
- Г лял...ка, вишен...ці, нян...ці, зозул...ка
- Д т...мянний, бул...йон, піднос..ся, грил..яж

12. *Орфографічну помилку допущено в рядку*

- А залізобетонний, чорноземний, давньоруський, східноукраїнський
- Б чотирнадцятиповерховий, працелюбний, сліпоглухонімиий, північно-східний
- В англійсько- український, вокально-інструментальний, історико-педагогічний, хіміко-технологічний
- Г військово-повітряний, військово-полонений, польсько- український,, гіркувато-кислий
- Д світло-рожевий, жовтогарячий, білосніжний, кисло-солодкий

13. *Спільнокореневими до слова дзвін є всі слова, ОКРІМ*

- А передзвін
- Б дзвіниця
- В дзвону
- Г дзвінкотить
- Д дзвінких

14. *Порушено граматичну норму на позначення часу в рядку*

- А пів на дванадцятю
- Б за п'ятнадцять шоста
- В двадцять хвилин сьомої
- Г двадцять хвилин по другій
- Д третя година п'ять хвилин

15. *Слово книжкова(е) уживається з усіма словами, ОКРІМ*

- А видавництво
- Б фабрика
- В торгівля
- Г лексика
- Д поліція

16. *Прочитайте речення.*

Зустрінемося ... біля пам'ятника ...

Грамотично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А за п'ятнадцять до шести, Тараса Шевченка
- Б за чверть до шостої, Тарасові Шевченку
- В без п'ятнадцяти шість, Тарасові Шевченку
- Г о шостій сорок п'ять, Тараса Шевченка
- Д шість сорок п'ять, Тарасові Шевченку

17. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Із вирію летять курличучи ключі.
- Б Дівчата бігли не чуючи ніг.
- В Можна розпочинати екскурсію й не чекаючи великої кількості гостей
- Г Весняний вітер нетерпляче зітхає оббігаючи узлісся.
- Д Він цілий день сидів склавши руки.

18. *Складнопідряднишим реченням з підрядним допустовим є речення*

- А Вода в озері така прозора, що навіть на глибині восьми метрів видно дно.

Б Життя приносить інколи приємні подарунки, хоч за них доводиться дорого платити.

В Як ліки не завжди приємні, так і істина буває сувора.

Г Нерозумно випрохувати те, чого можеш сам досягти.

Д Що вподобав, на те й перетворився.

19. *Правильно розставлені розділові знаки при прямій мові в рядку*

А Григорій Сковорода писав :-« Не за обличчя судить, а за серце».

Б «Якщо любиш прибуток, шукай його пристойним шляхом,- пише Сковорода й додає: - Тисяча на те перед тобою благословенних ремесел».

В «Людина багато в чому схожа на пташку:у ранній молодості нестримно тягне її з дому, а під старість незбагненна сила тягне людину повернутися назад, до рідного гнізда, туди, де народився, звідки подався у світи» - писав Євген Гуцало.

Г Леся Українка показує поета як людину волелюбну й сміливу, горду й незалежну:

«Не поет, хто забуває
Про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
Золоті надіть кайдани!»

Д «Нам пора для України жить!», -закликав Іван Франко.

20. Речення Теплий туман стелився по полю і наливав балку по самі віncia, так що дерева потопали в ньому.

А обставинне наслідкове

Б обставинне міри й ступеня

В обставинне часу

Г обставинне причини

Д допустове

21. *Додаток є в реченні*

А Зима прийшла раптово, несподівано.

Б Земля вкрита пухнастим снігом.

В На нічному небі яскраво виблискують зорі.

Г Прийшла зима - і все заснуло навкруги.

Д Цвіт вишні опадав додолю.

22. *Вставного компонента нема в реченні (розділові знаки пропущено)*

А Він принаймні вибачився.

Б Отже травень завітав до нас у гості.

В Ми безумовно раді зустрічі із теплою весною.

Г Будь ласка заспівай нам пісеньку веселу.

Д Хтось на радість людям викопав криницю.

23. *Лише словосполучення наведено в рядку*

А коло школи, шукати вихід, веселий малюк

Б рідний край, розглянуте питання, стежка в горах

В смачна цукерка, хустка матері, буду читати

Г лист від брата, бити байдики, літній сад

Д батьки й діти, води Дніпра, цікаві книжки

24. *Помилку в утворенні імені по батькові допущено в рядку*

А Романівна, Андрійович

Б Сергіївна, Ігорьович

В Адамівна, Савич

Г Юр'ївна, Кузьмович

Д Васильович, Ілліч

25. *Речення зі складеним дієслівним присудком*

А Змога погомоніти з людиною через тисячоліття є не в кожного.

Б Село в снігах і стежка ані руш.

В Там будуть горіти до ранку в туманних дзеркалах троянди.

Г Мені осіння ніч короткою здається.

Д На небі займатись зоря рожева вже почала.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	Приклад А У фізиці вивчають механічні, теплові, світлові, електричні явища. Б Вечірнє сонце, дякую за день. В Якось треба жити. Г Не шукай щастя за морем. Д В умілого й долото рибу ловить.
--	---

27. Установіть відповідність між виділеними словами та їх синтаксичною роллю в реченні

1 У мене не було особливого бажання <u>заходити</u> в незнайомий будинок. 2 Сергія Степановича попросили <u>розпочати</u> засідання. 3 Стомилися хлопці, присіли <u>спочити</u> , промокли до кісток. 4 <u>Пізнати</u> себе – то справа нелегка.	А підмет Б присудок В додаток Г означення Д обставина
---	---

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	Приклад речення А Ні птиць ані людей опріч ясної зірки в високості Б Балка вкрита садками вилася попід горою. В Графіки будують виходячи з тої чи іншої системи координат. Г Тим часом справжні отари золоте руно степовиків блукають по всьому примор'ю вигулюються перед зимою. Д Важка недуга зробила Марію Приймаченко не подитячому серйозною загострила зір і слух.
---	--

29. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

Тип простого речення 1 односкладне 2 непоширене 3 ускладнене 4 двоскладне неповне	Приклад А Він почервонів страшенно, а потім зблід. Б Ідуть літа. В За вікном хмари. Г Лист від неньки. Д Люблю я бистрину життя.
---	---

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Перепрошую, він не з тих ,(2)хто жив (3)би спомином (4) про вчорашній день.

А дієслово

Б прийменник

В частка

Г вигук

Д займенник

ВАРІАНТ 31

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Світ мистецтва великий і різноманітний. (2) Він наповнює людину, робить її більш ціліснішою, щасливішою. (3) У ньому як у дзеркалі відображаються наші найкращі думки, прагнення до краси й щастя. (4) Барвистість картин, задушевність пісень, майстерна гра акторів - усе це приносить насолоду, духовно збагачує людину. (5) Мистецтво творить особистість, робить наше життя яскравим, цікавим і насиченим.

1. Граматичну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А другому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Однорідні підмети є в реченні

А першому Б другому В третьому Г п'ятому

4. У знахідному відмінку вжито слово

А світ Б дзеркалі В насолоду Г мистецтво

5. Орфографічну помилку допущено в реченні

А другому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у слові

А одинадцять
Б одноразовий
В перепад
Г підлітковий

7. Фразеологізм стелитися під ноги має значення

А тяжко експлуатувати кого-небудь
Б дорікати комусь
В не торкатися суті якої-небудь справи
Г догоджати кому-небудь

8. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А опанувати себе
Б пересікати дорогу
В лід зрушився
Г поштовий ящик

9. Орфографічну помилку допущено в рядку

А кров, неньці, палець, принц, студентський
Б учительський, тінь, міддю, мільйон, сімсот
В ковальський, виїжджати, ніч, обласний, шістнадцять
Г пишиш, молотьба, різьба, в'юн, безсмертний

10. Форми ступенів порівняння можна утворити від усіх прикметників рядка

А героїчний, смішний, синьоокий, зручний
Б дорогий, близький, крижаний, новий
В далекий, червоний, дрібний, короткий
Г високий, великий, сміливий, солонуватий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А возз'єднати, осінній, беззубий, беззоряне
- Б здоровенний, сонний, оббити, щоденник
- В письменник, роззброєння, беззбройний
- Г цілинний, годинник, самовіддано, змінний
- Д районний, безупинно, скошений, рослинний

12. НЕПРАВИЛЬНО узгоджено прикметник з іменником у рядку

- А статний денді, холодна боржомі
- Б гостра біль, широка авеню
- В далекий Сибір, смачна салямі
- Г прозорий тюль, стрімкий торнадо
- Д сильна мігрень, надоїдлива цеце

13. У всіх словах приголосні лише дзвінкі

- А ґрунт, вимога, двері
- Б випадок, град, боржомі
- В береза, жарт, бандероль
- Г боротьба, вирій, завжди
- Д лінія, мороз, лужок

14. Літеру в треба писати на місці пропуску в рядку

- А вітер ... голіві, моя ...чителька
- Б як ... воду опущений, зайшла ..аптеку
- В прорости ... пір'я, ... свинячий голос
- Г хоч ... вухо бгай, виношувати .. голіві
- Д сидіти .. кімнаті, дивлюся ..небо

15. Прочитайте речення.

... розпочнеться сходження на ... Ай-Петрі.

Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А без двадцяти шість, високий
- Б рівно о шостій, високий
- В чверть на шосту, високу
- Г чверть на шосту, саму високу
- Д в шість тридцять, високий

16. Прийменник є в кожному реченні, ОКРІМ

- А Друга за гроші не купиш.
- Б Без біди друга не пізнаєш.
- В Старих приятелів забувають, а при біді споминають
- Г Чоловік без друга, що їжа без солі.
- Д Не карай, боже, нічим, як другом лихим.

17. Помилку при відмінюванні числівників допущено в рядку

- А тисячі восьмиста тридцяти семи
- Б тисячі восьмистам тридцяти семи
- В тисячу вісімсот тридцять сім
- Г тисячею вісьмастами тридцятьма сьома
- Д (на) тисячі восьмистах тридцяти семи

18. Поширеним є речення

- А Насте, сиди й ший.
- Б Чорнобривці були високі й густі-прегусті.
- В А дівчина була як сонце.
- Г Книгу прочитано.
- Д Багато віршів прошуміло.

19. *Тире між підметом і присудком ОБОВ'ЯЗКОВО ставиться в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

- А Мої літа моє багатство.
- Б Душа не пташка крізь вікно не вилетить.
- В Рідні душі це тільки прудкі кенгуру.
- Г Тисяча тисяч мільйон.
- Д Для неї кожен крок тяжка робота.

20. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Хлопець працював не покладаючи рук.
- Б Розчарування, підсміюючись, заступає ентузіазм.
- В Не можна піднятися, не опустившись.
- Г Навчаючи, люди вчаться.
- Д Я, усміхаючись, радію.

21. *Правильно розставлено розділові знаки в усіх реченнях, ОКРІМ*

- А Я люблю, як, буває, осінню пахне яблуками в саду.
- Б Ніхто з нас, певне, і не підозрював, що в курей є власна мова.
- В Ми, по суті, учимося з тих книг, про які не в змозі судити.
- Г Навіть, окреме слово – це твір мистецтва.
- Д Книга створює зміст, а зміст, своєю чергою, створює життя.

22. *Поясніть причину вживання тире в реченні **Несподіваний ривок – і ми відриваємося від землі.***

- А при однорідних членах речення
- Б у неповному реченні
- В між частинами складного речення
- Г між підметом і присудком
- Д при прямій мові

23. *При уторенні наказового способу допущено помилку в рядку*

- А стань, розріжте, показуй
- Б сядь, поставте, підкреслимо
- В поставте, кинь, повірте
- Г пишімо, в'яжіть, сидімо
- Д пішли, показуй, сядьте

24. *Усі прислівники пишуться через дефіс у рядку*

- А по/перше, по/книжному, віч/на/віч часто/густо
- Б хоч/не/хоч, на/гора, по/моєму, по/батькові
- В день/у/день, по/українськи, по/третє, по/нашому
- Г тихо/тихо, сам/на/сам, по/братському, куди/небудь
- Д кінець/кінцем, любо/дорого, по/сусідськи, далеко/далеко

25. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

У п'ятницю, (1) перед самою війною, сон мені приснився, (2) вийшла я з хати, (3) стала на взгір'ї, (4) а внизу наш Дніпро і Кошова поєдналися, розкинулися, (5) як небеса прозорі..

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – між однорідними членами речення
- Б кома 2 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
- В кома 3 – між однорідними членами речення
- Г кома 4 – перед складносурядним реченням
- Д кома 5 – перед порівняльним зворотом

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. *Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).*

<i>Тип складного речення</i> 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	<i>Приклад речення</i> А Нагороджуючи добрих ми цим караємо лихих. Б Кожен бачить яким ти здаєшся мало хто відчуває яким ти є. В Коли зграя залетить далеко я зупинюся й слухаю що робиться попереду. Г То вітерець дихне по ниві то коник у житі засюрчить. Д Песимісти сичать оптимісти щебечуть.
--	--

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення

<i>Тип складнопідрядного речення</i> 1 обставинне допустове 2 обставинне міри й ступеня 3 обставинне умови 4 обставинне часу	<i>Приклад речення</i> А Блискало так, що у хаті робилося ясніше. Б Людина недаремно прожила вік, якщо посадила хоч одну деревину. В У всьому, хоч би що люди починали, перемагає щастя, а не сила. Г Там, де є українці, там завжди є мистецтво. Д Час працює на нас, поки ми працюємо.
--	---

28. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i> 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	<i>Приклад</i> А Добро й любов сьогодні в дефіциті. Б Борщ часто називають українським національним продуктом. В Чуже не бери, своє не попусти. Г Дитинство пам'ятаю і батьківську науку. Д Ніколи не пізно замовкнути.
---	--

29. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

<i>Тип простого речення</i> 1 односкладне 2 непоширене 3 ускладнене 4 двоскладне неповне	<i>Приклад</i> А Ключі журавлів пливли. Б Угорі небо. В Лінощі звісно найбільша перешкода до розвитку. Г Казаному кінця нема. Д Терпіння- зброя найсильніших.
--	--

30. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i> 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	<i>Приклад речення</i> А Крім весни й літа є ще в нашій серці осінь і зима. Б Над луками залитими квітневою повинню холонув вечір. В Не заводь нового не втративши старого. Г На тихі води і на ясні зорі щемлива доле виведи мене. Д Солов'ї нічні товариші мої у сад злетілись до вікна.
--	---

ВАРІАНТ 32

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Уже не одне століття Львів тішить своїх мешканців і гостей особливою ауурою із запахом кави й шоколаду. (2) Старе місто наче оповито історією, яку можна відчутти на **смак**, а її солодкі шматочки привезти як **сувенір** своїм рідним і близьким. (3) Усім відомо: шоколадні шедеври львівських кондитерів є відомими й визнаними, як у нашій країні, так і за її межами. (4) Першу цукерню було відкрито в дев'ятнадцятому столітті на площі **Ринок**, а знамениту фабрику «Фортуна нова» - у шестидесятих роках минулого століття. (5) Сьогодні вишукана **продукція** фабрики «Світоч» знайшла прихильників у всьому світі.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Складним реченням з різними видами зв'язку є речення

А перше Б друге В третє Г п'яте

4. У називному відмінку вжито слово

А смак Б сувенір В Ринок Г продукція

5. Два ряди однорідних членів є в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А пітний
Б піцерія
В поміщик
Г подруга

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А життя, знання, зілля, подвоєння
Б гілля, клоччя, сіллю, совістю
В міццю, молоддю, стаття, рілля
Г суддя, ллють, спросоння, ллете

8. Поширеним є речення

А Михайло за холодну воду не брався.
Б Червоне море глибоке.
В Брат із сестрою читають.
Г Музей реконструйовано.

9. Помилку у творенні ступеня порівняння прикметників допущено в реченні

А Сокира винна, а топориче ще більше.
Б Найчисленніші армії ніяк не найсильніші.
В Рідна мова на чужині самою милою стає.
Г Праця – найкращий спосіб насолоджуватися життям.

10. Усі слова записані правильно в рядку

А лимонно-жовтий, червоно-гарячий, червоно-синій
Б жовто-гарячий, жовто-блакитний, кисломолочний
В молочно- кислий, кисло-солодкий, суспільно політичний
Г суспільно корисний, суспільно необхідний, південно-західний

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Правильну відмінкову форму числівника сто сімдесят шість наведено в рядку*

- А Р. в. ста сімдесяти шести
- Б Д. в. сто сімдесяти шести
- В З. в. ста сімдесят шість
- Г О. в. у ста семидесятьма шістьома
- Д М. в. (у) сто сімдесяти шести

12. *Апостроф треба писати в усіх словах рядка*

- А міжгір...я, кур...йоз, к...ювет
- Б ад...ютант, Дем...ян, риб...ячий
- В п...єдестал, Х...юстон, жул...єн
- Г розп...яття, миш...як, духм...яний
- Д Св...ятослав, Мар...яна, зап...ястя

13. *М'який знак на місці пропусків потрібно писати в усіх словах рядка*

- А зненац..ка, уйгурс..кий, дз..вякати, ус..мішка
- Б безбат..ченко, ател..є, нян..чити, пас..янс
- В кан..йон, корін..чик, ущіл..нення, т..мяний
- Г Тан..чин, (у) жмен..ці, путивл..ський, винос..ся
- Д уман..ський, ідал..ня, брин..чати, осмілят..ся

14. *Спрощення відбувається в усіх словах рядка*

- А звіс..но, скатер..ка, асистен..ський, влас..ний
- Б хвас..ливий, радіс..ний, зліс..ний, заїз..ний
- В хряс..нути, блис..нути, наїз..ник, кореспонден..ський
- Г аген..ство, учас..ник, щас..ливий, ус..ний
- Д щотиж..невий, очис..ний, якіс..ний, буревіс..ник

15. *НЕ з дісприкметниками пишуть окремо в рядку*

- А не/знаними стежками, емаль не/пошкоджена
- Б нива не/засіяна, не/заросле лататтям озеро
- В не/обдумані слова, міст не/збудований
- Г не/вичерпане джерело, хата не/метена
- Д не/написаний мною лист, не/солений куліш

16. *Лише словосполучення записано в рядку*

- А перешіптуватися з однокласницею, смачна страва, її книга
- Б над рідним полем, виготовлена деталь, накивати п'ятами
- В незважаючи на погоду, засіяне поле, надзвичайно приємний
- Г найбільш успішний, надворі тепло, оповиті млою
- Д скошена пшениця, буду відповідати, ставало тісно

17. *Частки немає в реченні*

- А Навряд чи це можливо.
- Б Нехай кожен наведе приклад.
- В Тільки не змушувати.
- Г Його життя було схоже на той базар.
- Д І досі сниться вишневий сад.

18. *Прочитайте речення.*

Шановна ... , ... до Львова

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А Настю Кузьмівно, поїдьмо
- Б Насте Кузьмівно, давайте поїдемо
- В Насте Кузьмівно, поїдьмо
- Г Настю Кузьмівно, давайте поїдемо
- Д Насте Кузьмівна, поїдьмо

19. Кому при дієприкметниковому звороті не потрібно ставити в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Наука то криниця викопана голкою.
- Б Сорочку викроєну за чужими порадами носитимеш уночі.
- В Роботу відкладену на завтра прокленуть нащадки.
- Г Зло завдане чужому теляті окошиться на твоїй корові.
- Д Позиченими в сусіда зубами кістки не розгризеш.

20. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Утикаючи голку, шила не виймають.
- Б Вух не затикай, сподіваючись на око.
- В Нагинаючи тополю, пам'ятай про свою голову.
- Г Не знаючи броду, не лізь у воду.
- Д Залізо випробовують, куючи, а коня вчать, їздячи.

21. Кома перед **як** ставиться в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Мово рідна ти безконечна й могутня як море.
Б Ми розглянули теоретичний матеріал про числівник як самостійну частину мови.

- В На дорогах історії такі як він ставали народними пророками.
- Г Для Довженка як і для багатьох художників емоційні враження дитинства були невичерпні у своїй здатності наснажувати.

Д У травах коник як зелений гном на скрипці грає.

22. Звертання є в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Гей вернися Сагайдачний візьми свою жінку віддай тютюн-люльку необачний!

Б Глянь моя рибонько срібною хвилею стелеться полем туман.

В Ой весна весна днем красна що ж ти весно принесла?

Г Маяло житечко маяло як у полі стояло а тепер не буде маяти а буде в стодолі лежати.

Д Вернись синку додомоньку змию зчешу головоньку та постелю постеленьку.

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Сон літньої ночі колись мені снився, (1) коротка та літня нічка була, (2) і сон був короткий, (3) — він хутко змінився, (4) а потім ще й зник, (5) як на сході зоря розцвіла.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
Б кома 2 – перед складносурядним реченням
В кома й тире 3 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

Г кома 4 – перед складносурядним реченням

Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

24. Складне речення із сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком є в рядку

А А малі хлопці йшли з рукавицею, у якій повно зерна: пшениці, жита, ячменю, вівса, гороху.

Б Уже травень засвітив свічки каштанів білі, і йде в квітках весна у рідному краю, я так його люблю, що передасть не в силі в закоханих словах усю любов мою.

В Над річкою, в чистім полі, могила чорніє; де кров текла козацькая, трава зеленіє.

Г Нині кожен має бути людиною в людстві, щоб кожним нервом відчувати його болі і тривоги.

Д Дерева блискучо зеленіли, озонове повітря пахло липовим цвітом, а з-за крайньої садиби вже тепло жовтіла смужка пшеничного лану.

25. Прочитайте речення

Улітку 1658 року Полтава згоріла дощенту
 Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

А Для того, щоб стати щасливим, треба мріяти.

Б Дім, де рано встають, щастя не обходить.

В Світло бачиться тоді, коли є в очах.

Г І грім, хоч мати боялась його, любив я з дощем і вітром.

Д Калина так хизується красою, що байдуже їй до всього на світі.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення

Тип складнопідрядного речення	Приклад речення
1 обставинне допустове	А Де немає сварки, там немає господарства.
2 обставинне способу	Б Ми маємо бути рабами законів, щоб стати вільними.
3 обставинне мети	В Ми боремося за мир так, що не залишиться каменя на камені.
4 обставинне місця	Г Нехай гримлять кайдани, але встають уже бійці нові.
	Д Шкода тих слів, що вичерпали душу.

27. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом (розділові знаки пропущено).

Тип простого речення	Приклад
1 односкладне	А Нема науки без муки.
2 непоширене	Б Червоне море найтепліше.
3 ускладнене	В Думаючи про Франка ми щоразу думаємо про людську велич.
4 двоскладне неповне	Г Праворуч неоглядний степ.
	Д Весна летіла у вирій.

28. Увідповідніть пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

Пояснення вживання розділового знака	Приклади
1 кома при вставному слові	А Мова це історія народу.
2 двокрапка в безсполучниковому реченні	Б Не заводь нового не визнавши старого.
3 кома при відокремленій обставині	В Є два способи для досягнення мети шлях закону і шлях насильства.
4 тире між підметом і присудком	Г На щастя шлягери недовго лишаються популярними.
	Д У житті борець не вмію відступати.

29. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Не роблячи нічого ми вчимося робити кепсько.
2 складнопідрядне	Б Кожен гарний по-своєму і складно розказати хто ж насправді кращий.
3 безсполучникове	В Вечір в срібнім млі розтанув ніч спустилася на землю.
4 з різними видами зв'язку	Г Чи то мені здається чи то справді свист тихшає.
	Д Сумно і смутно людині коли висихає її уява.

30. З'ясуйте, якими членами речення є виділені слова (цифра позначає наступне слово):

Кожен українець має оголосити воєнний стан у своїй душі й мобілізуватися на своєму фронті: націю, (1) яка обороняє свій край, народ, мобілізований

(2)духовно, неможливо перемогти, тому кожен має бути воїном, (3)воюючи там, де він може бути (4)успішним, не перекладаючи свою роботу на інших.

А підмет

Б присудок

В додаток

Г означення

Д обставина

ВАРІАНТ 33

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Полярне сяйво – це незвичайне світлове явище, що утворюється час від часу у верхніх шарах **атмосфери** Землі. (2) Воно виникає у вигляді низки різнокольорових смуг, які можуть змінювати свій **колір** і розмір. (3) **Форми**, що їх набуває північне **сяйво**, можуть бути різноманітними: дуга, стрічка, інколи навіть корона, або просто пляма. (4) Це дивовижне небесне світіння люди спостерігають із найдавніших часів. (5) Багато людей, незважаючи на небезпеку, вирушають у мандрівку лише за для того, щоб на власні очі спостерігати чарівне видовище.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Простим реченням є

А перше Б друге В третє Г четверте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А атмосфери Б колір В форми Г сяйво

5. Підмет, виражений сполученням числівника з іменником, є в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А помовчати

Б поняття

В порядковий

Г проміжок

7. НЕ з дієприкметниками потрібно писати окремо в рядку

А не/засіяна вчасно нива, не/полохані горобці

Б не/позичений, а власний; дівка не/плетена

В не/скошене, а зірване; не/розбавлений сік

Г іще не/знаний край, не/допитий чай

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А зв'язок, бульйон, морквяний, Воробйов

Б свіжістю, піччю, річчю, черешеньці

В жовтогарячий, жовто-блакитний, блідо-рожевий, біло-сніжний

Г схвалити, зчалювати, перехопити, безсовісний

9. В орудному відмінку подвоєння відбувається в усіх словах рядка

А височінь, віддаль, любов, молодь

Б галузь, міць, верф, медаль

В далечінь, ніч, розкіш, подорож

Г відстань, розповідь, паморозь, ненависть

10. Форми ступенів порівняння можна утворити від усіх прикметників рядка

А щирий, лисий, щедрий, смішний

Б близький, гарненький, злий, білий

В жовтий, солодкий, добрий, ніжний

Г твердий, лагідний, готовий, буланий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Граматичну помилку допущено в рядку*

- А семеро хлопців, чотири кілометри, два стільці
- Б дві третіх дня, два дзвінки, три апельсини
- В два кінотеатри, два взірці, дві п'яті сантиметра
- Г три балкони, півтора градусуса, одна третя килима
- Д півтора гектари, чотири мальви, три яблука

12. *Лише дзвінки приголосні в усіх словах речення.*

- А Змія повзе по землі.
- Б Звір грізно заревів.
- В Женю, допоможи мені.
- Г Зацвіли жоржини.
- Д Держи ложку й кружку.

13. *Тире між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

- А Слід пізнання це плід каяття.
- Б Вчорашнє ніби сон що випурхнув з очей.
- В Небосхил для людини якраз відповідна стеля.
- Г Сентиментів благоденським посагом обтяжують душу поганий смак.
- Д Колодязь цей моя радість.

14. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А За бажанням Григорія Сковороди на його могилі викарбувано слова: «Світ ловив мене, але не спіймав».

Б «Убогість слова – це убогість думки», – писав Василь Сухомлинський.

В Тарас Шевченко вірив у велике майбутнє України й українського народу й палко закликав своїх земляків:

І чужому навчайтесь,
Й свого не цурайтесь,
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає...

Г «Де ви були? - запитала з тривогою, - Я вже зачекалася».

Д «Мова – душа кожної національності, її святощі, її найцінніший скарб. І поки живе мова – житиме й народ як національність» (І. Огієнко).

15. *Поширеним є речення*

- А Один з козаків підвівся.
- Б Я спокійна.
- В Чумацький Шлях сяє.
- Г Кожен почувався людиною.
- Д Інститут перейменовано.

16. *Оберіть правильне твердження*

- А сполучення слів «добро і зло» є словосполученням
- Б сполучення слів «нехай розмовляють» є словосполученням
- В сполучення слів «дружня розмова» є іменниковим
- Г словосполучення утворено з головного і другорядного слова
- Д сполучення слів «буду писати» є словосполученням

17. *Інфінітив в ролі обставини вжито в реченні*

- А Прохання вчительки піти з нею бриніло ще довго у вухах у дівчини.
- Б Нам потрібно вчити людину дорожити кожною хвилиною.
- В Мати зітхнула, почала мене розважати.
- Г Хлопець біжить до майстерні взяти потрібні запасні частини.
- Д Викотився з-за гаю місяць і став оглядати околицю.

18. Речення А вгорі до паркана було ще й прибито дерев'яний дашок, так що в цілому споруда нагадувала ярмаркову циркову халабуду.

- А обставинне наслідкове
- Б обставинне міри й ступеня
- В обставинне часу
- Г обставинне причини
- Д допустове

19. Ускладнене двома звертаннями речення

- А Ходи Гандзю з нами з нами чужинцями буде тобі лучче як у твої мами.
- Б Лугом іду коня веду розвивайся луже сватай мене козаченьку люблю тебе дуже.
- В Ой що би ти дівчинонько була багатенька узяв би я ти за рученьку привів до батенька.
- Г Ой не ходи Грицю та й на вечорниці бо на вечорницях дівки-чарівниці!
- Д Не плач не плач Марусенько не плач не журися та за свого миленького Богу помолися.

20. Граматично правильне продовження речення Отримавши атестат про середню освіту наведено в усіх рядках, ОКРІМ

- А поїду з рідними на відпочинок .
- Б розпочнеться новий період у моєму житті.
- В продовжу готуватися до вступу в університет.
- Г напишу мотиваційний лист .
- Д відвідуватиму підготовчі курси для абітурієнтів.

21. Дієприкметниковий зворот потрібно відокремлювати в реченні

- А Убиті в голову знання то полова.
- Б Дружно спаяний нарід дуже схожий на граніт.
- Б Здобутий працею камінь м'якший від дарованого бублика.
- Г У коня купленого за ціною огірків доля огіркова.
- Д Насильно розкрита троянда втрачає аромат.

22. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Доїхавши, не розвертайся.
- Б Пряме дерево і вмирає стоячи.
- В Хто він такий, отой козак Мамай, що, списа увіткнувши в небокрай, перебирає пальцями бандуру?
- Г І досі ще тремтить душа, чекаючи чогось таємного.
- Д Чіпляючись за поли хмар, грім бухикаючи так і звисав між небом і землею.

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Сухо, (1) наче лелека, клацнув дерев'яний ключ, (2) відскочили надвірні двері, і Данило підвівся на лікоть, (3) не змігши відокремити сну від дійсності, (4) і така кволість-знемога охопила його, (5) що з-під ніг стала втікати земля, а з очей випадали зорі.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед порівняльним зворотом
- Б кома 2 – між однорідними членами речення
- В кома 3 – перед відокремленою обставиною
- Г кома 4 – перед складносурядним реченням
- Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

24. Прочитайте речення

Десь бриніла притишена пісня.

Оберіть за подібністю синтаксичного значення підкреслений фрагмент у простому реченні та складному

- А Якщо мова не має значення, то хай буде українська.

Б Я змалку знаю, де яке зело.

В Раби – це нація, котра не має Слова.

Г Море застогнало й загуло, як сосновий бір під час бурі.

Д Бджоли живуть там, де є квітучі рослини.

25. Підрядним реченням причини можна замінити відокремлену обставину в рядку

А Я на гору круту крем'яную буду камінь важкий підіймать і, несучи вагу ту страшную, буду пісню веселу співать.

Б Запаливши пожежу на сході, сонце довго розмірковувало.

В Загони монголів, прямуючи назустріч війську противника, зупинилися на пологих пагорбах.

Г Стежка загубилася в житі, поріши травною.

Д Зібравшись на спортмайданчику, діти розпочали тренування.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення 1 називне 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 безособове	Приклад А Вовк! Б Біжиш, кричиш. В Не догнати. Г Хоча яюсь ловлять. Д Він у лісі.
--	---

27. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

Тип простого речення 1 односкладне 2 непоширене 3 ускладнене 4 двоскладне неповне	Приклад А Надворі смеркало. Б Чимало води утекло. В У саду цвіла бузина й калина. Г Уночі сніг. Д По садах загуляли золоті падоласти.
---	---

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення 1 складносурядне 2 складнопірядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	Приклад речення А Де рід лежить отам твоя земля. Б Бувають люди схожі на нулі їм завжди необхідно щоб поперед їх були цифри. В Усяке життя гарно прожите є довгим життям. Г Бачу людину вперше а вона мені рідна. Д Починало сіріти наближався ранок.
--	---

29. У відповідність пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

Пояснення вживання розділового знака 1 тире в неповному реченні 2 двокрапка при однорідних членах речення 3 кома при відокремленому означенні 4 тире між підметом і присудком	Приклади А Золото без розуму болото. Б Народ у пісні власним серцем витвореній шукає порятунок свій. В Не жди ніколи слухної пори твоя мовчанка може стать ганьбою! Г У житті є три етапи боротьба за перемогу боротьба за нічию і класифікація поразок. Д У постійній праці надія.
---	---

30. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Крім ставка зберігся ще й колодязь.
2 додаток	Б Нація це народ свідомий своєї історичної долі.
3 обставина	В Ішла навпростець змагаючись із вітром.
4 прикладка (різновид означення)	Г Пейзаж тобто опис природи у художньому творі відіграє композиційну роль.
	Д Він узяв руль велосипеда який стояв під стіною.

ВАРІАНТ 34

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Дельфіни - одні з самих найзагадковіших і найунікальніших тварин на землі. (2) Інтелект цих морських мешканців вважають настільки високим, що їх називають «людьми моря». (3) Учені стверджують, що дельфіни розумніші й кмітливіші ніж усі інші тварини. (4) Живуть вони зграями, завжди допомагають один одному й ніколи не кидають родичів у біді. (5) А ще ці високо розвинені морські тварини дуже схожі на людей і здатні на самопожертву. (6) Зафіксовано багато випадків, коли ця розумна істота витягувала на берег людину, яка потопала, рятувала від смертельно небезпечної акули, показувала дорогу морякам, що заблукали (За М.Косарем).

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Граматичну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Складнопідрядним реченням є

А перше Б третє В четверте Г п'яте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А дельфіни Б інтелект В тварини Г істота

5. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А приморозок

Б причіп

В проділ

Г проміжок

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А злізти, легко, багатство, кріпацтво

Б район, кльош, йод, павільйон

В чемпіон, апельсин, левада, шинель

Г майоріти, стьобати, тьохкати, дзьобати

8. Помилку при тлумаченні фразеологізмів допущено в рядку

А бабине літо — сухі теплі дні на початку осені

Б лебедина пісня — останній прояв таланту

В ахіллесова п'ята — слабке, вразливе місце в людини

Г дамоклів меч — справа, що потребує великих зусиль

9. Прочитайте речення.

Шановний ... , надішліть, будь ласка, ... лист

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А Григорію Миколовичу, рекомендований

Б Григоріє Миколайовичу, рекомендований

В Григорію Миколовичу, заказний

Г Григорій Миколович , рекомендований

10. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

А шас..ливий, шіс..надцять, об'із..ний

- Б студен..ський, корис..но, облас..ний
- В свис..нути, перс..ні, корис..ливий
- Г аген..ство, особистіс..ний; перехрес..ний

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Помилку у творенні ступеня порівняння прикметника допущено в реченні

- А Сила слова гостріша від штика.
- Б Краю, мій краю, кращого за тебе я в житті не знаю.
- В У долинах річок клімат більш сприятливий для землеробства.
- Г Треба знайти найбільш зручний шлях.
- Д Щоб світ став добрішим, треба почати з самого малого.

12. Правильну відмінкову форму числівника *сто п'ятдесят чотири* наведено в рядку

- А Р. в. ста п'ятдесяти чотири
- Б Д. в. сто п'ятдесяти чотирьом
- В З. в. ста п'ятдесятьма чотири
- Г О. в. ста п'ятдесятьма чотирьма
- Д М. в. (у) ста п'ятдесяти чотирьох

13. Апостроф на місці пропуску потрібно писати в кожному слові рядка

- А без..язикий, моркв..яний, верб..я, сім..єю
- Б бур..як, полум..яний, інтерв..ю, комп..ютер
- В ін..екції, п..єдестал, духм..яний, проб..єш
- Г забур..янений, солов..ї, рум..яний, миш..як
- Д ад..ютант, мавп..ячий, роз..яснення, пір..я

14. НЕ з дієприкметниками пишуть окремо в рядку

- А не/наповнений басейн, грядка не/виполота
- Б вікно не/зачинене, не/дописаний розділ
- В не/вирішені досі проблеми, трава не/скошена
- Г не/оцінена робота, не/розв'язана мною задача
- Д думки не/висловлені, не/продумана відповідь

15. Граматично правильне продовження речення **Готуючись до НМТ** наведено в усіх рядках, ОКРІМ

- А пам'ятатиму мудрі поради вчителів.
- Б ретельно повторюватиму винятки з правил.
- В багато працюватиму самостійно.
- Г велику роль відіграють тести з попередніх років.
- Д відвідуватиму всі факультативи.

16. Інфінітив в ролі обставини вжито в реченні

- А Батько й Василь ходили оглядати землю.
- Б Тільки тут, тільки на цій горі повинен лежати Кобзар.
- В Вчинити так навчила панну сотниківну ворожиха.
- Г За рідний край віддять готові вони свою гарячу кров.

Д Через своїх довірених людей він намагався зблизитись з тими, хто мав претензії до князя.

17. Поширеним є речення

- А Група приїжджих зупинилася.
- Б Сестра надула губи.
- В Земля нездолана і горда.
- Г Мабуть, доля й відгукнеться.
- Д Сива й стомлена сутінь.

18. Усі сполучення слів є словосполученнями в рядку

- А посланці до Києва, виходити в сад, зелені яри, дамоклів меч
- Б до палацу, зважити на вагах, не покидати ніколи, давно мріяти
- В співати шовесни, запис на дошці, буду використовувати, цікава розмова

Г говорити довго, любити дідуся, готуватися до походу, викликати до себе
Д людина в морі, покликати всіх, відповідь без аргументів, буду думати

19. *Означення відокремлюється в реченні*

- А Омиті росами квіти розтулюють повіки.
- Б Налиті соками бруньки круглішали і ледь-ледь лопали.
- В Теплою дихала настояна на травах і квітах земля.
- Г Сповнений любові я іду по вулиці вузькій.
- Д Мокрі від дощу хлопці вирішили повернутися до будинку

20. *Тире між підметом і присудком ОБОВ'ЯЗКОВО потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ*

- А Поезія це завжди неповторність.
- Б Воду решетом носити фразеологізм.
- В Ти пісня моя лебедина...
- Г Сльози пронизані сонцем веселка
- Д А поміч подати даремна турбота.

21. *Пунктуаційну помилку допущено в рядку*

- А «Заговори, щоб я тебе побачив», — звертався до незнайомця давньогрецький філософ Сократ.
- Б Іван Франко стверджував, що «мова росте разом із душею народу».
- В Переплелись, як мамине шиття,
Мої сумні і радісні дороги.
- Д. Павличко

Г Один із найулюбленіших народних героїв – козак Голота, який: «Не боїться ні огня, ні меча, ні третього болота».

Д «Лиш праця, – підкреслював Іван Франко, – світ таким, як є, зробила».

22. *Звертання є в кожному реченні, ОКРІМ*

- А Прощай милий мій синочку та не забувайся за чотири неділеньки додому вертайся!
- Б Ой рад би я матусенько скоріше вернуться та щось кінь мій вороненький у воротях спіткнувся.
- В Прийми ж її матусенько бо все в божій волі бо хто знає чи жив вернусь чи ляжу у полі!
- Г Засвіт встали козаченьки в похід з полуночі заплакала Марусенька свої ясні очі...

Д Яка ж бо то мій синочку година настала щоб чужая дитиночка за рідную стала?

23. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Словом,(1) існує оповідання,(2) яке стверджує,(3) що лелека —(4) це жінка-служниця,(5) перетворена за непослух в чорногоза.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – після вставного слова
- Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням
- В кома 3 – перед складнопідрядним реченням
- Г тире 4 – між підметом і присудком
- Д кома 5 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

24. *Двоскладним є речення*

- А Зоряна ніч.
- Б На небі сонце.
- В Пахне травою.
- Г Нема нікого.
- Д Настала ніч.

25. *Помилку в чергуванні і – й, у - в допущено в реченні*

А Тугі, кошлаті гриви хлюпали в груди, повивали ноги, хапали за високо зведені копита й тягли в глибінь.

Б На клумбі цвіли жоржини й чорнобривці, пахло прив'ялим духом полину.

В А тепер уже й полігона нема, і безмежні степові простори нині вільно відкриті для чабанських отар.

Г Гойднулася й побігла з-під верболозів хвиля, підкотилася під місяць й колихнула його.

Д Вітер промчав, улігся – і надріччя взялося сивиною.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом складнопідрядного речення та його прикладом.

<i>Вид складнопідрядного речення</i> 1 з'ясувальне 2 обставинне допустове 3 обставинне причини 4 обставинне місця	<i>Приклад</i> А Що в пісні співається, те в житті збувається. Б Де рушники біліють, там вас обігріє щире й тепле слово. В Хоч бува на серці полиново, тільки пісня мами як світанок. Г Розвивайся край дороги, дубе зелененький, бо не вернеться ніколи козак молоденький. Д Повік не даймо згаснути вогневі, який і гріє, і єднає нас.
---	---

27. Установіть відповідність між типом простого речення та його прикладом.

<i>Тип простого речення</i> 1 односкладне 2 непоширене 3 ускладнене 4 двоскладне неповне	<i>Приклад</i> А Повіяло прохолодою. Б Надворі весна. В Я розкажу про тварин і про ліс. Г Кузня розташовувалася на околиці села. Д Річка зітхає.
--	---

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i> 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	<i>Приклад речення</i> А Я виходжу туди де у сонячних променях море. Б То небезпечно генія цькувати він у безсмерті страшно вам воздасть. В Небо вночі чисте і видно як падають зорі. Г Отак би тут стоять години цілі і слухать мову птиць лугів дібров. Д Прийде весна і крига всюди скресне.
--	--

29. Увідповідніть пояснення вживання розділового знака з прикладом речення (розділові знаки пропущено).

<i>Пояснення вживання розділового знака</i> 1 кома між частинами складносурядного речення 2 тире при однорідних членах 3 кома при відокремленій обставині 4 тире між підметом і присудком	<i>Приклади</i> А Хатина схилена на схилі стоїть сама. Б Непереможна безборонність твій меч єдиний і єдиний щит. В Чому ліси чекають мене знову на щит піднявши сонце і зорю? Г Чи то шумлять так хвилі чи німфа плаче вслід. Д Високі береги зеленувата вода лози усе було залите гарячим сонцем.
---	---

30. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i> 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	<i>Приклад речення</i> А І тиха осінь мрійна яснолиста несла в серця надію і тривогу. Б Найбільше у світі любив він осінь природи солодку зрілість. В Окрім посуду трипільці виробляли фігурки. Г Повільно йшли прислухаючись до переспіву пташок. Д Шипшини куц у мене під вікном цвіте блідо-рожевим ніжним цвітом.
--	---

ВАРІАНТ 35

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Багато дослідників вважають, що знаменитий український **танець** гопак є системою складних силових рухів, які були елементами рукопашного бою наших предків і за своєю складністю, навіть, перевищували арсенал східних бойових мистецтв. (2) Гопак – це досконала **техніка**, блискавична швидкість, потужні удари рук та ніг, сталева стійка, а головне – тактика, яка зпантеличує супротивника, не залишаючи йому ніякої можливості на адекватну відповідь. (3) Якщо додати до цього фізичні дані середньостатистичого бійця системи «бойовий гопак», то мимоволі стане шкода людину, яка може стати його суперником. (4) **Люди**, які досконало відпрацювали бойовий гопак, загартовані як фізично, так і духовно, тому є непереможними. (5) **Елементи** танцю застосовували козаки під час воєнних дій, тому тактика була або оборонною, або атакувальною. (6) Сьогодні український гопак викликає захоплення в глядачів усього світу.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Дієприслівниковий зворот є в реченні

А друге Б третє В четверте Г п'яте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А танець Б техніка В люди Г елементи

5. Простим є речення

А перше Б друге В четверте Г шосте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у слові

А псевдонім
Б тигровий
В царина
Г чорнослив
Д щодобовий

7. Позначте рядок, у якому значення фразеологізму витлумачене неправильно

А Вавилонська вежа – справа, що ніколи не буде завершена
Б Варфоломійська ніч – жорстоке масове винищення людей
В Вальпургієва ніч – гучна весела гулянка
Г Валаамова ослиця – дотепна людина

8. Граматичну помилку допущено в рядку

А милуватися світанком
Б запропонувати вам перелік
В дивуватися з його поведінки
Г люблю і захоплююся вами

9. Подвоєння відбувається в усіх словах рядка

А над..ержава, безсмерт..я, колос..я, Галич..ина
Б блажен..ий, барок..о, міськ..ом, від..зеркалити
В буден..ість, блажен..ий, згуртован..ий, височен..ий
Г жит..єдайний, бов..аніти, роздоріж..я, Він..иччина

Д печал..ю, стат..ей, роз..броїти, суд..ів

10. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

- А вищестоящі органи влади
- Б любимий літературний герой
- В поступати в продаж
- Г навколишнє середовище
- Д поступати в університет

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. **НЕ** пишеться окремо в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Учатися ніколи не/пізно.
- Б Знання не/важко носити.
- В Краще чесно вмерти, як не/чесно жити.
- Г Працювати не/соромно, соромно красти.
- Д Не складно, та ладно.

12. *Усі іменники чоловічого роду в рядку*

- А живопис, антресоль, кір, насип
- Б нежить, перекис, пил, бешамель
- В продаж, Сибір, мігрень, степ
- Г біль, дріб, шампунь, ярмарок
- Д фенхель, тюль, фланель, толь

13. *Форми ступенів порівняння прикметників утворюються від усіх слів, ОКРІМ*

- А молодий, добрий, новий
- Б гарний, високий, бурячковий
- В дешевий, швидкий, теплий
- Г високий, холодний, солодкий
- Д розумний, легкий, веселий

14. *Апостроф на місці пропуску потрібно писати в кожному слові рядка*

- А з..їсти, без..ініціативний, трав..янистий, роз..яснити
- Б к..вет, черв..як, зв..язківець, з..їздити, від..ємний
- В черв..як, трьох..ярусний, грав..юра, різнобарв..я
- Г м..яко, під..єднати, розм..як, Лук..янівка
- Д з..юрмитися, під..ярок, м..юслі, без..ядерний

15. *Норму відмінювання числівників порушено в рядку*

- А чотирьохсот, чотирьомстам, на чотирьохстах
- Б шестисот, шестистам, на шестистам
- В семисот, сімомастами, на семистах
- Г дев'ятисот, дев'ятистам, дев'ятьмастами
- Д двохсот, двомастами, на двохстах

16. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Лінь, лежачи на печі, мерзне.
- Б Завзятий відпочиває, обтираючи піт.
- В Не спечеш калачі, сидячи на печі.
- Г Зробивши діло, гуляй сміло.
- Д Сашко біг, не чуючи ніг.

17. *Позначте складносурядне речення, між частинами якого не потрібно ставити кому (розділові знаки пропущено)*

- А Скільки можна зробити для дорогої людини і як це приємно!
- Б Починався день і вітер гнав по небу хмари.
- В Від дороги славно-славно обізвалася пісня і дівчина радісно метнулася їй назустріч.
- Г У тобі горить огонь небесних світлих чар і зло ніколи не здолає співця божественних примар.

Д Сьогодні я схиляв коліна на квітковий килим і серце тисла перша зміна проснувшись з подихом весни.

18. Однорідними означеннями ускладнене речення (розділові знаки пропущено)

А Осяяні сонцем величні гори виднілися здалеку.

Б Розкинулось темне засіяне зорями небо.

В З клена зірвався широкий жовтий лист і закружляв в танку.

Г Темний зимовий вечір стоїть за вікнами.

Д Залитий сонцем рівний степ одразу принишк .

19. Поширеним є речення

А Концерт завершено.

Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» - роман.

В Батько з сином усміхнулися.

Г Квіти зів'яли.

Д Вулиці романтичні.

20. Речення Сонце так пекло, що й уночі степ нашів.

А обставинне наслідкове

Б обставинне міри й ступеня

В обставинне часу

Г обставинне причини.

Д допустове

21. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Хлопчик намагався відіграти, задубілі на морозі, руки.

Б На галявину вибігає сарна і, вражена чудовим концертом, зупиняється.

В Із-за галузки смереки виглядали зажурені гори, напоєні сумом тіней од хмар.

Г Погожий вітер іще не погасив самородків золота, розкиданих над обрієм.

Д Я люблю сад, пронизаний наскрізь ранковим сонячним сяйвом.

22. Прочитайте речення.

Навіть (1) не було з ким Петрикові в економії бавитися (2)бо (3) крім Петрикового батька(4) що великим майстром був за коровами доглядати(5) пан не дозволяв нікому з наймитів жити в економії з родиною.

Кому потрібно ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

23. Граматичну помилку допущено в реченні

А Ти не молися мовою чужою, бо, на колінах стоячи, умреш.

Б І стане рідна Україна, усі здолавши бурі злі, нам добрим раєм на землі.

В Майнувши сірим хвостом, дорога безшумно сховалася в зелені хлібів.

Г Побачивши кордони Батьківщини, мене охопила безмежна радість.

Д Дуби застигли, схиливши могутні голови в білих снігових шапках.

24. Неповним є речення

А Моя свобода – завжди при мені.

Б Вітри галактик – вічні скрипалі.

В Поезія – це завжди неповторність.

Г Кохання, вірність – істини одвічні.

Д Чужа душа – то, кажуть, темний ліс.

25. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

А – Така та наша славна Україна, – твердить хлопчина в умі.

Б – Дивна дівчина, – погладив себе козак, – годі її збагнути.

В – Добрий кінь, – кажуть козаки. – день біжить, а три лежить.

Г – Здоров, мій гнідий! – каже козак, погладжуючи гнучку шию коня.

Д «Це наше новосілля, – говорила Мотря, – завтра по дневі роздивимося краще».

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Ті що народжуються раз на століття умерти можуть кожен ден
2 складнопідрядне	Б Люби музику вона облагороджує твої думки і почуття.
3 безсполучникове	В Його вже не зламати у біді і він шумить наперекір негодам.
4 з різними видами зв'язку	Г Бачите між тими хто творить і хто любить є щось спільне. Д Лист кленовий таємним знаком відпечатався на бетоні.

27. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Остап наш давній знайомий привітав мене з чесною перемогою.
2 додаток	Б З опущеними плечима і посірілими впалими щоками Степан вийшов до воріт.
3 обставина	В Красна пташка своїм пір'ям а людина знанням.
4 прикладка (різновид означення)	Г Вишні зацвівши у росах заплачуть. Д Ні птиць ані людей опріч ясної зірки в високості.

28. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Пісня не лише підносила дух людини, (1) а (2)й (3)у поєднанні з (4) іншими вправами слугувала важливим засобом вироблення загальної витривалості організму.

- А сполучник
- Б прийменник
- В частка
- Г прислівник
- Д займенник

29. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 узагальнено- особові	А Нічого не боюсь.
2 означено-особове	Б Не треба думати мізерно.
3 неозначено-особове	В Призначили б уже, нарешті, мене головою.
4 безособове	Г Не кидай слів на вітер. Д Одна голова добре, а дві — краще.

30. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання тире (розділові знаки пропущено)

Умова вживання тире	Приклад речення
1 тире в реченні з однорідними членами	А Хвилина і табун мов буря понесла.
2 тире між підметом і присудком	Б Валерій Шевчук ідеаліст.
3 тире при відокремленій прикладці	В Розминулись ми навік з тобою ти мене не бачив я тебе.
4 тире на місці пропущеного члена речення	Г Усе це і вітер і туман і удари хвиль і тепле повітря відчутно впливає на «долю» айсбергів. Д Та ось наче з тих руїн вийшли мовчазні суворі хранителі храму боги кохання і мистецтва.

ВАРІАНТ 36

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Улітку дід частенько лежав на погребні ближче до сонця, особливо в полудень, коли сонце припікало так, що всі ми і наш кіт, і собака, і кури ховалися під любисток, порічки чи в тютюн. (2) Тоді йому була найбільша втіха... (3) Більше за все на світі любив сонце. (4) Він прожив під сонцем майже сто літ, ніколи неховаючись у холодок. (5) Так під сонцем на погребні, коло яблуні, він і помер, коли прийшов його час. (За О.Довженком)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Простими є речення

А 1,2 Б 2,4 В 3,5 Г 1,5

4. У знахідному відмінку вжито слово

А погребні Б кури В сонце Г яблуні

5. Однорідні підмети є в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А щелепа

Б шофер

В центнер

Г царина

7. Подвоєння відбувається в усіх словах рядка

А над..ержава, курін..ий, довгождан..ий, здоровен..ий

Б благословен..ий, жит..евий, дрібноліс..я, стат..ей

В колос..я, барок..о, буден..ість, роздоріж..я

Г Академ..істечко, ін..овація, від..аність, печал..ю

8. Апостроф на місці пропуску потрібно писати в кожному слові рядка

А роз..єднати, ад..ютант, полум..яний, т..юбик

Б кур..єр, дит..ясла, кан..йон, ін..єкція

В тьм..яний, Валер..ян, роз..ятрений, острів..янин

Г сурм..яний, слов..яни, Х..юстон, кон..юктура

9. Орфографічну помилку допущено в рядку

А огруддя, спросоння, суддя, тінню

Б піддашся, волосся, міццю, радістю

В совістю, совісний, месник, цілістний

Г людський, безвісний, кістлявий, захисник

10. Форми ступенів порівняння прикметників утворюються від усіх слів, ОКРІМ

А бідний, весняний, сміливий

Б важливий, теплий, міцний

В далекий, дорогий, близький

Г гарний, високий, великий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Помилку допущено в тлумаченні фразеологізму

- А прометеєві муки — страждання в ім'я високої мети
- Б гомеричний сміх — нестримний голосний сміх
- В прометеїв вогонь — дух благородства, мужності й таланту
- Г танталові муки — вразлива сторона кого-, чого-небудь
- Д сізіфова праця — безрезультатна праця

12. Граматичну помилку допущено в реченні

- А Добре попрацювавши, краще відпочиватимеш.
- Б Виконуючи домашнє завдання, нас змусили користуватися додатковою літературою.

В Переночувавши біля озера, туристи вдосвіта рушили далі.

Г Виконавши домашнє завдання, Андрій пішов у спортивну школу.

Д Мама, повернувшись з роботи, приготувала вечерю.

13. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

- А набути освіту
- Б розгорнути чергове засідання
- В пропуски занять по хворобі
- Г упереджено ставитися
- Д конституційно-правові відношення

14. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А митрополит, ажиотаж, бинт
- Б вимпел, єхидна, кипарис
- В лиман, лимон, миля
- Г мирт, спирт, скипидар
- Д графин, шпинат, шпиталь

15. Закінчення -у(-ю) в родовому відмінку однини мають усі іменники рядка

- А сон, прогрес, робітник
- Б комар, жаль, біг
- В дощ, мікроб, настрої
- Г вогонь, грім, кілограм
- Д шлях, цукор, ячмінь

16. Лише в множині вживаються всі іменники, ОКРІМ

- А ласощі, радощі, гроші
- Б дріжджі, двері, взуття
- В коноплі, гуслі, помії
- Г Чернівці, жигулі, Гімалаї
- Д ворота, дрова, ясла

17. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку

- А кажи, стережися
- Б стелися, читаємо
- В кинь, карауль
- Г працюйте, затямте
- Д підносьте, працюймо

18. Усі сполучення слів є словосполученнями, ОКРІМ

- А розмовляти з товаришем, допомога батькам
- Б міст через Дніпро, батькова порада
- В широко розкинутися, линути вгору
- Г очікування змін, обов'язковий для кожного
- Д вільний від забобонів, всупереч сподіванкам

19. Інфінітив виконує роль додатка в реченні

- А Після вечері хлопці подалися подивитися на захід сонця.

Б Пані звеліла негайно покликати до неї астронома.

В Поет мусить постійно враховувати рівень читача.

Г Мати зітхнула, почала мене розважати.

Д Хвалиться, що на весну мотор купить молотити.

20. *Тире між частинами складного речення слід поставити в рядку (розділові знаки пропущено)*

А Я знаю слабкість це одна з диверсій.

Б Сонечко зайшло і надворі почало вже темніти.

В Потім двері грюкнули і все стихло.

Г Важкі хмари облягали небо й не було майже просвітку.

Д Котра зараз година і чого він досі не приїхав?

21. *Поширеним є речення*

А Пальці тоненькі, ніжні.

Б Одна з дівчаток засміялася.

В «У теплі дні збирання винограду» - сонет.

Г Усе може бути.

Д Телевізор відремонтовано.

22. *Вставне слово є в реченні*

А Обличчя його принаймні дихало відвагою і енергією.

Б Голуб видно втихомирився й заснув.

В У процесі наукового дослідження вчені часто пропонують майже суперечливі гіпотези.

Г На щастя і любов я маю право.

Д Увесь тиждень стояли теплі сонячні дні а у вихідні навіть задощило.

23. *При заміні прямої мови непрямою допущено помилку в реченні*

А Мати повідомила донечці, що в табір та поїде в серпні.

Б Мій друг повторює, ви одійдіть за хату, а ми виліземо.

В Софійка міркувала, що найяскравішим козаком є Кирило Тур.

Г Марія Олексіївна запитала в нас , хто не виконав домашнього завдання.

Д Батько сказав дітям, що час збиратися в дорогу.

24. *Відокремленою обставиною можна замінити підрядне речення в рядку*

А Як купуєте товар, вимагайте від продавця чек.

Б Коли приїхали з лісу додому, було вже зовсім темно.

В Де б хор не виступав, скрізь його радо вітали.

Г Відколи знаю Оксану, вона дивує мене своєю терплячістю.

Д Кажуть, ніби навіть геніїв за життя не всіх розуміли й визнавали.

25. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Як відомо,(1) лелека приносить щастя хаті,(2) на якій звіє гніздо,(3) і люди не руйнують гнізда,(4) бо вважають,(5) що птах може спалити його.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – після вставного слова

Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням

В кома 3 – перед складносурядним реченням

Г кома 4 – між однорідними членами речення

Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. *Установіть відповідність між видом складнопідрядного речення та його прикладом.*

Вид складнопідрядного речення	Приклад
1 обставинне наслідку	А Скрізь, де не гляну, сухі тумани розляглися. Б Сердиться баба на діда так, що іскри сиплються.

2 обставинне допустове 3 обставинне міри й ступеня 4 обставинне місця	В Це був тільки сон, що наснився навесні. Г Хай сміються громи, ми не звернем з своєї дороги. Д Діапазон гіршого у нас безмірний, так що межі терпіння практично нема.
---	---

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	Приклад речення А Сорок вісім могутніх струменів злилися в один пінистий велетенський водоспад і марно шумлять надихаючи поетів і радуоч дітей. Б Настрій помітно покращав зникла ота внутрішня пригніченість я не приховаєш від людей. В Дороги розмиті і чується крик журавлиний. Г Високі скелі гордо навислі над морем піддалися нарешті море вигризло в них високі і глибокі готи. Д І той любов'ю повниться до світу хто рідну землю має під ногами
---	---

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	Приклад речення А На серці стоїть тиха радість навіяна пахощами молодої трави. Б Вода що тече з гір чиста й прохолодна. В Я родом із Черкащини давньої козацької сторони. Г Весняний вітер нетерпляче зітхає оббігаючи узлісся. Д До сьогодні перших українських книжок дійшло небагато зокрема «Повість минулих літ» «Слово про полк Ігоря» «Слово про закон і благодать».
---	---

29. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Якби оті проміння золоті у струни чарами якими обернути, я (2) б (3) з (4) них зробила золоту арфу, — в ній все було б ясне — і струни, й гуки.

- А** сполучник
- Б** прийменник
- В** частка
- Г** прислівник
- Д** займенник

30. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	Приклад А Захоплюються красою зимових пейзажів. Б Було приємно в ріднім домі передріздвяними святами. В Чую спів землі. Г Решетом воду не носять. Д Вовка ноги годують.
--	---

ВАРІАНТ 37

Завдання 1– 5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1– 5 до нього.

(1) Але більше за все на світі любив музику. (2) Коли б спитав мене хто-небудь, яку я музику любив у ранньому дитинстві, який інструмент, яких музик то б сказав, що більш за все любив слухати klepanня коси. (3) Коли тихого вечора, десь перед Петром і Павлом, починав наш **батько** kleпати косу під хатою в саду, ото й була для мене найчарівніша музика. (4) Я любив її так, як хіба **ангели** жадають церковного звону на Пасху. (5) Високий **дзвін** коси передвіщав мені **радість** і втіху — косовицю. (6) Я пам'ятаю його з самого малечку. (За О.Довженком)

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

3. Відокремлена прикладка є в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

4. У знахідному відмінку вжито слово

А батько Б ангели В дзвін Г радість

5. Складнопідрядними міри й ступеня є речення

А друге Б третє В четверте Г п'яте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А урочистий
Б усередині
В український
Г отаман

7. Апостроф на місці пропуску потрібно писати в кожному слові рядка

А безвір..я, осв..ятиться, арф..ярка, міжгір..я
Б з..явитися, інтерв..ю, цв..ях, В..ячеслав
В Стеф..юк, пан..європейський, дріб..язковий, любов..ю
Г пред..явник, Х..юстон, зв..язка, б..джет

8. Орфографічну помилку допущено в рядку

А вгору, напам'ять, наприкінці, попідвіконню
Б попідтинню, вдосвіта, вночі, надвечір
В доверху, вдома, почасти, безвісти
Г віддавна, безліку, востанне, допізна

9. Подвоєння відбувається в усіх словах рядка, ОКРІМ

А тума(н)ість, букве(н)ий, здорове(н)ий, росли(н)ицтво
Б обмі(н)ий, притама(н)ий, віко(н)иця, свяще(н)ий
В очище(н)я, широче(н)ий, знаме(н)ий, окая(н)ий
Г числе(н)ий, осі(н)ій, бе(з)оряне, ро(з)броє(н)я

10. Граматичну помилку допущено в рядку

А швидке таксі, шерстяне кашне
Б гострий біль, широкий Дніпро

В цікаве шоу, нудне кіно
Г далека Сибір, НБУ доповів

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Правильно утворено форми ступенів порівняння в рядку*

- А зручно - більш зручно - найбільш зручніше
- Б гаряче – більш гарячіше – найбільш гаряче
- В довго – більш довго – більш найдовше
- Г радісно – більш радісно – найбільш радісно
- Д високо — вище — найвище

12. *Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку*

- А стережіться, підкреслімо
- Б вези, підносимо
- В сиди, провітри
- Г переходьмо, пишемо
- Д підкресли, крикни

13. *Спільнокореневими є всі слова, ОКРІМ*

- А вулиця
- Б вуличка
- В вуличний
- Г провулок
- Д вулкан

14. *Лише в однині вживаються всі іменники в рядку*

- А радощі, врода, мед
- Б Київ, пахощі, малювання
- В Дніпро, Харків, ножиці
- Г ворота, хід, сміливість
- Д чорнило, білило, гіпс

15. *Помилку при визначенні часу допущено в рядку*

- А десять хвилин сьомої
- Б за чверть шоста
- В чверть на дев'яту
- Г за двадцять одинадцята
- Д пів на восьму

16. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

- А безвідповідальне лице
- Б особова власність
- В некоректно по відношенню до мене
- Г загорніть у папір
- Д з роботою не затягуй

17. *Поясніть причину вживання тире в реченні Шабля рани́ть голову, а слово — ду́шу*

- А при однорідних членах речення
- Б у неповному реченні
- В між частинами складного речення
- Г між підметом і присудком
- Д при прямій мові

18. *Прочитайте речення.*

(1)Ще сонце (2)не впало (3)в безодню мою, (4)хоч десь (5)надо мною життя вже буяє і пісня широка, як воля, лунає.

Сполучником є слово, позначене цифрою

- А1 Б2 В3 Г4 Д5

19. *Граматичну помилку допущено в рядку*

- А пробачте мені
- Б болить мені
- В дотримати слова
- Г зазнати невдачу
- Д опанувати мову

20. Пунктуаційну помилку допущено в складносурядному реченні

А Мабуть, батько ще дужче посивів і мати ще дужче зігнулася.

Б Через поле час від часу проїздили вантажівки, і проходили поодинокі перехожі.

В За обрієм сідало сонце, і в зелених вітах дерев гуляв легенький вечірній вітерець.

Г З очей спадає смута темно-сива, і синій блиск у погляді бринить.

Д Де-не-де біля вирв сивіє безводний полин або кущиться пахучий чебрець.

21. Усі сполучення слів є словосполученнями

А тихий вечір, услід загонові

Б дуже вдалий, довкола вогнища

В сім братів, посеред дороги

Г тихо шелестів, недалеко від дому

Д назустріч бурі, поруч мене

22. Ускладненими є всі речення, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

А Зоре моя вечірняя зійди над горою поговорим тихесенько в неволі з тобою.

Б Привітай же моя ненько моя Україно моїх діток нерозумних як свою дитину.

В Моя верба вже сива стала а джерело ще жебонить.

Г Сповнений любові я іду по вулиці вузькій.

Д Ніколи не поневолюючи інші народи Україна лише захищала себе від ласих на чуже добро сусідів.

23. Граматичну помилку допущено в реченні

А Відчинивши двері, діти почали колядувати.

Б Побачивши в магазині нову енциклопедію, я захотів її переглянути.

В Посадивши біля школи липи, клени і каштани, семикласники повернулися до кабінету.

Г Відвідавши природознавчий музей, школярі жваво ділилися враженнями від побаченого.

Д Дивлячись кінофільм, несподівано сяйнула блискавка, ударив грім і розпочався дощ.

24. Поширеним є речення

А Білоручки — дармоїди та недоучки.

Б Потемніло, завітрило, гримнуло.

В Мені сумно.

Г Спустився з небес на землю.

Д Були падіння, злети, поразки та перемоги.

25. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Як відомо,(1) лелека приносить щастя хаті,(2) на якій звиє гніздо,(3) і люди не руйнують гнізда,(4) бо вони вважають,(5) що птах може спалити його.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

А кома 1 – після вставного слова

Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням

В кома 3 – перед складносурядним реченням

Г кома 4 – між однорідними членами речення

Д кома 5 – перед складнопідрядним реченням

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Установіть відповідність між видом складнопідрядного речення та його прикладом.

<p>Вид складнопідрядного речення</p> <p>1 обставинне наслідкове</p> <p>2 обставинне допустове</p> <p>3 обставинне міри й ступеня</p> <p>4 обставинне причини</p>	<p>Приклад</p> <p>А Дарма що у вола язик довгий, а говорити не може.</p> <p>Б Україна стала незалежною, так що Європа теж змінилася.</p> <p>В Зачарували так пісні вишневі, що вже тепер майбутнє України мені дорожче за моє життя.</p> <p>Г Хто зневажає рідну мову, той у саме серце ранив свій народ.</p> <p>Д Волинський край дорогий мені, бо я тут народився.</p>
--	--

27. Установіть відповідність між фразеологізмами та синонімами до них

<p>Фразеологізм</p> <p>1 давати прочухана</p> <p>2 дати відкоша</p> <p>3 задирати голову</p> <p>4 збиватися з ніг</p>	<p>Синоніми</p> <p>А відмовляти кому-небудь у сватанні, залицянні</p> <p>Б триматися гордовито, зазнаватися, величатися</p> <p>В показувати справжню сутність когось, чогось</p> <p>Г дуже втомитися</p> <p>Д дуже лаяти кого-небудь</p>
---	--

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

<p>Відокремлений член речення</p> <p>1 означення</p> <p>2 додаток</p> <p>3 обставина</p> <p>4 прикладка (різновид означення)</p>	<p>Приклад речення</p> <p>А Густі непрохідні ліси закривали весь простір окрім високих полонин.</p> <p>Б Поле німує знесилене літом спить мертвим сном.</p> <p>В В неволі тяжко хоча й волі сказати по правді не було.</p> <p>Г Невблаганний час вічний мандрівник іде вперед.</p> <p>Д У неділю уночі зібралися багачі.</p>
--	--

29. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<p>Вид односкладного речення</p> <p>1 називне</p> <p>2 означено-особове</p> <p>3 неозначено-особове</p> <p>4 узагальнено-особове</p>	<p>Приклад</p> <p>А Люблю в холодну зимну ніч спостерігати за зірками.</p> <p>Б Знання без помилок ніде не купиш.</p> <p>В Розказали нам і про звичаї інших народів.</p> <p>Г Людина починається з добра.</p> <p>Д Осінній день.</p>
--	--

30. Установіть відповідність між виділеними словами та їх синтаксичною роллю в реченні

<p>1 Настав час прощатися.</p> <p>2 Свекруха вчить мене вишивати.</p> <p>3 Дівчина пішла в поле подивитися на квіти.</p> <p>4 Вік прожити — не поле перейти.</p>	<p>А підмет</p> <p>Б присудок</p> <p>В додаток</p> <p>Г означення</p> <p>Д обставина</p>
--	--

ВАРІАНТ 38

Завдання 1–4 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–4 до нього.

(1)Що сіпнуло Мину за язика, хто його знає. (2) Він, будучи великим любителем цікавих розмов ще з давніх молодих літ, ніби забув на одну мить, де він знаходиться.(3) Правда, він майже нічого не розумів з усього, про що німці говорили в хаті, але невмируща ота цікавість і фантазія Мيني Товченика, пристрасне бажання проникнути в таємниці розмови оцих душолюбів були такі великі, що Міні мимоволі почало здаватися, ніби він почав розуміти вже все, про що вони говорили. (4) Часом, він потеряв пальцем вухо, ніби воно заважало йому розуміти до кінця оту мову. (5) І ось нарешті зрозумів усе. (6) Він почув і грізній інтонації фон Крауза слова «фюрер» і «Сталінград», і йому зразу захотілося й собі вставити в бесіду розумне слово. (За О. Довженком).

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г шостому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г шостому

3. Відокремленою обставиною ускладнене речення

А друге Б третє В четверте Г п'яте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А німці Б цікавість В пальцем Г слово

5. Вставне слово є в реченні

А першому Б другому В третьому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А наскрізний
Б випадок
В переляк
Г зубожіння

7. Ступені порівняння можна утворити від усіх прислівників, ОКРІМ

А чітко, гучно, тихо, сміливо
Б дорого, голосно, вузько, дбайливо
В швидко, якісно, навмисне, сумно
Г гарно, багато, далеко, рішуче

8. Граматичну помилку допущено в рядку

А завдати жалю
Б зазнати невдачі
В оволодіти знаннями
Г ігнорувати поради

9. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку

А кажімо, стережімося
Б підкресліть, випишімо
В випишіть, вибіжімо
Г вибіжіть, переходимо

10. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А дочиста, завидна, замолоду, згарячу
- Б здавна, здалеку, начисто, нашвидку
- В попросту, потиху, вперше, утричі
- Г внічию, настільки, всеодно, віднині

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Підкреслені літери позначають один і той самий звук у кожному слові рядка
- А зілля, лазня, слизько
 - Б вокзал, корито, квартира
 - В просьба, сіно, сім'я
 - Г тісто, товар, трембіта
 - Д сестра, стіна, собака
12. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка
- А об'єднання, п'ятниць, український
 - Б осяяння, щебечуть, джміль
 - В діяння, висаджують, плямкати
 - Г сьогодніня, зоря, щирість
 - Д йотований, шістсот, заєць
13. Спрощення приголосних позначається в усіх словах рядка
- А прихвос..ні, шелес..нути, влас..ний
 - Б корис..ний, хворос..няк, напас..ник
 - В студен..ці, кількіс..ний, ненавис..ний
 - Г капос..ний, гіган..ський, улес..ливий
 - Д тиж..невий, облас..ний, пес..ливий
14. Правил чергування у/в дотримано в усіх реченнях, ОКРІМ
- А У моє вікно крізь димчасту вуаль обмерзлим цвітом сиплють сніговії.
 - Б Утопила осінь пишну діадему в дзеркальних водах срібного ставка.
 - В У Музеї народної архітектури й побуту «Шевченківський гай» у Львові уперше відкрили виставку давньої яворівської забавки.
 - Г Плакучі верби сплакали у воду гірку пилюку одболілих літ.
 - Д У нагрітих літом небесах пливли на Горгани легкі хмаринки.
15. М'який знак на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка
- А волин..с..кий, лял..чин, різ..ба
 - Б колодяз..ний, вишен..ці, утр..ох
 - В кобзар.., біл..ярд, топол..ці
 - Г тан..ці, прос..ба, пот..мянілий,
 - Д кіл..кість, їдал..ня, нен..чин
16. Частку не потрібно писати окремо з наступним словом у всіх словах рядка
- А не/спитавши поради, ще не/завершений урок
 - Б не/досліджені питання, ніким не/сказане прохання
 - В не/розповівши нікому, не/спростована думка
 - Г не/прочитана цікава книга, не/виконане мною завдання
 - Д не/розв'язана задача, стіна не/фарбована
17. Фразеологізм зі значенням **красивий** мають усі фразеологізми, ОКРІМ
- А хоч у рамці вправ
 - Б хоч свічки ліпи
 - В хоч картину малюй
 - Г хоч за раму клади
 - Д хоч з лиця воду пий
18. Закінчення -а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники в рядку
- А принтер, завод
 - Б ніс, імпульс
 - В присудок, балкон

- Г карниз, вальс
Д Тернопіль, міф
19. *Поширеним є речення*
А Дні прекрасні.
Б Три плюс три – шість.
В Батько із сином мандрують.
Г Він попросив прочитати.
Д Язик без кісток – фразеологізм.
20. *Правильно підкреслено підмет у всіх реченнях, ОКРІМ*
А Сміятися над розумними людьми – це привілей дурнів
Б Три сини стояли перед батьками.
В Вабить знову мене Чумацький Шлях.
Г «А-а-а!» неслося над нами.
Д Кілька чоловік знали арабську мову.
21. *Усі сполучення слів є словосполученнями*
А міст через Дніпро, батькова порада
Б наперекір негодам, обов'язковий для кожного
В наприкінці дня, мудра порада
Г унаслідок переживань, чекати чогось
Д пахуча й ніжна, правильно міркувати
22. *Речення Він говорив так весело, що майже всі послули.*
А обставинне наслідкове
Б обставинне міри й ступеня
В обставинне часу
Г обставинне причини
Д допустове
23. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*
Коли співрозмовник говорить те,(1) що суперечить нашим поглядам,(2) ми,(3)безперечно, нерідко перестаємо сприймати зміст його слів, (4)оскільки подумки вже готуємо спростування, (5)контраргументацію.
НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку
А кома 1 – перед складнопідрядним реченням
Б кома 2 – перед складносурядним реченням
В кома 3 – перед вставним словом
Г кома 4 – перед складнопідрядним реченням
Д кома 5 – між однорідними членами речення
24. *Двокрапку слід ставити в усіх реченнях, окрім (розділові знаки вилучено)*
А Сині роси зблискували на травах і сонце купалося на левадах.
Б Не треба смерті козаку боятись від неї й на печі не заховатись.
В У нашому лузі сталася новина зацвіла біленьким цвітом червона калина.
Г Очі заплющу і бачу летить чорнокрилий птах.
Д Прийшла Покрова сиди чумаче дома.
25. *Правильно розставлено розділові знаки в реченні*
А Мудрі люди порадили, не все читай упідряд.
Б Гляну на березограй: аж серце завмирає.
В Не забувай - добре ім'я цінніше за найбільше багатство.
Г Місяць на небі: зіроньки сяють, тихо по морю човен пливе.
Д Чого світання так ясніє в полі і ген сріблиться пісенька дзвінка?
У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А З почуттям тривоги і радості чекаємо Різдва.
2 означено-особове	Б Більше не було слів.
3 неозначено-особове	В У двері стукають.
4 узагальнено-особове	Г Згаяного часу і конем не здоженеш. Д Щастя зіпсує дурня.

27. У відповідність за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

1 <u>Над кручею</u> розквітла яблуня.	А <u>Коли верба розросталася</u> , коло брами під нею майстрували лавицю.
2 <u>Восени</u> червоним полум'ям палають клени.	Б Садили калину біля криниці, <u>щоб вода була холодною й смачною.</u>
3 Виходить з дому <u>гуляти після школи.</u>	В Там є надія, <u>де є життя.</u>
4 Було, <u>незважаючи на таку рань</u> , тепло.	Г <u>Хоча вітер бешкетував аж до самого ранку</u> , на новому місці спалося значно спокійніше. Д Вони разом чують, <u>як надворі йде рясний дощ.</u>

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 складносурядне	А Наша дорога до Синевиру проходила через Колочаву найбільше село Закарпатської Верховини.
2 складнопідрядне	Б Народу що втратив мову більше нічого вже втрачати.
3 безсполучникове	В Заходить сонце і лише червона зоря нагадує про сонячне сяйво яке поступово згасає.
4 з різними видами зв'язку	Г Стоїть явір над водою на воду схилився сидить козак у неволі тяжко зажурився. Д Усе іде але не все минає над берегами вічної ріки.

29. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання тире (розділові знаки пропущено)

<i>Умова вживання тире</i>	<i>Приклад речення</i>
1 тире в реченні з однорідними членами	А Розміри найненадійніший критерій величі людини чи країни.
2 тире між підметом і присудком	Б Дрібний ромен як вижовкла мережка красолька мак і королевий цвіт усе цвіте і кланяється літу.
3 тире при відокремленій прикладці	В У малій росинці ріки і поля і соняшник напоєний дощами і відшуміла весняна гроза і літо несміливе дивне ранне.
4 тире на місці пропущеного члена речення	Г На кульбабу дмухнеш і рій пуху розлетиться в усі боки. Д До 2014 року найвищою людиною у світі був українець подолянин Леонід Стадник.

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

Кликала (1) когось жалібно сива горлиця, добував (2) із золотих небес сот золоті меди соловейко, розливав їх по землі, (3) та не було кому (4) й пити той неземний нектар.

- А сполучник
- Б прийменник
- В частка

Г прислівник
Д займенник

ВАРІАНТ 39

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) **Вишивання** весільного рушника – це ціле ритуальне **дійство**. (2) У багатьох місцевостях **жінки** вишивали в цілковитій тиші, таємно, щоб ніхто не бачив їхньої роботи. (3) Візерунок на обох кінцях весільного рушника – повинен мати відмінності. (4) Починають вишивати з правої, чоловічої сторони, на яку потім стане молодий, а вже потім дівчина працює над лівою, жіночою стороною. (5) Вишивають на рівному та охайному полотні, адже весільний рушник символізує сімейне **життя** молодої пари, їхню життєву дорогу, яку не можна перерізати, вона повинна бути без перешкод. (6) Роботу, що виконує дівчина, мають право бачити тільки рідні.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому **Б третьому** В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Простим реченням є

А перше Б друге В четверте Г шосте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А вишивання Б дійство В жінки Г життя

5. Складений іменний присудок є в реченні

А першому Б другому В третьому Г четвертому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А зозла
Б зрання
В догмат
Г роздрібний

7. Помилку в утворенні ступенів порівняння прислівників допущено в рядку

А швидко — швидше
Б холодно — холодніше
В погано — поганіше
Г добре — краще

8. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку

А піднось, читаємо
Б підносься, працюй
В поспішай, постав
Г затям, хай піде

9. Орфографічну помилку допущено в рядку

А ілюмінація, масив, Голландія, директор
Б диктатор, експеримент, пенальті, імперія
В батончик, тонший, роз'їджати, білосніжний
Г вічнозелений, військовополонений, сіро-зелений

10. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка

А заєць, воджу, ящірка

Б щирість, вимріяний, шавель

В єднання, дзбан, їдальня

Г боєць, дзвякає, щирість

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Спрощення приголосних позначається в усіх словах рядка

А боліс..ний, напас..ник, бриз..нути

Б навмис..не, шіс..сот, хрес..ний

В компос..ний, плюс..нути, кріпос..ний

Г невіс..чин, безвііз..ний, чес..ний

Д совіс..ливий, щас..ливий, зап'яс..ний

12. М'який знак на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

А праз..кий, дон..ці, піднос..ся

Б запоріз..кий, нян..чити, Натал..ці

В киц..ці, дз..об, різ..кий

Г витон..чений, злаз..те, слиз..кий

Д біл..мо, чотир..ма, багат..ма

13. Частку не потрібно писати окремо з наступним словом у всіх словах рядка

А не/зірвані яблука, не/досолений борщ

Б не/розгаданий ніким ребус; не/помите зимове взуття

В не/вишита мною скатертина, не/прочитавши новини

Г не/вимкнене світло, не/сказані вчасно слова

Д не/зачинені учнем двері, не/ освітлена вулиця

14. Фразеологізм зі значенням **невміло, погано замаскований, виконаний вжито в рядку**

А голки не підточиш

Б білими нитками шитий

В і кіт не валявся

Г мороз пробиває по спині

Д у свинячий голос

15. Закінчення **-а (-я)** у формі родового відмінка однини мають усі іменники в рядку

А ніс, грип

Б долар, туман

В козак, барак

Г сон, табун

Д чай, гурток

16. Помилку при слововживанні допущено в кожному рядку, ОКРІМ

А дякуючи старанню

Б любою ціною

В підняти галас

Г урвався терпець

Д радує око

17. Апостроф на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

А подвір..я, підребер..я, зап..ястя

Б пр..нощі, Лук..ян, надбрів..я

В без..ядерний, черв..як, пан..американський

Г торф..яний, без..іменний, реп..ях

Д багатослів..я, рутв..яний, пом..якшення

18. Прочитайте речення.

На лісовій галявині стояла вкрита очеретом хатина (1) негоди й бурі покошлатили очерет (2) де-не-де він звисав зі стріхи (3) аж до віконець (4) немов велика шапка (5) яка насувається на очі.

Кому потрібно ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1 Б 2 В 3 Г 4 Д 5

19. Прочитайте речення.

(1)Ви скажіть (2)своєму пану, (3)що я плати (4)не бажаю, (5)бо коли я що дарую, то назад не одбираю

Часткою є слово, позначене цифрою

А1 Б2 В 3 Г 4 Д 5

20. Речення **Він говорить так тихо, що майже всі послули.**

- А обставинне наслідкове
- Б обставинне міри й ступеня
- В обставинне часу
- Г обставинне причини.
- Д допустове

21. Пунктуаційну помилку в оформленні цитати допущено в рядку

А «Наше життя — це те, на що його перетворюють наші думки»,— вважав римський імператор Марк Аврелій.

Б А. Шопенгауер вважав, що те, «що є в людині важливіше за те, що є в людини».

В «Світ — це дзеркало, — пише англійський письменник Вільям Теккерей. — воно повертає кожному його власне зображення».

Г Славетний драматург Софокл писав: «Який страшний може бути розум, якщо він не служить людині».

Д «Недовіра буває хибою дурня,- стверджував французький філософ Дені Дідро і додав: — А довірливість — слабкістю розумного».

22. Усі сполучення слів є словосполученнями, ОКРІМ

- А коротка мить, добре обдумати
- Б вигідний для роботи, іду повільно
- В дивитися в майбутнє, огрядний чоловік
- Г відро води, вйокати на коней
- Д довкола вогнища, вийду в поле

23. Речення із вставним словом (розділові знаки пропущено) розміщено в рядку

- А Майже вас не розумію.
- Б Навіть часом сліпну від краси.
- В Він принаймні вибачився.
- Г Щось в душі немовби обірвалось.
- Д Такі експерименти очевидно необхідно продовжувати.

24. Порівняльний зворот потрібно виділяти комами в реченні (розділові знаки пропущені)

- А Вона місто як своїх п'ять пальців знає.
- Б Червоний світ од блискавки ніби запалив пожежу на горах і долинах.
- В Степ мов палав під тим сонцем.
- Г Важкі краплі як ягідні грона пригинали листя до землі.
- Д Вони були схожі як дві краплі води.

25. Допущено помилку при написанні прикладки в рядку

- А озеро Байкал, гора Еверест, готель «Харків»
- Б журнал «Соняшник», інженер-дослідник, бульвар Тараса Шевченка
- В цукерки «Вечірній Київ», готель Світязь, газета «Літературна Україна»
- Г донька-студентка, проспект Відродження, песик Жук
- Д холодильник «Норд», вечір пам'яті Кузьми Скрябіна, бібліотека імені

Олени Пчілки

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Не люблю зимових вечорів.
2 означено-особове	Б Боїшся вовка - не ходи до лісу.
3 неозначено-особове	В Там ціле підземне місто спорудили.
4 узагальнено-особове	Г Надворі тихо. Д З усіх утрат утрата часу найтяжча.

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Останній сніг ляга до ніг над ним кепкують сосни сміхом а ві ще й лащиться до них.
2 складнопідрядне	Б Була такою темною ця ніч немов всі зорі очі затулили.
3 безсполучникове	В Гуляє містом одчайдушна хуга висвистуючи дико кричучи.
4 з різними видами зв'язку	Г Я знала ранок буде ясным. Д Усе іде але не все минає над берегами вічної ріки.

28. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання тире (розділові знаки пропущено)

Умова вживання тире	Приклад речення
1 тире в реченні з однорідними членами	А Червень місяць несподіванок та спеки.
2 тире між підметом і присудком	Б Осінь літа хлюпнула в діброву заіскрився сонячний кришталь.
3 тире при відокремленій прикладці	В Не цвітуть на вікні герані сонний символ спокійних буднів.
4 тире на місці пропущеного члена речення	Г Птахи рослини тварини усі вітали весну. Д У заплаві Десни озера краси неймовірної.

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Мій син грибок на двох тоненьких ніжках у перший раз пішов сьогодні в школу.
2 додаток	Б Там на майдані танці в розпалі.
3 обставина	В Крім чорних і червоних ниток були голубі зелені й жовті
4 прикладка (різновид означення)	Г Краса утілена в біорозмаїтті є величезним джерелом насолоди. Д Може то птахи приносять на своїх крилах весну?

30. У відповідність за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

1 Люди сходяться до приймачів новини <u>послухати</u> .	А <u>Коли повітря стало м'яким та лагідним</u> , барвінок зацвів.
2 Листя <u>з суму</u> жовтіє.	Б Хотіла б я піснею стати у сюю хвилину ясну, <u>щоб вільно по світу літати, щоб вітер розносив луну</u> .
3 <u>У понеділок</u> щось дуже рано засвітилося в хаті.	В Перед Різдвом так закрутило снігом, <u>що всі загаги стали білими</u> .
4 Було, <u>незважаючи на таку рань</u> , тепло.	Г <u>Хоч як непросто було сміятися й тішитися разом з усіма</u> , Марія старалася веселитися й радіти святу. Д Та радісно так сьогодні, <u>бо Стрітєння</u>

ВАРІАНТ 40

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) «Kalush» — гурт, який представляв Україну на пісенному конкурсі з піснею «Стефанія». (2) 15 травня 2022 року колектив став переможцем отримавши 439 балів від глядачів та 192 бали від членів журі. (3) Під час виступу лідер гурту Олександр Псюк закликав допомогти Маріуполю. (4) Організатори конкурсу сприйняли цей вчинок як гуманітарний, а не політичний, тому не стали дискваліфіковувати колектив. (5) Головну нагороду, кришталевий мікрофон, «Kalush Orchestra» та Сергій Притула продали за дев'ятисот тисяч доларів на благодійному аукціоні. (6) Кошти пішли на придбання трьох безпілотників для ЗСУ.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
 А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
 А першому Б другому В четвертому Г п'ятому
3. Два ряди однорідних членів є в реченні
 А друге Б третє В четверте Г п'яте
4. У знахідному відмінку вжито слово
 А гурт Б лідер В колектив Г кошти
5. Відокремлена прикладка є в реченні
 А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ
 А позначка
 Б статуя
 В закрутка
 Г ознака
7. Усі прислівники пишуться через дефіс у рядку
 А всього/на/всього, казна/як, по/вовчи, по/перше
 Б коли/не/коли, куди/небудь, де/небудь, сама/самотою
 В ось/ось, тихо/тихо, по/заячи, по/батькові
 Г будь/що/будь, віч/на/віч, сяк/так, аби/як
8. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку
 А їж, забезпеч
 Б повір, кидаємо
 В киньте, переходьте
 Г забезпечмо, повірмо
9. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка
 А контрастний, вищість, якийсь
 Б дзвіночок, порятунок, щавель
 В діяння, сіється, підживити
 Г перемивають, всюди, ательє

10. Спрощення приголосних позначається в усіх словах рядка

- А хрес..ний, жаліс..ливий, доблес..ний
- Б хорис..чин, буревіс..ний, швидкіс..ний
- В корис..ний, беззахис..ний, хвас..нути
- Г тос..но, заздріс..ний, вартіс..ний

1'Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. М'який знак на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

- А промін..чик, стан..те, дон..ці
- Б брин..чати, ін..ший, посун..ся
- В нян..чити, тін..ню, медал..йон
- Г Хар..ків, учител..чин, бурул..чин
- Д скрин..ці, міл..ярд, пот..мянілий

12. Фразеологізм зі значенням **підкоряти кого-небудь своїй волі, примушувати користися** вжито в рядку

- А бити у хвіст і в гриву
- Б брати в шори
- В бувати в бувальцях
- Г варити воду
- Д витикати носа

13. Лексичну помилку допущено в рядку

- А ніжний дотик
- Б карантинні обмеження
- В привести приклади
- Г скасувати конференцію
- Д гортати сторінки

14. Підкреслені літери позначають один і той самий звук у кожному слові рядка

- А граются, тісто, тьмянний
- Б вогкість, гроза, голос
- В вокзал, коровай, калач
- Г баластний, товар, телевізор
- Д кузня, зілля, осьдечки

15. Закінчення -а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники в рядку

- А інженер, стравохід
- Б ютуб, цукор
- В квітень, футбол
- Г фразеологізм, кілометр
- Д гурток, Львів

16. Усі власні назви потрібно писати в лапках у рядку

- А село Тростянець, фабрика Рошен, холодильник Електрон
- Б роман Тигролови, печиво Сюрприз, майдан Незалежності
- В готель Світязь, місто Дніпро, медаль За відвагу
- Г газета Волинь, сузір'я Велика Ведмедиця, орден Ярослава Мудрого
- Д аеропорт Жуляни, журнал Соняшник, автомобіль Тойота

17. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Найбільше любить Ганя вечірні присмерки: (1)сонце пішло спати за далекий ліс,(2) залишивши на обрії тремтіння золотого усміху,(3) у селі шибки вже не грають відблисками,(4) залиті темною водою мовчання,(5) а по вулицях чи то курява застигла,(6) чи легкий туманець, (7)підзолочений сонячним промінням.

Неправильно обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

А 1- двокрапка між частинами складного речення, з'єданого безсполучниковим зв'язком

Б 2,3 – коми при відокремленій обставині

В 4,5 - коми при відокремленому означенні

Г 6 – кома при однорідних членах членах речення

Д 7 – кома між частинами складного речення, з'єданого підрядним зв'язком

18. *Пунктуаційну помилку в оформленні цитати допущено в рядку*

А «Користуйтеся, але не зловживайте — таке правило мудрості», — стверджував Вольтер, один із найбільших французьких філософів-просвітників XVIII століття.

Б Англійський історик і соціолог Генрі Томас Бокль вважав, що ті, «Хто не відчуває мороку, ніколи не шукатимуть світла».

В «У дерево, яке не дає плодів, — стверджує один з класиків перської літератури Сааді, — ніхто не кидає каміння».

Г Французький письменник писав: «Людина, якій пощастило, — це людина, яка робила те, що інші тільки збиралися робити».

Д «Уподібнююся пальмі, — радить український філософ Григорій Сковорода й додає: — Чим міцніше пальму стискає скеля, тим швидше й прекрасніше здійснюється вона догори».

19. *Відокремленим означенням можна замінити підрядне речення в рядку*

А Я лиш інструмент, в якому плачуть сніги мого народу.

Б Деревця, які ми посадили минулої осені, укрилися білим цвітом.

В День такий ясний і чистий, що аж у серці щемить.

Г Як радісно мені, що знову сніг розтане й зелене убрання одягнуть дерева.

Д А на схилі дня, коли заходить сонце, так гарно слухати величну симфонію останніх днів літа.

20. *Складними є всі речення, ОКРІМ*

А Де є життя, там є й надія.

Б Ніхто не знає, що його в житті чекає.

В Де просто, там живуть роки зо сто.

Г Не знаючи броду, не лізь у воду.

Д Не тямить голова, що язик лепече.

21. *Поширеним є речення*

А Чумацький Шлях – сузір'я.

Б Отара овець розбрелася.

В Ніхто з людей не дивувався.

Г Весна вступила у свої права.

Д Я пішла відпочивати.

22. *Усі сполучення слів є словосполученнями в рядку, ОКРІМ*

А лягати на землю, їздила на роботу, незважаючи на втрати

Б українські пісні, зимовий ранок, старий дім

В голосно говорити, вгамуватися швидко, довго будувати

Г знову перемагати, зневажати ворога, пам'ятати про обов'язок

Д любити рідних, стиснути руку, червоні квіти

23. *Не виділяють комами одиничний дієприслівник у реченні (розділові знаки пропущено)*

А Біля багаття обнявшись сиділи друзі.

Б Пряме дерево і вмирає стоячи.

В Пташині хори втомившись поволі затихають.

Г Посміхнувшись дівчина підійшла до Остапа.

Д Засинаючи ще почув як увійшла мати.

24. *Відокремленою обставиною можна замінити підрядну частину в реченні*

А Поводилися тихо, щоб не привернути до себе уваги.

Б Водій загальмував на перехресті, щоб ми швидко вийшли з машини.

В Коли ми зійшли на ту гору, керівник групи дав команду перепочити.

Г Я біг досить-таки повільно, бо відчував страшну втому в ногах.

Д Україна для мене – святиня, яка дає крила, снагу.

25. Позначте складносурядне речення, між частинами якого не ставиться кома (розділові знаки пропущено)

А Щороку вмирає трава і листя з дерев облітає.

Б Народилась трембіта з-під рук юнакових і полинула пісня її в полонини.

В Підбилися в зеніт Волосожари і каже казку зірка до зорі.

Г Густі тумани землю облягли і голубі простори посивіли.

Д І небо теплотою глибиніє і радість наливається в серця.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення	Приклад
1 безособове	А Не хочеться спускатись униз.
2 означено-особове	Б Опустіться, тихі зорі, синові під вії.
3 неозначено-особове	В Добрий розум робить легким будь-який спосіб життя.
4 узагальнено-особове	Г Більше думай і тоді вирішуй.
	Д Три дні дали на роздуми мені.

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення	Приклад речення
1 складносурядне	А Вітерець легенький війнув і поблизу в траві засюрчав коник а десь далеко вгорі під синім склепінням неба озвався жайворонок
2 складнопідрядне	Б Загриміло вдалині у місті підірвали старий будинок.
3 безсполучникове	В Була такою темною ця ніч немов всі зорі очі затушили.
4 з різними видами зв'язку	Г Народ як дерево щоб рости йому потрібен простір.
	Д Кар'єри не зробиш піднімаючись обшарпаними сходами.

28. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення	Приклад речення
1 означення	А Не любить серце не бачачи краси.
2 додаток	Б Торкнися лісе теплих рук моїх.
3 обставина	В Я не знаю інших ознак переваги крім доброти.
4 прикладка (різновид означення)	Г Родилося слово справжнє диво.
	Д Дрібні послуги надані вчасно видаються величезною добротністю.

29. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1)Кожному (2)з нас хотілося зазирнути (3)вперед, у своє (4)прийдешнє, побачити, який він буде, той новий день.

А іменник

Б прикметник

В прийменник

Г прислівник

Д займенник

30. У відповідність за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

1 Згасає день і <u>незабаром</u> згасне...	А <u>Коли язик на замок</u> , то не визнаєш думок.
2 Садок вишневий <u>коло хати</u> , хрущі <u>над вишнями</u> гудуть...	Б <u>Хоч чоловік як ворона</u> , а все ж жоні оборона.
	В Там, <u>де сплячуть книги</u> , будуть палити людей.

3 Було спекотно, незважаючи на рань.

4 Лежачи й сокира іржавіє.

Г Хоча вітер бешкетував аж до самого ранку,
на новому місці спалося значно спокійніше.

Д Коли квітець ударить у сонячний гонг,
прокидається і вмивається чистою сльозою лоза.

ВАРІАНТ 41

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) **Читання** може позбавити стресу, зробити щасливішим та, навіть, допомогти пережити певний життєвий досвід. (2) Іспанські **вчені** довели, що читання стимулює мозок, дає унікальну можливість зануритися в думки та відчуття іншої людини. (3) Книга – це каталізатор щастя. (4) Вона здатна показати нам інший світ. (5) А ще заспокоює якомога краще, ніж прослуховування музики, прогулянка чи чашка гарячого чаю. (6) Німецька **журналістка** Енні Мюллер стверджує, що «ті люди, які читають **книги**, завжди будуть керувати тими, хто дивиться телевизор».

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б другому В четвертому Г п'ятому
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б другому В четвертому Г п'ятому
3. Складним реченням є
А перше Б друге В третє Г четверте
4. У знахідному відмінку вжито слово
А читання Б вчені В журналістка Г книги
5. Невідокремлена прикладка є в реченні
А першому Б другому В четвертому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, *ОКРІМ*
А проділ
Б близький
В подруга
Г підлітковий
7. До одного роду належать усі іменники в рядку
А аерозоль, бандероль
Б бутель, бешамель
В біль, бязь
Г салямі, верф
8. Граматичну помилку допущено в рядку
А виконати по плану
Б ходити по хліб
В наказ по інституту
Г чергувати по школі
9. Фразеологізм зі значенням *тяжко, виснажливо працювати* вжито в рядку
А грати першу скрипку
Б гріти чуба
В гнути кирпичу
Г голову гризти
10. Звук [д] є в кожному слові рядка
А дорога, стравохід, дзвінко
Б дочка, ягідка, знаряддя

В дитина, футбол, дорога
Г баскетбол, діжка, дупло

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка*

А сер..цевий, аванпос..ний, зліс..ний
Б мес..ник, пес..ливий, захис..ник
В контекс..ний, шелес..нути, умис..ний
Г блис..нути, тиж..невий, улес..ливий
Д мас..ний, зап'яс..ний, віс..ник

12. *Орфографічну помилку допущено в реченні*

А київський, польський, біль, мазь
Б лінь, нанівець, тьохкає, утрьох
В копальня, штольня, тонший, більшати
Г посміхається, порадь, підносься, погодься
Д тішиться, сопілці, ляльці, оболонці

13. *Апостроф пишеться в усіх словах рядка, ОКРІМ*

А б..є, в..язати, рум..яний, тім..я
Б мавп..ячий, здоров'я, бур'ян, В..ячеслав
В черв..як, торф..яний, міжгір..я, з..явитися
Г роз..яснення, роз..юшити, роз..ятрити, без..язикий
Д дит..ясла, пан..європейський, пір..їна, Лук..янець

14. *Спільнокореневими є всі слова, ОКРІМ*

А причеплений
Б причіп
В нечепура
Г зачіпка
Д чіпляти

15. *Літеру о треба писати на місці пропуску в слові*

А чебрец..вий
Б ситц..вий
В кварц..вий
Г матч..вий
Д замш..вий

16. *Немає лексичної помилки в рядку*

А місяць вересень
Б багаточисленні відвідувачі
В грошовий перевод
Г наболівше питання
Д підбивати підсумки

17. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Ніжним волокнистим інеєм обібралась кожна грудочка,(1) кожна травинка, (2) і гілля в саду вже не чорніє,(3) як чорніло цілісіньку осінь,(4) а, (5) побілівши від інею,(6) полегшало.

Неправильно обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

А 1- кома при однорідних членах членах речення
Б 2 – кома між частинами складного речення, з'єданого сурядним зв'язком
В 3 – кома при порівняльному звороті
Г 4 – кома між частинами складного речення, з'єданого сурядним зв'язком
Д 5,6– коми при дієприслівниковому звороті

18. *Прочитайте речення.*

.. розпочнеться сходження на ... Ай-Петрі.

Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А без двадцяти шість, високу
- Б рівно о шостій, високий
- В за двадцять до шостої, високий
- Г чверть на шосту, високу
- Д в шість тридцять, високу

19. Прочитайте речення.

Замок Любарта - архітектури. У ньому 600 років тому ... чи не перший у Європі з'їзд монархів. У ХХІ столітті тут ... 170 квадратних метрів підземель, які ... для екскурсантів.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А дивовижна, пам'ятка, відбувся, реставровано, відкриваються
- Б застаріла, пам'ятка, був, реставровано, відкриваються
- В дивовижна, будівля, відбувся, оновлено, відімкнуться
- Г показна, пам'ятка, відбувся, реставровано, відкриваються
- Д дивовижна, споруда, містився, відремонтовано, відчиняться

20. Редагування потребує речення

- А Йшлося легко й весело, змагаючись з вітрами.
- Б Пронизливо й пристрасно кричали чайки, стрічаючи день.
- В Зашепотіли збуджені листочки, стрічаючи день новий.
- Г Шукаючи ключ до розкриття таємниці, записав легенду про загадкове чар-зілля.

Д Натрапивши на збірку коломийок, В.Івасюк прочитав про червону руту.

21. Тире між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Поразка це наука.
- Б Кожна мить вічність.
- В Жити це значить дихати.
- Г Навчання праця.
- Д Земля мов казка.

22. Двоскладним є речення

- А Будинок реставровано.
- Б Чудові новини.
- В Брате, допоможи.
- Г Весело в саду.
- Д У лісі квіти.

23. Неоднорідні означення є в реченні (розділові знаки пропущено)

- А На липах з'явилося свіже молоде пахуче листя.
- Б Одшуміли перші весняні грози.
- В Прийде пісня мов дружна весна шумовита рвучка голосна.
- Г Якись солодкі ніжні любі спогади та думки колисали його серце.
- Д Наймилішою для людини є її рідна мова материнська солов'їна.

24. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Перемігши супротивника, кияни ввійшли до фіналу.
- Б Столітні дуби, зачувши вперше стук сокири, захиталися.
- В Почувши, хлоп'ячі голоси, з куреня вийшов дідусь.
- Г Не думавши, не гадавши, у біду потрапив.
- Д Летять хмарки, летять дороги, зібгавши куряву під ноги.

25. Не є словосполученням усі слова в рядку

- А через ліс, попід міст, лимонний пиріг, буду малювати
- Б фізика і астрономія, вимовляти з інтонацією, хай поспішить, ковтати образу
- В берізка росте, за партою, хворе серце, наді мною
- Г орфоепія і графіка, з-під стола, буду відповідати, бити байдики

Д зроби все ж таки, духовні скарби, буду вчителем, не вмію

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

Вид односкладного речення 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	Приклад А Зробилося так легко, так радісно. Б У селі люблять і знають це місце. В У решеті води не наносиш. Г Знання робить життя красним. Д Іду і мрію про щось.
--	--

27. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання тире (розділові знаки пропущено)

Умова вживання тире 1 тире в реченні з однорідними членами 2 тире між підметом і присудком 3 тире при відокремленій прикладці 4 тире в безсполучниковому складному реченні	Приклад речення А Є в мене дари очі мої карі. Б Неточність це насамперед нечемність. В І спів пташок і подих вітру і шум людського океану усе затихло. Г Будив я тишу тиша не збудилася. Д Ще мить і сад загубить пишну вроду.
--	---

28. У відповідності за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

1 <u>Ріцці</u> нікуди було поспішати. 2 Інтрига є силою <u>слабких</u> людей. 3 Що діється <u>у світі</u> ? 4 Бурлаки завернули в яр <u>на відпочинок</u> .	А <u>Де рід людський</u> , там твоя земля. Б Ніколи не соромно тільки тим, <u>хто безгрішний чи безсовісний</u> . В Світ не знає, <u>чи будемо завтра ми</u> . Г Для того, <u>щоб пережити неприємність</u> , треба позитивно мислити. Д Шкода тих слів, <u>що випалили душу</u> .
--	--

29. Доберіть приклад до кожного виду відокремленого члена речення (розділові знаки пропущено).

Відокремлений член речення 1 означення 2 додаток 3 обставина 4 прикладка (різновид означення)	Приклад речення А У провулках поміж туманами клубочиться темрява. Б Озвучені бджолами соняшники схожі на круглі кобзи. В Перед тобою світ великий том розкритий. Г Ой радуйся земле Син Божий народився. Д Усі окрім Надії прийшли на зустріч.
---	---

30. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1)У (2)мене (3)ж серце щастям розквіта, (4)бо входить в Київ осінь золота.

- А частка
- Б сполучник
- В прийменник
- Г прислівник
- Д займенник

ВАРІАНТ 42

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) 27 липня 2017 року пасажир літака Airbus A320 вважають своїм другим днем народження. (2) Після того, як літак злетів з летовища в місті Стамбулі й набрав висоту в 4 тисячі футів, судно отримало доволі критичні ушкодження - град завбільшки з куряче яйце розтрощив ніс лайнера й скло кабіни пілотів. (3) Щоб урятувати 121 пасажирів й екіпаж, командир Олександр Акопов прийняв єдине правильне рішення – повертатися. (4) За 30 секунд він розвернув судно. (5) Затамувавши подих за драматичним приземленням стежив увесь світ. (6) Коли літак сів, українському льотчику аплодував увесь персонал литовища.

- Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б третьому В четвертому Г шостому
 - Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б другому В третьому Г п'ятому
 - Невідокремлена прикладка є в усіх реченнях, ОКРІМ
А першого Б другого В третього Г шостого
 - У знахідному відмінку вжито слово
А пасажирів Б літак В судно Г скло
 - Однорідні присудки є в реченні
А першому Б другому В третьому Г п'ятому
- Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.**
- На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ
А піцерія
Б пітний
В тисовий
Г центнер
 - До одного роду належать усі іменники в рядку
А дріб, дріль
Б кір, гастроль
В накип, гуаш
Г нежить, заполоч
 - Грамматичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ
А роздати по два зошити
Б по згоді сторін
В піти по власному бажанню
Г рухатися по вітру
 - Фразеологізм зі значенням *запам'ятати* вжито в рядку
А ловити гав
Б зарубати на носі
В милити чуба
Г плескати язиком
 - Звук [т] є в кожному слові рядка
А тролейбус, тітка, термометр
Б тісто, суцвіття, тіло

В дитина, футбол, телевізор
Г струменіти, талант, початок

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка*

А піз..ній, совіс..ний, тріс..нути
Б радіс..ний, капос..ний, балас..ний
В фігурис..ці, чес..ний, бриз..нути
Г блис..нути, випус..ний, чес..ний
Д шіс..надцять, плюс..нути, мас..ний

12. *Подвоєння відбувається в усіх словах, ОКРІМ*

А ві(д/дд)ати, о(б/бб)ігти, підні(с/сс)я, ро(з/зз)броїти
Б годи(н/нн)ик, нарі(ч/чч)я, довголі(т/тт)я, угі(д/дд)я
В моло(д/дд)ю, ста(т/тт)ей, свяще(н/нн)ий, піді(л/лл)яти
Г корі(н/нн)я, роздорі(ж/жж)я, спор(т/тт)овари, Полі(с/сс)я
Д бо(в/вв)аніти, (с/сс)авці, Га(н/нн)а, місь(к/кк)ом

13. *Правильно утворено форми ступенів порівняння всіх прикметників у рядку*

А бідніший, найбільш активний, премудрий
Б дорожчий, світліший, найсміливіший
В найніміший, менш досвідчений, найвужчий
Г найменш проблемний, вищий, найбільш миліший
Д триваліший, найпорожніший, величезний

14. *Помилку допущено в утворенні форми наказового способу дієслова*

А міркуйте
Б говорити
В розкажи
Г хай летить
Д повірте

15. *Помилку у звертанні допущено в рядку*

А зачекай, друже
Б шановний Євгеніє, вітаю
В мила мамо, приїдь
Г вибачте, Вікторіє Савівно
Д привіт тобі, кобзарю

16. *Прочитайте речення.*

... ритм сучасного життя, постійні ... не ... зміцненню здоров'я.

Найкращими ліками є ... з природою.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А рухомий, недоліки, сприяють, співіснування
Б швидкий, негаразди, допомагають, злагодженість
В сильний, труднощі, поправляють, злагода
Г динамічний, стреси, сприяють, гармонія
Д сильний, стреси, поправляють, співіснування

17. *Редагування потребує речення*

А Летючи у вирій, журно журавлям.
Б Зозулі кували, торкаючи дзьобиками чарівні клавіші неба.
В Увесь день хлопець працював не покладаючи рук.
Г Затамувавши подих, роздумуючи, усі рушили до левади.
Д Схилились два самотні клени, читаючи весни буквар.

18. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Здається,(1) будинок,(2) підхоплений білою стихією,(3) відірвався від землі й кружляє поміж небом та землею,(4) бо за вікном – (5) ні будівель, (6)ні дороги,(7) ні людей.

Неправильно обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

- А 1 – кома при вставному слові
- Б 2,3 – коми при відокремленому означенні
- В 4 – кома між частинами складного речення, з'єданого підрядним зв'язком
- Г 5 – тире між частинами безсполучникового складного речення
- Д 6,7 – коми між однорідними членами речення

19. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

- А Обережний чоловік: із ним воду можна нести й не розхлюпати.
- Б Ще подумалось: життя людське схоже на криницю.
- В Будив я тишу: тиша не збудилась.
- Г Груді обійма легка печаль: ми три дні не бачилися знову.
- Д Сон мені дивний приснився: крила в мене зросли.

20. *Прочитайте речення.*

... путь ... Ай-Петрі.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А без двадцяти шість, високу
- Б рівно о шостій, високий
- В за двадцять до шостої, високий
- Г чверть на шосту, високу
- Д в шість тридцять, високу

21. *Тире між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ*

- А Кохання це твій ненаписаний лист.
- Б Життя це пам'ять.
- В Найбільша для мене мука стояти в черзі.
- Г Шість плюс шість дванадцять.
- Д Земля не полігон.

22. *Поширеним є речення*

- А Усе згасає.
- Б Я буду жити.
- В Братик і сестричка зраділи.
- Г Йому треба йти.
- Д «Камінний хрест» - новела.

23. *Відокремлене означення не відокремлюється комами в рядку*

- А Стежка поросла травою губилася в житі.
- Б Нас ждуть ніким не сходжені путі.
- В Небо покрите чорною пеленою здавалося грізним.
- Г Одягнена у зелену одіж вона здавалася польовою русалкою.
- Д Виснажені атаками й великими втратами вони не витримали грізного натиску.

24. *Відокремленою прикладка є в кожному реченні, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)*

- А Вечір сивий дідуган люльку викурить а з діброви на курган місяць викотить.
- Б Я чув про що говорять коні сумні і добрі трударі.
- В Веселі хлопчаки снігами бігли навпрошки.
- Г Метелик малий найтихіший літак цього світу волає до нас але ми до нього глухі.
- Г Ходить вітер мрійний мій веселик по дніпровій сивій ковилі

25. *Кілька рядів однорідних членів містить речення*

- А Данило сідає на поріжку, розв'язує ганчір'я і по черзі розпинає в руках подрані сорочки, штани, піджаки, кофти.
- Б Не сполохай рідного слова, а захисти його, до серця притули.

В Яка це добра і світла година, коли село їде на Великдень до церкви.

Г Свячена вода скроплює паску і нашу долю.

Д Високі береги, зеленувата вода, лози - усе було залите гарячим сонцем.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А У малиннику тихо.
2 означено-особове	Б Письменників називають інженерами людських душ.
3 неозначено-особове	В Тихше їдеш – далі будеш.
4 узагальнено-особове	Г Грудень. Ліс. Сосново-біла тиша. Д Тужу за вами, солов'ї України.

27. Доберіть до кожного речення пропущений фразеологізм

<i>Речення</i>	<i>Фразеологізм</i>
1 Добравшись до влади, багато хто намагається ...	А руки опускаються.
2 Після невдачі в багатьох...	Б руки сверблять.
3 З міста до мого села..	В руки не доходять.
4 Аж ...почати нову справу.	Г руки нагріти. Д рукою подати.

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

<i>Тип складного речення</i>	<i>Приклад речення</i>
1 складносурядне	А Праворуч вулиця різко завернула за ріг і перед нашими очима несподівано розкинувся зелений сад.
2 складнопідрядне	Б Заплющу очі й бачу як просто до мене йде моя рідна ненька.
3 безсполучникове	В Обмова полова вітер рознесе але й очі засипле.
4 з різними видами зв'язку	Г У лісі сумно але я люблю цей смуток бо він близький душі мої Д Над баштаном і куренем стояв молочний надщерблений місяць

29. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)?

(1) Коло воріт (2) росла (3) престара верба із (4) висохлим гіллям.

А іменник

Б прикметник

В особове дієслово

Г прийменник

Д дієприкметник (як особлива форма дієслово)

30. Доберіть приклад до кожного випадку вживання розділових знаків.

<i>Розділовий знак</i>	<i>Приклад</i>
1 кома	А Завірюха сміється, і плаче ... і стогне, і шаленіє.
2 тире	Б Бути сильним ... значить вижити.
3 двокрапка	В «Радуйся, земле ... » — лине від хати до хати.
4 знак оклику	Г Народ опоетизував матір у таких словах ... мама, мамонька, мамочка. Д Микола підповз до струмка ... і побачив печеру.

ВАРІАНТ 43

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1)Микола Амосов - легенда кардіології. (2) Змалку великим захопленням майбутнього генія стали книги. (3) Нестримна жага до знань «зробила» з Амосова здібного інженера й талановитого лікаря. (4)Удосконаливши лікарську майстерність на війні, він першим у світі застосував практику протезування клапанів серця, на яких не утворювалися тромби. (5)За життя, Микола Амосов провів понад 6 тисяч операцій. (6) Крім об'ємних наукових праць, учений залишив по собі ще й чималий письменницький спадок. (7) Його книги перевидавали мільйонними накладами в багатьох країнах.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б третьому В четвертому Г шостому
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б четвертому В п'ятому Г сьомому
3. Складним реченням є
А друге Б третє В четверте Г шосте
4. У знахідному відмінку вжито слово
А легенда Б книги В жага Г спадок
5. Відокремлений додаток є в реченні
А першому Б другому В четвертому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ
А форзац
Б дочка
В фольга
Г царина
7. До одного роду належать усі іменники в рядку
А полин, продаж
Б розсип, консоль
В рояль, мігрень
Г Сибір, нехворощ
8. Граматичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ
А жити по правді
Б звернутися по телефону
В економіст по спеціальності
Г іспит по фізиці
9. Фразеологізм зі значенням **виростити, виховати когось** вжито в рядку
А поставити на чолі
Б поставити на ноги
В поставити на місце
Г поставити перед фактом
10. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка
А джміль, щебетання, цілющість
Б ялинник, змагаються, пам'ять
В квітці, навіювання, юнь

Г обіцянка, діяння, тьмяніс

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

- А безжаліс..ний, совіс..ний, мес..ник
- Б кількіс..ний, аванпос..ний, облас..ний
- В заздріс..ний, компос..ний, кріпос..ний
- Г інтеліген..ський, захис..ний, очис..ний
- Д форпос..ний, провіс..ник, зловіс..ний

12. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А безхмарний, розкидати, схвильований, розчесати
- Б зцементувати, безсмертник, сфотографувати, зсипати
- В скинути, розпитаний, безшумний, сідити
- Г розчистити, безсистемний, зжитися, спитати
- Д розписка, безпринципний, розтрусити, схвалений

13. Граматичну помилку допущено в рядку

- А швидке таксі, шерстяне кашне
- Б гострий біль, новий рояль
- В цікаве шоу, нудне кіно
- Г далека Сибір, симпатичний поні
- Д кумедний шимпанзе, давній рукопис

14. Слово **таксі** вжито в знахідному відмінку в рядку

- А Меблі було підвезено на двох вантажних **таксі**.
- Б **Таксі** швидко доставить вас до крамниці.
- В Довелося довго чекати на **таксі**.
- Г Довгий ряд шикарних **таксі** складав весільний поїзд.
- Д Бачу, що на цьому **таксі** ми вчасно не прибудемо на свято.

15. Граматичну помилку допущено в реченні

- А Скупавшись у холодній воді, у нього почалася ангіна.
- Б Завершивши роботу, усі розійшлися по домівках.
- В Прочитавши книгу, ми дізналися більше про історію рідного краю.
- Г Степ, струснувши з себе росу, радіє новому дню.
- Д Дівчинка, поврнувшись з прогулянки, пішла читати книгу.

16. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Мати вірила – земля все знає.
- Б Чайки сідають на воду – буде на морі погода.
- В Подивилась ясно – заспівали скрипки.
- Г Прийде вечір – всі вулиці аж гудуть піснями.
- Д Забудеш рідний край – тобі твій корінь всохне.

17. У реченні **Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває, той у грудях не серденько, тільки камінь має** підметами є слова

- А мово, слово
- Б хто, той
- В мово, слово, хто, той
- Г мово, слово, той, серденько, хто, камінь
- Д той, серденько, хто, камінь

18. Іменний складений присудок є в реченні

- А Довго я не хотіла коритись весні.
- Б Ваша відмова для багатьох була несподіванкою.
- В Не бійтесь заглядати у словник.
- Г Запропонуйте їм провести збори в актовій залі.
- Д Чим би вас зайняти до приходу господаря.

19. Ускладнено однорідними членами всі речення, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

- А А мокрий степ гірко пах полином і тихо шумів од вітру.
- Б Над баштаном і куренем стояв молочний надщерблений місяць.
- В Блищали од сонця стерні і ковила понад шляхом.
- Г Аж воно не ставок і не річка а провалля.
- Д А посеред дворища вогнище горить і над ним вечеря вариться.

20. Прочитайте речення.

- Робота над розписом Сікстинської капели - ... та ... період у житті ...
Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків
- А найбільш трагічний, прекрасний, Мікеланджело
 - Б більш трагічніший, найпрекрасніший, Мікеланджело
 - В найтрагічніший, найпрекрасніший, Мікеланджело
 - Г самий трагічний, прекрасний, Мікеланджело
 - Д найтрагічніший, більш прекрасний, Мікеланджело

21. Туре між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ

- А Століття зморшка на чолі.
- Б Навчання це праця.
- В Її суцвіття це кругла зелена куля.
- Г Жити значить пам'ятати.
- Д Час немов пісок.

22. Поширеним є речення

- А Дівчинка повернулася.
- Б Батьки, на жаль, розлучилися.
- В Ніхто з них не зрадив.
- Г Мені треба читати.
- Д Я мрію подорожувати.

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

До свого визнання вона, (1) напевно, пройшла тернистий шлях, (2) сповнений наполегливої праці, (3) і, (4) маючи неповну середню освіту, зуміла стати однією з найосвіченіших жінок свого часу, (5) однією з найважливіших постатей раннього модернізму в українській літературі.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед вставним словом
- Б кома 2 – перед відокремленим означенням
- В кома 3 – перед складносурядним реченням
- Г кома 4 – перед відокремленою обставиною
- Д кома 5 – між однорідними членами речення

24. Складнопідрядним наслідку є речення

- А Я чув кризь сон, як тихо плаче твоя зоря в моїх очах.
- Б Настав час, коли вечірній сутінок швидко западає в нічний...
- В Коли копають картоплю, ключ угорі журавлиний рідною мовою кличе в невідомі краї.
- Г Погода стояла тепла і сонячна, так що шибки на вікнах аж миготіли.
- Д Хоч у житті стрічав тебе я рідко, та все ж мені той спогад серце гріє.

25. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

- А без..ядерний, в...йокати, тім..я, підв..язати
- Б над..яр..я, ад...ютант, мавп..ячий, риб...ячий
- В п...єдестал, Х...юстон, жул...єн, ін..єкція
- Г розп...яття, миш...як, торф..яний, в...ється
- Д Св...ятослав, Мар...яна, зап...ястя, марнослів..я

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом

Вид односкладного речення 1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове	Приклад А Так сумно стало на душі. Б За малим поженешся – велике загубиш. В На вулиці дощ. Г Поклади мені руку в руку. Д Вживають компліменти здебільшого при зустрічі замість вітання.
--	--

27. Доберіть приклад до кожного типу складного речення (розділові знаки пропущено).

Тип складного речення 1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 з різними видами зв'язку	Приклад речення А Дороги розмиті і чується крик журавлиний Б Де кров текла козацька трава зеленіє. В Синіє ранок і роса горить до хвилі хвиля ще не гомонить. Г Людські таємниці не мають і не можуть належати іншим. Д Одцвілі задумливі каштани поскидали пух легкий тополі.
---	---

28. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Сопілка з калиновим голосом (1)буде (2) довго сміятися, (3)плакати довго в (4)мені.

- А прийменник
- Б прислівник
- В займенник
- Г неозначена форма дієслова
- Д особова форма дієслова

29. У відповідність за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

1 <u>Десь у середині зими</u> пробуджуються ранні квіти. 2 Я застиг <u>біля лісу</u> . 3 <u>Через непогоду</u> похід перенесли. 4 Прийшов <u>попри всі перешоди</u> .	А <u>Оскільки електромотора не було</u> , то динамку крутили руками. Б <u>Де рід лежить</u> , отам твоя земля. В Поміж літер розцвіла весна, <u>хоч на п'яти наступає осінь</u> . Г <u>Чия мова</u> , того й держава. Д <u>Як тільки літо</u> , так я й у дорогу.
--	---

30. Установіть відповідність між відокремленим членом речення та його прикладом (розділові знаки пропущено)

Відокремлений член речення 1 додаток 2 обставина 3 означення 4 прикладка (як різновид означення)	Приклад А У мене є товариші вірні книжки добрі. Б Усі мрії дівчинки здійснилися за винятком особливого бажання. В На жаль жити без творчої праці вона не могла. Г Сонце вийшовши стало напроти вікна. Д Лист написаний ще вчора лежав на столі.
--	--

ВАРІАНТ 44

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1)Марина В'язовська – видатна українська й німецька науковиця, яка зробила неймовірний вклад у розвиток математики. (2) Жінка за два роки розв'язала задачу, над вирішенням якої кілька століть працювали науковці всього світу.(3) Міжнародний математичний союз відзначив українку найпрестижнішою нагородою: медаллю Філдса. (4) На відміну від нобелівської премії, медаль Філдса вручається раз на чотири роки. (5) До Марини В'язовської здобувала найпрестижнішу математичну відзнаку лише одна жінка — професорка Стенфорда Маріам Мірзахан.(6) Пишаємося українською науковицею!

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення
А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому
2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому
3. Складним реченням є
А друге Б третє В четверте Г п'яте
4. У знахідному відмінку вжито слово
А науковиця Б вклад В жінка Г союз
5. Відокремлений додаток є в реченні
А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

- А статуя
- Б сеча
- В позначка
- Г котрий

7. До одного роду належать усі іменники в рядку

- А каніфоль, Керч
- Б степінь, путь
- В ступінь, ретуш
- Г толь, розкіш
- Д тунель, скрижаль

8. Граматичну помилку допущено в рядку

- А ходити за хлібом
- Б виконати за планом
- В за згодою сторін
- Г піти за власним бажанням
- Д рухатися за вітром

9. Орфографічну помилку допущено в рядку

- А зап'ястний, кістлявий, щасливий
- Б контрастний, умисний, пісний
- В пестливий, гігантський, туристський
- Г беззахистний, умисний, виснути

10. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка

- А спі(в/вв)идавець, стря(с/сс)я, жада(н/нн)ий

Б окая(н/нн)ий, блаже(н/нн)о, самохі(т,тт)ю
В війсь(к/кк)омат, розкі(ш/шш)ю, шале(н/нн)ий
Г відкри(т/тт)ів, (л/лл)ю, да(н/нн)ий
Д орли(н/нн)ий, пі(д/дд)а(ш/шш)я, почу(т/тт)ів

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. **НЕПРАВИЛЬНО** утворено відмінкову форму числівника в рядку

А вісімдесятьом дев'ятьом
Б дев'яноста чотирьох
В шестистами чотирьма
Г сімдесятьома сьома
Д на п'ятдесятьох вісьмох

12. Той самий звук позначає підкреслена літера в усіх словах рядка

А здається, золото, зірка
Б сьомга, сіль, світлий
В смієшся, шум, шостий
Г джміль, журба, сторож
Д отже, тварина, футтбол

13. Окремо з часткою **не** треба писати виділене слово в рядку

А не/зроблені домашні завдання
Б не/пофарбована дерев'яна підлога
В не/вставлена віконна рама
Г не/помитий дівчинкою посуд
Д не/вивчена теорема Піфагора

14. Потрібно поставити **у** на місці всіх пропусків у рядку

А зібрав ...рожай, прийти ... святковий день, бути ...Володимирі
Б ...чителі прийшли, носив...сумочці, зайшла .. магазин
В сидіти ... вагоні, світлини ... фотоальбомі, поїхати ...Луцьк
Г зловити ... озері, зробив ...часно, читати ... фойє
Д увійшов...клас, прибирати...кімнаті, ...день народження

15. Граматичну помилку допущено в реченні

А Стоячи на місці, почулися відомі голоси.
Б Три писарчуки, зігнувшись у дугу, продовжували писати.
В Не знаючи броду, не лізь у воду.
Г Осінь господарювала, вкривши землю листям
Д Вона, згоряючи з сорому, побігла до батьків.

16. *Тире обов'язково потрібно ставити в реченні, ОКРІМ*

А Пісня душа народу.
Б Серце не камінь.
В Слово безцінна сила
Г Життя це пізнання світу.
Д Пасти задніх остання справа в сучасному світі..

17. *Вставними словами ускладнено всі речення, ОКРІМ*

А Ми по суті вчимося з тих книг про які не в змозі судити.
Б Правда краще мудро мовчати ніж даремно базікати.
В А се певно була немала похвала бо Тугар Вовк був мужчина як дуб.
Г Навіть в усне мовлення можна вкласти ще тонший смисл ніж у писемне.
Д Напевно там водилися й гадюки

18. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Ми вдвох з господарем при допомозі, (1) звичайно, (2) Петрика укріпили колесо на даху стодоли (3), і, (4)як я потім довідався, (5)19 березня, (6) порадувавши хлопчика, (7) сів на колесо чорногуз, (8) який став тут господарем.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

- А кома 1, 2 – при вставному слові
- Б кома 3 на межі сурядних частин складного речення
- В коми 4, 5 на межі відокремленого означення
- Г коми 6, 7 при відокремлених обставинах
- Д кома 8 ставиться на межі підрядної частини складного речення

19. *Не виділяється комами одиничний дієприслівник у реченні (розділові знаки пропущено)*

- А Я всміхаючись радію.
- Б Час тече не зупиняючись.
- В Нагнувшись він крадькома витер очі.
- Г Умившись дядько одягав чисту сорочку й сідав до столу.
- Д Зима скрадаючись повіяла крилом.

20. *Неповним є речення*

- А Я не геній. Я звичайний чоловік.
- Б Напевно, буде дощ.
- В Синь і синь навколо.
- Г Джерела красномовства – у серці.
- Д Нам треба миру, як води й повітря.

21. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

- А все рівно прочитай
- Б задали запитання
- В уїдлива сатира
- Г узаконені права
- Д провальне фіаско

22. *Поширеним є речення*

- А Три роки промайнуло.
- Б Сонячний ранок.
- В Ніч безмежна .
- Г Хлопці й вухом не повели.
- Д Ми з тобою наче голуби.

23. *Незмінними є всі слова в рядку*

- А учора, виконано, мадам, ситро
- Б кольрабі, меблі, навколо, писати
- В тихо, багато, пальто, поні
- Г таксі, другий, тут, розмовляти
- Д дякувати, швидко, навесні, двічі

24. *Частка **НЕ** пишеться разом з усіма словами в рядку*

- А не/виконане термінове завдання, не/полита дітьми трава
- Б не/забутній день народження, не/далекий, а близький родич
- В не/підготована цікава стаття, не/доглянуте маленьке лоша
- Г ще не/продумана відповідь, не/оране батьком поле
- Д не/дожате пшеничне поле, не/розчищена від снігу доріжка,

25. *При уторенні наказового способу допущено помилку в рядку*

- А вимірюймо, покажуйте, пишіть
- Б вимірюйте, ідіть, біжімо
- В станьте, ходімо, фотографуймо
- Г сядьте, киньте, мовчімо
- Д покажуймо, біжіть, розповідаємо

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А Хлопцеві перехопило дух
2 означено-особове	Б Сьогодні пишуть диктант.
3 неозначено-особове	В За водою підеш, то й не вернешся.
4 узагальнено-особове	Г Мова й вигадки козаків гострі. Д Прилітайте ж, мої любі, тихими речами, привітаю вас, як діток, і заплачу з вами.

27. Установіть відповідність між видом підрядного речення та прикладом (розділові знаки пропущено).

<i>Вид речення</i>	<i>Приклад</i>
1 обставинне міри й ступеня	А Звідки прийшло туди й пішло.
2 обставинне місця	Б Хай воскреса старий сонет якщо у нім живе поет.
3 обставинне умови	В Хоч не доїв зате полежав.
4 обставинне допустове	Г Неслась галопом аж боліли ніжки. Д Я стверджуюсь я утверждаюсь бо я живу.

28. Установіть відповідність між відокремленим членом речення та його прикладом (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад</i>
1 додаток	А Там летять з гори потоки обганяючи вітри.
2 обставина	Б Ображений і гордий стоїть він біля вікна.
3 означення	В Прочитали роман Сергія Жадана відомого сучасного митця
4 прикладка	Г Крім знаменитих чайок козаки користувалися підводними човнами. Д Якщо передбачити провал ти його зазнаєш.

29. Доберіть приклад до кожного випадку вживання коми.

<i>Випадок уживання коми</i>	<i>Приклад</i>
1 кома при вставному слові	А Соняшники, озвучені бджолами, чомусь схожі на круглі кобзи.
2 кома в складнопідрядному реченні	Б Завірюха сміється і плаче, стогне і шаленіє.
3 кома при відокремленому означенні	В Напевно, снігурі на північ подалися.
4 кома в реченні з однорідними членами	Г Поки люди вчать інших, вчать самі. Д Минають століття, та незмінною залишається краса Софії.

30. Доберіть антонімічні фразеологізми

1 вільний птах	А без року три дні
2 за царя Гороха	Б скласти зброю
3 зі щирим серцем	В хвіст бубликом
4 розправити крила	Г водити на мотузці Д повертатися спиною

ВАРІАНТ 45

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Минали останні дні перед виходом валок із сіл, і ось уже викочувались величезні вози звані мажами й мажарами у неблизьку подорож. (2) Отаман востаннє оглядав своїх побратимів, сміливих, дужих, витривалих і чесних, на яких можна поклатися в найбільшій скруті. (3) Коли в українські степи приходила рання весна, по селам починали лаштуватися в далеку дорогу чумаки. (4) Співали пісень, виголошували напуття, а найшанованіший у громаді чоловік благословляв їх перед сповненою багатьох небеспек дорогою. (5) Проводжали чумаків урочисто всім селом.

- Грамаіичну помилку допущено в слові речення
А першому Б другому В третьому Г п'ятому
- Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б другому В четвертому Г п'ятому
- Складнопідрядним реченням є
А перше Б друге В четверте Г п'яте
- У знахідному відмінку вжито слово
А дні Б чумаки В напуття Г чоловік
- Орфографічну помилку допущено в реченні
А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

- На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ
А близький
Б видання
В начинка
Г вимога
- Грамаіичну помилку допущено в рядку
А турбуватися за батьків
Б працювати за адресою
В звернутися за телефоном
Г економіст за спеціальністю
- Орфографічну помилку допущено в рядку
А тижневий, обласний, проїзний
Б скнаристий, тоскно, хвастливий
В хворостняк, шістнадцять, випускний
Г місцевий, пристраітний, ненависний
- Літеру ц треба писати на місці обох пропусків у рядку
А пр...ваблива зовнішність, будинок для пр...старілих
Б пр...зупинити виробництво, пр...чудовий зразок
В пр...пустити на шви, пр...зирливе ставлення
Г антипр...гарний засіб, було пр... добре
- Апостроф потрібно писати в усіх словах рядка
А верф..яний, верб..я, варшав..янка
Б між..ярусний, Св..ятослав, без..язикий
В арф..яр, м..яз, р..яска
Г Лук..янець, Карп..юк, помор..янин

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Не змінюються за відмінками всі слова в рядку*

- А авокадо, ситро, ампула
- Б леді, меблі, кольрабі
- В пальто, рефері, соло
- Г путасу, метро, кольрабі
- Д барбекю, кюре, перекис

12. *На запитання «Котра година» правильною є відповідь*

- А шість годин двадцять хвилин
- Б за п'ятнадцять хвилин сім
- В без десяти хвилин десята
- Г рівно три години
- Д за двадцять восьма

13. *Граматичну помилку допущено в рядку*

- А військовий аташе, слухняний поні
- Б безглузде парі, сильна мігрень
- В далека путь, свіже рагу
- Г шикарне авто, авторитетне журі
- Д маленьке колібрі, авторитетне журі

14. *Усі дієслова вжиті в наказовому способі, ОКРІМ*

- А порадься
- Б хай розкаже
- В змусимо
- Г поспіши
- Д подумаймо

15. *Однорідними членами ускладнені всі речення, ОКРІМ*

- А Сідай пий молоко, а я тобі клуночок складу.
- Б Хлопчик уже не плакав, а лише здригався від холоду.
- В Але сьогодні на вулиці було порожньо й тихо
- Г Василько прокинувся й побачив небо.
- Д Без досвіду, без знань професійної удачі не буде.

16. *Правильно поставлено розділові знаки в реченні*

- А Знов співає юнь, і цвіте трава.
- Б Тоді був серпень, і спека стояла така крута.
- В Щебече зяблича сім'я, і сиза горлиця воркує.
- Г Плакали від радості, і зворушення бувалі воїни.
- Д За селом знову шелестіли хліба, і пахло полином.

17. *Складений іменний присудок є в реченні*

- А Я боюся зітхнути щасливо.
- Б Відцвітати не хочуть черешневі сади.
- В Я хочу вам про рідний край сказати.
- Г Хлопець був учнем десятого класу.
- Д Ложка дьогтю зіпсує бочку меду.

18. *Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)*

Щоправда, (1) не так багато часу минуло відтоді, (2) як на зоряному небі української літератури спалахнула зоря таланту Богдана-Ігоря Антонича (3), світло якої не згасло й за ніччю, (4) неждано полетіло хмарою, (5) й можна не сумніватися: (6) так само сяятиме й завтра, (7) й позавтра на цій безкрайній зоряній карті.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

- А кома 1 – при вставному слові

Б коми 2, 3 - на межі підрядних частин складного речення
В коми 4, 5 - на межі відокремленого означення
Г двокрапка б - між частинами складного речення, з'єданого
безсполучниковим зв'язком

Д кома 7 - між однорідними членами речення
19. **НЕПРАВИЛЬНО** оформлено пряму мову в рядку

А «Є боротьба за долю України, – пише Ліна Костенко й додає, – усе інше – то велике мискоборство».

Б «Коли надія перевищує страх, то вона породжає відвагу», – вважає Георгій Кониський.

В «Народ завжди має право протестувати проти гніту», – переконаний Пилип Орлик.

Г Ліна Костенко пише:

І жах, і кров, і смерть, і відчай,
І клекіт хижої орди,
Маленький сірий чоловічок
Накоїв чорної біди.

Д В'ячеслав Липинський стверджує, що «ніхто нам не збудує держави, коли ми її самі не збудуємо, і ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути».

20. Прочитайте речення.

Ми зупинилися (1) приблизно на тому місці (2) де стояв наш хутір (3) але все довкруги так змінилося (4) що я не мав певності (5) чи воно справжнє.

Кому потрібно ставити на місці всіх цифр, ОКРІМ

А 1 Б 2 В 3 Г 4 Д 5,6

21. Неповним є речення

А Життя- єдина мить.

Б Життя – це божевільне ралі.

В Ніхто без діла не сидів.

Г Нема на світі України, немає другого Дніпра.

Д У лісі сонце.

22. Поширеним є речення

А Згасає день.

Б Наздогін – прислівник.

В Я буду сміятися.

Г Книгу прочитано.

Д Пісок і літо, дощі та райдуги...

23. Позначте речення, у якому між підметом і присудком треба поставити тире (розділові знаки пропущено)

А Моє життя неначе пісня.

Б Я не турист у ріднім краї.

В Життя пройти не поле перейти.

Г Робота як робота.

Д Деревина міцна на своєму ґрунті .

24. Не є спільнокореновими слова в рядку

А чистенький, чистесенький, відчислити, чистити

Б ліс, лісок, лісовий, лісник

В вода, підводний, водиця, водичка

Г ясніти, яснішати, ясенький, ясененький

Д морозець, морозний, заморозки, підморозило

25. Граматичну помилку допущено в реченні

А Усміхаючись, альпініст розповідає про своє останнє сходження.

Б Виконуючи домашнє завдання, нас змусили користуватися додатковою літературою.

В Пов'язуючи бережливе ставлення до мови з поняттям патріотизму, учені мають рацію.

Г Осінь господарювала, уклавши землю листям.

Д Крутою дорогою прямуючи, попереду мало побачиш.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

<i>Випадок уживання тире</i>	<i>Приклад</i>
1 тире в безсполучниковому реченні	А Гаї шумлять – я слухаю.
2 тире в складносурядному реченні	Б Гасне заграва – і багряний відблиск на снігу згасає.
3 тире між підметом і присудком	В Нагуєвичі – колиска Франкового генія.
4 тире при однорідних членах речення	Г По тім боці — моя доля. Д Стерня, свіже литво полукіпків, снопи і снопи – усе виблискує золотом.

27. Установіть відповідність між головною й видом можливої підрядної частини складного речення.

<i>Головна частина</i>	<i>Вид підрядної частини</i>
1 Вона налаштована, так що...	А наслідку
2 Верталися пізно, бо...	Б обставинне допустове
3 Хазяйнує жовтень скрізь, де...	В причини
4 Ви мені здалися молодою, хоч...	Г з'ясувальне Д місця

28. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі (розділові знаки пропущено).

<i>Відокремлений член речення</i>	<i>Приклад</i>
1 означення	А Уся країна повита красою зеленіє умивається дрібною росою.
2 прикладка (різновид означення)	Б А на Катерину дитя своє єдине тільки поглядає.
3 обставина	В Як я люблю безрадісно тебе народе мій!
4 додаток	Г Мружачись Софія взяла зі стола маленький срібний дзвоник. Д Опріч Гафійки було ще двійко дітей.

29. З'ясуйте, яким членом речення є виділене слово

<i>Член речення</i>	<i>Приклад</i>
1 присудок	А Доки сонце зійде, роса очі виїсть.
2 додаток	Б Сила вояча, а розум кур'ячий .
3 обставина	В Уста дівчини усміхаються.
4 підмет	Г Скрипливе дерево довго живе. Д Як голова сивіє, то розум мудріє.

30. Доберіть антонімічні фразеологізми

1 витикати носа	А згладжувати гострі кути
2 водою не розлити	Б замилювати очі
3 підкидати жару в огонь	В як кішка з собакою
4 сміятися на кутні	Г скалити зуби Д не показувати очей

ВАРІАНТ 46

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Збройні сили України вже майже рік успішно “демлітаризовують” російських окупантів. (2) Велика заслуга в цьому - Валерія Залужного, який став одним із облич потужного протистояння 200 -тисячній армії. (3) Валерій Федорович - новий тип воїначальника, який уже не вчився в жодному російському чи радянському військовому училищі. (4) Він здобував освіту в Одеському інституті сухопутних військ, а пізніше - у Національній академії оборони. (5) З 27 липня 2021 року обіймає посаду головнокомандувача Збройних Сил України. (6) Про власний бойовий досвід говорити не любить, бо переконаний, що доля генерала й доля солдата на війні по різному сприймаються. (7) Валерій Залужний з легкістю знаходить спільну мову з солдатами та молодшими офіцерами, розуміючи їхні основні проблеми.

- Орфографічну помилку допущено в слові речення
А другому Б третьому В шостому Г сьомому
- Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А першому Б другому В четвертому Г шостому
- Складним реченням є
А друге Б четверте В п'яте Г сьоме
- У знахідному відмінку вжито слово
А сили Б тип В досвід Г доля
- Відокремлена обставина є в реченні
А третьому Б четвертому В шостому Г сьомому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

- На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ
А випадок
Б висіти
В витрата
Г добуток
- Той самий звук позначає підкреслена літера в усіх словах рядка
А смієшся, шерсть, шовковий
Б безмежний, візит, зірочка
В вітчизна, чинний, черепаха
Г якби, гудзик, анекдот
- Грамматичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ
А звернутися по справі
Б відвідувати по вихідних
В комісія по вивченню
Г жити по правді
- Орфографічну помилку допущено в рядку
А премудрий, примирення, прірва, предовго
Б привезли, претишений, прізвисько, притримати
В презлий, прикласти, прізвище, прехитрий
Г пригорілий, приміський, представник, присвячений
- НЕ МАЮТЬ** закінчення всі слова в рядку

- А несподівано, ситро, ходити
- Б метро, пальто, міркуючи
- В синіючи, стиха, денді
- Г авеню, дно, весело

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *И пишеться на місці пропуску в усіх словах рядка*

- А д..ригент, інст..тут, през..дент, к..парис
- Б граф..н, кол..брі, м..трополит, м..гдаль
- В к..нджал, пс..хологія, рад..ус, л..мон
- Г к..зил, х..мера, Ваш..нгтон,ф..тнес
- Д Антаркт..да, Балт..ка, Ват..кан, б..жутерія

12. *Літеру с треба писати на місці крапок у всіх словах рядка*

- А ...жалитися, ро...кинутися, ...хопити
- Б бе...карний, ...цілити, ...хибити
- В ...шити, ро...бити, ...чистити
- Г ...казати, ...тягти, ...фотографувати
- Д ...питати, ...тиха, ...ліпити

13. *Помилку в утворенні ступенів порівняння прислівників допущено в рядку*

- А дружніше, активніше
- Б найбільш докладніше, більш натхненніше
- В найменш красиво, більш грамотно
- Г більш упевнено, холодніше
- Д глибше, найглибше

14. *Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка*

- А ті(н/нн)ю, Гали(ч/чч)ина, коро(н/нн)ий
- Б Ві(н/нн)и(ч/чч)ина, свяще(н/нн)ий, ві(д/дд)ати
- В Закарпа(т/тт)я, букве(н/нн)ий, нездола(н/нн)ий
- Г (с/сс)авець, во(з/зз) 'єднання, шале(н/нн)ий
- Д зра(н/нн)я, одухотворе(н/нн)ий, ві(д/дд)аль

15. *Усі дієслова вжиті в наказовому способі, ОКРІМ*

- А заставимо
- Б одріжте
- В прийдімо
- Г учіться
- Д хай зберуться

16. *Закінчення -у(-ю) в родовому відмінку мають усі іменники в рядку*

- А жах, вальс, аналіз
- Б електроліз, кисень, каштан
- В фокстрот, провулок, майдан
- Г звіробій, літр, синтез
- Д бузок, метр, сум

17. *Грамматичну помилку допущено в рядку*

- А перше лютого, сто один грам
- Б п'ять сотих гектара, двоє хлоп'ят
- В із першим вересням, одна друга торта
- Г шість зошитів, два киянина
- Д четверо курчат, сім з половиною кілограмів

18. *Тире потрібно обов'язково ставити в усіх реченнях, ОКРІМ*

- А Хата без хазяйки сирота.
- Б Гаї шумлять я слухаю.
- В Відданість своїй справі ось найбільша радість.
- Г На річці у лісі на полі усюди німа тиша

Д Цвітуть картоплі і мак по них цвіте.

19. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

- А біблейська істина
- Б бути на доброму рахунку
- В ведучий фахівець
- Г виглядати веселим
- Д захищати свої інтереси

20. *Двокрапку треба поставити в складному безсполучниковому реченні (розділові знаки пропущено)*

- А Реве Дніпро й лани широкополі медами пахнуть колосом шумлять .
- Б Реве та стогне Дніпр широкий сердитий вітер завива...
- В Тихо в лісі тільки поскрипує веселий морозець.
- Г Бачу здалека хвиля іскриста вільно грає по синьому морю.
- Д Розпочалися жнива заочуй рукава.

21. *Поширеним є речення*

- А Спочинь, матусенько!
- Б Картина намальована.
- В Рахуй і міряй, міряй та терпи!
- Г Мабуть, йому боліло.
- Д Море тихе і спокійне.

22. *Неправильно побудовано речення*

- А Почувши її голос, мені треба заспокоїтися.
- Б Не вимовивши жодного слова, дівчина вийшла на вулицю.
- В Ольга захвилювалася, почувши зворушливу розповідь.
- Г Прочитавши цікаву статтю, я захотів поділитися враженнями.
- Д Створюючи виставу, режисер суттєво осучаснив текст класичної п'єси.

23. *Прочитайте речення.*

Найбільш ...підприємства мали ...матеріальну базу і могли виробляти продукцію...якості.

Правильним є варіант заповнення пропусків

- А розвинутіші, найкращу, високої
- Б розвинуті, непогану, вищої
- В розвинуті, найкращу, найвищої
- Г розвинуті, кращу, хорошої
- Д розвинутіші, найкращу, найвищої

24. *Після речення У розшумілу осінню ніч налетів вітер... треба поставите тире, якщо серед варіантів його продовження вибрати*

- А зриваючи листя дерев.
- Б і хурделиця листя здійнялася на стежці.
- В розігнав купчасті хмари.
- Г принісши перший подих зими.
- Д і розбудив самотнього дуба – велетня.

25. *М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка*

- А стан...те, чотир...ма, вел...вет
- Б вуз...кий, різ...бяр, мен...ший
- В склад...ці, пан...ський, ліз...те
- Г жмен...ка, Парас...чин, спіл...ний
- Д чершен...ці, монпанс...є, лял...чин

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. *Доберіть приклад до кожного виду однорідних членів речення*

<i>Однорідні члени речення</i>	<i>Приклад</i>
1 підмети	А Сірий, припорошений пилюкою степ збігає на південь.
2 присудки	Б І земля України, і небо, і люди – усе мені рідне.
3 додатки	В Мітинг почався, гримнув оркестр.
4 означення	Г «Слава!» покотилося і лягло до ніг.
	Д Я понесу і крик журавлів, і тихий шум обсіяних полів.

27. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини

<i>Фрагмент речення</i>	<i>Вид підрядної частини</i>
1 ...повернувся, хоча...	А з'ясувальна
2 ...перестрахувалася, для того щоб...	Б обставинна мети
3 ...ударив так, що...	В обставинна міри
4 ...заспокоївся, бо...	Г обставинна причини
	Д обставинна допустова

28. Установіть відповідність між видом односкладного речення та його прикладом.

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 означено-особове	А Іду знайомими стежками.
2 неозначено-особове	Б Сльозами горю не допоможеш.
3 узагальнено-особове	В Його сховали на горищі.
4 безособове	Г Як же довго їх нема.
	Д На морі хвилі.

29. Доберіть приклад до кожного випадку вживання коми (розділові знаки пропущено)

1 кома при вставному слові	А Коли в людини є народ тоді вона уже людина.
2 кома в складнопідрядному реченні	Б І дивна тінь чудна моя подоба гіркий тютюн у люльці притовче.
3 кома при відокремленій прикладці	В А що я власне винен тим панам?
4 кома в складному безсполучниковому реченні	Г На сході світліло проте тьма не хотіла відступати.
	Д Лилась пожежі вулканічна лава стояли в сивих кратерах сади.

30. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

(1) Перед (2) нами оживали неозорі лани, нам (3) навіть вчувався срібнострунний спів жайворонка, і здавалося, (4) що ми чуємо пахощі степових трав.

- А** прийменник
- Б** прислівник
- В** займенник
- Г** частка
- Д** сполучник

ВАРІАНТ 47

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) Богдан Сильвестрович Ступка - легенда українського театру й кіно. (2) Він зіграв багато незабутніх ролей, підкоривши серця мільйонів глядачів майстерністю й темпераментною грою. (3) Професіоналізм Ступки полягав не тільки в глибокому проникненні в характери своїх персонажів, але й у моральній та фізичній самовіддачі, з якою актор працював на майданчику. (4) Пробирав свої сили Богдан Сильвестрович і на державній службі. (5) У 1999-2001 роках очолював міністерство культури і мистецтв України. (6) Він був вірним сином України й безмежно любив свою Батьківщину. (7) «Головне, що варто розуміти українцеві – це те, що він унікальний, бо вільний!», – казав Богдан Ступка.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В третьому Г шостому

3. Складним реченням є

А перше Б друге В третє Г четверте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А легенда Б професіоналізм В характери Г актор

5. Однорідні присудки є в реченні

А першому Б другому В четвертому Г шостому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А глядач
Б горошина
В гуртожиток
Г данина

7. Літеру с треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А ...цідити, ...хопити, ...варити
Б ...фотографувати, ро...сунути, ...казати
В ...кипіти, ...трясти, ...писаний
Г ...чистити, ...пасувати, ...купчення

8. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

А юнац...кий, дівон...ці
Б мен...ший, кин...те
В учител...ський, кін...чик
Г волин...ський, Натал...ці

9. Підкреслені літери позначають один і той самий звук у всіх словах рядка

А решето, партер, ремінь
Б косий, листопад, пітний
В весняний, відвезти, бешкет
Г вигода, олень, собі

10. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

А беззахис...ний, хорис...чин, учас...ник
Б шіс...надцять, пристрас...ний, ціліс...ний
В заздріс...ний, вартіс...ний, шус...нути

Г турис...ський, швидкіс...ний, проїз...ний

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка*

А лін...ю, тряс..я, під..убний, ов..а

Б молод..ю, від...ати, Галич...ина, блажен..о

В юн..ат, нехворощ..ю, зран...я, с...авці

Г стат...ей, побит..ів, окаян..ий, незлічен..о

Д навман...я, бов..аніти, невблаган..ість, недуман..о

12. *Частку не треба писати разом у варіанті*

А ще не/зірваний листок

Б трава не/скошена

В не/кожен зробить

Г не/здійснена мрія

Д не/варто переживати

13. *Помилку допущено в правописі числівника в рядку*

А у тисячу шістсот сорок третьому році

Б з п'ятдесятьма учнями

В після двадцять п'ятого листопада

Г на семистах сорока метрах

Д ста двадцяти двох гектарів

14. *Помилку у творенні форми наказового способу дієслова допущено в рядку.*

А прочитай

Б нехай діє

В давайте скажемо

Г знаймо

Д ідіть

15. *Грамматичну помилку допущено в реченні*

А Розробляючи цю модель, ми провели кілька випробувань.

Б Закінчуючи навчання в університеті, перед нами постало питання трудовлаштування.

В Повідомивши новини, учитель вийшов із класу.

Г Лежачи на печі, їжі не здобудеш.

Д Не зрозумівши завдання, дівчинка запитала ще раз.

16. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

А молодий юнак

Б сучасна модерна цивілізація

В підсумковий результат

Г свій власний успіх

Д спричинив вибух

17. *Помилку в чергуванні у/в допущено в рядку*

А сидимо у вагоні, жити в твоєму будинку

Б прийти вчасно, прочитати у Хвильового

В в останньому вагоні, побачити у фейсбуці

Г накидати у твердопаливний котел, плавати в озері

Д бути у твоєму серці, запитати в учителя

18. *Обставина відокремлюється в усіх реченнях, ОКРІМ(розділові знаки пропущено)*

А Шукаючи в минулому грядуще можливо легше зрозуміти суще.

Б Людина владарюючи над іншими втрачає власну свободу.

В На війну вийшовши на воєвод не покладайся.

Г Ганяючись за недосяжним ми здійснюємо неможливе.

Д Він говорив плутано й не дивлячись на батька.

19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Тебе ж у далеч владно закликає, напоєна надіями, пільма.

Б Годинник з маятником, схожим на повний місяць, байдуже одбивав секунди.

В У всякій країні є високопоставлені громадяни, зайняті зведенням пірамід.

Г Вік людини визначається не цифрами, записаними в паспорті, а міцністю серця.

Д Не зайнята справою людина ніколи не зможе насолодитися повним щастям.

20. Прочитайте речення.

... народним повстанням у ... стала Коліївщина, якій Великий Кобзар присвятив один з ... своїх творів – поему «Гайдамаки»

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А найбільшим, тисяча вісімсот сімдесят шостому році, найкращих

Б самим великим, тисяча вісімсот сімдесят шостому році, найкращих

В найбільшим, тисяча вісімсот сімдесят шостому році, самих кращих

Г найбільшим, тисячу вісімсот сімдесят шостому році, найкращих

Д найбільшим, тисяча восьмиста сімдесят шостому році, найкращих

21. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

У 1884 році Пауль Ніпков, (1) поляк за національністю, (2) який працював інженером у Німеччині, (3) запропонував здійснити розкладання зображення за допомогою обертового диска, (4) що має ряд невеликих отворів, (5) розташованих по спіралі, (6) і дозволяє рядково зчитувати зображення; (7) сам учений вперше побачив свій прилад у дії лише в 1923 році на одній з міжнародних виставок радіоапаратури, (8) встигнувши до цього часу забути про свій винахід.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

А кома 1, 2 – при відокремленій прикладці

Б кома 3, 4 на межі сурядних частин складного речення

В коми 5, 6 - на межі відокремленого означення

Г крапка з комою 7 - на межі складного речення

Д кома 8 – на межі відокремленої обставини

22. **НЕПРАВИЛЬНО** розставлено розділові знаки при прямій мові в реченні

А «Прагніть не до успіху, а до цінностей, які він дає», – вважав Альберт Айнштайн.

Б «Духовне життя нації, – вважає Г. Лозко, – цілком залежить від здоров'я кожної особистості».

В Народна мудрість говорить: «Не потрібен і клад, коли в сім'ї лад».

Г «Єдиний спосіб робити свою роботу добре — це любити її, – пише Стів Джобс і продовжує. - Якщо ти ще не знайшов свою улюблену справу, продовжуй шукати».

Д «Правильно мислити – означає створювати», – читаємо в книзі.

23. Простий дієслівний присудок виражений дієсловом **бути** в реченні

А Вечір був чарівний, зоряний, пісенний.

Б Цього разу він був одягнений аж надто пишно.

В Біля мосту й справді було стовпотворіння.

Г Толя був син хазяїна того будинку, де вони жили.

Д Буду я навчатись мови золотої.

24. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Будеш сіяти з сумом — вродить печаль

Б Бачу здалека: хвиля іскриста грає вільно на синьому морі.

В Повіяв вітер по долині, пішла долиною луна.

Г Погляне — холодною водою обіллє.

Д На білу гречку впали роси, веселі бджоли одгули.

25. Позначте складнопідрядне речення з однорідною підрядністю

А Коли на руки немовля береш, кажи слова, що й твій далекий прашур.

Б А сонячне проміння згасало над горою, де була пасіка, де ми були удвох.

В Та й досі істинним є твердження: якщо люди перестануть чинити за правилами, вони втратять людську подобу.

Г Кожен, хто читає про Січ, неодмінно натрапляє на слово «курінь», яке вживається у двох значеннях.

Д Існує народна прикмета: якщо навесні багато пролісків, то гарно вродить картопля.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення

Вид речення	Приклад
1 означено-особове	А Сади сині, повні і соковиті.
2 неозначено-особове	Б Всього того вже не побачу.
3 називне	В Звичаями керуються щоденно.
4 безособове	Г Тепла літня ніч.
	Д Пахло грибами й прохолодою конвалій.

27. Доберіть закінчення до кожного речення

Речення	Фразеологізм
1 Незважаючи на поразку, спробуйте ...	А бити в литаври
2 Козаки, які знаходилися в дозорі, при появі ворога починали ...	Б бити лихом об землю
3 Економічна криза починає ...	В бити в ніс.
4 Кожна перемога викликає бажання ...	Г бити по кишені.
	Д бити на сполох.

28. Доберіть приклад до кожного випадку вживання розділового знака.

Розділовий знак	Приклад
1 кома при відокремленому означенні	А Пізнавши людей, розумним станеш.
2 кома в складнопідрядному реченні	Б Поганих слів нема, є тільки погані думки.
3 кома в складносурядному реченні	В Хто сказав, що все уже відкрито?
4 кома в безсполучниковому складному реченні	Г Дрібні послуги, надані вчасно, видаються величезною добродією.
	Д Попливли тумани по ярах, і ліси загули на вітрах.

29. У відповідь за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

1 <u>У лісі</u> сумно.	А <u>Хоч чоловік як ворона</u> , а все ж жоні оборона.
2 <u>З голоду й холоду</u> півень не співає.	Б Пішла вночі до ворожки, <u>щоб поворожити</u> .
3 Кличе мати <u>вечеряти</u> .	В Чесний, <u>бо дурний</u> .
4 <u>Незважаючи на пізню годину</u> , вирішили таки піти на вулицю.	Г <u>Що темніша ніч</u> , то яскравіші в ній маяки.
	Д Там, <u>де є українці</u> , є й мистецтво

30. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

(1) На обличчях акторів можна (2) прочитати всі (3) не (4) зіграні ними ролі.

А прийменник

Б частка
В дієприкметник
Г неозначена форма дієслова
Д прикметник

ВАРІАНТ 48

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) 21-річна Катерина Поліщук (позивний «Пташка») з перших днів повномасштабного вторгнення приїхала в Маріуполь, де надавала допомогу пораненим. (2) Дівчина працювала медиком-добровольцем в організації «Госпітальєри». (3) Коли росіяни захопили Маріуполь та «Азовсталь», вона потрапила в полон. (4) Перебуваючи в Оленівці дала інтерв'ю російським пропагандистам українською мовою, в якому повідомила, що не шкодує про те, що пішла захищати Маріуполь. (5) 22 вересня дівчина повернулася в Україну в рамках масштабного обміну.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Простим реченням є

А перше Б друге В третє Г четверте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А Катерина Б дівчина В росіяни Г Маріуполь

5. Допущено помилку при чергуванні у/в у реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На перший склад падає наголос у всіх словах, ОКРІМ

А донька
Б дрова
В косий
Г зібрання

7. Граматичну помилку допущено в рядку

А смачна путасу, одноманітне меню, роздратований шимпанзе
Б мужній тореро, швидкий кенгуру, прозорий тюль
В офіційний аташе, барабанний дріб, смачна бере
Г широкий Дніпро, чергове кліше, хронічна нежить

8. На запитання «Котра година?» правильна відповідь

А без п'ятнадцяти вісім
Б за чверть три
В тринадцять двадцять
Г чверть по сьомій

9. Помилку в написанні слова допущено в рядку

А хімічний, таксист, принтер
Б єпископ, пріоритет, диспансер
В дистанція, гуманізм, інтермецо
Г гумореска, міледі, профілактика

10. Апостроф треба писати в усіх словах рядка

А Мін...юст, полум...яний, ф...юзеляж
Б об...єднати, над...яр...я, бур...ячиння
В плем...я, роз...ятрити, св...ятковий

Г дит...ясла, черв...як, роз...яснити

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ
- А на наступній неділі
 - Б корисливі копалини
 - В раритетні рідкісні видання
 - Г укладати договір
 - Д під відкритим небом
12. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка
- А п'ятниця, джерело, дзеркало
 - Б якість, щирість, земляки
 - В пайок, об'єднання, сьогодні
 - Г щебечуть, джміль, мільйон
 - Д ясний, кар'єра, в'ялення
13. Частку *не* треба писати окремо у варіанті
- А не/зірваний листок
 - Б не/обхідно прочитати
 - В у нього не/має сил
 - Г не/виконане завдання
 - Д не/зовсім згідна
14. Між підметом і присудком обов'язково треба поставити тире в реченні (розділові знаки пропущено)
- А Пісня покликана відроджувати мову.
 - Б Кожен може стати поетом.
 - В А поле немов море.
 - Г Поводитися з мовою як-небудь значить мислити як-небудь.
 - Д Слово не полова.
15. Редагування потребує речення
- А Тарас Шевченко ствердив і виховав національну гідність народу.
 - Б Я живу, і борюсь, і творю для людей.
 - В Я захоплююся й часто слухаю сучасну музику.
 - Г У травні бджоли почали роїтися й вилітати зі своїх хаток.
 - Д Вітер гнув тополю і крутив курявою над висохлим полем.
16. Тільки в множині вживаються всі іменники в рядку
- А панталони, рух
 - Б бутси, молоко
 - В бриджі, макарони
 - Г штани, шнурки
 - Д прянощі, куски
17. Дісприкетниковий зворот *НЕ* треба відокремлювати комами в реченні (розділові знаки пропущено)
- А Людина наділена співчуттям ніколи не пройде мимо горя.
 - Б Обличчя матері обвітрене й засмагле на ланах стало більш яснішим.
 - В Пісню написану Андрієм Малишком і сьогодні радо слухають.
 - Г Зароблений чесною працею хліб був дуже смачним.
 - Д Соняшники озвучені бджолами чомусь схожі на круглі кобзи.
18. Поширеним реченням є
- А Дехто з учених не прийшов.
 - Б Життя стає радістю.
 - В Слідчі згідні допомогти.
 - Г Школярка готова відповідати.
 - Д Учителька попросила прочитати.

19. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Заради дітлахів, (1) що приїдуть на сніданок, (2) там, (3) здається, (4) буде сьогодні плов, (5) хоч, (6) звичайно, (7) жінки навряд чи приготують його так, (8) як це зробив би – (9) будь він трохи вільніший сьогодні – (10) сам В'ячеслав Зінкевич.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано у рядку

А кома 1, 2 – на межі підрядної частини складного речення

Б кома 3,4; 6,7 - на межі вставного слова

В коми 5 – перед відокремленим означенням

Г кома 8 – перед складнопірядним реченням

Д тире 9,10 – на межі вставленого речення

20. Прочитайте речення.

Учителька попросила ... сісти ... і ... підручники.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

А всіх, на свої місця, розгорнути

Б усіх, по своїх місцях, розгорнути

В всіх, по своїх місцям, відкрити

Г всіх, на свої місця, відкрити

Д усіх, на свої місця, розгорнути

21. Прочитайте речення.

Христинка (1) чіпляючись за паркан (2) напружилася з усіх сил і стала на коліна (3) а в очах потемніло (4) пішли дрібні метелики (5) і сухі металеві нитки в повітрі.

НЕ треба ставити коми на місці цифри

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

22. Двокрапку треба поставити в реченні (розділові знаки пропущено)

А Ідеш отак у доброму косарському товаристві і бачиш ідуци і вечірне небо і ясну зорю.

Б І досі сниться під горою між вербами та над водою біленька хаточка.

В Варта спить на вулицях безлюдно.

Г Хвиля коси розпускає убирається в каміння.

Д Понад гаєм над водою всюди стеляться тумани.

23. Відокремлений додаток є в реченні (розділові знаки пропущено)

А Не виконавши завдання не звертайтеся до мене.

Б Усім крім Данила ця презентація сподобалась.

В Наляканий громовицею кінь тихенько заіржав.

Г Голос у нього гучний і спочатку завжди впевнений і респектабельний як кажуть голос людини зі знанням справи.

Д Заспівайте бабуню мені колискову.

24. Односкладним є речення

А Кожному птаку своє гніздо миле.

Б Мудрий з пів слова розуміє.

В Усе в захопленні мовчить.

Г Не ображаюся на тебе, доле.

Д У кожній хвилі хтось родиться у світі.

25. Вставне слово є в реченні

А Я принаймні знаю правила поведінки в громадських місцях.

Б Хлопці про наші плани на це літо навіть не здогадувалися.

В Ніхто не може таке витримати.

Г Інколи найщиріша правда здається такою неправдоподібною.

Д Ви зараз звичайно можете передумати їхати в це відрядження.

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення

<i>Вид односкладного речення</i>	<i>Приклад</i>
1 безособове	А Пахло водяними лілеями.
2 означено-особове	Б Літа плывуть, як вода.
3 неозначено-особове	В На порозі хати раптом зупинився і прислухався.
4 узагальнено-особове	Г Визначай смак не по шкарлупі, а по ядру. Д У школі готуються до свята рідної мови.

27. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Я жив (1)би двічі і помер би двічі, (2)якби було нам два життя дано, щоб людуству (3)чесно глянути у вічі; не зганьбленим (4)зберігши знамено.

А сполучник

Б прислівник

В частка

Г дієприкметник (особлива форма дієслова)

Д дієприслівник (особлива форма дієслова)

28. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

<i>Випадок вживання тире</i>	<i>Приклад</i>
1 між підметом і присудком	А І вже веселка – ніжна і грайлива – у чистім небі стала над Дніпром.
2 відокремлення означення	Б Пливе Десна – Довженкова ріка.
3 відокремлення прикладки	В Екваліпт – одне з найвищих дерев.
4 у безсполучниковому реченні	Г Зверху у гнізді живуть лелеки, під низом – горобці. Д Зажурилась Україна – така її доля.

29. Доберіть антоніми до фразеологізмів

<i>Фразеологізм</i>	<i>Антонім</i>
1 тягнути лямку	А холодний розум
2 гаряча голова	Б по струні ходити
3 на голову вилізти	В скинути ярмо
4 за тридев'ять земель	Г рукою сягнути Д і за холодну воду не братися

30. Установіть відповідність між видом складного речення та його прикладом (розділові знаки пропущено).

<i>Вид речення</i>	<i>Приклад</i>
1 складносурядне	А Не говори печальними очима те що бояться вимовить слова.
2 складнопідрядне	Б Діти плачуть і плачуть дерева.
3 безсполучникове	В Дні минають і лік їх загубиш бо зробилися ночі малі.
4 складне з різними видами зв'язку	Г Жовті квіти як важкі піски осипаються. Д Люди до неї говорять не чує не слухає.

ВАРІАНТ 49

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1) У 1861 році на хуторі Юзефин поблизу Луцька народився Петро Янковський, на прізвище Урсус. (2) Свою популярність він завоював завдяки численим перемогам у спортивних змаганнях, великій фізичній силі та відмінній техніці в класичному стилі боротьби. (3) Його вага сягала 146 кг, а ріст - 192 см. (4) Відомо, що навіть легендарний Іван Піддубний здолав усіх окрім Янковського. (5) Результатом їхнього поєдинку, що відбувся у Феодосії, була нічия. (6) Пізніше спортсмени подружилися. (7) Петро Янковський став навіть хрещеним батьком відомого українського велетня. (8) Своєрідний рекорд встановив Урсус і в 1908 році, коли виграв усі можливі шістнадцять поєдинків.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В шостому Г сьомому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б третьому В четвертому Г п'ятому

3. Простим реченням є

А друге Б четверте В п'яте Г восьме

4. У знахідному відмінку вжито слово

А Петро Б популярність В вага Г спортсмени

5. Відокремлена прикладка є в реченні

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На другий склад падає наголос у слові

А застібка
Б застопорити
В зобразити
Г зручний

7. Орфографічну помилку допущено в рядку

А комп'ютер, прем'єр, рюкзак, бюро
Б бульйон, ательє, кар'єра, інтерв'ю
В каньйон, батальйон, конференс'є, п'єдестал
Г Рив'єра, Ньютон, нюанс, шприц

8. На запитання «Котра година» правильною є відповідь

А п'ять годин тридцять хвилин
Б за п'ятнадцять хвилин шість
В без п'яти хвилин десята
Г за десять восьма

9. Однакова кількість букв і звуків у кожному слові рядка

А прощання, дивишся, пищить
Б мелодія, ряска, слов'янський
В браконьєр, юнацький, джем
Г юність, ательє, щедрість

10. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

А млос..ний, фігурис..ці, захис..ний
Б наміс..ник, аба..ство, тріс..нути
В безшелес..ний, тус..ніти, бриз..нути

Г почес..ний, умис..ний, тиж..невий

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. *Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ*

- А корективи й поправки
- Б моя власна думка
- В остаточний результат
- Г корисливе молоко
- Д скасувати конференцію

12. *Помилку в написанні власних назв допущено в рядку*

- А стадіон «Динамо», підручник «Історія України»
- Б видавництво «Веселка», літак «Антей»
- В орден «Почесного легіону», газета «Факти»
- Г медаль «За відвагу», цукерки «Зоряне сяйво»
- Д журнал «Форбс», станція метро «Університетська»

13. *Помилку в написанні імені по батькові допущено в рядку*

- А Ілліч, Іллівна
- Б Сергієвич, Сергіївна
- В Григорович, Григорівна
- Г Лукич, Луківна
- Д Миколаївна, Миколайович

14. *Звук [д] є в кожному слові рядка*

- А дятел, дерево, подати
- Б джерело, подивитися, день
- В городина, футбол, дубина
- Г дзеркало, подарунок, драбина
- Д десяток, дівчина, давнина

15. *Помилку в написанні прислівника допущено в рядку*

- А сама самотою, щовечора, мимохить
- Б тишком-нишком, як-не-як, любо-дорого
- В рік у рік, коли-небудь, по латині
- Г де-не-де, зненацька, абиде
- Д по-англійськи, довкола, напам'ять

16. *Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка*

- А нет..о, лат.е, капуч..ино
- Б пан..о, ан..али, Міс..урі
- В ас..орті, мадон..а, віл..а
- Г лібрет..о, ван..а, контр..еволуція
- Д хоб..і, ман..а, Одіс..ей

17. *Граматично неправильне продовження речення Вертаючись додому... подано в рядку*

- А не помічали нічого навкруги.
- Б зустріли перехожих.
- В почало темніти.
- Г не відчували втоми.
- Д згадували дитинство.

18. *Неповним є речення в рядку*

- А Як гарно та весело літом у полі.
- Б Васильки у полі.
- В У морі байдужості штормів не буває.
- Г Знову все ясніє у співі птиць.
- Д Запахла осінь в'ялим тютюном.

19. Дієприкметниковий зворот НЕ треба відокремлювати комами в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Людина наділена співчуттям ніколи не пройде мимо горя.
- Б Обличчя матері обвітрене й засмагле на ланах стало більш яснішим.
- В Пісню написану Андрієм Малишком і сьогодні радо слухають.
- Г Сади омиті музикою загадок ковтають пил міжселищних доріг.
- Д Самі на себе дивляться розгублені од власної краси ліси.

20. Вставні слова вжито в усіх рядках, ОКРІМ (розділові знаки пропущено)

- А Справді луна та стояла в кожній душі бриніла в кожному серці.
- Б Біда кажуть не сама ходить а з дітками.
- В Так чудно її звать на ймення що їй-богу ніяк не второпаю!
- Г Навіть сині дзвіночки сяяли холод на траві.
- Д Отже дяка Богові цього не сталося.

21. Прочитайте речення.

Станом на 1 грудня провакциновано більше ... мільйонів ... тисяч.
Грама^тично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А п'ятнадцяти, восьмисот дев'ятнадцяти
- Б п'ятнадцяти, восьмиста дев'ятнадцяти
- В п'ятьнадцятьох, восьмисот дев'ятнадцять
- Г п'ятинадцяти, восьмиста дев'ятнадцяти
- Д п'ятнадцятьох, восьмистах дев'ятнадцятьох

22. Поширеним є речення

- А «Кайдашева сім'я» - повість.
- Б Не плач, Катерино.
- В Я буду сміятися.
- Г Роботу організовано.
- Д Мабуть, повернемося.

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Намозолений денною працею,(1) Іван увечері прилягав на галявинці обіч халупи й дивився,(2) як вогники блимають у далекій Забережі,(3) а на легкому вітрику листом шептали дерева,(4) з ущелини-урвища примовляв потічок,(5) дзвоником подзенькувала корова на палі.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А тире 1 – після відокремленого означення
- Б кома 2 – перед складнопідрядним реченням
- В кома 3 – перед складносурядним реченням
- Г кома 4 – перед складносурядним реченням
- Д кома 5 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком

24. Неправильно поєднано іменник з кількісним числівником у рядку

- А два мобільних телефони
- Б три sms-повідомлення
- В чотири абонента «Київстар»
- Г три скретч-картки
- Д двадцять три мобільні батареї

25. У всіх дієсловах у II особі однини пишеться в закінченні е(є) в рядку

- А писати, гратися, дивитися
- Б боротися, одягати, переконуватися
- В заздрити, цвісти, охопити
- Г відпустити, горіти, мити
- Д думати, спостерігати, лежати

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. З'ясуйте вид підрядного речення за прикладами.

<p><i>Вид підрядного речення</i></p> <p>1 обставинне умови 2 з'ясувальне 3 означальне 4 обставинне порівняльне</p>	<p><i>Приклад</i></p> <p>А Якщо мова не має значення, то хай буде українська. Б Ти знаєш, що ти людина. В Раби – це нація, котра не має Слова. Г Море застогло й загуло, як сосновий бір під час бурі. Д Бджоли живуть там, де є квітучі рослини.</p>
--	--

27. Доберіть приклад до кожного випадку вживання тире.

<p><i>Випадок уживання тире</i></p> <p>1 тире між підметом і присудком 2 тире при відокремленій прикладці 3 тире в безсполучниковому реченні 4 тире при однорідних членах речення</p>	<p><i>Приклад речення</i></p> <p>А За розмальовку хати сусідів Марія отримала винагороду – поросю. Б Випав сніг — і дахи будинків вкрились товстою білою ковдрою. В Зраджувати друга – великий гріх. Г І фабрика, і ліс, і небо – усе навколо захиталось і закрутилося. Д Зацвіли в саду гвоздики — осінь тільки починається.</p>
---	--

28. З'ясуйте, який відокремлений член речення є в кожному прикладі (розділові знаки пропущено)

<p><i>Відокремлений член речення</i></p> <p>1 прикладка 2 додаток 3 означення 4 обставина</p>	<p><i>Приклад</i></p> <p>А Окрім знаменитих чайок козаки користувалися підводними човнами. Б Козаки вміли довго перебувати під водою дихаючи через очеретини. В Я не можу спокійно дивитися на вітряки добрі душі українського степу. Г Напевно кожен на згадку про веселе літо зберігає гарну мушлю. Д Німувала дорога насічена переметами.</p>
---	---

29. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення

<p><i>Вид односкладного речення</i></p> <p>1 безособове 2 означено-особове 3 неозначено-особове 4 узагальнено-особове</p>	<p><i>Приклад</i></p> <p>А Не можна звикнути до неволі. Б Дивуєшся білим світом. В Нам подарували книгу. Г Кожна голова має свій розум. Д На кожен роток не накинеш платок.</p>
---	--

30. У відповідність фразеологізми та їх значення

<p><i>Фразеологізм</i></p> <p>1 пустити червоного півня 2 скреготати зубами 3 облизня піймати 4 перепастися на смик</p>	<p><i>Значення</i></p> <p>А зазнати невдачі Б схуднути В щось підпалити Г досягти успіху Д гніватися</p>
---	---

ВАРІАНТ 50

Завдання 1–5 мають по чотири варіанти відповіді, із яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

Прочитайте текст і виконайте завдання 1–5 до нього.

(1)Сергій Вікторович Жадан український письменник, перекладач, громадський діяч, фронтмен гуртів «Жадан і Собаки» та «Лінія Маннергейма». (2) Його літературні твори здобули числені національні та міжнародні нагороди, були перекладені більше ніж двадцятьма мовами. (3) Сергій Жадан є активним організатором літературного життя України та учасником мистецьких проєктів. (4) Письменник регулярно виступає в різних містах нашої держави в супроводі музикантів, тому нові твори пише переважно в дорозі: в аеропортах, на вокзалах, у літаках і поїздах. (5)Але від такого графіка митець отримує задоволення.(6)На початку війни Жадан заснував благодійний фонд, який підтримує освітні та культурні ініціативи.

1. Орфографічну помилку допущено в слові речення

А першому Б другому В четвертому Г п'ятому

2. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А першому Б другому В четвертому Г шостому

3. Складним реченням є

А перше Б друге В третє Г шосте

4. У знахідному відмінку вжито слово

А письменник Б твори В митець Г фонд

5. Два ряди однорідних членів має речення

А друге Б третє В п'яте Г шосте

Завдання 6–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

6. На третій склад падає наголос у слові

А магістерський
Б ненавидіти
В обрання
Г перепад

7. На запитання «Котра година?» правильно є відповідь

А сім годин
Б сім хвилин десятої
В чверть на двадцяті
Г без десяти восьма

8. Редагування потребує словосполучення

А глибоке Онтарію, прозорий бутель
Б надодлива цеце, різкий біль
В довга путь, ароматний шампунь,
Г далека Сибір, чорна туш

9. Спрощення приголосних позначається на письмі в усіх словах рядка

А щотиж...ня, проїз...ний, окупан...ський
Б хвас...ливий, облас...ний, невіс...ці
В студен...ський, облес...ливий, безчес...ний
Г перелес...ник, безчес...ність, мас...ний

10. Орфографічну помилку допущено в рядку

А імміграція, каса, шосе, бароко
Б комісія, сума, булла, ванна

В хобі, траса, тераса, шасі

Г ірраціональний, інновація, мароканець, тонна

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Закінчення –е (є) у формі кличного відмінка мають усі іменники в рядку

А Катря, мережа, молодець, читач

Б душа, пісня, лікар, Наталя

В Євгеній, козак, Настя, маляр

Г мудрець, школяр, юнак, хлопець

Д швець, друг, зозуля, Євген

12. Помилку допущено в написанні прислівника в рядку

А на жаль, безвісти, додолу

Б восени, збоку, наскрізь

В на гора, рік у рік, звечора

Г з радості, деколи, абияк

Д по-перше, восени, як-не-як

13. Усі фразеологізми мають значення злякатися, ОКРІМ

А страх пройняв, душа завмерла

Б волосся стало дибом, кров застигла в жилах

В жижки затрусилися, мурашки побігали

Г тьохнуло в животі, серце похололо

Д мороз побіг поза шкірою, побувати у бувальцях

14. Помилку при творенні наказового способу допущено в рядку

А ходімо

Б ходімте

В ідіть

Г нехай ходять

Д іди

15. Підкреслена літера позначає той самий звук в усіх словах рядка

А данина, занести, начинка

Б дичавіти, дивлячись, багаторазовий

В стрибати, новий, нести

Г чарівний, читання, черговий

Д усередині, центнер, свердло

16. Лексичну помилку допущено в усіх рядках, ОКРІМ

А виписка з протоколу

Б у травні місяці

В спідня білизна

Г вірна смерть

Д несуча стіна

17. Не з дієприкметниками пишеться окремо

А не/розчищена від снігу доріжка; ще не/ прочитана книга; не/розквітла блакитна троянда

Б ще не/збудована дача; не/бачене раніше видовище; не/виконане важливе доручення

В досі не/розв'язана проблема; не/позичені, а власні гроші; не/зварена мною кава

Г ніким не/зірване яблуко; не/зроблена вчасно робота; не/ застелене ліжко братика

Д не/скопаний татом город; не/заряджений мобільний телефон; не/залишений без догляду малюк

18. Односкладними є всі речення, ОКРІМ

А Не хвали мене в вічі, не гудь поза очі.

- Б Блиск над синіми снігами.
- В Люби природу не для себе, люби для неї.
- Г І день, і дим, і даль, і рими.
- Д Не кидай слів на вітер.

19. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Не сиди, склавши руки, то не буде скуки.
- Б Лінь, лежачи на печі, змерзне.
- В Земля, світаючи, всміхалась.
- Г Хто слухає, а хто окунів ловить слухаючи.
- Д Зробивши діло, гуляй сміло.

20. Типе між підметом і присудком обов'язково потрібно ставити в усіх реченнях, ОКРІМ

- А І кожен фініш це по суті старт.
- Б Навчання інвестиція в майбутнє.
- В Поведінка це дзеркало душі.
- Г Ти мій найкращий товариш.
- Д Тисячі тисяч мільйон.

21. Прочитайте речення.

Побувати в цих ... прагнуть ... туристи. Вони стараються взяти з собою ...хліба, сухарів, бананів.

Граматично правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А місцях, численні, якнайбільше
- Б місцях, чисельні, саме більше
- В місцям, численні, якнайбільше
- Г місцям, чисельні, якнайбільше
- Д місцях, багаточисельні, більше

22. Поширеним є речення

- А Група туристів зникла.
- Б Втрачено час.
- В Багато води сплигло.
- Г Я буду жити!
- Д Почалася гроза

23. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

По-перше,(1) в етикетному спілкуванні бажано уникати прямих указівок,(2) однозначних наказів і розпоряджень навіть тоді, (3)коли йдеться про ділове спілкування,(4) де є практична потреба в регуляторності,(5) розпорядності.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків запропоновано в рядку

- А кома 1 – перед вставним словом
- Б кома 2 – між частинами складного речення з безсполучниковим зв'язком
- В кома 3 – перед складнопідрядним реченням
- Г кома 4 – перед складнопідрядним реченням
- Д кома 5 – між однорідними членами речення

24. Помилку у творенні ступенів порівняння прикметника допущено в кожному реченні, ОКРІМ

- А У нього почерк більш кращий
- Б Оксана уважніша, ніж Андрій.
- В Тетяна сама молодша в класі.
- Г Олександр предобріший, ніж Сашко.
- Д Марія вища Олександрів.

25. Неправильне поєднано іменник з числівником у рядку

- А двоє гімназистів
- Б семеро гімназисток

- В шестеро дверей
- Г восьмеро лелеченят
- Д троє користувачів ПК

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою

26. Установіть відповідність між відокремленим членом речення та його прикладом (розділові знаки пропущено).

<p>Відокремлений член речення</p> <p>1 додаток</p> <p>2 обставина</p> <p>3 означення</p> <p>4 прикладка (як різновид означення)</p>	<p>Приклад</p> <p>А Слово передане від батька до сина летітиме крізь бурі і дощі.</p> <p>Б Втративши голову за волоссям не плачуть.</p> <p>В Але опріч погорди на його обличчі було написано ще щось.</p> <p>Г Дати ці позначені не днем і роком а цілими століттями.</p> <p>Д Ніжна сивина ранньої осені срібне павутиння пливе над землею.</p>
---	--

27. Доберіть приклад до кожного типу речення

<p>Тип речення</p> <p>1 складносурядне</p> <p>2 складнопідрядне</p> <p>3 складне безсполучникове</p> <p>4 складне з різними видами зв'язку</p>	<p>Приклад</p> <p>А Гарантія миру: закопати сокиру разом з ворогом.</p> <p>Б Не шукай правди в інших, коли в тебе її нема.</p> <p>В Боротьба - це умова життя: життя вмирає, коли закінчується боротьба.</p> <p>Г Співай же їм, мій голубе про Січ, про могили.</p> <p>Д Відберіть у людини мову - і вона здичавіє.</p>
--	---

28. Доберіть приклад до кожного виду односкладного речення

<p>Вид односкладного речення</p> <p>1 безособове</p> <p>2 означено-особове</p> <p>3 неозначено-особове</p> <p>4 узагальнено-особове</p>	<p>Приклад</p> <p>А Не одяг красить людину, а добрі діла.</p> <p>Б Учнів відпустили на канікули.</p> <p>В Написаного сокирою не вирубаєш.</p> <p>Г Не треба думати мізерно.</p> <p>Д Прислухайся до голосу розуму.</p>
---	--

29. З'ясуйте причину вживання тире

<p>Випадок вживання тире</p> <p>1 перед узагальнювальним словом</p> <p>2 між підметом і присудком</p> <p>3 при відокремленій прикладці</p> <p>4 у безсполучниковому реченні</p>	<p>Приклад</p> <p>А Серце твоє – маленький будинок на неосяжній холодній землі.</p> <p>Б Де ті думки – золоті кораблі?</p> <p>В Війнув вітер – каштани впали на брук.</p> <p>Г Рушник надає хаті затишності, а найперше – національного характеру.</p> <p>Д Сором, досада, злість – усе разом прийшло йому в голову.</p>
---	--

30. У відповідності за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень

<p>1 Полудень <u>люто</u> шолом пропіка.</p> <p>2 Святвечір відзначають <u>напередодні Різдва</u>.</p> <p>3 <u>Усупереч хворобі</u> хлопець продовжував навчання.</p> <p>4 <u>Навкруги</u> все таке біле, яскраве.</p>	<p>А Там, <u>де сплять книги</u>, будуть палити людей.</p> <p>Б Поміж літер розцвіла весна, <u>хоч на п'яти наступає осінь</u>.</p> <p>В <u>Кому добре</u>, той собі біди шукає.</p> <p>Г Він почекав, <u>поки вагон зрушив з місця</u>.</p> <p>Д Кожен живе так, <u>як він хоче</u>.</p>
--	---

1ВАРИАНТ 1В 2А 3В 4Г 5А 6Г 7Г 8Г 9Б 10Г 11А 12Г 13Г 14А 15Б 16Б 17Д 18А 19В 20Д 21Г 22Б 23Д 24Б 25Б 261Б2В3Г4Д 271В2Г3А4Д 281Г2Д3Б4В 291Б2А3Г4Д 30 1Б2Д3А4Г	2 ВАРИАНТ 1А 2А 3Г 4Б 5В 6А 7Г 8Г 9Г 10Г 11Д 12А 13Г 14А 15Д 16Б 17Д 18В 19А 20Д 21Г 22Д 23В 24Г 25Б 261Д2Г3А4Б 271А2В3Г4Д 281Д2А3Г4В 291Д2Б3Г4А 30 1Г2А3В4Д	3 ВАРИАНТ 1А 2Г 3Г 4В 5А 6Г 7Б 8В 9Г 10Г 11В 12Д 13В 14Б 15В 16В 17Г 18Д 19Б 20Б 21Г 22Г 23Г 24Г 25Б 261Д2А3Б4Г 271Д2Б3В4Г 281Б2В3А4Д 291Г2В3Б4А 30 1В2А3Г4Д	4 ВАРИАНТ 1Б 2В 3Г 4Б 5А 6А 7Г 8В 9Г 10Б 11В 12В 13А 14Г 15В 16А 17Б 18Д 19Д 20Г 21В 22Б 23В 24В 25Г 261Б2А3Г4В 271Б2Д3Г4В 281В2Д3А4Б 291А2Д3В4Б 30 1Б2Г3В4Д
5 ВАРИАНТ 1Г 2Б 3В 4А 5Б 6Г 7В 8А 9Г 10Г 11В 12Б 13В 14Б 15А 16А 17Д 18А 19Г 20Г 21Д 22Б 23Д 24В 25А 261Д2А3Б4В 271Д2Г3В4А 28 1Г2А3Б4Д 29 1А2Б3Д4В 30 1Б2Д3Г4А	6 ВАРИАНТ 1Г 2Б 3Г 4В 5Б 6Г 7Б 8Б 9Г 10В 11А 12Г 13В 14Г 15В 16В 17Б 18В 19В 20Г 21Г 22Б 23Г 24Б 25Д 261А2Д3Б4В 271В2Б3Д4Г 28 1Г2Б3В4А 29 1Б2В3А4Д 30 1В2А3Г4Б	7 ВАРИАНТ 1Г 2Б 3Б 4Б 5Г 6Г 7В 8Г 9Г 10Г 11А 12В 13В 14В 15В 16Г 17А 18Г 19А 20В 21Г 22Д 23В 24В 25Д 261В2Г3Б4А 271Б2Г3А4В 28 1Д2Г3В4Б 291Д2Г3Б4А 301Б2В3Г4А	8 ВАРИАНТ 1Б 2А 3А 4В 5В 6Б 7Б 8Г 9В 10Б 11В 12Г 13Г 14Г 15А 16В 17А 18Д 19Г 20Г 21Г 22Б 23Г 24В 25Д 261А2Г3Б4В 271Б2Д3Г4В 28 1Б2А3В4Г 29 1Б2Г3А4Д 30 1Д2Г3В4Б
9 ВАРИАНТ 1В 2В 3Г 4Б 5Б 6В	10 ВАРИАНТ 1Г 2А 3Г 4Б 5А 6Г	11 ВАРИАНТ 1В 2Б 3В 4А 5А 6Г	12 ВАРИАНТ 1Б 2Б 3А 4Г 5А 6Г

7Б 8Г 9В 10В 11Д 12Б 13Д 14Д 15Б 16Д 17Г 18Г 19В 20Д 21Б 22В 23Г 24Г 25Б 261Г2Д3Б4А 271Д2А3Г4Б 28 1В2А3Г4Д 29 1Д2Б3В4Г 301А2В3Г4Д	7Г 8В 9В 10Г 11В 12А 13Г 14Б 15Г 16А 17Г _д 18В 19Д 20Д 21Б 22Г 23Д 24В 25Г 261В2А3Б4Д 271А2Б3В4Д 28 1В2Г3А4Б 29 1Б2А3В4Д 30 1А2Г3Д4В	7Г 8Г 9Г 10А 11В 12Б 13Б 14Д 15Г 16В 17А 18Г 19Б 20Г 21Б 22Д 23В 24Б 25Б 261Г2В3А4Д 271Д2В3Г4А 281Б2Г3А4В 29 1В2А3Б4Г 30 1В2Г3А4Б	7Б 8Г 9В 10А 11Б 12Д 13Г 14Б 15А 16В 17В 18В 19Б 20Г 21Б 22Д 23Б 24Б 25Д 261Г2В3А4Б 271В2Г3Б4А 28 1Г2В3Б4А 29 1Б2Г3А4В 30 1А2Д3Г4Б
13 ВАРИАНТ 1В 2А 3Б 4В 5Г 6А 7Б 8А 9Г 10А 11В 12Д 13Г 14А 15Б 16Б 17Б 18В 19Д 20Д 21Г 22Б 23А 24Г 25А 261В2Д3А4Б 271В2Б3А4Г 28 1Б2Д3Г4А 29 1Б2А3В4Г 30 1Д2А3В4Б	14 ВАРИАНТ 1Б 2Г 3Г 4Б 5В 6А 7Б 8Б 9В 10Г 11В 12Г 13Д 14В 15Б 16А 17Г 18Б 19Б 20Д 21Д 22А 23Б 24А 25Д 261Д2В3Г4Б 271А2Г3Б4В 28 1Д2Г3Б4А 29 1А2Д3Б4В 30 1Д2Б3В4А	15 ВАРИАНТ 1Г 2В 3Б 4Г 5Б 6В 7Б 8Б 9В 10Г 11А 12Б 13Г 14В 15А 16Б 17Г 18Г 19Б 20В 21Г 22В 23В 24А 25Г 261В2Г3Б4А 271Б2А3Г4В 28 1Г2А3В4Д 291Б2А3В4Д 30 1Б2В3А4Г	16 ВАРИАНТ 1Г 2Б 3А 4В 5В 6Г 7В 8А 9Г 10В 11А 12Д 13Г 14Г 15В 16Б 17Д 18В 19А 20В 21В 22А 23А 24Г 25Г 261В2А3Б4Г 271В2Г3Б4А 28 1В2А3Б4Д 291В2Д3А4Б 30 1Г2А3Б4Д
17 ВАРИАНТ 1В 2Г 3А 4А 5А 6Г 7В 8Г 9В 10А 11Г 12А 13Д	18 ВАРИАНТ 1Г 2В 3Б 4Б 5А 6Г 7Г 8Б 9Б 10В 11Д 12Г 13Б	19 ВАРИАНТ 1Б 2В 3Г 4А 5А 6Г 7Г 8Б 9Г 10В 11А 12Б 13Б	20 ВАРИАНТ 1В 2В 3А 4Г 5В 6Г 7Б 8В 9А 10Б 11Д 12В 13Д

14Г 15А 16В 17Г 18В 19Д 20В 21Б 22Д 23В 24В 25В 261Б2А3В4Д 271В2А3Д4Б 28 1Б2Г3А4Д 291Б2В3А4Д 30 1А2Г3Д4В	14Б 15В 16В 17Б 18Б 19В 20А 21Д 22В 23Б 24Г 25В 261Б2А3Д4В 271Б2Г3А4Д 28 1Д2Б3А4Г 291Д2Г3Б4В 30 1Д2Г3А4В	14В 15Б 16Д 17Б 18Б 19В 20Г 21Д 22Д 23Г 24Д 25В 261Б2А3Д4Г 271В2Д3Б4А 28 1В2Б3Г4Д 291Г2В3Д4А 30 1Б2Д3Г4В	14В 15Д 16А 17Г 18Д 19В 20В 21Г 22А 23Г 24Б 25Д 261В2А3Г4Б 271В2Г3Д4А 28 1А2Б3Д4Г 29 1Г2А3Б4В 30 1Д2Б3В4Г
21 ВАРИАНТ 1А 2Б 3В 4Г 5Г 6Б 7Б 8Б 9В 10Г 11Г 12Б 13В 14А 15Г 16Б 17В 18Г 19Г 20Д 21В 22В 23А 24Г 25Д 261Г2В3Д4Б 271Д2Г3В4А 28 1Д2В3Г4Б 29 1Б2В3Г4Д 30 1А2Б3Г4Д	22 ВАРИАНТ 1А 2Г 3Г 4В 5А 6Г 7В 8Г 9В 10А 11Г 12Г 13Г 14А 15В 16Д 17Д 18Г 19Д 20Б 21В 22Б 23Д 24В 25Б 261А2Г3Д4Б 271Д2Г3В4Б 28 1Г2Д3А4Б 29 1Г2Б3А4Д 30 1А2Б3В4Д	23 ВАРИАНТ 1Б 2В 3Б 4Г 5Г 6В 7Г 8В 9Г 10Г 11Г 12В 13Г 14Д 15Г 16Д 17Б 18Д 19Б 20Г 21Г 22Д 23Д 24Б 25Б 261Б2В3Г4Д 271Д2Б3В4А 28 1Б2Д3В4Г 291Г2В3Б4А 30 1В2А3Г4Б	24 ВАРИАНТ 1Г 2В 3В 4В 5А 6А 7В 8А 9Б 10А 11В 12А 13Д 14А 15Д 16В 17В 18Д 19А 20Б 21Г 22Б 23В 24В 25Г 261В2А3Д4Б 271А2В3Б4Г 28 1А2Д3Г4В 291Б2А3Г4Д 30 1А2Д3Б4Г
25 ВАРИАНТ 1Б 2Г 3Г 4Г 5А 6Б 7В 8В 9А 10Б 11В 12Г 13Д 14Г 15В 16В 17Б 18Д 19Г 20В	26 ВАРИАНТ 1Б 2В 3Г 4Б 5А 6Г 7Г 8Б 9Г 10Г 11А 12Д 13В 14А 15Д 16Д 17Д 18Г 19Б 20А	27 ВАРИАНТ 1А 2В 3Г 4Б 5В 6Г 7Б 8А 9А 10Г 11А 12А 13Б 14Г 15В 16Б 17Г 18Д 19А 20Д	28 ВАРИАНТ 1А 2В 3А 4Б 5Б 6Г 7Г 8А 9В 10Г 11Б 12Д 13Б 14Г 15А 16Б 17Г 18В 19В 20Г

21Д 22В 23Б 24Д 25Г 261А2Б3В4Д 271А2В3Г4Б 28 1В2Г3А4Б 29 1В2Д3Г4Б 30 1В2А3Б4Г	21Б 22В 23Г 24В 25В 261Б2В3А4Д 271А2Б3В4Г 28 1Г2В3А4Д 29 1В2Б3А4Д 30 1Г2В3Б4А	21Г 22А 23А 24В 25В 261В2А3Д4Г 271А2Б3В4Д 281В2Д3Б4Г 291А2В3Б4Г 301А2В3Д4Б	21В 22Д 23Г 24Д 25Г 261Г2Д3А4В 271А2Д3Б4Г 281А2Б3В4Г 291Г2В3Б4А 301Г2Б3В4Д
29 ВАРИАНТ 1Б 2В 3Г 4Б 5В 6В 7Г 8А 9В 10Г 11Б 12В 13А 14Д 15Б 16Б 17Д 18А 19А 20Д 21В 22Д 23Д 24А 25В 261Б2А3Д4Г 271А2Д3Г4Б 28 1В2А3Д4Г 29 1Д2Б3В4А 30 1Г2Д3А4В	30 ВАРИАНТ 1А 2Б 3Г 4В 5А 6Г 7Г 8А 9А 10В 11Б 12Г 13В 14В 15Г 16Б 17Г 18Б 19Б 20А 21Б 22А 23Б 24Г 25Д 261В2Б3А4Г 271Г2В3Д4А 28 1Б2А3В4Г 29 1Г2Б3А4В 30 1Г2Д3В4Б	31 ВАРИАНТ 1Б 2Б 3В 4В 5Г 6А 7Г 8А 9Г 10В 11Д 12Б 13Г 14Д 15В 16Д 17А 18Г 19Б 20В 21Г 22В 23Д 24А 25А 261Г2В3Д4Б 271В2А3Б4Д 281Д2Г3Б4В 29 1Г2А3В4Б 30 1Б2А3В4Д	32 ВАРИАНТ 1В 2Б 3Б 4Г 5А 6Г 7Б 8Г 9В 10Г 11А 12Б 13Г 14Д 15Б 16А 17Г 18В 19Д 20Д 21Б 22Г 23Г 24Б 25Д 261Г2В3Б4А 271А2Б3В4Г 281Г2Д3Б4А 29 1Г2Д3В4Б 30 1А2Г3Д4Б
33 ВАРИАНТ 1Г 2Б 3Г 4Б 5Г 6В 7Б 8В 9В 10В 11Д 12Б 13Б 14Г 15Д 16В 17Г 18А 19Б 20Б 21Г 22Д 23Б 24Д 25Г 261А2Б3Г4В 271А2Б3В4Г	34 ВАРИАНТ 1Г 2А 3Б 4Б 5Б 6Г 7А 8Г 9А 10В 11Д 12Д 13Г 14В 15Г 16А 17Д 18Г 19Г 20В 21Г 22Г 23Д 24Б 25Г 261А2В3Г4Б 271А2Д3В4Б	35 ВАРИАНТ 1Б 2А 3А 4Г 5Г 6А 7Г 8Г 9Г 10Г 11В 12Г 13Б 14Г 15Б 16Д 17А 18Б 19А 20Б 21А 22А 23Г 24А 25В 261В2А3Б4Г 271Б2Д3Г4А	36 ВАРИАНТ 1В 2А 3Б 4В 5А 6Б 7Г 8Г 9В 10А 11Г 12Б 13Г 14А 15Д 16Б 17Б 18Д 19Б 20В 21Д 22Б 23Б 24А 25Г 261Д2Г3Б4А 271В2Д3Г4Б

28 1Г2А3Д4Б 29 1Д2Г3Б4А 30 1Б2А3В4Г	28 1Д2А3Б4В 29 1Г2Д3В4Б 30 1А2В3Г4Б	28 1А2В3Б4Д 29 1Г2А3В4Б 30 1Г2Б3Д4В	28 1А2Д3Г4В 29 1А2В3Б4Д 30 1Б2В3А4Г
37 ВАРИАНТ 1Б 2Б 3Г 4Г 5В 6Г 7В 8Г 9А 10Г 11Г 12Г 13Д 14Д 15А 16Г 17Б 18Г 19Г 20Б 21Г 22В 23Д 24В 25Г 26 1Б2А3В4Д 27 1Д2А3Б4Г 28 1Б2А3Д4Г 29 1Д2А3В4Б 30 1Г2В3Д4А	38 ВАРИАНТ 1Б 2В 3А 4Г 5В 6Г 7В 8Г 9Г 10Г 11А 12А 13А 14В 15Д 16А 17Б 18В 19Г 20Б 21А 22Б 23Б 24Д 25Д 26 1Б2А3В4Г 27 1В2А3Б4Г 28 1Д2Б3Г4В 29 1Б2А3Д4В 30 1Д2Б3А4В	39 ВАРИАНТ 1Б 2В 3А 4Г 5А 6Г 7В 8А 9В 10Г 11А 12А 13В 14Б 15В 16Г 17А 18В 19Г 20Б 21В 22Д 23Д 24Г 25В 26 1Г2А3В4Б 27 1Д2Б3Г4А 28 1Г2А3В4Д 29 1Г2В3Б4А 30 1Б2Д3А4Г	40 ВАРИАНТ 1Г 2Б 3В 4В 5Г 6Г 7А 8Б 9Г 10А 11Д 12Б 13В 14Д 15Д 16Д 17Д 18Б 19Б 20Г 21Д 22А 23Б 24Г 25А 26 1А2Б3Д4Г 27 1А2В3Б4Г 28 1Д2В3А4Г 29 1Д2В3Г4А 30 1Д2В3Б4А
41 ВАРИАНТ 1Б 2А 3Б 4Г 5Г 6Б 7Г 8А 9Б 10В 11Г 12Г 13Б 14В 15В 16Д 17В 18Г 19А 20А 21Д 22Д 23Б 24В 25Г 26 1А2Д3Б4В 27 1В2Б3А4Г 28 1Б2Д3А4Г 29 1Б2Д3А4В 30 1В2Д3А4Б	42 ВАРИАНТ 1Г 2Г 3Г 4Г 5Б 6Г 7А 8А 9Б 10Г 11А 12В 13Б 14Б 15Б 16Г 17А 18Г 19В 20Г 21Д 22Г 23Б 24В 25А 26 1А2Д3Б4В 27 1Г2А3Д4В 28 1А2Б3В4Г 29 1Г2В3Б4Д 30 1А2Б3Г4В	43 ВАРИАНТ 1Г 2В 3В 4Г 5Г 6Б 7А 8А 9Б 10Г 11А 12В 13Г 14В 15А 16А 17Б 18Б 19Д 20В 21Д 22Г 23В 24Г 25Г 26 1А2Г3Д4Б 27 1А2Б3Д4В 28 1Д2Б3Г4В 29 1Д2Б3А4В 30 1Б2Г3Д4А	44 ВАРИАНТ 1В 2Б 3А 4Б 5В 6Г 7А 8А 9Г 10Б 11В 12Б 13Г 14А 15А 16Б 17Г 18В 19Б 20Г 21Г 22Б 23Д 24В 25Д 26 1А2Д3Б4В 27 1Г2А3Б4В 28 1Г2А3Б4В 29 1В2Г3А4Б 30 1Г2А3Д4Б
45 ВАРИАНТ 1В 2А	46 ВАРИАНТ 1В 2Б	47 ВАРИАНТ 1Г 2Г	48 ВАРИАНТ 1Б 2В

3Б 4Б 5Б 6Б 7А 8Г 9А 10А 11Г 12Д 13Д 14Б 15А 16Б 17Г 18Б 19А 20А 21Д 22Г 23Б 24А 25Б 261А2Б3В4Д 271А2В3Д4Б 281А2Б3Г4Д 291Б2А3Г4Д 301Д2В3А4Г	3А 4Б 5Г 6Г 7Г 8Г 9Б 10В 11А 12Г 13Б 14Б 15А 16А 17В 18Д 19Д 20Г 21Г 22А 23В 24Б 25Д 261Б2Г3Д4А 271Д2Б3В4Г 281А2В3Б4Г 291В2А3Б4Д 301А2В3Г4Д	3В 4Б 5Г 6Б 7В 8А 9А 10В 11А 12Г 13А 14Б 15Б 16Д 17А 18Д 19А 20А 21Б 22Г 23В 24В 25Б 261Б2В3Г4Д 271Б2Д3Г4А 281Г2В3Д4Б 291Д2В3Б4А 301А2Г3Б4В	3Б 4Г 5Б 6Г 7Г 8Г 9Б 10Г 11Г 12Б 13Д 14Г 15Б 16Б 17Г 18Д 19В 20А 21Д 22Б 23Б 24Г 25Д 261А2В3Д4Г 271В2А3Б4Д 281В2А3Б4Д 291В2А3Б4Г 301Б2А3Д4 В
49 ВАРИАНТ 1Б 2В 3А 4Б 5А 6Б 7В 8Г 9Г 10Г 11Д 12В 13Б 14В 15В 16Б 17В 18Б 19Д 20Г 21А 22Г 23Г 24В 25Б 261А2Б3В4Г 271В2А3Д4Г 281В2А3Д4Б 291А2Б3В4Д 301В2Д3А4Б	50 ВАРИАНТ 1Б 2А 3Г 4Г 5А 6А 7В 8Г 9Г 10Г 11Д 12В 13Д 14Б 15Д 16В 17В 18Б 19А 20Г 21А 22Б 23Б 24Б 25Б 261В2Б3А4Д 271Д2Б3А4В 281Г2Д3Б4В 291Д2А3Б4В 301Д2Г3Б4А		